BIBLIOTECA
Centrală a „Astrei"
SIBIU
C.M. 21

BIBLIOTECA
Centrală a „Astrei"
SIBIU
Inv. 21

Insula pustie

Roman englez de

August Leo.

Tradus de

Dumitru Asachi.

1886. August 12.

Nr.

Insula pustie!

Capitolul I.

Vai! acésta nu póte fi adevĕrat, Atréju! Eu nepotinţa! Ştiu că eşti mĕniosu pe mine, insa-ţi jur că fără nici o causă. Eu nici odata nu ţi-am greşit şi nici chiar prin gĕnet nu mi-a trecut aşa ceva. Cum ar fi eu putinţa acésta? Tu esci singurul in lume, singurul pe care il iubesc! Tu eşti totul meu, iubitul meu Atréju, oh! nu te duce! Tu mĕ laşa singura şi părăsită, fără nici un om, inconjurata de pustiu mari şi ingrozitate de apă. Mĕ fricu! Mor de spaima şi de remu tĕu. Ceremu! Atréju! Atréju!....

„Remăi dinatasă pentru totdeauna, Berta. Ai am găsit multu prĕnĕ ca ţi aducu acésta pedeapsă. Eu voesc de te omor şi pe tine şi nu te pot laşa de traesci.... lângă mine. Tu ai meritat acéstu sórte şi in loc de te jelesci, ar trebui

de mi mulţămesci, că nu ţi de întîmplă cevra şi mai rău. Eşti nu lăncuesc în celulele întunecóse ale închisorii, numai din causa celor mai mici, mai neînsemnate crime! Eu te las singură, dar liberă, liberă la vadele dorului şi ai face cumva. Vrea voesc de dragoste trupească, pentruca te-am iubit şi eşti tînără şi frageedă, dar totuşi nu voesc să te cruţ de mustrările conscinţei. Ochi pe aceasta insultă pustie, vei avea timp de te căinedesci la ceea ce ai perdut. Ţie ţi-am încredinţat o peptră de mare preţ — cinstea mea, tu ai jertfit'o unui netrebnic, unui mişmaşel. Ochi ţi am făcut o casă, cameriile de provisiune le-am umplut, aşa că iţi va ajunge un an de zile. În ficcare an pilotul cocăbiei mele iţi va aduce alte prospete. Ori-tîncse, eu mor, tu totuşi nu vei suferi nici o lipsă, asta mi-a jurat'o el intr'un mod solemnel şi afară de aceasta încă şi aceea că nu aceasta ocasie nu va cerbi cu tine nici odată, nici un cuvînt [illegible] dar tu nu poţi spera de'l bănuesci, nici de aplinimica, pentru că el e în puterea mea. Şi acum te las să te căesci de nemulţămirea de şpeeranţa ta, care ar fi putut înveli chiar de pe Lucifer. Rămăi sănătosă, Berta, pentru totdeauna!"

Ea să uitată aprope leşinată de fiu el, albul ei vestment îi fâlfăia în jurul genunchilor, braţele ei mari şi rotunde îl ţineau strîns de după gât, părul ei cauriu îl sbura vîntul în faţa de ochi lui.

„Mamă! Mamă! Tu îmi faci nedreptate. Eu n'am făcut nici odată ceeace blămezi tu. Tu te afli într'o înşpăimîntătore rătăcire. Ce se nu mă laşi de mă justific, de mă apăr. Chiar şi cel mai mişel rebel criminal care aceşt drept. Tu însă cauzi, judeci şi pedepsesci fără a voi de mă asculţi: fără dreptate, fără milă!"

El să strînge din braţele ei uitîndu-se cu mare priviri înfiorătore în ochii ei plini de spaimă.

„Cumnedzeu de hoteănească" între noi amândoi", îşi zise ea cu ultima ei dorinţă de acelei mânăstiri nobile şi vrăjmaşe patimelor „de liniştită".

El i-întinse apatic o bucăţică mare de piatră şi-l ascunse privirilor ei.

Ochiul cel mare cumnatului său dârdâi de răpunsă încet în apa ce albastră ca oceanului. Ei i se păru ca şi cum pământul ar clătina şi ar tremura, însă ca dinşurăţi, dormeau copilaş, era aiuca care se clătină şi ţiitău şi acum zăcea în mijlocul cel fierbinte, întocmai ca o floare albă ce o rupi şi o aruncă la pământ.

Şi el, care a părăsit-o de douăzeci ani apoi tem .....

El nu se mai uită nici odată îndărăt la acea pe care o părăsi te, dări în barca ce-l aştepta şi mână spre corabia ce ancorase în mijlocul fără al mării.

„Ai gătat" întrebă pilotul

„Da!" fu răspunsul cel scurt.

„Mână!....."

deajuns

Sufla un vânt uşor şi cald, dar suficient pentru pânze şi corabia îşi începu drumul, fără ca vreunul din ai săi bărbaţi, cari formau echipagiul, să cuteze a întreba de domna ce rămase pe insulă".

Se putea vedea că pe chipurile feţelor lor pe aceste insule nenumărate şi neştiute, erau pregătiţi la una ca aceea.

Ceaţa începu să sboare, când pumnii femeie de răcâită pământ, dar când ăşi căzu, apoi când şi de răcâită au mâncat odinioară şi genunchi şi ai ei din urmă de piatră.

Întâiu da privire căzu asupra mâni, şi când văzu corabia, ce era deja departe îşi întinse mâinile strigând disperată: „Oprii!" „Oprii!" „Oprii!"

Apoi adăugă tremurând şi gemând:

„Ea deci e adevărat — el m'a părăsit ... au ... dinşurăţi!"

Mai întâmplatu'a ori necesară e acel de ciudenie ...

Această creatură tânără ... această fiinţă abia de 20 de ani, cu înfăţişarea unei copile, cu părul blond făţăitor, cu faţa gingaşă ... dinşurăţi numai dinşurăţi pe această insulă pierdută!

Oare ar fi tomai așa de venerată ca și Lucrețiia Borgia, totuși e-
ciasta fără, la care a condamnată chiar bărbatul ei, ar trebui de i se părea cu
mult mai înfiorată.

Cu mâinile întinse, cu căutătură delbatice și aprinsă, ochii ațintiți
după corabia, care dispărea din ce în ce în amurgul serii.

Deodată o rază de lumină îi lovi ochii și dus o până luna plină, cu
disc mare aurii, a cărui strălucire amestecându-se cu roșeața aurorei de seară
care pătea din ce în ce, lumina întocmai ca dusa oceanul tăcut și întovărit
liniștit. Fără dumă, dar singură, numai singură. Vamai șgomotul
valurilor de cuaică. Berta își aduse aminte cu spaimă, că în decursul celor
patru nopți de mai, cât a ședut aci, nu a văzut nici o corabie.

Singurătatea cea înspăimântătore îi înșuța groază.

Ea se grăbi spre casa ce puse bărbatu-său de o vedință.

Era o despărțire, un mic edificiu, constatător din trei celule și încunjurate
de 10 mari palmieri.

Cum se mirase ea când auzise casă de zidi așa de iute, că Arhesi abia
terminase acest lucru pentru petrecerea dumului de vară, însă Arhesi n'a fost
nici odată la același oameni. Cum se mirase ea că el nu uitase nimic din
ceeace poate dori spre comodități.

Var, colori, tapete, oglinde, dulapuri de cărți, mobile, paturi, porțelan, măr-
furi de sticlă, argint, oglinzi; toate aceste le aduse pe corabie.

Și proviantul. Cum a văzut ea de camerele de proviant, ce se aflau de
jumătate în pământ și care erau suficiente pentru un regiment întreg, după
cum vedea în mestecenița ei minunată. La toate aceste se gândi ea acum,
mergând încet către casă. Ba un fulger îi trecu prin mintea ușoară, că
Arhesi își avuse acest plan, de când părăsi patria, că el în adevăr s'a gân-
dit mult la acesta și i-a pregătit această cruciume cu dragoste și liniște.

Fericită pentru toată viața pe o insulă pustie! Poate și ceva mai în-
fricoșat de cât e astfel de soartă?

Berta își dise ca va trebui de înbunătățească... curând... foarte curând.

Ea ște foarte frumoasă fricoșă, de câte ori a luat o și Arhesi în râs

pentru această. Și acum de ce joc au nimai dânguri! Extremuna ide
frică și de uită cu spaimă în jurul ei. Umbrele marilor palmieri i păreau
că ascund ceva înfricoșat, și păreau că și vânau ar urmări-o cineva, la
fiecare pas se uită îndărăt, gândindu-se că e insultă, pe care nu se află
nici o negri nici cu nemale, nu i pot oferi nici o mângâiere.

Ea intră treptele, intră prin ușa deschisă în plăcuța odae de locuit,
luminată de lună, unde întregul tinerimii atât de familiar și umple lam-
pa de pe masă cu patru de lângă.

Când auzi Berta lătrătul cunoscut al întregului, impse și lacrămi
și aceste lacrămi i păreau bine, păreau că o scapă de nebunia, ce o amenință.

Ce și odaia era ca și ea luminată de lună, totuși aprinse încă
lampa care este un bun prieten de mână omului și pare că i și vorbește.

În lampa și mersă în bucătărie, unde mai era încă puțin foc. În
această după prânzul cu lucrurile împreună, cari de la palmieri, veniți
pînă de către un tânăr matrozi. Și pre era încă caldă, însă deteriorată fe-
meia nu și gândia la acum; gâtul i era uscat și străin, n'ar fi putut înghiți
nimic.

Pune ușa bucătăriei și de întorse în dărăt în odae.

Când puse lampa și luă ei de mai înainte, văzu o epistolă, adresată
către ea. Ea înă respinde, și descrise și cele:

„Mărioară mi amintește, că ești încă fiică, îți dau acești
rânduri ca de te asigur, că pe această insulă nu de a fi nimic,
care de fie în stare de omoare măcar o muscă. Am cercetat tot ținutul
în lung și în lat. Vici ale vărbatori nu vei fi deranjată. Pitorul corăi-
lei hodre descoperi această insulă acum un an; ea nu se afla în
cursul liniilor de navigațiune, și el e de părere, că înainte nostri a
călcat pe ea nici un picior omenesc. Tu n'ai altceva de făcut, decât
de trăiesc liniștită și de îți așteptă în liniște până vei fi. Îmi pare
reu că nu ți-am putut lăsa mai multe vorbitoare, de ce acesta n'ar fi
corăspuns cu planul meu: Singurătatea deplină pentru toată viața;
aceasta e dorința ce a dictat-o cărora mea agonizată. Ah ține oglinda,
care îți arată frumusețea, la care îți atât de mult și dai care poți crede,
că ce figură grațioasă e în stare de ascundă o inimă atât de falsă."

Atta era tot... nici un cuvênt de amor dau nu putu de mângâiere.

„Singurătate deplină!" murmură în dinte mercenarul, ca de când ar vrea să întrebe ce poate fi în lume ceva mai înspăimêntător. Apoi rădicându-şi fruntea şi ochii alburiţi şi fricoşi de sută spre uşă... aiurea şi-a răspunsul.

Acei statua e figură omenească, ele un respect sălbatic, bestial, înfricoşat. O fiară sălbatică n'ar fi fost cam de înspăimêntătore, pentru că pe masă, aprope de mâna ei, de asta un revolver încărcat şi pe o piară ar fi putut să pună mijloc.

Dar pe un om! Tot îngetă şi de când ea faţa; năvălind spre inima, cam ca spaimă înfiptă aprope în totul de a mai bate.

Cu sprâncene negre şi late, cu nişte ochi sălbatici, părul aţârnat pe umerii fetei înfricoşate, mişc ochi neinteligenţi, în care totuşi se oglindea câte ceva din starea ei; o figură mică îmbrăcată pe jumătate cu un vestmênt de lână rupt şi cu alte zdrenţe, după cum se vede câte odată la nebuni; o mână osoasă şi neruinoasă, ce ţinea un băţ neduros, era ceva ce mirat atare ţinerei femei i de îndurase până atunci cap de spaimă?

Înfricoşata fiinţă înainta în tăcere câte-va paşi spre ea, rădicând bâta cea groasă. Poate ochii! Poate de pus ea e ocupată, gândurile ei de rătăcire, de incertă de apuse revolverul, dar nici putea mişca nici o mână.

Ochii lupului erau aţintiţi asupra ei, încă un pas... ah! dacă de-ar fi putut mişca ale putut o mână! ... Unde era Arthi? ... Unde era Cumnatul Hotmuleştenul?

Teribilul ucigător înainta mereu; ea dentiţa sugrumarea lui era caldă mâna lui osoasă e atinse pe a ei; ea dete un ţipet de spaimă nespusă şi căde leşinată.

Ea, împreună cu casă atât de curată, căduse în ghiarele acestei sălbatice creaturi. —

Capitolul II

Archibald Ellerby după o absență de 4 luni de reîntoarse acasă. Pleacă în Junie și acum este către finea lui Octombre.

El stă la pôstă; nimeni nu l'așteptă, pentru că nici n'a anunțat pe nimeni despre sosirea lui.

Dar ce ce? Cine îl binevoiește la gară ale servitori lui? El singur nici nu voesce să fie binevoitat de nimeni.

Tot fi ținutori fôte frumôse, dar mai frumôsea este din fiul castelului Ellerby care nu-i. Bătrânii arbori ai parcului, prin ale căror frunde, negreșit acea oară, se vede peticii pe cerul lunii mâni, sunt care încă este vesel și bucură cu tôte că frunzele cad la pământ; tôte aceste dară ținutului înpătrosează altui mai adîncuate întristare.

Archibald a fost nu totdeauna mandrul de numele și posesiunea lui. Amorele rămaseră înpătrate ale generațiune în generațiune și el era acum mostenitorul lor. El moștenit încă lam și prea multă mândrie.

El fost totdeauna rece, modest și cu o voință de fer. Cuteintor cătră dame, dar nici odată provocator, amabil dar nici odată lingușitor — un gentleman, în contra căruia nu s'a auzit nici odată nici un cuvânt de acusare.

Fințura lui întunecată, ochii lui cam negri și trăsurile lui cele mândre și nobile, nu le puteai uita lesne, când le-ai fi văzut odată.

Servitorii lui îl iubesc și îi sunt devotați.

În Junie când plecă cu gratioșa lui Soție era de 30 de ani, fața încă îl arăta tinerel, acum după 4 luni de depărtare cu totul.

Fața îi era mai întunecată și mai deșirată și chiar rotunda patroniță îi pare că nu îl pôte însenina. Dar ore cum dar puteai una ca asta, de vreme ce el de reîntôrce numai singur.

Încet păsesce el spre căsarea ce duce către casă și numai cu multă sființă înăbușesce un gemet, când vede cunoscutul edificiu.

Numai în dile rari el trăește cele fete, intră în antisala, ale căror uși erau deschise, își atârnă pălăria și bățul, fără de fi dânt de nimeni și

intră în camera vecină.

Afară înaintea căminului, în care ardea un foc binefăcător, şedea o fetiţă, ţinând în mână o carte. Ea nu ceteşte, ci îşi lasă neconvenit să plutească aşa e de cufundată în visurile ei, încât nu aude, nici nu vede nimic.

Arzătorul mişcă uşor încet de câte limbi.

Înfăţişarea lui mohorâtă nu îi sperie; îi pare că nici această plăcută pentru n'are nici o grăţie pentru el.

Fetiţa e îmbrăcată cu un lung vestmânt roşu-închis, care îi prinde foarte bine pe trupul ei delicat. Părul ei cărăi şi bogat este pieptănat şi strălucit ca aurul, asupra unde îşi reflectează lumina focului asupra lui.

Profilul ei este minunat, dar cu o înfăţişare de gânditoare şi de experienţă în jurul buzelor ei.

Genele ochilor ei lăsaţi în jos, sunt lungi şi negre.

Mâna care ţine cartea e mică şi albă, dar nu albă, pentru că colorea pielii fetiţei este frumoasă.

Cufundată în negre murmură: „Cât de mult doresc să nu ucidă!"

Ce sunet! Ce Ellen Ellerby nu voia să joc pe spionul, înaintă paşi vrăjmaşi şi zise: Elisabeta!..... Ea îşi ridică ochii uimită.

Oh! cât de frumoasă era această faţă plină de un farmec de neînţeles, luminată de nişte ochi negri, strălucitori, care sclipeau, când îşi întinse mâinile, cu o roşeaţă fierbinte îi acoperi faţa.

„Arthur!" şopti ea cu voce tremurătoare, iubitul meu vărul, adăugă ea când îi luă mâinile ei cele calde în ale sale, „Arthur mult iubit Arthur!"

„Aşa dar ai primit epistola mea? întrebă el, pentru că tonul simpatizător al vocei ei îi dăruia încurajare.

„Da" zise ea înaltă şi îngălbinind, şi abia mi-a venit să cred, că e adevărat. Bietă îngrozită!

„Da! locul pe care insulă, pe care ne-am făcut promisiunea de veşnică. Ea e acolo şi ai sunt aci. Elisabeta! de nu mi mai vorbeşti nici odată aşa pre ca, pentru că această nu aşi putea suporta-o. Şi rămână o tăcere mută asupra ei cât şi murmurul, în care ţâşni.

Apoi şi puse pe un scaun înaintea-şi cu o privire întunecată în foc.

Fetița, care își ridică încă o dată locul, de unde-l lăsa el plină de spaimă și văzu dispărând, ce i-a causat pierderea tuturor sale, ca rămân pradă și mânia învingătorului.

Ea știa că se numește orfană de acum mai de aproape despre mâna Porții. Arhipelagul nu i-a spus încă curat că era o moștenire, el dise numai că e ingropată pe acea insulă, cu toate acestea încă natural că nu credea nimeni, că nepoata a fost ingropată de vie, de pare încă pe ea știa și de și temea de această.

Numai una voia de acum și atunci n'ar fi mai revenit nici odată asupra acestei întâmplări.

Elisabeta avea mare motiv de a de temă de această, un motiv, care o umplea cu atâta spaimă, încât de până (ața) pe cât îi era în putință de a de mai gândi la această.

Arhipelagul și Elisabeta aveau încă de mici împreună.

Când era el copil de 7 ani, mumă-sa îl aduse aceasă la ea pe mica fetiță silindu-l ca toate de a o iubească ca pe o soră. El a ascultat totdeauna și iubit pe tovarășa lui, de unde-va și ea și era mândru în ea ca cu o soră.

El iubia în totul așa cum este această în adevăr, copila răpusă lui mătușe era amica, jocul lui de joc.

Ea deveni o fată frumoasă, după cum de și așteptează, de când frumusețe era moștenitore în familia lor. Mai era încă și bogată. De când și tatăl ei murise până acă nu era de 12 ani, îi rămase o avere mare, care încă de mai mână prin interese. Mătușa-sa nu era nici odată dovadă cu ea, de unde nu era copilul ei și de astfel înțelepții și capriciele i copile îi de jăva totdeauna pe voia ei — care de dupunea numai unei singure persone — vărului ei Arhipelag. Ele îl iubea încă încă de pe când el era amorul.

El o de viitoare oddata de pe cărăturească cu mine și cu voi primi, așa gândiau ea mainte încă de a fi împlinit 16 ani și în această firmă credință la ora tuturor-pețitorilor, cari îi de presentau o serie după alta, spre marea mirare a vărului ei, căruia fetița era prea mândră a i spune, că această o face numai pentru el.

Ea era multă mită până atunci, până când el nu prefera altă în locul ei

Ea era de multe ori gelosă, dar de multe ori vedea, că fără nici un temeiu. Aceasta mici torturi îi arătară numai puterea pasiunii și adînca înrădăcinare a amorului ei.

În fine cînd ajunse etatea de 19 ani și el împlini de 28 de ani amoră și de căsătorie, aducîndu-și tînăra soție la Ellerby și instalînd în persoana maiestății ochilor Elisabetei.

Adept de stoicovara 2 ani și mîndra fetiță ascunse la toți, chiar și mătușe-si Ellerby nespusa-i fericire. Archibald încă nu știa nimic.

Tînăra lui soție era frumoasă ca și o rază albă — o juncă gratioasă și robită cu asemănarea unui copil — cu ochi albastri inocenți, cu păr blond, ales și moale.

Ea iubia foarte mult pe soțul ei și era fericită.

Și poate începuse să uite cu totul de trecut Elisabeta la această întîlnire neașteptată, ea care îi amorul ei pasionat era obișnuită și chiar de credința bigur că va deveni soția lui Archibald.

* * *

„Casă de nemână e tăcere adîncă asupra ei ca și mormîntul ni care zace." zise Archibald și Elisabeta nu auzea să-l mai înțeleagă.

După o mică pauză el întreba:

„Cînd aștepți de sosește mama-mea din Galiție ?"

„Ieri-a sosit ca la prima întîlnire."

„Unde de o afla acum ?"

„În Paris și Nisa ca să plîngă de durerea ei de mai înainte"

„Durerea de piept ?

„Da !"

„Ar trebui de o aduc acasă !

Urmă cîte-va minute de tăcere, cînd un servitor bătu la ușe, intră și șăuntru, dar pași înapoi de mirare, la vederea neașteptată a stăpînului său.

„Da Petre, eu sunt. Ce ai aci ?

„O telegramă din Paris, Domnule?"

Arnibald o luă și o deschise liniștit. El își aștepta numai la anunțarea plecării mumei dale, dar ceti următoarele:

„Hotel de la Vergne
Rue Rivoli. Paris.

„Madame Ellerby a murit azi dimineață după o lungă boală de Anglina Paris.

Sarah Tower."

Sarah Tower era camerista, care călătorise în totdeauna cu Mrs. Ellerby. Ea plecase încă din Italia până la trimiterea ultimei epistole nepoatei dale, era știută.

Elisabeta scăse un țipăt și căzu mai leșinată pe scaun, iar fața tânărului domn de Ellerby deveni numai cu o umbră mai palidă și mai întunecată.

„Chiamă pe fetele domnișoarei Elisabeta și după aceea vino cu mine la biroul telegrafic."

El ași luă, Petru îi urmă, pe când Elisabeta puse ajutorul fetelor ei și veni iarăși în fire.

„Ah! Ernestine, suspină ea, după ce putu să vorbească, ce lovitură cumplită este aceasta pentru tânărul domn! Cuvântul și-a pierdut una după alta și bătrâi și mamă. E cea mai înfiorătoare. O! mătușe, iubita mea mătușe! gemu ea plângând amar.

Fetele o agrăiră și se încercară să o mângâie, zădarnic.

„Trebuie acum domnișoară, trebuie să fii mai curagioasă și să stai în ajutor Dlui Arnibald în întristarea lui. El nu mai are acum pe nimeni afară de Dta, ce o să facă dacă și Dta îl mai întristezi?

Elisabeta înceta de a mai suspina, își șterse ochii și se mai liniști.

„Este adevărat, gândi ea, că mai am tot ce i-a mai rămas. Amândoi trebuie să fim acum totul. În cele din urmă tot se va întoarce el către mine!"

Această siguranță îi era așa de dulce, încât uitase toate amără-

cumile întristării; causate prin mortea mătuşei ei, un fior de o bucuie deosebită îi trecu prin corp.

Era ei bravi acum numai amindoi singuri în casă. El bătrînu, pentru mângâiere, pentru a-i ţine de urât, îl dă voie la ea. Tocmai ei o părea de departe de lumea din afară. O! cât de delicat, cât de supusă îl era de pe! Era trebuia să-l adorăndească.

Ea avea numai un gând, o speranţă, un ţel, o dorinţă: de a aduce pe Archibald înt'acolo ca să-o iubească, cum îl iubea ea pe el.

Capitolul III

Frumosul castel Ellerby era în doliu.

În primele zile ale lui Octombre, cuibita domnă, care domnise acolo în decursul unei generaţiuni cu o mână milostivnică, fu adusă ca cadavru, ca să fie pusă în cripta familiei.

Toţi cîţi bravi de fata la această ceremonie, compătimiau din inimă pe unicul fiu al răposatei; care într'un timp scurt, suferi două grele lovituri: perderea tinerei şi graţioasei lui soţie şi a celei mai delicate dintre mame. Îi de'pintea cât pe fată Eduvera, şi de'mbrobate forte tare şi e trista melancolie îl cuprinse.

Trăsurile numai încetară de a veni, bilete veniau înt'una de condolenţe cărora să de'părtau. E dimineaţă ca ţărănelu mosenitor de Ellerby, nimicit aproape cu totul de durere, îi va trebui multă timp ca să de'pe mai întrămeze puţin.

Un timp plicticos şi neplăcut mai agrava încă situaţiunea şi el părea ţăranului, de diminicată până la mieadul nopţii un ostaş, cale care jertfise de decât în depe mare.

Elisabeta, a cărei palate era dus a lui, îl studia ore întregi printr'adusă prin odae cu paşi grei, care îi pătrundeau în inimă ca şi nişte pumnale.

„Trebue să mai aştept încă până ce voi mai ameliora puţin

durerea; cu timpul de-va linişti. Şi atunci îmi va fi recunoscător pentru răbdarea şi credinţa mea şi îi voi face recunoscuta ca dă noroc amorului."

Ploaia şi negura de dimbrară în ghiaţă şi zăpadă; pomii de arburi despoiaţi de frunzele lor lucioase; jiua acoperită de brumă şi dinsele de ei de-a tinereţea mancă cu valurile, ce de-năltau departe în larg cu cerul furtunos.

Furtunile nopţii geameau împrejurul casei, uşlăndu-şi vrăjbul lor în inima neprecitului, până când veni un timp, în care începu a se simţi de nebunie.

În astfel de timpuri părăsia foarte rar, care pentru el avea o atragere permanţătore şi cauta societatea Elisabetei, ca de-a mai uita gândurile şi ea tot de una era gata de-i arăta negligenţa de mai nainte şi de-a face a fi plăcută de o.

Ea îl întrăţinea cântând din gură şi pian după cum dorea el.

Ea! adesea ori şi la mijlocul nopţii de-a fiinţi amândoi încă în camera de lectura de cauta de-l distroze şi de-l înveselească, pentru că el nu putea adormi şi dorea de-i ţinea cineva de urât.

Cătră dreaptă el de aşteptă din amăţăle ca să observa cât de frumoasă era Elisabeta şi de parcă ca frumuseţa ei crescea din zi în zi.

Şi cât de bună era ea? Cât de răbdătore faţă de capriciile lui? Cum de îngrija ea de sănătatea lui!...

Va mai fi având ore cineva o soră atât de bună?...

El începu de înţeleagă ca fără de ea Elleby i-ar fi de mai insuportabil.

Chiar după cum speranţe ca aşa de-a întâmpla. El începu de-i fie recunoscător, silindu-se a-i dovedi acăsta.

„E cam îngăimătător de stat aşa închişi aci, dise el într'o zi, tu ar trebui de-ţi mai ieşi. Voi-ai nici o amică pe care de-o inviţi la tine?...

Elisabeta ţăse că n'are nici una.

În realitate însă ea n'avea poftă de le aduce pe acestea la vărul ei, şi apoi de le dovedească de rivale. Pentru ea era o fericire de a-l poseda numai singură.

Şăptămâni şi luni trecură astfel....

Odată pe când Abrahiabel în tăcerea unei nopţi de iarnă, era în neca-

tempor din causa nevoilor sale, deschidea ușile, de unde vedeai lumină în camera de lectură și intrând înlăuntru vedeai la cămin pe vreo șase, care dedeau pe un șezut cu fața vălămată în mâni, printre cari de vedea ângerul lacrămi.

„Ce ți e doniță? întreba el, punându-se lângă ea. Și pe tine te-a mulțumit durerea mea?"

Aproape ca pragedimea unei femei își șterse el lacrămile cu basmaua și îi mete ei mână; pentru că Archibald era — ca cei mai mulți omeni severi — mișcat și nu avea rezervă mâle.

Contactul lui praged puse sfârșit rețelarii, pe care Elisabeta o ținuse atâta timp.

Ea își ascunse din nou fața și despuind:

„De ai descompa mea? o întreba el din nou.

„Aista ... asta ... nu ți-o ... pot ... Spune, Archibald! Sunt încă forte ... forte nenorocată, nefericită!

„Ce de nu mi-mi spui? Oare nu sunt eu unicul, căruia îi poți încredința toată mâhnirea ta?

„Ba da! dar pe aceasta ... aceste nu! Aista nu ți-o pot spune, căci m'ar omorî. De oameni rei sunt în lumea aceasta? Ah! că mi-ar pare au ne mai lasă.

„Oameni rei?

„Da, calumniator, cari ne rănise pârâ'n fundul inimii, după cum mi s'a întemplat de atâtăți ori!

„Nu te înțeleg, răspunse el mai întunecat și mai palid ca oricând. Vrei să dici că a cutezat cineva de ambiscă rău de tine?"

Ea tăcu.

„Spune-mi, ori eu sunt cel vinovat?

„El spuse aceste vorbe după oricare meditațiune, inima-i bătea cu putere, temându-se ca i-a va fi aflat cevă din secretul lui, de și aceasta era aproape cu neputință.

„Amândoi!" murmură ea cu ochi plecați în jos.

„El oftă ușurat.

„Amândoi? întrebă el, apoi atunci ... De am făcut? Spune-mi îndată tot!"

Ea își ridică ușor capul. Ochii îi străluciră de bucurie și obrajii îi deveniră roșii.

„Dacă trebuie să ți-o spun, Alexei, atunci ascultă.”

„Ascult.”

„Vin să joc, dacă oamenii de mai rămân aici până după ce doftorul va muri.”

„De ce te-ai pățit rămânea doftorul meu la mine după cum a făcut și până acum?”

„Ah! Alexei! Nu pot nu ține minte acestea!”

„De ce te-ai părăsit, iubita mea doftoră! Lasă pe alții să vorbească.”

„Însă eu nu-ți sunt doar adevărată!” răspunse fetița cu un zâmbet ușor și ascunzând inteligenții ei ochi după genele-i cele lungi.

„Cocoșata o roșește palidă. Oare pentru ce pasa lui Alexandru? Ore din cauza bucuriei doar întristării?

El o împinse ușor de lângă dânsa, și deodată își aminti de întâmplările precedente.

El cunoștea lumea și știa cum decid unii ce pentru ce vedere să examineze lucrul. Acesta nu ar fi crezut că el în așteptarea lui părăsește. Ah! era ceva ce nu putea să înțeleagă.

El se roși de mânie, gândindu-se că chiar cu o singură vorbă îi putuse atinge sufletul său delicat, dar el știa prea bine să-și facă de pace odată mai multe, nu să mai pot înăbuși.

În fine veni și... se puse lângă ea. Ea se uită la el.

„Alexei! trebuie să părăsesc această casă?” murmură ea.

„Nu nu trebuie să părăsești nici odată Ellenby, dacă mă vrei, zău?”

„Fața ei i se mai coloră puțin și începu să zâmbească.

„Această este locuința ta, continuă el. Dacă este de lipsă, dau dacă cuvântul o vezi, atunci eu sunt rău, care voiu merge. Am să gândit cu de mai mergi în străinătate pentru câtva timp.”

Ea deveni palidă ca mărmura.

El voiă să se depărteze de ea pe câțiva pentru câți întregi.

Aceasta era resultatul a petrecerii sale iubite la ființa lui?

Viața i se păru acum, întocmai ca și un pustiu vast.

„Aceasta nu o pot suferi!” își zise ea atunci, și strigă într'un mod pasionat:

„Alexei! tu vrei să mergi și să mă lași cu singură? Vași fi crezut nici odată

că ai putea face aceasta! O! nu te duce! Gândeşte-te ce pustie va rămânea această casă!

„Tu îţi poţi invita ori când pe iubitele tale amice. Servitori vei destui la dispoziţie...

„Orbeşti! ai....

„Vom angaja pentru tine o damă mai bătrână şi după acea vom invita oaspeţi tei. Nu voesc nici de cum să te las singură, copilul meu!"

„Orbeşti! nu mă înţelegi ele loc.....

„Să te înţeleg? Ce?"

„Oh! te iubesc! răspunse Petre respingând şi aruncând-use la picioarele lui. Ah! Orbeşti totdeauna... totdeauna te-am iubit! Nu-ţi mai aduci aminte cum respingeam pe oricare pretendent, care se apropia de mine? Nu mi-trebuia nici unul; aşteptam şi speram că într-o zi mă vei lua tu ca soţie. Nu-i observat nici odată, cât de fierbinte te-am iubit?

„Nu

„Am suferit nişte torturi infernale... Orbeşti! Bertea la munte şi tu ai rămas; eşti lângă mine ca şi mai înainte. Nu pretindi de nimeni pe aceea, care nici când nu te-a iubit... pe falsa şi nevrednica ta soţie... Orbeşti! Nu te rog ca să mă iubeşti sau să mă iei ca soţie, însă te rog, te implor să nu te duci şi să mă laşi aci singură luni şi ani întregi. Când vei face aceasta, atunci eu n'am altceva de făcut, nu mi mai rămâne altceva decât să mi iau viaţa; nu pot nici nu voesc ca să o mai trăiesc!"

Ea şi până în genunchi şi începu să plângă amarnic.

„Este cea dreptăţitor, cea nefericită, că îţi descoperi în urma urmelor aceasta? întrebă ea tristă.

„Absolută voi să răspundă ceva, dar ea continuă iritată:

„O! Orbeşti! Te am iubit întotdeauna respect de întâi. Viaţa mea n'a fost decât un lung vis despre tine. Aceşti ani să fi iarăşi un copil mic, ca să mă poţi lua pe genunchi, să mă săruţi şi să mi dăruieşti cuvinte de iubire!"

El să uită în faţa ei, care arăta de dragoste, pe care în cele din urmă o înţelese... nu era la de o fată de şi mai seducătoare, ca acea blândă, care îl înţelese?

Bărbatul privesc mirat... el e mirat de totdeauna recunoscător pentru atâta devotaţiune.

Un nou simțământ îi sfâșâtă pieptul lui bărbătesc — o nouă încercare mișcă inima lui (bărbătească) crudimioasă. El însă rămase cu curaj — este un Ellerby, care nu este făcut pentru orice slăbiciune.

Unul din păcatele vieții sale — dacă poate fi păcat — este prea mare sensibilitate lui față.

El nu putea opune acestei puteri, care îl iubea, întregul adevăr, o putea însă da de înțeles, că ea nici odată nu va putea deveni soția lui.

„Iubită verișoară! ziise el, cu o voce lină, tu îmi ești tot atât de scumpă, pe care o iubeam, dar! acum însă îmi ești mai scumpă, decât atunci. Eu nu mă voiu mai căsători nici odată; însă voiesc de fi amicul tău cel mai credincios și cel mai devotat — cel mai devotat, pe care l-ai avut vreodată verișoara mea! Aceasta este o carmă tristă pentru amândoi și nu voiesc să ți-o fac și mai tristă; părăsindu-te."

„O! cât este de bun!"

„Voiu rămânea la Ellerby și vei de auzit, care va cultiva de ne cultiva. Încă diseară, de mâne îți voiu căuta și aceea și Annie Fell va fi care în societatea ta."

Apoi de odată, o întoarse pe punte și ei.

Ea mai stete încă mult... mult, după ce ziise el, mâhnită și disperată.

Ea puse tot pe o carte și..... perdute.

„Tu!... nu... nu! Încă nu l'am perdut, murmură ea. Abia fu surprins, el n'avu vreme de a gândi încă; acum, după ce zise că el iubește, efectul va urma. El mi-a promis că va rămânea. Aceasta-i destul de-o-amelioră. Vine că nu de va mai căsători; acum așa gândește, așa e natural, dar eu încă mai pot aștepta!

După o scurtă pauză urmă:

„Vrei un minut măcar n'aș mai putea trăi; dacă n'aș crede astfel! Abia trebue de me iubească după cum îl iubesc și ei.

Pe când cugeta ea astfel, Archibald de retrase în odaia lui, strânse lumânarea, deschise fereastra și stete mult timp aci, ascultând tristul viuet al vântului și suspinele încă și mai triste ale undelor mării.

„Dacă și acele ar fi cerul tot așa de întunecat, dacă și marea ar fi tot așa de furtunică ca aci, cred că încă înainte de a trece érna aceasta, mi-aș perde mințile.

„Dar undele, care bătea în țărmul acestei insule dunt line, murmurul mării este plăcut, aerul pare colorea ochilor ei. Ea nu se pote jelui. Femeea, care trăiește după prezidința bătului ei, mentă o pedipsă și mai aspră. Acolo nu și va găsi nici un amant.

„Ce frumoasă era dermana Elisabeta astă-seară. Sermana copilă! Ea tot odeauna m'a iubit și nu m'am știut! Fiat de ea! Dacă m'ași fi căsătorit cu buna mea verișoră, acum eu n'aș fi nemângâiat, eu, nemuritul ființă ce sunt!"

Capitolul IV

Berta ședea pe scăunelul, fără dimțiri.

Înfricoșata ființă se apropie de ea, pipăindu-i obrazul ei pe, fața ei albă și nestrămutată.

„Frumos!..... Frumos!" murmurară rănjitele ei buze.

După sacrilega ființă curioasă creatură își puse arma la o parte, mese la isvor, aducându-și apă rece și îngenunchiând lângă tânăra leșinată, începu de-i ude fruntea și buzele.

Pleoapele Bertei începură de tremure și un suspin blând scăpă prin buzele ei pălite și tremurânde.

În momentul când Berta redea acest semn de viață, străinul de pădure, se așezase după ușă și rămase acolo liniștit.

Berta se deșteptă, uitându-se mirată în jurul său; nu își putea aduce aminte unde era și ce s'a întâmplat, până ce nu văzu bâta, ce era lângă ea.

Mai era de leșinat încă o dată, dar numai frica o mai ținu pe picioare.

Ea nu mișcă de se uită împrejur, ce frică, de nu mai revedă înspăimântătoarea ființă. Totul însă rămase liniștit.

Cu o sforțare puternică se uită ea împrejur — proprietarul bâtului dispăruse.

Aff! Cum mulțămi ea cerului!

Fără întârziere, că el nu putea fi departe — póte în bucătărie sau în

carnea ei adormită, de unde ar fi aşteptat o nouă trezire ca de o fiară sălbatică.

Ea ar fi voit bucuros să mişte, dar, ah! nu de mâinile lui! Ha! Ea apucă revolverul, ce de astă pe masă.

Se sculă cu tâtă puterea, ce i-o mai fusese mai rămas, apucă strâns arma şi căzu obosită pe un scaun.

Apoi ... Ce era? ... Ea auzise şâpte bătăi, că ni acea oară, după una, care era aceştia, mai răsuflă lineşte.

Ochii ei înălţaţi de spaimă de atenţiune spre uşă, iar inima sămeninţa să-i dase şi revolverul de dătină in mâna-i tremurândă.

Încet, şâte încet, aşteptă una după alta, mai întâiu o mână, un umăr apoi un ochiu. Berta strigă, arma detună ... glonţul străbătu în poartă, ţipătu-lu de fiară.

Sălbaticul de armică asupra ei, ii dmulse arma, aruncindu-o departe pe feriştea de ... începu de răsă.

Apoi iute începu de i face semne şi de vorbia; insă înspăimântata Berta nu înţelegea nici un cuvânt.

Deodată Berta văgu că el ni are de ce amenaţată nici un pericol, şi de mai liniştită, căutând de înţeleagă ceva din vorbele lui şi gesturile ce mişcare ce mişcări descoperi, că ele şi şâte străinate, dar totuşi ceva ciudat limba ei maternă avea, ce o vorbia acest necunoscut.

„Copil frumos ... nu teme la tine ... eu iubesc ... veselă fiinţă ... eu speră copil ... eu iubesc ... totdeauna la un loc rămâne ... o ce ... da! copil al meu mort ... copil frumos al meu şi ... o da ... da!"

Berta îl privia cu ochii înălţaţi, ea nu de mai speria aşa de tare, dar de înfricoşă, gândind, că acesta dormană fiinţe înfiorătoare, va rămânea de locuiască împreună cu ea.

„Acesta nu e sălbatic inteligen, gândia ea, care de oiască de mă omore şi apoi de mă mănânce. Poate că e ori un dorman marinar naufragiat, care căzu jerfa acelora, şâte ca şi mine acum ...., care a trăit au dragur, până când a uitat chiar şi limba şi a devenit sălbatic, după cum noi deveni şi eu până ci-dovleală. Şerman, dormane om! aşe ea cu voce tare, pe când şâre de lacrămi îi de şuroiau din ochi.

El păreia că i înţelege compătimirea, pentru că de pleacă, i sărută mâna.

ei delicată de impodobită cu inele de o dănuță; Berta de sperie și ingălbini.

El însă clătină din cap și arătând spre cameni ce dormiți, ziise:

„Trumos copil ați orme! Căpitanu plăcere la tine!"

Apoi își luă bățul, de vătrase pe verandă, de întinse acolo ciubucul și se negoiuna de pace și remase liniștit.

Berta intră în camera de dormit, ași aprinse pe ferestre fără zgomot, ca o pisică, căută și găsi micul ei revolver, apoi de bătu ușurățic în lăuntru, încuie ușa de ferestrele și de puse în pat, însă toată nopticea nu putu dormi de loc, fiindcă cuprinsă de o spaimă mortală.

Această spaimă însă o mai ușură puțin de dimineață de ori, ce văduse ca o ploe de foc asupra ei.

Se gândi, de tot gândul..... Oare ar fi știut ce știe ori cevă despre acești „ființi" sălbatice, ar fi părăsit o el au? O nopte lungă de chini și amărăciune fuse această pentru ea, dare era atât de obicinuită cu lucrul, cresută cu atâta delicatață, încât mai odată n'a cunoscut ce e mânia și ce e ațipel de disperare;

În cât va vândum își îndreptă revolverul asupra pieptului, însă era de o natură slabă și proastă.

Ea nu era în stare de față nimănui, cel mai mic om, cu atât mai puțin Sâesi.

Împrejurările ce trecuse și diminecata o găsi încă în viață. Ea auzi pe căpitanul ei țipând deslănțuindu-se, umblându prin odăi și căutându-se în bucătărie.

Stai mult mirată căci cumcă ea nu dormise toată nopticea, și fiindcă nu mâncase de cât mult nimica, de gândi:

„Nu va trece încă mult și ei vor muri, atunci voi rămânea aicea. Stai bine că gnaiul de a veni el de mâncare!"

Și mai îmbărbătă puțin, despise ușa și intră în bucătărie.

Focul ardea încă în cuptor, aburi ești din apa fierbinte și bătăcitul de oloiu — ea mirosea de fapt în mână, când intră ea.

Acum la lumina zilei el nu de vedea mai pe jumătate așa de înfricoșat, ca în seara trecută. Când respiră el plăcutul mirosu al fapei, începu rădă și de joe de bucurie.

„Sermanul băiat! își ziise ea. El pote că de mai mulți ani n'a gustat fapeanca... își ese din piele de bucurie. Ia de'l voi mai ajuta!

Ea nu se supuse încă încă încă

Așa îmi place!"

„Așadar nu ești geloasă!" Îți ai putea să aduci aminte cum te-a numit-o întreba Berta, după ce se mai liniști.

„Mi se pare, Marta ... da! Marta, Marta! Acum mi-aduc aminte când plecarăm din New-Bedfort ... da, așa era! Acum când văd și eu lucruri patriotice, mintea îmi vine iară la loc. Ceva ași avea nișce haine, ar fi și mai bine.

„Haine, vom face, Marte! Mâdâlina jegoșă la Berta nu semăna cu a Martei; așa că ea nu putea folosi nici unul din vestmintele ei. Era însă o cutie plină cu stofe de rezervă și astfel și ceilalți urmarăm a croi haine și le cusură împreună. Marta nu mai putea de bucurie, când le îmbrăcă; își peptănă cu o mare îngrijire părul și față îi deveni pentru câtva timp de o frumusețe.

Marta luă pe bună voe locul pe dreptate; nu o lăsa pe Berta să facă mici pel mai mic lucru și după câte va săptămâni, însărcinările putură să schimbă într-o ocupație mai plăcută.

Trecură pentru ea, de când petrecea Berta pe această insulă, într-una din zile Marta o rugă să-i aducă o bucată mai mare de pânză albă și fină.

„Am să fac ceva neașteptat!" mărturisi ea cu o mină hâtră.

Berta căută și găsi niște cambrică albă și fină. Marta o luă forte entusiasmată și după câte va zile îi aduse, rețând, Berta; ceea ce făcuse. Dar ce era?

Era o hăinuță de copilaș!

„Pentru cine ai făcut o?" întrebă Berta mirată. „Ce ți-a venit, Marte, de faci așa ceva?"

„Tu poți ghici pentru cine am făcut o?"

„Cum să ghicesc?" răspunse dezmarta femeie într-un ton jignit, temându-se că amica ei o pățimește a înțeleptit.

„Atunci să-ți spun eu, madame!" zise Marta liniștită. „Această hăinuță am făcut-o pentru micuțul tău! Inima mea! În peste mult timp ... va veni la naștere unui copilaș și pentru aceea trebue să fim pregătite. Oh! Cum îl aștept! Gândește, numai, dragă! Un nou și dulce copilaș în această singurătate!"

Așa dar Cumnecăi a fost și acelaș milostiv cu această tânără părăsită și dulce alungată.

Berta rămase nemișcată, palidă și abia răsuflând.

„E un păcat, gândi ea, ca o ființă așa de bună și de frumoasă să aibă o soartă așa de tristă. Și ea, care nici odată nu m'am gândit! Un copil!... Copilul lui Arthur! Ah! dacă ar ști, ea care cu mult mai bună decât mine!

Capitolul V

Mrs. Sarah Power, care fu multă vreme companiona de călătorie a decedatei contesse de Ellerby, veni după opt zile, după acea nopte de iarnă, în care mărturisi Elisabeta și destăinuise dimpreună cu ea dulcele vărului ei, ca ducesă celei din urmă la Ellerby și Fanny Fell, o fată bine educată, recomandată și plăcută, ce căt-va ani mai târziu deviă Elisabeta, primise invitațiunea de a petrece căt-va lună la amica ei.

Archibald, mai liniștit și mai palid decât înainte, rămânea dară singur în odaia lui dar de pruncie neliniștit pe întunecatul mănii.

Căt odată ore întregi ședea pe un scaun de stâncă, de unde putea vedea departe pe ocean și unde deși un fior de vară.

Căt odată era foarte neplăcut în acest loc liber. el uită nu dimtrea nici furtuna, nici ploia, care îl lovia cu putere în față. Odată în acel fior se fost unde în viziune el stătea cu un străin — văzuse cum îl lovită... auzise că ea la despărțire dise dușmanul:

„Ah! de m'ar fi iertat, după cum mi-ai promis, înainte de a mă căsători cu Arthur! Nu m'ai fi legat nici odată de el. Acum însă e prea târziu; acum nu mai pot merge cu tine. Dar, adevărat e, că tu nu te îndoiești de iubirea mea? Mă crezi că aș fugi cu tine dacă aș putea?...

Ședând așa în înfricoșatele nopți ale erei, Arthur își aducea aminte de tortele ființe în acea oră, cum ea îl avea întemnițat și fără putere, pe când rivalul lui sărutând mâinile, ce'i erau întinse, deodată unde stâncile deasupra țărmului — un bărbat tânăr și plăcut, de o față și statură elegantă. Archibald îl văzuse foarte exact la lumina lunei și trebui de recunoscă, că acest bărbat era cu mult mai potrivit de a fi iubit de o femee, ca el cu fața lui întunecată și dură.

Să fi fost tatăl ei, sau vreunul din frații ei? Dar nu, ea n'avea nici o rudă

către care să-i permită atâta familiaritate. Astfel această regulă, pe care o lucra de soție numai din causa nevinovăției și purităției ei nepătate, deveni necredincioasă ..... o mare minciună. Ce o fi pedepsit el în prea respru?

Dacă ar fi putut să o urască, atunci acestă întorsătură nu l'ar fi torturat așa, însă el încă o iubia, o iubia cu toată fărâtatea ei. Inima i era la ea pe insula pustie. Când mulțimea ochi vedea lămuri mica colibă de sub cei 10 palmieri mari și maiestoși și fata și copilărească ființă de iubire. ah! mică istoria atât de tristă și de nedreptă!

Ce ce nu să grăbia să despună ui bine, ceeace il torturea nespus de mult?

Sunt naturale, în care mândria este mai puternică decât amorul chiar. Această ființă pătată însuflețită de Ellery — acestă era un ce necunoscut.

El își mușca buzele încât i șiroia sângele de furie din causa amorului trădător și mândriei lui rănite.

Acum el își dete o pedeapsă, care asemenea celui puțin nimănui închipuite lumi

Ce a să o compătimească? Ce ce să nu poată el crede încă ființa femeiască, dar necredincioasă? Departe de compătimire și căință! Ea a fost prea trecător cu vederea!

Dacă ar fi știut mai curând că Elisabeta îl iubia! Ea ar fi fost tocmai o femeie potrivită pentru el!

O căsătorie cu ea era acum imposibilă și el nu i putea spune acestă, de ce? În adevăr că el nu iubia pe Elisabeta așa după cum trebuie un bărbat să iubească soția — așa după cum iubia încă și acum pe Berta; totuși, dacă ar fi fost liber, după cum credea el, s'ar fi căsătorit cu ea, dar nu din amor, ci numai din amiciție, recunoscință și pentru că situațiunea o cerea.

Mrs. Tower era unica, care cunoscea încă de mult mărimea Elisabetei.

În primele zile ea de mirare de oferirea tânărului domn și voia să-i descopere ochii; dar ea a fost mult la familia de Ellery.

Atunci când Archibald o rugă să-i îngrijească de casă, ea decise să mulțumească acestă ființă, pe care o iubia atât de mult.

Elisabeta prin ea își câștigă astfel o aliată credincioasă.

Ea mea așteptă, așteptase mea prea multe, dar cu toate acestea mea nu își pierdu răbdarea. Când merele cu Anni Fell își lucra niște lucruri frumoase, iar în amurgul deiei, își cânta lui Archibald, când venea cu bala de primire.

Când prima lui Februar, Archibald plecă de acasă, pentru câte va săptămâni. Sacrificiul lui grăiește triste influiențară într-un mod penibil asupra lui, și de aceea de înarmă de de elibrare de de.

„Fiți fără grijă, domnișoară, că el de va reintre mai vesel" zise Mrs. Trevor, când văzu pe nemângâiata era Elisabeta după plecarea lui Archibald. „Pe-i mirare, mea este doue pentru bai făcut atât de melancolic. În lume nu de află o mamă mai bună și dorința de tânără soție ..... Dumnezeule, ce delicată era o ființă plăută, mea era după părerea mea, necesarmă posturii sale ... era prea copilărească. Omului Archibald îi trebuia o soție, așa după cum a fost dânsa mea, când era tânără. Fata îi semănați fote mult, Domnișoară". Ea, dar! Sper că tânărul domn de va reintre mai vesel. După cum gândesc și eu, în această lume trebue de ne uităm la viitor, iar nici odinioară la trecut."

Elisabeta roși și începu de râdă de bucurie.

Obiectul trecură câte va săptămâni, când într-una din zile Elisabeta primi o veste neașteptată.

Anni Fell de dusese cu câteva amice la un concert, iar Elisabeta sub pretext că e în dolin și nu poate merge, rămase acasă.

Era seara și acum tot lângă cămin, visând când ușa de vechi se deschise și servitorul Jacob intră.

El era zăpăcit și dise înverținând un bilet printre degete:

„Domnișoară! a sosit de afară un tânăr care întreabă de Mrs. Ellesby. Vreau de știu, care Mrs. Ellesby ... și el răspunse: Mrs. Archibald! Atunci am dreptul de de vorbi cu pământul și de ore anoptă". Ce trece mea nu știam încă cât il privesc această, răspunse:„ Afară de Miss Champlyn, nu mai e nimeni din această familie acasă. Vreau de vorbesc cu ea, Domnule, și el mi răspunse că dorește fote tare ... acum așteaptă afară și dă acest bilet de visită ce mi l-a dat. Ce de i spun?

Elisabeta își ațintă înspăimântate-i priviri asupra biletului și ceti:

„Florio Bellize. Canton. China."

Un țipet înăbușit ași prins buzele ei; deveni palidă ca mărmura și de-odată înspăimântată la dervișe:

„Nu știu ce să fac, dise ea disperată. Oh! cât îmi pare de bine că nu e Arthur acasă!"

„Să-i spun că domnița suferă, Domnișoară?"

„Așteaptă nu mergi, Jacobe, pun că simplu el va reveni. El vine să vadă pe Mrs. Ellerby, trebue să-i descoperi tot adevărul."

Ea își întinse mânile, nesciind ce face.

Jacob își ștergea, că nici odată n'a mai văzut o ființă de perplexă.

„Mi-e teamă că voiu fi silită să-i spun ... dar așa voiu să nu mi mai vorbească de ea."

„Să-l conduc înlăuntru? întrebă Jacob cu o voce mișcată.

„Ba! însă mai așteaptă un moment, Jacobe, până ce mă voiu mai recunoște puțin."

El așteptă aproape șase-sprezece minute, părându că studiază desenurile tapetelor; apoi țănăra Domnișoară îi dise într'un ton liniștit:

„Conduc înlăuntru pe Domnul Bellize, Jacobe!"

Trupa un moment țănăra stătu intrată în odae, în mijlocul careia ședea Elisabeta.

El avea înfățișarea unui oșpăț de corabie, întocmai ca haine și ținută; el este un agentalom și slugă cum se vede obicinuit în societatea damelor nobile.

„Domnișoară! nu vă pot spune cât de mult mă bucur, revăzându-vă, începu el, sărutând mâna cea rece, ce i se întinse și strângându-o cu mânile lui reci palide.

Ochiale lui priviri păreau că voesc să pătrundă fruntea ei față.

„Oh! adăugă el, când aș fi știut că vederea mea va, vă causează cât de puțină plăcere, aș fi fost fericit! Vă pot spune că amiciția D-lui când eram noi, nu o voiu uita niciodată. Iubita D-le inimă compătimea trista poziție, în care ne aflam, cu și Berta și ne provocă ocasiune, ca să ne putem vedea. Așteptam n'am uitat o ființă!"

El de-opri și Elisabeta murmură câte-va cuvinte neînțelese.

„Ce-ai vrea, ca de astă dată viu, ca de mă pot vedea toți, răspunse el și mai înfocat. Acum sunt sigur că Berta va fi mulțumită!“ „Ce ne încredințăm amândoi, Dle, să am eu nu voiu de ne trădești. Și acum ... unde e Berta? Ea nu mi-a scris de mai multe luni!“

Elisabeta nu de putea urma cu ochii lui înflăcărați. Își lăsă ochii cu jos. Buzele îi tremurau. Și numai cu mare stăpânală de mai putea ține pleoapele, „Ea jost fără motiv, ca Dle n'ați primit nici o epistolă. Ați observat nimica? Vă v'ați temut de nimica?“

„Ce ce? ... Sau poate ca Dle Elsby ca descoperit corespondința nostră?“

„E ceva și mai rău!“

„Dar vorbiți odată!“

„Oh! Mon Bellire! nu mă pălți de v'e spun înfricoșatul adevăr!“

„El își lăsă mâna, până înaintea și căzu fără putere pe un scaun.

„A murit Berta?“

Ea își lăsă capul în jos. Paralizatura și tăcerea o i-u răspunseu.

„Mórta?! ... Berta mórta?! Oftimi tote o-a răpit pentru mine!“

„Toți o jélim. La toți ne pare rău după ea, il asigură ea după o lungă tăcere. Vărul meu, Annibala e atât de disperat, încât de multe ori mă tem de mintea lui. El a plecat ca de și mai mute putea duce. Oh! deunt că nu o aveau?“

El nu auzi acélită întrebare, de gândia numai la perderea ce-a încercat o.

„Și când a murit? ... Cum? ... Unde? întrebă el.

„Cătră sfârșitul verei; ea ar nu deu nici unu nici unul. Ea de dinția cam bolnavă și Annibala întreprinse o călătorie împreună cu ea, ca de de recreațiune. El credea că o călătorie mai lină ar fac bine de aceea de îmbarcară pe un vapor la San Francisco. Din „Poșta de sară“ mi scrise, că Starea ei de îmbunătățit și e bine. Odtimi, mi de pare, că avu dorința, de întreprinde o călătorie de plăcere la Insulele nădușpóse. În Octombre vărul meu Annibala de reintorse numai singur, de sară.“

„Vorbiți, Vă rog, mai departe.“

„Abiurnei de află, după cum de mai află încă și astăzi; într'o astfel de stare sufletească viețuia nu era și nu e posibil să-l întrebi de amănunte. Văzi numele și nu cutezam să-l pronunț. El îmi spuse că a ingropat o și eu nu mai voiu mai vorbi despre această ființă. Nu văzuse pe om bărbat să-și jelească cu atâta durere soția. El adevăra în mod ceremonios pe Berta. Întreaga lui viață pare total nimicită; umblă încoce și încolo, întocmai ca unul care visează. Este un ce trist pentru noi toți, dise Elisabeta tremurând.

Florio Bellize nu dise nici un cuvânt . . . el nu putea . . .

Gâtul tânărului și dărnicului bărbat i se strânse. Abia își vorbi de plângă și lacrămile îi lipsiră. După câtva timp de tăcere își întinse mâna.

„În ori ce caz veți mai reveni? îl întrebă ea în disperată, că el va dice „nu."

„Da! dise el mai încetat, trebue de dau mai multe despre ea. Când se reîntâlnesc Mr. Ellerby? Trebue să-i vorbesc!"

„Veniți duminecată la 10 ore la mine, dise Elisabeta . . . . . Architectul va mai întârdiea încă vr'o câteva săptămâni"

Capitolul VI.

În ziua următore la 10 ore, Mr. Bellize visită Ellerby.

Elisabeta îl primi numai lungurea în sala cea mare de primire.

Ea spusese dimineței Fanny Fell că visitatorul era un amic din copilăriă al lui Architectul, care tocmai de reîntâlnise din China, voind de știe cevă mai deaprope despre mârtea soției vărului ei.

Elisabeta astăzi era mai forte decât eri.

În lungele ore, ori care nu dormi, nu de gândi la altceva, decât cum să-l primească. Când îl primi cu mare bucăriuțe.

Îl întreținu câte-va ore, apoi îl conduse, pe lângă promisiunea, că sera va reveni

Pe câtă vreme Arhipatel nu era acasă, ea nu de temea de a primi visita Dlui Bellire. El afla mângâiere în aceea, că vorbia cu ea despre Berta, atâta mângâiere, încât venia în fiecare zi dau în fiecare dană, ba câte odată şi câte două dane în timp de o săptămână întreagă.

Elisabeta primi câteva epistole dela Arhipatel, în care i spunea că Duminecă dana de va reintorce acasă, şi îşi tinea de datorie de a mulţumi pe decretul ei spre cele ce de place, aşa ca Dlor. Ellerby să nu îl pota vedea, pentru că îşi ducea:

„Să vază pe Arhipatel! eşter nu să póte! Elisabeto, chiamă-ţi în ajutor tota înţelepciunea. Acesti doi bărbaţi să nu să pota întâlni decât o candu-va unul cu altul. Această dană d'ar întempla, de sigur ar fi cădenta ta!

Întorcendu-se spre el, îi dise:

„El ţine încă minte că sermanca decedata l'a insielat. Dnei nu sciţi câte este de mănânc şi dever ... câte de dimtitor îi cocare de atinge de inima jamilei lui. Acum când sermana copila ştiace îşi mormânt, de ce să-l mai neliniştească cu această umbră în viaţa sa? Lăsaţi-o să odihnească împreună cu ea, uitată-me, mai bine este aşa. Nu Vă încredu în judecata mea, Dlor Florio?

El să mişcă cu o vie mişcare şi frumoşi ei ochi.

„Dna scuţi ce ce Vă ţin!" răspunse el întun. „Despre mătca Berta îniă voesc să ştiu tot."

„Ar fi o nebunie să Vă acaresaţi vătului meu despre acăsta! Vă spun, Florio! că vreu aşteptă până va fi cu vaie mai bună şi apoi îl voiu întreba. După aceea Vă voiu spune tote amăruntele şi Dta numai aveţi astfel novoe să-l mai întrebaţi. Nu cunoşceţi pe vătul meu! Puteţi să-i spuneţi tot, asa după cum s'a întemplat şi el tot vă va judecă fără milă"! Şi de ce să i să mai amărască suvenirea decedatei?

„Póte că aveţi dreptate!" Dniei că îmi veţi done?

„Da!"

„Da să pot primi o epistolă dela Dta, Domnişóră, aş jertfi multe. Întorcea-

unora ați fost atât de amiabilă cu mine... atât de sublimă în compătimirea voastră – atât de mărinimoasă în judecarea păsărilor mai, atât de păsărească, atât atât de promisă și tot ce este demn de iubire, că chipul D-tei nu se va putea șterge niciodată din inima și cugetul meu."

„Oh! mă rog încetați, Mrigă" Elisabeta cu dulcele-i hohot. „Mi-ar displăcea amor nu mă îndestulesc. Eu îl vreau pe cel dintâiu. Sau dacă nu așteptați cel puțin până ce vă veți întoarce din călătorie și veți redeschide..."

„Dacă cumva mai trăiți?" Ea, o știu. Dar să revenim la Boris. În ultima mea călătorie am avut foarte mult noroc și am perspectivele cele mai frumoase, că în timpul vieții devenim un bărbat foarte bogat. Până atunci însă pot să vă mai dau și păsăretica."

„Oferta nu mi-a lipsit și totuși nu-i încă mântuită!"

„Este astă o încurajare pentru mine, sau numai vă batjocoriți joc de mine?"

„Viii unora, vii altora, răspunse fetița cu o privire seducătoare, dacă amândoua. Luați-o cum vreți. Dacă binevoiți a-mi da adresa D-tei."

„Ți-am veni dorit de mai multe ori?"

„Se înțelege în timp de un an... odată pe lună!"

„Atunci mă voiu reîntoarce!"

„În adevăr?"

„De sigur, dacă voiu trăi; ca să vă dau dacă mențineți păsărăreasa!"

„Dacă cumva mă voiu păsări; atunci te voiu înștiința, ca să-ți coreți călătoria."

El o privi cu bonomie.

Ea începu să râdă și deodată își întoarse ochii dela el.

„Cred că ați mai putea aștepta încă un an, Domnișoară?"

„De sigur aș putea și se poate chiar întâmpla, dar nu pentru D-tei, aceasta trebue să o știți."

Pronunțându ultimile cuvinte începu să râdă.

„Ei nu sunt așa egoist", răspunse el cu tristețe.

„Cu toate acestea, ceva mai multă conșciență de sine, nu d'ar strica, Mr. Finch! Ați plecat dar de la Paris. Când veți pleca. Când își începe cursul corabia Mr.?"

„Poate cinci zile după dar de ne despărțim. Îmi dați voe de mă numer și eu cari înainte între amicii Mr.? Rămâneți deocamdată!"

„De ce să nu vă mai revăd eu?"

„Ah! mă voui gândi de trenul de noapte. Încă de mult aș fi trecut de Pui și în New-York, dar n'am putut pleca. Vă mulțumesc pentru mângâierea ce mi-ați dat pe calea mea întunecoasă. În aceste zile de doliu mi-ați fost ca un înger, ceeace nu voui uita nici odată! Voui aștepta cu mare dor epistola Mr., dacă îmi dați voe de mă exprim astfel!

El își strânse mâna mai tare de cât credea, mai zise încă odată „Adio!" și ieși repede.

Această a fost pentru Elisabeta a doua oară când mai vădea de bucuria ce-l cuprinse.

„Încă nu-i nebun!" zise ea încet. „Ce mod d'a purtat și mi-a sărutat mâna... Fericire de-l tăi departe. Ființă Omnipotentă! Pericolul a trecut. Sper că înainte de a împlini anul, i voui spune un mot, care îl va face de nu de mă revedea odată."

„Acum de-i recomand lui Jacob, de nu spue lui Archibald nimic, despre întâmplarea noastră de pe „Ohmy, mica nebună, e îndrăgostită cu totul de blondele lui mustăți, ca nu va spune nimic, dacă o voui ruga.

Cugetul unui secret îi este pentru deodată o povară.

După o mică pauză:

„Îi voui promite ca îi pe deoparte câte odată pentru mine..... Sunt curioasă de veți ști ce face de va întâmpina Archibald!"

Ea îl văzu în curând. El veni tot așa de tăcut, tot așa de întunecat și mohorât, ca și mai nainte, ba mai încă într'un grad și mai mare.

Omenirea nevrednicei îi luase din stăpânirea lui.

El se frământa și se frământa mereu toată ziua și toată noptea încoace și încolo, întocmai ca un spirit fără odihnă.

Elisabeta era acum tot atât de gelosă pe Berta cea mântă, după cum fusese și pe cea vie.

Cu toate acestea ea nu disperă.

Cu cât deveniă vărul ei mai rece și mai străin, cu atât se silia mai mult, ca să-l câștige pentru totdeauna.

Între acestea, Horia, care fu forte norocos în afacerile sale, se reîntorcea în China.....

Perspectivele lui erau strălucite. El era în genere iubit de toți. Părea întocmai atât de demn de iubire cât și de frumos și nimeni nu știa că el trăiesce sub un nume străin, pentru ca să se sustragă pedepsei pentru o crimă, ce comisese.

Capitolul VII

Ceeace prorocise sfânta tinerei sale dădnne, se întemplă.

Trecusse zile, care în această mică insulă fură atât de minunate, trecură și anotimpul ploilor începu.

Oh! Cât de grațe și înțelepciune ar fi fost aceste zile, pentru tânăra pereche, dacă ea ar fi avut vreme de a se gândi la ele.

Tote cugetările ei însă erau îndreptate numai asupra pregătirilor și așteptării, și încă ca și de când ar fi văzut vr'odată o femee atât de neobosită, îngrijitore și harnică ca acea femee aprope nebună și sălbatică, care ținuta gata de mâna providinței, fu trimisă în acestă lipsă estremă tinerei femei.

La sosirea îndelungatului căpitan, unica ființătore dintre naufragiați, avu ceea ce nu poate de bucuria unei societăți omenesci.

* * *

În 15 Ianuar părăsita soție născu o copilă ginguașă.

În ora acestă o minune a lui Dumnezeu, care să nimicească planul unui om, care cutezase să pedepsească singur? Cine s'ar fi gândit atunci acestă, oracă ar fi putut-o?

„Te las singurătate" i'a zis el tinerei femei.

Și iute! Să peptul ei de desfătă cu copilaș și o părăsitore deodată stă lângă mama și copil.

Mama și copilul sunt ființe, ființe sfinte!

Nemini nu putea aduce vreo stăpână acestă monstru și nepricepitul tată, care de acasă intră o stare neliniștită oracă la Ellerby.

„Marte! Marte! Și mai ca a lui Dumnezeu pare cu mi le-a trimis, strigă palida mumă, când bona femee i puse pentru prima oră pe mica copiliță în brațe.

„Toți copii vii ani cer! astă e de dăgur!"

„Mulțămesc lui Dumnezeu pentru acest mic înger. Acum pentru prima oră dacă mă a părăsit Arthi, când de mai trăesc. Oh! Marte! ingrijește-mi bine, căci mi simt forte slabă și tocmai de trăesc pentru copilul meu. Ce ar deveni ființa și nevinovata ființă, oracă aș muri?"

„O vrui crește ei, până ce o vor putea stăpâne ei brațele tatălui ei. Ție mi-e tot așa de dragă ca și „Tatăl", mise femeea cu o gelosie neașteptată."

„Cât ești de bună!"

Marta continuă:

„Ei am așteptat o, am priveghiat o și am lucrat pentru ea! ... Oh! viață nu vei muri, iubita mea!"

„Ție simt forte slabă!"

„Ești slabă, însă acestă stare nu va ține mult. Numai de nu ți pierde

curagiul – iubirea e lucrul principal.

Bietul pescar uscase ici acolo barca și acuma iși pregătea uneltele ca să alerge prin ploaia torențială asupra pământului prospețit. Nu se mișca casa de neliniște cu copilul, ci mama strângea el tăcută nopți întregi în brațe, până când și ceea urmă tânăra mamă deveni zgribulită.

Dar într-adevăr, ce ființă era un copil minunat.

Nimeni nu mai știa, de când s-a născut acest copil în această vale întristătoare, nu i-a urmat nici unul care să-i semene.

Aceste ființițe! ... sunt aproape. Unii ochi minunați cu întrebătoare inteligență. Totul în depărtări era tainic de mirat. Aceste ființe reținute, deosebite de orice ființă omenească, aveau un obiect de joc ... de care nu se mai puteau bătăuna de loc – un obiect prețios de joc – o minunăție cerească! Ele erau aproape fericite!

Când Bietul era în stare de ieșit afară, timpul ploilor trecuse, eternul era liniștit. Forțe pe mari ale palmierilor primiră o verdeață mai prospețită și totul jur împrejur înverzia și înflorea.

Chiar de respiri ți făcea o plăcere. Această mică lume era un paradis, dar ... zadarnic, casa de ingust și tăcut. Când corăbiile înoadelor veniau pitorescul corăbiei de i aduceau provizii prospețe, atunci îi va spune el ce bărbatului ei, că are un copil? ... și dacă i-ar spune ..... poate că Apchi i l'ar lua.

Triste și înfricoșate gândiri! Ea deveni rece ca de la zăpadă la picioare ...

* * *

Tăcură între ele după prânzul din luna lui Martie decât între o restaurațiune din San Francisco, între o odae deparată, doi bărbați, cuvincă mai tăcea lor o stăcea cu cin. Unul din ei se vedea că ar fi chinc crescut, dar totuși această creștere nu i-a mai putea plăcea nici o oară. El avea niște ochi albaștri, iuteți și curați, niște trăsuri nu tocmai neplăcute, o barbă brună și un păr negru și creț. Era de 28 până la 30 de ani și îmbrăcat ca un marinar. Totul său era mai bătrân, cam pe 50 de ani și păreă tot așa de familiarizat cu apa.

„Cui că corabia nu se mai poate întrebuința?"

„Acăsta ar fi trebuit să se întâmple încă de acum un an. Mâine se vor da lemne de foc și pe vechiul. Pentru ce-ți trebue vaporul? Vacă?

„Eh! Vreau să mai călătoresc și eu cea câteva mărgi în inoale. Sunt bătrân și de viață de pe uscat. Nu se poate întrebuința de loc „Porta de aur"? nu s'ar putea repara?

„Ba se poate dacă ar ajunge niște mâini bune, și dacă timpul e favorabil mai poate ține încă o vară. Dacă s'ar întâmpla încă o furtună, atunci ar peri tot așa de ușor, după cum te chiamă? Vacă Harrow

„Furtunile încep numai în August, și până atunci îmi voiu isprăvi treaba. Dacă cred că îmi voiu căpăta portul cumpărat, atunci voi da-o să o repare. Cât timp va trebui pentru acăsta? Către finea lui April voiu să plec și mă întorc numai după trei luni.

„Până atunci poate să fie gata! Îți spun încă că acăsta este o întreprindere foarte periculoasă!"

„Vreau să încerc! Întrebarea este că vreai să veniți în locul meu?

Ți-dau 400 dute pe lună și poți lua în îngrijirea ta întâmplările ca și când ar fi unica ta fiică.

„ E cam periculos, răspunse celălalt încet, golind un pahar de vin.

„ Apoi dar 500 și o parte din câștig, răspunse Jack. Vreau să duc mărfuri la China, și să le vând acolo cum vreu putea de scump. Apoi luăm de acolo articole indigene și astfel vom avea un câștig mare.

„ Asta nu-i idee rea, zise bătrânul și te-aș însoți și eu mai: Poftă de aur" n'ar fi rea de pătruns."

„ Mai gândește-te, Ben și mâine dă-mi răspunsul. Pumnet la 8 ore voiu pleca eu. Până atunci trebue să te hotărăști."

Mai vorbiră apoi despre diferite lucruri... cât echipagiu ar trebui - câte cărbuni și provisiuni.... cât ar costa reparațiunea și altele.

„ Nu cred să fii în stare să te încurci până de tare, observă Ben, golind și ultima picătură din sticlă."

„ Mi-am pagubit cea și pot lua chiar și împrumut vr'o câte-va mii, dacă nu ajung, dacă îmi trebue.

Jack nu-i spuse, că chiar în acel moment avea la dânsul o poliță de 3000 asupra băncii, subscrisă de Archibald Ellerby.... pentru că el era Jack Harron, pilotul corăbiei, care conduse pe tânăra pereche la insula pustie și plecă lăsând acolo pe tânăra soție, pe dânsa de Ellerby.

Echipagiului îi de spuse că Mr. Ornston..... pentru că Archibald să înjosise, până într'atâta, încât își luase un nume fals.... a ales acésta insulă din causa favorabilei ei clime, ca de laso acolo pe soția lui, care suferea, ca de de însănătoșere, că el din causa afacerilor, trebuia de de întorcă pentru câte-va săptămâni la San Francisco, dar nu va întârzia de se întorcă la soția lui, încâtă ce va putea. Jack Harron știa că acéstea nu e adevărat.

Deși Elderby nu dă înjosi până atunci, totuși de-i exterminase cerea totuși Jack era prea cuminte, ca să dă lăsăle, auzind această declarațiune.

Atribuia cuvintele sale mult pe Jack, deoarece acesta a fost eliminat din această afacere; din causa mai multor neajunsuri. Afară de aceea folosul ce-l aducea lui era interesat ca să profita bani, bazându-se pe Archibald.

Din nenorocire însă, cu cât recunoștința lui Jack nu avea temeiuri. Cu cât causa că el nu putea resista ispitelor aceste un aventurier ca Elderby îl supuse de unele încercări din cele mai periculoase.

„Vaporul va fi mai bun de cât o corabie cu pânze, îi zise el, adăugă ce Ben îl părăsise. Cunoșteți! Ce gânduri rele am! dar n'am ce face. Am făcut tot ce am putut ca să mă scap de aceste gânduri; dar de geaba! Așa-i că trebue, să se fi părăsit acolo pe bătrânul înger?... Nu! Eu, de și sunt o mizerabilă creatură, dar niciodată n'am făcut așa fel de rușinate. Nu pot nici adormi de loc, când mă gândesc, cât este de părăsită acea dulce ființă.

„Cred că chiar și Jack Harrow va rămâne surprins de cuminția frumosului și voinicului pe care l-am pus în pământ. O voiu lua și ne vom duce în Catrova, unde monstrul și bătrânul nu ne va mai sta de urmă niciodată. Nu mă pricep în morală, cred însă că sa este pe deplin îndreptățită de a considera ca și despărțită de el. Această este convingerea mea și ei nu i-o pot spune..... dar voiu cerca într'alt mod. Fericească Dumnedeu! de-i voiu strânge frumosul ei păr blond, voiu părăsi însă împreună cu mine acea insulă pustie..... astea toate de de întâmple!...

Cap. VIII

Era o duminecă forte caldă. Chiar şi cei 10 palmieri, cari umbreau micuţa casă, păreau că suferă de arşiţă. Paserile cîntau numai într'un mod slab în cuiburile lor şi nu se auzia alt bzgomot, decât monotonele lovituri ale valurilor de ţărm. Aşi fost o căldură aşa de mare astăzi; încât nici ckarta nu se ţine pe stâncă, şi de aceea nu vine vr'o corabie, ceeace faice ca în jocare să regulat.

Această femee, care suferise acum 15 ani ca un naufragiu, nu mai aştepta nici o corabie în acest ţinut pustiu. Aşteptă este prea rară şi mica Rosa — aşa numia mama pe mica ei copiliţă — era prea mică şi adorată, ca de o poftă lăsa singură; îi mai ocupau încă şi ceri dinţişori ca mărgăritarul, şi ca amabilitatea ei de după mâncar un minut.

„Ce năduşeală mare! duce Berta, stând şi pe verandă la o masă. Acest ceaiu e forte bun, mie dor însă de puţin lapte.

„Dar madame, de mi daruiţi nici o vaită cerc ce nu se poate implini. Dacă ar fi vr'o vacă pe aci, n'aş fi atât de rea, cu inima nu doresc de de întâmple nici o minune, până când cameile de provisiune vor fi pline, şi până ce nicile de cocos ne dă un lapte aşa de bun."

„Vin te aşaci cu mine, dice Berta rădând şi duspinând. Dacă aşteaptă vr'o minune, apoi aceasta nu constă în fiinţa unei vaci, despre aceasta poţi fi convinsă. Crcu însă Maria că în curând vom primi o visită. Sunt 10 luni şi 3 zile de când sunt aci. Când de va împlini tocmai un an, atunci va veni pilotul de ne aduce alte provisiuni proaspete."

„Atunci dușmanul să ne rea lua cu mânul!"

„Nu! acesta n'o va face. El a promis bărbatu-meu că nici nu va vorbi măcar cu mine. El e amicul lui Alfred și-și va ține cuvântul."

„Atunci bărbatul tău e un miserabil, madame!"

„Marto! ce-ai de mă torturezi? întreba delăsata femee cu tristețe."

„Nu, madame! Credeam că m'ai înțeles mai bine. El e un tiran. Vă-au pus în mâni; că atunci ne-am întors înapoi, l'am găsit răpitor cu altă. De aceea a făcut el acesta. Răsbunare, și gata!"

„Nu, nu! Alfred e pasionat, gelos și clever — însă un gentelom: Marto, cum de te urăsc?"

„Nu, dulceața mea! Până când trăim în această închipuire nu trebue de ne certăm, el însă cu toate acestea e un miserabil — pe lângă această rămân. Și în cazul când prevede pe pilot, acesta nu i-a promis că nu va vorbi cu mine și atunci nu mi-a mut, atunci îl voiu face eu de vorbăreață." „Dacă lumea! ei, voi trece ele în curând, duse Marta, întinzându-și mânile.

„Aștept că va despărțit minuta, dar mâncarea numai Marta, că o voiu aduce eu afară."

Marta după ce mâncă, puse farfuria la o parte și de rapidă de lucru, iar Berta de juca cu copila.

„Ascultă!" strigă deodată Marta cu o voce sălbatică, pe... parcă cum cea!"

Inima tinerei femei bătea cu putere. Marta ținu cu degetul răsfirat și ascultă, apoi răsări întocmai ca un animal înspăimântat, alergând spre stâncă, de sui pe ele și de privi pe întinsa mare, care era deja învăluită în amurgul serii. Ochi răzbi însă nimic decât luminile vaporilor de staționi; nu văzul decât stelele de mii de stele, care se reflectau în unde de mii de unde.

Odată dau de ceva ori îi se păru, că în depărtare zăresc o mică, rele umbrici, ce semăna cu o corabie.

Espresiunea ce u dînse, fu întîmpinată cu o ţipăt de spaimă din partea celuilalt. De asemenea însă că aceasta a fost numai o rătăcire, de oarece totul jur împrejur rămase liniştit şi întunecos.

Fără permisiunea Bertei nu putea pătrunde nici un foc, ca să poată fi văzută. Berta de nimic nu se temea mai tare ca de o corabie străină, care ar fi putut aduce cu ea. Ea se temea mai mult de înfăţoşarea şi asemenea-zisaţi marinari, decât de pustietatea insulei.

„Bărbatu-meu va veni de mine ia, aceasta era speranţa ei statornică şi neclintită ei credinţă, şi gîndindu astfel îşi aţinea şi mai mult copila, întrebându-se că ce-ar dînsa şi ce-ar putea aştepta la această surprindere.

„Mă tem că a trecut un vapor pe aci, murmură Marta, îl auzi bămurit. Sau mi-a fi părut numai. Trebue de mă întorc de-i spun, că n'a fost nimic. De asemenea sam neliniştită, o, dermana!"

Ea se reîntoarse încet şi cînd intră în colibă îşi lăsă papucii jos.

„Am crezut că aud un vapor, dar numai mi s'a părut, iubita mea. Acum de aprindem lampa şi de fim mai înţelepte, şi apoi vreau de pun haineli Bertei şi de mă încerc a-i face nişte papuci.

Berta o privi rîzînd.

„Cupră sum crezut ută înţelepciunea la tote, Marto! Ce-aşi fi făcut eu fără tine? În fiecare zi mă gîndesc la asta. Dacă va veni odată să ne ia de-aci, îi voi spune de ţi mulţumesc. Oh! Marto, mă gîndesc la acel timp, în care mai mi se rupse inima. Ce fericite am fi.... tu şi eu şi micuţa."

Ea vorbi astfel mai departe, pe cînd femeea începu de cînta şi de dormi cu ea. Ea numai credea că înspăimîntătorul bărbat de mai ia vr'odată pe soţia lui de-aci.

În timpul acesta corabia lui Jack Harris ancorase cam la o milă depărtare de ţărm. Afară pe globoşi, luminile fură stinse şi stelele

ași întoarse ca un călător, care pândește ca intuneric, pe când proprietarul mergea intr-o barcă spre țărm, gândindu-și cu spaimă că nu i se va fi întâmplat vr-un pericol de atâta amar de timp fumătorii dânsa.....

„Răspunse o femeie delicată" în acest mod, este o pasiune de monstru dacă de nebun. Ei nu știu unde ar putea găsi altă care să-i placă mai tare și care să-l pună mai pe jumătate așa de frumoșă și amabilă. Șimanoă, maltratată femee! sper că vei recunoște bunătatea mea, dacă te voiu lua de-aci. Eu să voi fi răsplătit cu totul de această pustietate. Dar de o voiu găsi numai mâță, o să înțeleg, pândindu-mă la ascuns. Mănați mai iute vâsle! Vr-o de nu pără-sește lumina stinga el apoi tare.

După câte-va minute barca ajunse la țărm și domnul ei sări pe uscat.

„Voi să rămâneți aicea până ce pântați, până când mă voiu întoarce, ordonă el ómenilor săi.

Pulberile îi întăreiau de agitare și frica și gândurile îi se ocupau cu niște planuri infernale, în caz când ar fi va ajuta dânsa.

El înaintă iute pe cărărea bine cunoscută și când ei dădu niște tufe, văzu casa dinaintea lui.

Ușa și ferestrele sunt deschise, mesa odăei de locuit e luminată, totul este dimbelul păcii și siguranței.

Inima îi bătea de bucurie și așteptare.

„Acolo de-a pază va, ... trăsnet ... dinguță."

„Șimanoă ființa." „Ce-i dacă câte i compătimesc. Ea de Ellerby e un desfrânat, un monstru, maltratându-o astfel. Ei-e rușine de purtarea mea. Eram mâță de pun capăt suferințelor ei, dacă voiu putea." Ea va fi mulțămită vădind cât iubesc pe mine și îmi voiu câștiga recunoscința ei — poate amorul ei. Trebue de de întemple astfel. Știa nu e așa ceva greu. Dar dacă va fi încăpățânată.... ei bine, vom vedea! Așaș voi fi dus de o dată dela început, dar pentru trebue de o liniștesc, până o voiu aduce intr'acolo, ca de nu de mai teamă de mine."

El înaintă încet pe nisipul acel mobil, dus pe băgare de seamă, trupele de la vreamuri până la un loc, de unde puteau vedea tot ce se petrece în pădurea luminată de lună.

Deodată avură mare mirare. Se uită cu ochii ieşiţi din orbite şi văzu pe bătrâna cum cosea, pe copila cum răcea şi întreţinea, pe când tânăra mamă de jos se juca cu mai multă şi mai grăitoare decât altădată, veselă de iubire şi mândrie privea cu iubire pe micuţa şi apoi o acoperi cu sărutări.

„Visez oare? murmură spectatorul, încetişor de a mai respira. Mai multe minute fu în stare de deplină nici un cuvânt.

Capitolul IX

În zadar se încercă Jack Harron de a explica această scenă, a cărui martor era.

„Ellesby a venit în secret aici, şi i-a adus o servitoare, îşi zise el. Se vede că a spus, că are de plătit un meşteşugar, şi astfel tot nu a fost în stare de a juca pe deplin rolul de barbar! Dar iarăşi mă mir cum de mi-a mai trimis bani să-i aducă altă provizii noue. Poate că a găsit vr-un naufragiu şi mai mulţi oameni afară de aceşti trei. Copilul poate că nu e al ei, ci al uneia dintre femeile de colo!"

„Acest puget îl mai lămuri!

„Aceea femeie poate că îşi are bărbatul aci şi întunericul de prin prejur poate că ascunde mai mulţi oameni. Ar fi bine de mă conving.

El se târî ca o pisică de pe vreamul dănat unei case, conştia de prima necuviinţă, dar după o jumătătate de oră se convinse, că afară de cele două femei şi copilul, nu se mai afla nimeni pe insulă, apoi se apropie din nou spre casă, dar de astădată cu paşi prudenţi.

Cele două femei, dintre care una ceti, iar cealaltă cosea, şedeau tăcute la masă.

Ele auziră paşii, săriră palide de pe locurile lor şi se uitară spre uşa.
Copila adormise şi mama îl puse pe un pat în odaia vecină.

Albastru ochi ai Bertei străluciră, pieptul i se frămînta şi toată tremura, pe cînd sfarta cu o păcătuită sălbatică apuca revolverul şi-l îndreptă spre uşă.

Paşii se apropiau – acum dincă treptele, acum veranda şi după un minut pe prundişul de afară în odaie.

El se opri pe prag, luînd o ţinută din pas.

„Oh! zise Bertei într'un ton de o desamăgire nedescrisă... Otto este?"

„Ai aşteptat pe altul, Mr. Ellerby? întrebă Harrow rîzînd. „Am sugetat că e mai bine să nu mă mai anunţ de timpul fixat, ca să te scap de frica ce o aduce... mă aşteptam însă de Vo găsesc singură. Am venit contra promisiunii bărbatului Otto, pentru că nu mai puteam înfrîge mustrările conştiinţei, cari m'au torturat toată erna. Te am crezut că eşti o femeie fără inimă."

El vorbia într'un mod atît de stimabil, atît de compătimitor încît sfarta puse revolverul din mînă şi-l privi cu mirare.

„Vam gînait nicodată cevа rău de Otto, Mr. Harrow. Ai făcut numai vaccina ce ţi-a cerut bărbatul-meu. Dar el cum se simte? E sănătos? ... Ţi-ai făcut fără mine. Am fost atît de prăsită încît credeam că o să mă ţină şi el cu Otto. Şi mai e încă mulţos pe mine?

Ea începse să lăcrămi.

„El nici că se gîndeşte să vie la Otto, pare că e necredincios. Oh! şi ce i-aţi făcut, ca el să se despere, iubită Mr. Ellerby, totuşi n'avea dreptul să se pedepsească astfel. Acum însă nu voesc ca îngrăimînătorul lui plaw să mai dureze. Am venit pe riscul meu propriu ca să te iau d'aci, ca Vo scap."

„Este forte bun, bunăoară ea. Oh! cred că trebue să mergi şi să-i dăruieşti pe micuţa copilaţă în braţe, căci ştia i-ar mîngîia rîul din jurul inimii lui."

„Este dar această copilă a lui Otto?

„Da, iubita mea copilă, pe care mi-a dat o Dzeu spre mîngîiere în singurătatea şi nefericirea mea. Oh! nu cred minte despre această, şi nici eu, prînă cînd nu voi spune Maria la ce am să mă aştept. Oh! această încă a fost un dar al lui Otto. Această credinţă

cîtva amică, care veni la mine chiar în acea seară, în care vrei mi-ați povărnit. Atunci mă temeam de ea și nu știam ce comică va fi ea pentru mine. Oh! Cât veți trăi veți iubi pe Harta, ca nu va trebui să mă părăsească nici odată."

„Și de unde ați venit Dta bună femeie? întrebă Harron, întrerupându-se spre Harta. „Din cer-te-ai coborât aci? El începu să râdă cu plăcere, pentru că, cu toate că el își sfâșia această împrejurare, totuși era prea isteț, ca să ofenseze pe femeea care să afla aci.

„Mă aflam de mai mulți ani aci, când ai venit Dta pentru prima oră, răspunse ea iute. Atunci nu mi-a plăcea-i și mă ascunsei în peșteră. Când ai venit cu cei lalți mă ascunsei iară și numai nopțea eșiam ca să spionez și să fur ... câte o bucățică de pâne sau peremeți. Insula aceasta e a mea, i-am dat încă de mai mulți ani un nume și îndrăznă se vor ajunge iară pe acest, voiu face raportare guvernului despre aceasta. Insula e a mea și un bunt ca domnei și a copilului. Dumnezeul ei este și al meu și ori încotro va merge ea, voiu merge și eu."

„Bine! în orice caz mă bucur că Mr Ellerby a avut o companioră. Dar acum, domnilor, să revenim asupra unei cestiuni serioase: putem matrosii așaptă la țerm, ca să mă conducă îndărăt la corabie. Această este un vapor pe care l'am cumpărat și destinat numai ca să vă iau de pe această insulă. Dacă credeți că până mâne sau poimâne puteți fi gata, vom avea mare plăcere salutându-vă pe corabia noastră și îngrijindu-vă bât să póte mai bine. Dacă poftiți, mâne vor veni femeile ca să vă ducă bagajul."

Berta căzu în genunchi înaintea trăcătorului, îi apucă mâna și i-o acoperi cu sărutări. Frumóșa ei față era inflorită ca o rosă și o ceță argintie să ivi înaintea ochilor ei albaștri și limpezi.

„Dacă vreți să mă duci la Mr sau în alt loc, de unde să mă pot duce la el, atunci te voiu bine cuvânta și mă voi ruga pentru Dta cât voiu trăi. În primele cuvinte, ce le va rosti copilița mea, o voiu învăța să te roage pentru Dta. Oh, Mr Harron mai înainte credeam că nu ești atât de bun, acum însă cred că ești mai bun de cât ori care altul." Inima mea va fi pururea recunoscătore. Da! dacă mă

veni mai intâiu ca să vorbească la Elderby, ca să fi ultimatul nostru (târpe) amic — după ce noi toate bine văzut... pentru totdeauna... pentru totdeauna."

Jack se întoarse şi se retrăgându-şi mâna, pe care i-o sărutase cu atâta recunoştinţă când pentru el nu puteau să însemne privirile ei, o văzu ridicându-se de pământ.

„Sunt la ordinul Dv., Mr. Elderby, murmură el cu un sentiment de un măreţ mare scelerat, ca mai înainte.

„Oh, bine! Să ne putem şi gata până mâine? Putem împacheta totă nóptea. Mr. Darrow, bucuriile pot fi luate îndată după dejun.

„Pe bóra mă numesc căpitanul Darrow, madame. Vă este încă de lipsă de Dv. să vă întâlniţi semnul. Oameni mei, trebue să ia apă proaspătă. Mâine aveţi vreme totă ziua şi poimâine putem pleca."

„Dv. eşti îngerul meu păzitor, căpitane Darrow!"

„Eu mai bine că Dv. eşti al meu, Mr. Elderby. O frumuseţe ca a Dv. face pe piciorul lacom. Sunt un asymo marinar, însă am şi eu sobi şi inimă!"

Berta se înfiorâ la aceste cuvinte şi ar privirea ce le însoţi. Mai observă încă că cuvintele ţa fost date atât de încet, încât Charta nu le-a putut auzi — acum încă nu se putea gândi la ele — ea era plină de aşteptare şi forte neliniştită ca să se întâmple ceva, fără ca să asculte de interna şi vocea avertizătore.

„Acum trebue să mă întorc la corabie, continuă el, strângând mâna, ce i se întinse. Îmi iau încă îndrăsneala să mă prezint mâine la prânz la Dv. şi voi aduce ceva pasări, pe care Marta le poate găti. De mult încă am tot dorit acest prânz, mai adăugă el cu un râs hâsar.

Acest râs, făcu pe Berta încă mult timp, după ce ieşi el de i tremure inima, dar înfricoşata ţa dispărut şi o făcu să depărteze ori ce gând şi ori ce frică de pericol.

Fără să Jack Darrow era curagios şi neplăcut, dar era forte bincer, pentru că altmintrelea de ce şi ar fi dat prietenia să-l ia? Fără îndoială că conscinţa la îndemnat la aceasta şi dacă avea o conscinţă, atunci nu putea fi om reu.

Ea voia bucuros să-i arate obrăznicia și egoismul lui și să-i fie recunoscătore pentru ajutorul lui amical.

Așa dar tăt să întîmplase după cum știrise el și Berta îi da de bună voe în mînile lui. El avea de gînd să o ia mai întăiu pe bord și apoi pe uscătore, care îi era nesuferită împreună cu copila ce le lase tot acolo unde au fost și pînă acuma.

Ca să fie sigur de Berta, știa și spera, că ea va rămînea de bună voe la țărmul, îndată ce va fi ajuns pe uscat, unde voe afla un adăpost ca să-i unească.

Abia de gînd ca după ce va fi făcut cîte-va mile pe mare de către stăncile de Ellerby, că bărbatu-său a murit și că el va veni să-i aducă această veste și ca el de frică ca să nu-i causeze durere, a amînat această știre pînă în fine.....

„Așteaptă și pomîne ca ea e văduvă, gîndia el, vine și avea inimă o șansă mai multă la răsplătirea amorului ei."

„Omul propune..... Dumnedeu dispune."

Capitolul X

În după prînzul zilei a treia după sosirea vaporului „Poarta de aur", acest vas, găurit de viermi, putred, vechiu și reparat, părăsia insula.

Din ochii Bertei curgeă cîte-va lacrămi, cînd ei 10 palmieri dispărură dinaintea ochilor ei.

„Este locul nașterii copilei mele, își dise ea. Aștept'o pe ea m'am dimpotrivă mai fericită."

„E copila foarte frumoasă, dise căpitanul, guiguilind mustăți și roșii și obraji. Dar cum ar fi putea fi altfel, la o astfel de mamă? Ha, ha! Poftă, omeni mei sunt nebuni de bucuriă, avînd o copilă atăt de gratioasă pe bord. Cred că afloți totul după plăcerea Voastră."

„Iote sunt bine, și Vă mulțămesc pentru ostenelele ce vă ați dat. Acum doresc să avem o călătorie repede și fericită."

„Eu nică doresc această, dise Varron îngrijat. El nu vătase încă pericolul la care se espunea, întreprinzând o călătorie atât de lungă pe o corabie atât de slabă."

Vaprejnicul dorelui apunetor se vorbă cătă va mai ridiqui, pe care, afară de un marinar ișusit, nimini nu i-ar fi băgat în seamă.

Varron nică nu se uită la ei.

Dară nu sosise timpul furtunilor și pământ ce dorea acesta el spera că își va asigura vaporul, care era încărcat cu mărfuri, în orice colțe orientală unde nu ar fi avut de ce teme de Greci, că îi va scăpa. Acolo voia el să își vândă corabia și mărfurile, de se căsătorească cu frumoasa Bertha, care n'avea de ce ședea nici odată, că bărbatul ei trăiește și ducea cu ea o viață plină de plăceri și de lux.

„Totul plăcea de la timp, când la aventurierul cu mâna lui obicinuit, când de prumbla tăndii în această țară pe uscată. Indată vom ajunge în largul mării. Apoi place de la acei mai înșiptă și tot așa de puțin cărțeanile ducătoare de pe dupnafata apei. Se mă uit puțin la barometru.

Barometrul era în cădere dar nu într'un mod neliniștitor și Varron dise pilotului:

„E minunat, Mike, dar tare mă tem, că timpul se va schimba."

„Ha mi se pare și mie căpitane. Este că ar fi mai bine de ne reintoarcem la insulă și de mai aștepțăm încă 24 de ore."

„Da mai vasta ne-ar aduce necazuri, bun este temi de uragan" întrebă Varron rîzând, apoi merse în pajiștea lui, pe când pilotul murmură:

„Nici unul din noi nu se teme de uragan - nici de furtună chiar,

când să afle pe o corabie solidă, dar un bucur așa de vechiu și un echipagiu așa de mic e un totul altceva. Chiar o recompensă dublă nu ne scapă de inciteri acum însă numai o nimic de făcut. Ce ași fi căpitan și ardi avea pe acea furtună dacă împreună cu copilul pe bord, aș rămânea liniștit, până ce-aș vedea ce-i semnează acești nori.

Căpitanul Harron se retrase în cajută, toate ordinile îi fură date, era însă sigur și liniștit - și se puse în pat. Dimineața când se deșteptă, ploua, sufla un vânt aspru. Pâria timu toată ziua, toată noptea și duce următore.

Bertă se afla de tot bine în salonul cajutei, în care își avea tenisul cu cărțile și lucrurile de pusut spre distracțiune.

Ea nu bănuia de boala mortală și copilită încă era bănuită, numai Alberta nu se simțea bine. Furtuna îi era Bertei, care se obișnuise atât de mult cu vântul domin, foarte neplăcută, dar aducându-și aminte, că se află pe dunu cătră bărbatu său, se mângâia și răbda.

„Ce va zice Ethelie? Tot așa de tare va fi mâniat pe mine? Ele va fi ca de vinovată? Oh nu! nu va fi în stare când va vedea copilița noastră pe micuțul, micuțelul îngeraș! și când va afla cât am suferit. Îl voiu nega de mi spună, ce am greșit și o explicare va aduce tote în ordine. Ah! dacă până și acasă! Când m'âșni afla iară la pieptul lui. Cum pot aștepta óre atât de mult?"

Ah trecia și timpul deveni nelinistit, pentru că corabia se lăia tare într'o parte; la prânz parfumele căldură de pe masă și Harron de și era vesel, totuși mi putea ascunde spaima presimțită ce îl copundea.

Un elimineață dile a patra, vântul sufla putemic dinspre Sud-Est și valurile se înălțau tare în sus; numai în grabă putura depuna, așa de tare se plătina vaporul.

Cu aceste ați nimeni n'a cusut, n'a cetit, nici n'a vorbit. Bertă și ținea copilul în brate, il strângea la piept, il legăna ușor ca să-l liniștească, căci chiar și copilul era neliniștit și înspăimântat.....

La prânz Harron observă că barometrul căduse repede.

„Ce fie furtuna", își dise el, „Mare Dumnedeule, o va putea suporta óre Porta de aur?"

Ajuns de cătră din toată inima, că n'a urmat sfatului de nu da intors inelarăul la spunla. La spaima grăindei la mărturia lui de a întrebuința această blată arabică, pentru că nimeni nu cunoscea mai bine stăbiciunea vapoarelor decât el. Dădu ordin ca de străngă tote prăndele, apa și provisiunile de de depună în bără și cărăția de fie în tot momentul gata de plecare.

Nici o oră nu trecu și ploia cruptă furtuna crupse cu o ploă atât de torențială încât de prevedea că corabia o de de înec. În tota clipă prăndia precum și în nopte rătăce, ambele femei ședură pe podini, ținându-se de capul de obiectele ce erau lăngă ele. Copila o ținea pe mână, când una când alta, ca de de potă adormi. ... Copila strigă câteodată, câteodată șoptă de bucurie și râdea ca și când larma și sgomotul le făceau plăcere. Marron venia acum mai des înlăuntru ca de vorbească cu ele și de le încuraseze. Bucătarului nu-și de facă putința capul și le-u aduse lor împreună cu carne rece și prăsmeți ale corabiei. Când de noptea Marron veni din nou, însă de astădată cu o față veselă și plină de speranță.

„Furtuna nu va mai ținea mult, iar până acum tote sunt încă în bună ștare, sper că ce-a fost mai periculos a trecut."

Clipă o jumătate de oră reveni, dar de astădată forte palid și nepută:

„Un val de a revărsat în corabie, când în urmăi o cantitate așa de mare de apă, încât ne stinse focul. Doi oameni fură duși mulți peste bord."

Indată expiră strigă ținând:

„Corabia a căpătat o mare spărtură și la pumpă avem forte puțini oameni. Dacă posiția va deveni și mai critică, atunci voiu veni de vă iau și pe voi la cormă în luntre. Îmbrăcați-vă dar cu niște vestminte călduróse."

„Copila mea, sermana mea copilă! Oh! nu mi-a va mai putea vedea nici odată față! Suspina disperata femee.

„Sculați-vă! Puneți pe masă, podinile sunt ude!, strigă Marta.

Acesta era adevărat. În cajută intrase apa de mai multe țoluri. Totul plutia pe apă. Berta chiar întinse copila Martei, când o clătinare straşnică a corăbiei o făcu de de lovească cu capul de o bară și astfel căzu pe masă fără simțiri. ...

În acest moment veni Jack, alăturându-se la fiecare pas și apucându-se de tot ce putea, iară la ele.

„Trebue să ne coborâm în luntri, strigă el cu putere. Vreau mi vine să cred că vor putea rezista mai mult de cinci minute pe marea furioșă, dar aștea este unica noastră speranță. – Haideți! nu e timp de pierdut. Oh! Cumnedeul, ce nópte!"

„Luați pe tinera femee sub paza Dumneavóstră, dise Martha, ea este rănită. Eu voiu îngriji pe cât îmi vor permite puterile, de acest îngeraș."

Femea era curagioșă și liniștită. La mari lupte inimă odată neînfricată și atunci dispare – de ce se ne mai dispe și de astă dată? Ea rănită pe mica Rosa, învălindu-o într-o pătură grósă și se grăbi de ajunge pe căpitanul, care cu o mână ținea pe Porter, luptându-se cu mare osteneală ca se pótă esi din cajută.

Furiatul vêntului, ploia torențială, clocotirea apei, tóte acestea făceau o larmă îngrozitóre.

Nimeni nu putea sta nici măcar un minut în picióre, dacă nu se ținea de câte ceva.

Martha ajunse la catart, apucându-se cu o mână de el; ea văzu cum scoborâ căpitanul pe Mrs. Ellerby și apoi dări și el în luntre; auzi un strigăt, văzu luntrea cufundându-se, apoi năvăli iară un val mare de apă și corabia

Ea auzi niște sunete pătrătóre străinse copilul tare la piept și dispăru ..... corabia se cufundă ..... un vârtej mare de apă ..... și nimic nu se mai vădu.

Amineata se ivi peste apa ca revoltată, chiar atunci când corabia se cufundă.

Capitolul XI.

Florio Bellizo se sculase cam de dimineată în ziua de 26 Iunie.

Deși starea lui în cele trei nopți din urmă n'a fost tocmai comodă, din causă că solida corabie: Ho-ang-ho, a fost aruncată neîncetat între o

parte şi în alta de un vânt neprevăzut, totuşi nu i se întâmplase nimic mai deunăzi.

„ Ce-a fost mai periculos a trecut Bellize, şe la prânz nu ne vom mai aduce de loc aminte de cele ce s'au întâmplat, dise curagiosul căpitan, când scăpăm Florio pe uscat.“ Vântul încetează şi uitaţi-vă ... cum se luptă zările printre nori.“

„ Slavă Domnului! Credeam că o să perim cu toţi, căpitane! şi nu prea vrem departe de astă.“

„ Iată este! Pânză puţină (cel puţin) n'a rămas nici o zdrenţă şi furtuna mai rea ca astă şi iţi spun drept, că acum dinţi e mai mare plăcere pentru corabia mea, ca mai nainte. Ea este ca o rniţă ..... Mare Dumnedeule, ce să fie astă?

„ Mi se pare rămăşiţele unei corăbii naufragiate, răspunse Florio.

„ Aveţi drept, Bellize – zise căpitanul uitându-se cu ochi-gan. Mai tot echipagiul va fi perit şi mă tem că bărcile nu vor putea resista furtunei. Aveţi grije păzi. – Hallo!

„ Hallo ... Hallo! strigă şi Bellize în acelaş timp.

„ Vedeţi ceva?“

„ Da!, dar ... ?

„ Şi eu! răsă de tot lămurit ... însă numai pe moment.

„ Era o femee, care se ţinea de catart.

„ Mărta-i fără îndoială, altfel abia s'ar putea ...

„ Vin deci căpitane, că în timpul acesta apa este tot deauna caldă. Iată-o iară! Trebue să ne anunţăm intr-o luntre şi să ne încercăm să o ajungă.

„ Timpul e încă nesigur pentru o luntre şi n'aşi voi să expun viaţa bravior mei oameni pentru o femee moartă.“

„ Este să fie încă în viaţă, în orice caz voi să mă conving.

„ Hallo! strigă iară căpitanul. Aci mai înotă încă unul. Poate că vântul chiar în focul luptei unde s'a înfundat corabia. Dar e imposibil să fi scăpat pe acest vânt. Să desleagă însă luntrea şi să ne încercăm a prinde femeea ....

Bellize să coboară iute în luntre, împreună cu doi matrozi.

Ei drept bine că îţi pun viaţa în pericol, dar aceşti bravi oameni nu puteau vedea pe o femee în astfel de stare, fără a să încerca să o scape.

Ei îmbrăcară pantofi de îndată și ajunseră catargul, de care era încleștat brațul femeei, căreia numai capul îi se vedea. Ei o dezară afară, dar care fu mirarea lor, când văzură că nu era altă mână ținea un copil strâns la piept.

Întorcându-se la corabie, aruncă mult de luare, ca să pătrundă barca de nu se lovească și se desfacă de corabie în vreme ce capul femeei fu aruncat celor doi corabie și astfel cadavrul fu trasă pe bord împreună cu darurile-i neprețuite.

Mai înainte însă mai merse să mai caute și pe celălalt pereche, pe care credeam că o aă văzut atât de îngrijorit.

Ostenelele și năzuințele lor însă fură deșerte.

După ce Florie Bellier-împreună cu soții lui - ajunseră corabia, de și era ud, obosit și flămând, totuși prima de întrebare a fost despre femeie și copil.

„Femeea era mărtă și toate nădejdile noastre au fost în zadar. Copilul însă, unde duce prin ce minune, e încă în viață."

„Oh!"

„Noi abia ne am pregătat de el, de când îl credeam mort, când deodată începu să strige, dar întrem mod fără chab. La dracu! Era ceva curios, să audi în astfel de mușcă, strigă onorabilul căpitan. Nu știu ce să facem cu mititelul, care abia poate să fie de o jumătate de an."

„Credeți dăgur, că trăiește încă?"

„Așa mi pare! Al doilea pilot, care după cum știți, e căsătorit și are trei sau patru copii, îi dă lapte și așa pare că îi place."

„Vreau să merg să văd, dacă bucătarul ne-ar putea da puțină cafea caldă și dacă e foc, ca să ne putem usca puțin hainele."

„Ori n'aveu nimic după cum duți, astăzi încă poate că are: Eu încă aș vrea să mănânc ceva cald."

„Cred!"

„Bucatele reci încă sunt mai bune decât nimica, dar totuși după ce munca de 48 de ore fără somn, am putea lua un dejun cald."

Bellier se duse în bucătărie.

Marea era încă tot furtunoasă, așa că bucătarul numai cu mare osteneală

putu să atîtă focul și cu o mână trebuia să țină țapăn suptorul, pe când cu cealaltă amesteca făină cu lapte pentru copil.

Ell doilea pilot îi da de mîncare copilei, stînd jos pe podini și rădămat cu spinarea de o bară de lemn.

Copilița era înfășată într-o pătură mare, de acee vestmintele ei zele fine erau puse pe o funie, ca să se usuce.

Era frumoasă copilița, care privi pe Florio, când se apropie de ea, cu un deriș neîncredător și nevinovat, așa că Florio fu mișcat și îl podobiră lacrămile.

„Ya ce dlare tristă să afle acest copil! gîndi el cu tristețe.

Cătră sară, când se mai liniști, el notă în jurnalul său:

„Ya dimineața de 26 Patin dăparăm un copil, care, ținut de o femee, care nu credu să fie mama lui, molestată de un catarr, noată în mare.

„Este o fată de șase luni, are ochi albaștri, pĕr blond și patru dințișori. De și ea pe bord nu avem nici o femee și de acee eu sunt mai puțin ocupat, m'am însărcinat să l ingrijesc eu."

„Este o copilită, mai ușor de a adopta, dar de vecandată nu știu ce să fac cu ea, pentru că ea are nazuri și câte odată țipă ca o pantera. Ya am nici vestminte pentru ea și călătoria noastră mai ține încă trei săptămâni.

„Ya fiecare sară când ea adurm și voi spăla vestmintele și le voi pune să se usuce până dimineața. Sermana copilă!"

Ya sara următore scrise:

„Pe femeea ală cărui cadavru il scosărăm din apă, am îngropat'o. Sermanu duflet! Nici numele nu il știam. Unica ființă vie era copila, care în timpul ceremonici țipă înfricoșat, ca și când voia să amuțească tot."

„Mulța mĕ cunosce bine; i am dat numele Berta, ca și aceea, care purta acest nume, pe care am iubit'o și pe care am pierdut'o."

„Astădi mai primirăm pe un naufragiat, care se afla într-o barcă, și odată el aflarăm, că corabia, care da pufundat a fost: „Porta de aur", un vapor din San Francisco, care ducea mărfuri la China și care n'avea alți pasageri, decât pe dómna cu copila și îngrijitorea acesteia."

„Bărbatul era proprietarul cărăbiei, un numele Harron, care e fôrte desperat.

„El știe că și-a perdut tôtă averea și afară de aceea îi pare rău și de perderea ómenilor lui și de mórtea tinerei dame, sarea după spusele lui, trebue se fi fost o tinerâ rădâvă, pare voiă se mérgă în Canton la un unchiu bogat al ei, ce l cărui nume el l'a uitat. Ea se numia: Mrs. Emyly Hawthorne."

„Când vom ajunge în Canton trebue se caut se găsesc pe acel unchiu — póte că adoptéză el copila."

„Ațiu voia se știu numai de ce s'a oprit casa de țiare acest Harron, când numiu pe copila: mica Bertha?"

„De ce i-ați dat copilei tocmai acest nume? întrebă el.

„Și acum, pe când scriu, mi-aduc aminte, că trebue se fi vădut și mai nainte pe acest om." —

Capitolul XII.

În Ellerby se făcau mari pregătiri. Avea se fie o cununie.

Elisabeta mugise pe Archibald pentru acésta și el se învoise.

În decursul verei întregi Ellerby a fost cuprins de dobiu și tăcere, clar după ce trecu un an dela mórtea mamei sale și mai mult decât unul dela mórtea sórei sale, ei îi se păru cuviincios, ca Lordul de Ellerby se și deschidă casa sa.

Timpul pentru acésta îi era bogătăș cunoscut.

Atari nici nu mu credea, că acésta ar fi adevărat și totuși era așa.

Ea dorea ca tôtă lumea se uite despre acésta, ca astfel Archi se nu se mai pótă retrage, pentru că ea tot nu se simtia încă sigură.

Ființa călătorului îsi în fine, fără ca se o aștepte.

Atunci ea nu se mai îndoia de ea, că îl va răsplăti pentru totdeauna. El însuși n'a fost nici odată atât de neliniștit, rece și respingător, ca în ultimele patru

despărțiremi, înainte de a face aceasta.

Causa fu că Archibald era forte ingrijat, pentrucă Jack Harrow nu i trimisese încă nici o veste.

El trimisese acestuia încă de la primăvară bani trebuincioși, ca de altcum nevoiași provisiuni pe insula Singuratica și acesta îi răspunse că banii i-a primit și că va împlini exact ordinul.

Dar de atunci numai primi nimica, nici o veste și din causa acesta eleveni prada unei spaime din cele mai mistuitore.

În fine dară o epistolă din Charleston, cu sigilul: Cantor. China, dar cu iscălitura lui Harrow.

Sangele și slabele degete ale lui Archibald Ellerby tremurară, când deschise cu-verta, mereu inte în grădina în Cid pavilion, ca cetind epistola de nu-i potă vedea nimeni fața.

Aceasta era o providere inteleptă, pentru că mândrul bărbat dorea ca nici un ochiu de om vecin să infricoșeze impresiune pe fețe lui și nici o urechie de om curios să asculte strigătul lui înăbușit, care scapă prin palidele lui buze când ceti:

„Poate ca nu voi va fi neplăcut de aceasta, că de aci inainte nu veți mai avea nici o datatoriută și nu trebue de a mai dati nici o esplicatiune. În Junii am mers după cum ne am invoit la insula pustie și dorna mă rugă forte mult ca de a veni și pe ea, căci ei — o recunosc singur — n'aveam inimă ca de a o refus.

Cu tote că cunoscem voința Dvoastră și primii rugarea și o luai cu mine, el dorna ași insă de la furtuna inprie-dată și corabia de cumpănă.

Am inoptat de acolo pe dorna intr-o luntre, dar aceasta de resturnă și ea dispăru de ochii nostri, causat de corabia ce de cufundă.

Cum am scăpat, nici eu nu știu. Abia știu cât va

„Timp de barca răsturnată, până ce nu fiire am fost văzut și scăpat de oamenii unei corăbii.

Întreaga istorie m'a costat totă averea și m'am și îmbolnăvit. Aceasta pote fi acum sfârșitul amoroaselei nóstre, pentrucă de-acuma am de gând să mă instrepter, trebue să caut a veni în atingere numai cu oameni onorabili.

Totuși privă pentrețe unul din delicatii și isteriții cei mei flegmatici, pe cari i-am văzut până acum în viața mea!"

Jacob Klarron.

„Scelerat și ipocrit!" repetă Archibald, ascunzându-și polidea-i față în mâni. „De cât cred că în cer se află un Dumnedeu, pe atâta cred, că am fost îndulcit cu cea." Pedépsa ce i-am dictat'o, de sigur n'a fost atât de grea, ca o causare publică, divorț și o mare rușine. Ca să mai trăcu cu ea nu puteam; să fi strigat înaintea lumei că m'a înșelat? Eu am dus'o acolo unde nimeni nu vine oinovăția și și-o ingrijii ca și când ar fi fost și mai departe ființa bărbatei și adorabilei mele inimi."

El căzu pe gânduri, apoi deodată strigă cu o durere plină de desperare:

„Ah! Berta! așa dar te-am perdut pentru totdeauna? Se pote ca tu să fi murit? că tote dulcețile tale să fie înghițite de înspăimântătórea mare?"

„Ah! dacă sufletul teu privesce asupra mea din cerul cel albastru, atunci asculță-mă: — iți ert tot — și te iubesc — te iubesc!"

El rămase mai mult timp pe gânduri, luptându-se cu durerea.

Elisabeta veni să-l caute și văzându-l atât de palid și ostenit, îl apucă cu mâinile de după gât, îl sărută, plângea și îl implora ca să i permită să-l iubească și să-l invesélească.

„Lupă cum vrea, răspunse el fórte slab. Elisabeto! dacă în adevăr poți fi fericită, fiind soția mea — soția unui bărbat, care n'are nici o inimă, ca să ți-o dea, atunci mă voiu căsători cu tine."

Obicel să întâmplă bogdna, pe care fetița o aștepta și o dorise . . . . .

Elisabeta auzi, că vărul ei nu o iubește și de aceea voia să o asigure la ori și ce caz.

„Eu însă voiam să-i câștig amorul, era pasionatul ei cuget. Am ajuns până aci — voiam să-i câștig și inima, după cum i-am câștigat mâna."

„Ah! Ethelbert! iubitul meu! te-am iubit încă din copilărie. Am suferit mari torturi, văzându-te căsătorit cu o femeie, ale cărei dimensiuni erau pe lângă ale mele, ca apa pe lângă vin." —— Ea însă o depărtă și în sfârșit am câștigat jocul. Oceanul eși încă rece și stăruiu față de mine, Ethelbert! dar aștept: și voi proba că se va da dincă (de femeie) ca aceea o femeie, care te adorează."

O natură de fier ar fi trebuit să fie aceea, care ar fi putut resista Elisabetei în acea seară din luna lui Septembre, în care străluciau pentru prima oară voalul, veni la serbare îmbrăcată în alb, la care avea loc logodna ei cu tânărul unui public numeros.

„Ah! zicea Mrs. Tower, întinzându-i tinerei doamne rochia ei albastră de mătase, uitată-vă numai în oglindă, astă seară sunteți minunată de frumoasă!"

„Așa ți se pare, Mrs. Tower, pentru că m-ai văzut atâtea timpi în doliu. În adevăr că sunt frumoasă, murmură ea, uitându-se în oglindă; apoi se coboară iute jos, străluciind de bucurie și ușurică ca o pasere, și sala de primire până Ellerby, care de și era încă de tot gârbă, tot aștepta cu zâmbetul pe buze pe oaspeți, care începură să vină. Zâmbetul însă îndată îi pieri, când văzu pe Ethelbert îmbrăcat cu cătele de cărnin —— cu fruntea rezămată pe mâni, obosit, după și nespus de trist.

Ea rămase un moment liniștită, apoi culoarea de pe față îi pieri, atât de dimpotrivă de ofensată și vătămată. Se ruși însă, căci avea o voință de fier, merse la el, îi dmulse mâna de pe față, îl întoarse spre lumină și începu să râdă într-un mod fermecător.

„Asta este fața, cu care voiai să-ți amuți ferirea celor mai mari mari familii

din cetate? ... Oltea va fi ţinta măgulitor pentru mine, Otrehi!"

„Iartă-mă Elisabeta. — Nu mă crimi bine astă seară."

„O! eu iţi cer tot, oleacă îmi spui, că îţi place altăţi."

„Într-adevăr eşti răpitore, frumoasă verişoară. Nu înţeleg cum e cu putinţă ca tu să poţi iubi o fiinţă atât de tristă şi dezgustătoare ca mine."

„Otrehi, te rog încleştează odată cu verişoară. Nu găseşti un nume mai graţios pentru mine?"

„Eu!..."

„Tu nu mi eşti supărător, când eşti liniştit, te iubesc încă cu atât mai mult, căci atunci mă tem că eşti nefericit. Unica mea dorinţă, unica mea speranţă şi grije este de a te face fericit, după cum eram odată, Otrehi!"

„Eu sunt un om nerecunoscător, miserabil, dise el întristat."

„Vreai să nu mai vin?"

„Ba! vreau! Cine ar să nu mai fii şi vino? Ar trebui să fie de pétră acel om, pe care nu l'ar ferici şi măgulii zâmbetul unei zeităţi de femei! Să nu vezi încă, că mi eşti indiferentă, Elisabeto!"

Otrehibald continuă:

„E un obiceiu rău, ca să fie cineva atât de trist; vreau să mă răzbunesc ... pentru tine ...."

El îşi lipi uşor buzele pe mâna ei mână.

După o oră salonul era plin de oameni. Nu era încă societate de dans, pentru că adunul numai acum să deplinească; după gratulaţiuni şi după o vie petrecere, urmă muzica. Unul dintre cei mai renumiţi pianişti ai ţării tocmai terminase o producţiune, când în decursul aplauzelor, cei mai mulţi ochi să îndreptară spre uşă, prin care tocmai intră un tânăr. Acesta era de o frumseţe rară, blond şi gratios ca o fată, cu păr aurii şi creţi, mustăţile blonde, o gură frumoasă şi ochi mari albaştri şi străluciţori. Era bine îmbrăcat şi să vedea ca şi

când ar fi fost făcut numai ca să râdă. Şi faţa-i însă totuşi se vedea o întipărire întunecată, când păşi spre tânăra pereche.

„Mr. Bellire!" strigă Elisabeta îngălbinindu-se.

„Oh! Miss Champlin, nu viu ca să vă aduc aminte de promisiune. El vorbia într-un ton plin de dispreţ, apoi întorcându-se spre Archibald îi zise încet: „Mr. Ellerby, nu zog numai pentru câte-va cuvinte ..... numai ..... în afaceri interesante! Cunosc scopul acestei sosiri, dar aşteptă ... voi mai putea aşteptă încă câte-va minute şi ... onorabilis ... mireasă voesc că va permite ..... "

Întristare, mânie, mirare, dispreţ ..... ce se afla mai mult în aceşti ochi, îndreptaţi asupra Elisabetei şi pleca pe rând ei?

Albia şi mai putea ascunde neliniştea, după ce câteva momente păraseră palatul. Ea pare să fi ştiut de dinainte istoria Bertei cu trădarea închipuită şi propria ei îngâlăcinne, avea causă de tremure, gândindu-se o explicare va trebui să aibă loc între cei doi bărbaţi.

Albia se mai putea ţinea în picioare, ca să răspundă la întrebările acelora, ce se îngrămădiră de după locul lui Ellerby. Ea însă nu auzia nici ceeace vorbia, nici ceeace îi se spunea.

„Vrea să mai întâmpine odată Archibald?

Şi se părea că el să fi dus foarte de mult, de şi în realitate absenţa lui nu dură mult, ca în cele din urmă totuşi trebui să se întoarcă şi să primească aşteptaţi, cari mai veniau, de şi mai bucuros ar fi voit să strige de frică:

„Miss Champlin, după cum mi se pare şi-a perdut nervi numai inima ei şi capul, căci unul tânăr dăme unul dintre sărbătoritori ei mai bătrâni. Vre-o minute m'am tot încercat ca să primesc dela dânsa un răspuns, pe care să-l pot înţelege, dar în zadar. Vă aşi fi rugat ca o bogodnă să-şi cunoască mintea atât de iute!"

„Poate că asta nu se întâmplă tot deauna, însă fiecare(le) zice că Elisabeta e înamorată de mulţi, de mulţi ani în vârful ei. Vin ni'aşi mira de loc, dacă

apoi pungli, că ea cinevaşă şi l'a petrecut, până când tinerea domnuă învioşeşe.

Capitolul XIII.

Archibald conduse pe streinul în camera lui de studiu. Aprinse neîngrijor lampa şi apoi se interesă cătră ospele sale. Faţa lui era palidă şi plină de frică, dar nici el nu ştia de ce se temea, totuşi conştiinţa nu-i era curată, ca se poată zice, că n'are de ce temă de nimic.

Cine era streinul? .. Ce voia? .. Cum? Nu era acesta acea fiinţă elegantă şi aprinteră, ce o văzuse astă vară, strângându pe cătiva lui la piept?

Sângele îi se suise în faţă.

„Numele Dtră, Domnule?"

„De regulă sunt cunoscut sub numele: Florio Bellire; adevăratul meu nume însă este: Florio Bell şi sunt fratele Bortei ... fratele acelei curate şi evdinecăse fete, pe care aţi luat'o de soţie şi pe care aţi ... ucis."

„Fratele ei? .. Soţia mea n'avea nici un frate."

„Aista v'a spus'o până mătuşa mea, şi sincera mea dorâ nu vă va fi spus, ca acesta e o minciună. Sermana copilă făcu tot ce putu, numai ca se mi ajute şi se mă scape."

„Cum? Dtră sunteţi cunoscutul meu? zise Archibald în cea mai mare mirare. Vă rog continuaţi.

„Lucându-mă cu arma, istoria Florio mai departe, avui nenorocirea când eram în şcóla militară, de omor pe profesorul meu. Era o întâmplare înfricoşată şi înspăimântătore, de care nu mi puteam şterge pomenirea. Unicul martor al acestui fapt a fost unicul meu de mâte — de ce era el astfel, nu ştiu — şi aceasta mărturisi, că eu mi am certat cu amicul meu şi că l'am împuşcat în acestă

cértă. Cum am putut scăpa de această amărăciune și de moarte nu voiesc să mai amintesc nimic. Voiesc să vorbesc numai de bucuria cu care veniți voi acum cu toții în luna lui Iunie, cuteză-voi totuși, numai ca să mai pot îmbrățișa încă odată pe dumneata mea doriță, idealul viselor mele. Mă întâlnii de mai multe ori cu dânsa, înainte de a fi evadat gata de plecare. Germaine, micuța și buna Berta! Ea se temea să înțeleagă bărbatului ei acest secret. El e prea mândru, dădea ea, dar îi voiu spune când voi mai veni iară. Germaine copilița era între o spaimă crescândă, că poate voiu fi recunoscut și prinsă și de ea era așa de frică, rămâi-mă, totuși cred, că n'avea nici un moment de odihnă.....

Nu isbuteam atât de înspăimântător ești din peptul lui Archibald, încât Belkire se întrerupse.

Archibald își întinse mâinile și își ascunse capul între ele așa încât părea ca o icână a întristării.

„Această spaimă, neliniște, și această frică a Ta, sunt aceleași, care mi-a deșteptat bănuiala. O! Berte, Berte, dulcea mea doriță! — Ți-spun că o iubiam, așa cum nici o femee n'a mai fost iubită. Această iubire și mulțumirea mea în viață, au fost aceea, care mă aruncară în desperare, când eu, după cum credeam, descoperii că ea m'a înșelat. Atunci verișora Elisabeta îmi spuse, că doica mea în fiecare seară are întâlnire cu fecior cu un tânăr străin.....

„Miss Champlin v'a spus aceasta?

„Ea a fost aceea, care mi-a atras atențiunea la aceasta. Ea e o întristă ființă. Ea putea să tacă, dar ținea de o datorie, ca să mă încredințeze."

Tânărul bărbat își deschise imediată gura ca să vorbească, o închise însă iarăși, ar fi putut să facă o mare descoperire; el veni însă cu un devotament sălbatic în inima lui către frumoasa fată și nu era în stare să dea pe față înșelătoria ei. Elisabeta a fost unica persână între toți femei și străinătate, când era de față

la întâlnirea ei cu fratele său, mișcările devotamentului atât de intime, încât căldurosul marinar își pierdu inima în ea.

Adunându-și aminte de însărcinământătoarea dorință a iubitei sale surori, căreia îi mai putea răsunde furia și disprețul. Simțemintele lui pentru trădătoare se schimbară îndată; dar ... ea era o femeie și el unul din acei tineri, cari nu pot numi o femeie, de fi greșit măcar încă odată atât de mult.

„De unde știi Otis că Berta ... a murit? întrebă Archibald cu voce tremurătoare, după o mică tăcere.

„Ne aflam pe corabia, care deșteptă pe Jack Harrow, proprietarul corăbiei naufragiate. El de aripi de mine și mi dărui toată încrederea. La început mă temeam de el, dar după ce rosti numele sorii mele, am avut un viu interes la aceste descoperiri, care pe Otis îl designează, Mr. Elsley, ca pe un scelerat mișerabil, pe care sunt silit să l provoc la duel.

„Otis mă puteți împușca în locul acesta, răspunse Archibald, întorcându-și desfigurata-i față către inimicul său. Nu sunt demn de un duel onorabil cu Otis. Sunt vrednic de fi împușcat ca un câne, și Otis mi-ați face cel mai mare serviciu, îndeplinând aceasta."

„Eu nu pot împușca pe un om, ca pe un câne — nici pe Otis chiar."

„Fiți-o! Vă jur că nu voiu face nici cea mai mică resistență."

Înfățișarea lui era atât de deplorabilă, încât furia lui Harrow de mai adormi puțin.

„Cred, că cea mai mare pedeapsă pentru Otis este: de Vă las de trăiți, dise el.

„O iubesc! — o iubesc! în toate acestea, gemu Archibald. Eu nu credeam de mă, eu numai am crezut o. Dacă mișerabilul de Jack Harrow nu s'ar fi amestecat, atunci ea ar mai trăi și acum am putea duce la dânsa."

„Mr. Ellerby! Ce credeți dvoastră, cât ar fi putut trăi o ființă atât de plină de viață și frică într-o astfel de pustietate?

„Oh! Dumnezeule! Nu știu. Credeam atunci, că ceeace fac, e bine — O iubesc!"

„Și cu tote acestea am auzit că dumneți logodit deja cu Miss Champlin și casa dvoastră e ofta ca un cuib al fericirei și desfătării."

„Omule, omule! oare aș mă faci să înebunesc? Elisabeta — nu, nu voiu să aruncu calomnia asupra ei! Ea să ofle în casa mea într-o stare critică, în care atunci nu ne găsiserem. Ea a suferit tote capriciile mele cele morbose. Mă căsătorese cu dânsa numai din recunoscință — atunci voiți să mă lăsați să trăiesc — dar eu tote acestea nu mi-aș iubi pe altă, afară de Berta. Oh! aș dori ca și eu să mor cu dânsa în sinul mării. — Viața mea devenit nesuferită de când am perdut-o și sunt convins, că numai în nebunie să va sfârși. — Cu un strigăt năbușit căzu pe un deavan, ascunzându-și fața în mâni.

Florie să uită la acest om căzut cu un amestec de dispreț și compătimire.

„Singur v-ați pregătit acestă bâutură, pe care dumneți ați să o beți, și nu mi pare reu, dacă o găsiți amară. Sora mea a fost ființa și strălucirea vieții mele, și pentru mine încă e acum totul învălit în întunerec. Am venit aci, ca să vă iau mizerabila viață dacă să vă o dau eu pe a mea, dar acum văzând cum stă lucrul, m'am hotărât să vă las să trăiți. Un cuvânt voiu păstra acestă țară, cu cât pot cum speru, de nu mă mai întorce. Numai cere mai am încă de vă cer: dați-mi fotografia surorii mele, pe care, după cum știu, o posedați."

„Oh! cât dumneți de crud, cerându-mi acestă!"

„Florie își ațintă ochii, cari semănau ațâ de tare cu ai Bertei — Archibald văzâse din buzunarul vestei sale un medalion frumos, împodobit cu pietri scumpe.

„Tot deauna l'am purtat la mână, de și am credut în acea trădare din partea-i. Lăsați-mă să mai arunc încă odată o privire asupra lui, dise el, întru-

ton descurajat și în fine când îl înmână lui Florio, lacrămi mari îi de curseră pe obrajii lui desfigurați așa încât chiar și Florio fu mișcat.

„Acesta e destinat pentru mititica Berta! zise el încet, așa încât Archibald nu putu auzi nimic despre ea, nici un cuvânt despre copilă!

Acest măiestru bărbat, care a zărit de la linie cea mai frumoasă perlă, pe care a purtat-o când va vreun om, nu trebuia de zece ori odată, că Berta i-a dăruit o copilă.

Cum! își predica el somnul, pe care a amuțit-o din gheare mării acelor brațe nevrednice? Vrei odată! Archibald Ellerby nu trebuia de aflat nici odată, nimic despre existența copilei. Ea era — era fiica lui adoptivă — copila dorei lui, pe care valurile o aruncară, ca de-i pătă aduce mângâiere.

El a purtat cu mândrie acestul de delicat, înainte încă de a-i descoperi Jack Harrow miraculosul adevăr; dar totuși când auzi că ea e copila Bertei, inima îi de simplu de atâta bucurie și iubire, încât nu putea răbda nici un minut, fără de o vedea. El speră că Elisabeta va deveni acelui prețioasei lui comori, atunci o va putea lua de soție — această speranță însă fu nimicită acum, numai printr-o singură lovitură. El, numai el singur voia ca de luceafăr și de îngrijească, ca de asigure mângâierea Bertei un viitor strălucit.

Punând bine medalionul de întâiu, ca de ieșă.

„Vă place? întrebă Archibald într-un ton slab.

„Da! ... pentru tot deauna!

După un moment Ellerby de afla singur. Tânărul stăpân coborâ treptele și intrând în odaia, în care de afla adunați căpeteii, morse drept la Elisabeta.

Ea îl privi palidă și plină de spaimă. El de plecă înaintea ei și i zise încet:

„Eu nu v'am trădat, cu toate că vă de spreciuesc.

Apoi de întâiu și —— părăsi Ellerby.

Capitolul XIV.

E seara de Crăciun. Marele edificiu de Ellerby este splendid iluminat. Elisabeta, care se află în camera ei de lucru stă la fereastră și privește spre cerul presărat cu stele, pe când inima îi bate într-un tremur pasionat. După scurt timp Miss Tower intră la ea, o bate încet pe umăr și îi zice cu bucurie:

„Veniți! iubita mea! Acum nu e timp de vă uitați la stele, trebue de vă îmbrăcați! Ah, sunt foarte mândră și veselă, Miss Elisabeta, puteți-vă îmbrăca în fine cu restimintele de mireasă. Era mai întâiu a voastră voință ca inimei mele să fost de veșted pe Champleini uniți cu Ellerby. Deși prima dorință a D-lui Archibald a fost frumósă, totuși trebue de vă spun, că nu mi-mi prea plăcea. Eu nu făcea mai nimica și castelul de casă mare ca Ellerby trebue de aibă o stăpână ca D-v. Acum pot spera că vechiul edificiu își va căștiga earăși însemnătatea de mai nainte, pe când eram eu încă fată."

„Vă mulțămesc, Mrs. Tower, dar mă gândiam la altceva, când stam la fereastră. Voiu putea eu ore face pe Archi mai fericit ca cum îl făcut ea? Ah! așa cred. Ea este e unica dorință, unicul vis, unica speranță a vieții mele! În timpul celui urmă vasa a fost de mortă dar acum trebue de de mai înseninez. Ceară îi dau dorință, voi îngriji de de aveți de ajutor nenorocire. Va trebui de mergă cu mine în societăți, pentru că nu mă pote lăsa de merg singură. Dar iată sunt Mary Fell cu celelalte fete de muntă. Ele toate au sprărăt deja cu toileta și au zăbovit acum încep."

„Ajutându-vă Miss Tower și celelalte cameriste nu vom perde mult timp cu toileta D-le! drumpa mea! strigă Mary Fell, care era îmbrăcată în haine valbustre, care o prindeau de minune.

„Sunteți fericită acum?

Apoi urmă un chaos de vorbe de tot felul, mici și delicate priviri, umblări de colo până colo. În mijlocul tuturor se afla mireasa cea de pe urmă împodobită, apoi admirată și răsplătită.

Este o împrejurare însă demnă de amintit. Frumusețea Elisabetei era deci a acelei categorii, care prin ornare și îmbrăcăminte se mai mărește încă.

„Uuuh! Ce a fost asta? Ia aduceți buchetul miresei.

„Ce minunat e! ... Și acum? Clopotele încep să vestească. Acum vine și bătrânul preot, care are de și unească. Tinerele fete alergau încoace și încolo ca niște păsărele speriate. Ce parfum minunat de flori! Ce vestminte frumoase! Ce mireasă frumoasă!

La miri însă nu era tot așa de vioi. Jacob îmbrățișează pe demnul său tată, apoi merge de își ia rămas de la toți și Archibald cu o floare în piept, dar palid și mai trist ca până acum, merse în camera de lucru. Ochii fără lampa de ardea încet de tot, apoi merse la fereastră și o deschise ca de ascultă șuierătorile undelor.

„Colo jos zace Berta! Groapa ei e împodobită cu iarbă marițimă și lungul ei păr blond de amestecă cu cuișoare. O Dumnezeule, ce viață! El trebuie de fugă de înaintea acelei fantome, care îl urmărește. Ură urmări ură și atunci când se va afla lângă acea fată cu părul negru și cu ochii strălucitori?

Sgomotul mării întărâtă parcă cu înverșunare și totuși de pare, că ea el nu de poate smulge din farmecul acestuia. El e un pinere curios. Stând ei și ascultându-de în întunecul mării, nu vedea nimic de amor, nu de gândește la fermecătoarea frumusețe a Elisabetei. Nu! întunecatele lui gânduri îi arată numai rece fața cea albă, rece și fără viață a Bertei, care fu înghițită de nemilosele valuri și care poate ei e acoperită de monștrii cei mari și înfricoșați marițimi.

„Iar iată! El strigă pinerea.

„Ștrichi! ... Ștrichi!

Nu mai știa cât de multă voce avea, cât de slabă și delicată. Cine îl chema oare așa? Și cine îi știa numele: Ștrichi, afară de ea, afară de Berta?

„Ștrichi! vino jos și mă du înlăuntru! Mi-e frig!"

Vocea răsuna într'un mod implorator și slab. Ea îi aduse aminte de ea, și de care se părăsise; acum însă nu o mai iubea ca atunci cu sălbăticie, ci mai mult jalnică.

Inima îi bătu cu putere, apoi încetă cu totul. El se întinse pe fereastră, de unde în jos și într'adevăr avea de față o femee, cu mâinile răsfirate în chip într'un mod implorator și a cărei față, luminată de lună, era asemenea chipului, despre care visase.

Camera lui de lucru de față în camera posterioară a casei. În grădină este întuneric și pustiu, fiindcă, ce era acoperită cu un val mare și întinse din nou mâinile și strigă: „Ștrichi! vino de mă ia!

El de despărțire iute dela fereastră, mergând spre ușa, ca de a coborî în grădină, însă înaintând câți va pași, de clătină și căzu leșinat la pământ.

În această stare îl găsi, după zece minute Jacob, care venise de-i spună, că mireasa și așteptă il așteaptă. Jacob, un om prevăzător, nu făcu nici o larmă, ci iu descălță cravata rece albă și îl stropi cu apă pe obraz. Văzând că domnul său e numai leșinat, își continuă lucrarea, până ce-și veni în fire.

„Ce este Jacob? Sunt bolnav? Ah! Dómne! acum mi-aduc aminte! Jacob — jos în grădină — sub fereastra mea — de află o dómnă. Caută iute și adu-o la mine."

El vorbi cu o astfel de neliniște, încât servitorul, deși mirat, totuși, coborî treptele și căută prin grădină.

După cinci minute de reîntoarse, zicând:

„Aci nu de află nimeni, grațiose dăspăne. Am căutat și am strigat, dar în zadar."

Fața lui Archibald luă o expresiune vătămătoare, dar stăpânindu-se, zise:

„Ea trebue să fie aici! Eu mi-a vorbit, am auzit o și am văzut-o, întocmai așa cum te văd pe tine acum. Mă voiu duce singur și o caut."

„Ștefan, să nu, stăpânule, treptele, strigă Jacob. Eu mă voiu duce la Miss Champlin și-i spun, că prietenului domn nu-i este bine, dar că își merge mai bine și va veni îndată."

Din pricina dermanului bătrân curenă lacrămi, fiindcă se temea că Archibald nu e în toate mințile lui.

Elisabeta îngălbini puțin, când primi această știre, el însă o asigură, că Miss Ellerby să dorință cu mult mai bine și că a ieșit pentru un moment la aer curat, apoi iar să grăbi să caute pe miresa, care uitase cu totul, că unirea va avea loc îndată.

El îl află vătămând prin grădină, căutând prin fiecare tufă și strigând în zadar:

„Berta!... Berta!...."

Jacob să convinse acum, că durerea a fățuit pe stăpânul său și-și pierdu minteа. Îl apucă de braț, îl conduse în camera de toaletă; îi aduse toaleta iară și ordine și zise:

„Miss Champlin, prietena și ospețiță ei așteaptă, Mr. Archibald!"

„Elisabeta?" întrebă Archibald.

„Ați uitat că astăzi vreți nunta? întrebă Jacob, suspinând profund.

„Mi uitasem, răspunse Archibald. Iară mă voiu duce în fire – acest lesin m'a vătămat. Nu știu, ce mi este, Jacobe. Nu sunt superstițios, și cu toate acestea aș putea jura că am văzut – pe Berta – sub fereastra mea."

„Vătămă ați fost până acum mai tot singur și v'ați tot gândit la ea.

Mulțămita sa inimei Romulei, că de-aci înainte va fi altfel. Ființa ființei mele, tinerețe și frumusețe e mai bună decât mai multe mărțe și abia poate fi una mai frumoasă ca mireasa, care îl așteptă acum. Ea se liniștește. Mr. Archibald!

Ușile despică cadrane, se scutură și roboții treptele, ca să conducă pe mireasa ce-l așteptă, la altar.

Când o luă de brață, ca să urce la el și-și perdu curajul, ce ființă fata lui era atât de tremură și tristă, încât ființa nu putea fi de loc cea linguși-tor pentru ea.

„Sufletul lui este încă tot la primul amor pasionat," gândi ea cu amărăciune, invidiând chiar și pe cei morți.

„Este așa o pedeapsă, rădică că el mi ea bărbatul meu, chiar nu mi aparține mie? — Archibald! șopti ea, pe când niște lacrămi amărâtore îi se scurgeau din ochi, cel puțin lumei nu-i arăta cât de puțin mă iubește. Gândește-te dragă, că noi îndată vom fi uniți."

Ființa era o apelațiune la onoarea lui. El n'avea drept să desmarșeze și să rușineze pe frumoasa fată, care îl iubia. El se inimise pe sine cu toată puterea, care îl urmărea și gândi că trebue să fie așa, după cum și a spus bătrânul scriitor, că adecă: numai întâmplarea i-a reflectat viena din grădină. Străbate apoi mâna ei cea pură pe brațul lui și ființă:

„Iu știi bine că te iubesc, reînviță, cu tote capriciele mele, tu mă vei găsi totdeauna credincios și amabil, ființă el, apoi începu să vadă și când Archibald vede, fața îi întinerește și devine mai frumoasă.

Elisabeta se liniști, și ființă veți vi ei o tinără pereche fericită. . . . .

Mireasa se făcu. Elisabeta deveni în fine soția lui Archibald. . . . .

Capitolul XV

După cincisprezece ani.

„Mamă, ce vrăjeşte acest loc!" Nu putem merge într'altă parte mai deparate? zice o fetiţă cu nişte ochi melancolici şi cu sprâncene negre, păşind în dus şi'n jos pe aleiul de roze, şi trecând pe lângă mama sa, care şedea pe o mică bancă cu o carte în mână.

„Tu vrăjeşti acest loc? Mnica şi frumoasa ta patrie, Maude!"

„Da mamă, din tótă inima! Urăsc vederea mării şi zgomotul ei şi trebue se-o văd şi se-o aud atât de rar pe cât şi érna. Mă înfiorez în tótă puterea cuvântului, şi nu ştiu pentru ce. A iubit tata marea?"

„Da! de sigur, copila mea! Ea avea un farmec puternic pentru el, căci o iubiă cum vom iubi pe el. Şi apoi tu ştii. . . .

„Da! ştiu, şi din acel timp îmi este şi mai înfiorătore. Sermanul tatăs! Mamă, m'am gândit de multe ori, că el póte că mai trăeşte încă."

„Frumóso femeie o privi duşmănos.

„Maude! ce idee curiósă. De unde ai fi dând? Ce póti tu şti despre lucrurile, ce s'au întemplat înainte de naşterea ta? Acum înţeleg, şi văd că am făcut rău, că nu te am trăgut într un pension, unde ai fi contract cu alte fete, ai fi avut mai puţin realitate tale."

„Ar fi fost numai în zadar, mamă! dacă m'ai fi dat şi în pension — n'aşi fi pierdut acele, şi acum în credinţă mamă, n'ai nici o presimţire, ca tata s'ar putea întorce vr'odată la noi?

Buzele rele rose ale damei bremurară, când respunse:

„Înainte de asta póte că mai încercam d'a-ţi, dar acum nu. Gândesce-te de-um-pre mea, că acum sunt aprópe 60 ani; de când am cunoscut unei furtune de Noembre şi nu da mai înturi. Ce dicu că şi-a aflat d'fericirea în acea nópte atât el, cât şi corabia şi toţi cei ce se aflau pe ea. Oh! ce nópte înspăimentătore! se tângui ea, aducându-şi aminte de acel timp, pe care copila, prin cuvintele ei, i-a re-vocat în memorie. O copilă, copilă! ce reptămâni înfricoşate am fost acelea, care am urmat după aceea şi în mijlocul cărora ai vădut tu lumina ţilei! Şi, încă nu me mir, cum de am putut suporta tóte acestea şi cum de mai trăesc!

„Ah iubit tare pe tatăl, mamă? Se dice că tu ai fost la dreptu-ţi cu el!

„Care ţi-a spus tóte acestea?

„O! mulţi oameni. Strică acéstea cevă, dacă dicu, căci am d'vârsit câte odată că el a iubit mult pe scabiata, decât pe tine şi totuşi se dice că ai una dintre cele mai frumóse femei ale cetăţei. Dacă aşi-ţi dimanda d'ce. Me tem să nu fiu urâtă. Patruzeci de-vârsiri spun că am semăn fórte tare cu tatăl. Judecându acésta după chipul lui, n'aşi fi reu. Nu-mi pare reu şi dacă îi semăn, deşi aşi vrea să fi fost diamantele ochilor tăi şi purpura buzelor tale, frumósă mamă! — Şi întunerecul fatei începu să gâlgâiască pe mamă-sa.

„Nu cumva că ochii tăi au lipsă de mai multă strălucire, dise mama lui-ştită, ci lucre dreptul de tare, Dafăţăreaca ta nu-mi causéză întristare — dar temperamentul tău. Crecă, că te vei face să fii mai aşedată.

„Bine nu, dacă-mi voi da vre-o ostenéle, apoi acésta aşi fi numai ca să fiu semăna cu ceilalţi oameni. Eu remân încă cum sunt, şi nu-mi pasă de asta, mamă. Sunt mulţămită şi fericită; numai marea de n'aşi mai vedea-o în fiecare moment, către care am o adevărat de aversiune. . . .

Mama privi cu mânere la copila ei.

„Peste doi sau trei ani voi fi mai frumoasă, ca atunci am fost eu odată", îşi zise ea. Ochii ei albi sunt mărginaţi cu gene lungi şi negre şi părul ei e ca o rază de soare ..... când răde. Ea! Ea rămână pe câmpiile cu tatăl său. Tremur când mă gândesc, cât îi va fi viaţa de grea cu acest temperament pasionat şi aceste închipuiri întunecoase, ce şi le face câte odată. Când va da odată de desamăgire, ah! ar fi de mirat?

„Ce stupă prăznuită plăcută! strigă Maude, cu o respirare lungă şi profundă. Mamă aşi dori de fiu mai mare, ca să am şi eu un amant, atunci am putea şedea cu toţii ai în grădină şi am fi fericiţi.

„Tu ai un amant, deai mai bine o amantă, care te iubeşte dincer, iubita mea! Nu dunt eu ore amanta ta? întrebă mama zâmbind.

„Ba da! dar eu înţeleg un astfel de crau, după cum derie în cărţi.

„Nu mi-ai putea ore descrie acea fiinţă miraculoasă, ce vreai să ţi o caut?

„Mi închipuesc, că el trebue să fie cu totul deosebit de mine – un cavaler, blond, vesel însă forte, forte curagios. Să fie în stare, ca cu o singură lovitură să taie capul la un urias, cu toate acestea însă destul de blând, ca să mi culeagă rose, de care îmi place. Trebue să scie dansa excelent, să scie să mi facă complimente, să mi vorbească într'un mod grațios; dar să mă pedepsească şi pe mine când voi fi necuviincioasă. Toţi ceilalţi oameni să-l onoreze şi fetele să înebunească după el, eu însă n'aş fi geloasă, fiindcă aş scii că el numai pe mine mă iubeşte. Şi totuşi – cu toate acestea – eroul să aşi fi forte geloasă – astfel e naturelul meu. O mamă! ai auzit de acel căpitan şi de Miss Bellize?

„Căpitan şi Miss Bellize?

„Da! Mai de opt zile au venit aci şi toată cetatea vorbeşte numai de ei. Ce ce îngălbineşti, mamă? Acum adevărat eşti iarăşi roşie ca o rază. Îţi bate ini-

mea ? întrebă copila, pentru că Ildamea, pe față căreia se schimba rogiștea cu paliditatea, își puse mâna la inimă, ca și când ar fi voit ceva să oprească. începând să rădă într'un mod slab, pe când Maude o privia cu spaimă.

„Vai copila mea ! Cine sunt acei oameni și de unde vin ?"

„Astă-dimineață sigur n'o știu, mamă. Florentine Fell îmi spuse ceeace a auzit ea despre ei. Ei vin, cred, din Ost-Indica — cuscra-sa povesti — și-au închiriat pentru acest sezon o vilă" — țineara domnă e frumoșă ca un înger — căpitanul e holtei ... au un esterior plăcut și în o etate potrivită pentru tine mamă, ori vrea să te mai căsătorești iarăș ?

„Maude ! ce-ți permiți tu ? dise frumoșa văduvă într'un ton sfiriot, dar cu tote cuscra-sa vorbește rău și acoperi fața.

„Poté și acela Florio Bellize ? Și numai pentru ca a rămas el încă necăsătorit ? Și apoi cine e Miss Bellize ? Forte natural că nu o știa lui, pentru că numai în vara trecută au fost 8 ani, când el veni la ea și o găsi deja mireasa lui Archibald Ellerby.

Fiica sa, care de și e mare și corpulentă numai în Novembre va împlini 14 ani. Maude n'a fost nici odată ca celelalte copile, ca întotdeauna a fost ca și o femee tinără.

Totuși acest căpitan Bellize, de ce óre el ? Bolnav de ast-fel. Ea e cu-prinsă de o groză mistuitore, însă plină de frică și mânie. El mirosise intunecatul, adâncul secret al vieții sale, de altmintrelea nepătate.

El o despretuiesce — da ! o blastămă ca pe una, care a causat nenorocirea și mórtea dorului. Totuși dacă va afla cât de înfiorată și înspăimântătore i-a fost viața predépsa, atunci de sigur o va compătimi și compătimirea e precedarea iertărei.

Cine știe ? .. O rază luminosă luci în

ochiu ei întunecați și o trăsură deosebitore de voi împregiurul quiu ei bine formate.

Acum, pentru prima oră de 16 ani de puse înaintea ochilor dei chipul unui alt bărbat ca amant, afar acesta la sa nu era amor, ci numai dorința, ca să desarmeze pe Bellize ... să-i lege limba - să-i înrîngă abnegațiunea, ni peurt, ca să-și poată plasa dorumul ei. De ôrece el a iubit o odată nu pôte dispețui cu totul.

„Ciacă am îmbătrânit, el încă a îmbătrânit și tinerețe este unica ce-am perdut'o. Tot sunt încă curioză de scii, cine pôte fi cocheta Miss Bellize! Credeam că Berta .. și el nu mai poseau alte rude mai de aprôpe, după mortea bătrânei lor mătuse - de pôte să fie încă o altă ramură a familiei. Mătușa-sa îi lăsă lui averea, care nu prea pa fost mare, atât am audit eu d-a mănîto în Indria. Câte mi-aduce aminte de timpurile trecute! ..... Cum îmi bat pulsurile! ..... O! Adrikala!

„Mamă, mamă! La ce te gandesci?

„Se-ți spun, dacă de nu-ți mai spun, Maude?

„Da, da! Trebue — și ia-mă de pe mine pe tine. Pôte că întâlnim pe împăratul inului florilor. Cine scie! Florence dicea cum el ar fi sosit ori cu jima dramă într'o trăsură acoperită cu catifea albastră; pentru cai negri și pentru arabi în portul lor național — trebue să fi fost ceva demn de vădut — Mă duce să mă îmbrac, mamă, ce să iau?

„Să-ți lege părul înălțat și să te îmbraci în haine albe. Peste o jumătate de oră înca să fi gata.

„O mamă! orîn ducea cu neerăbdare în trăsură, încă mainte de a te ceborî — să-mi spui mamă!

Ella se întîmplă. Când eşi Mrs. Ellerby din cursă sarea e înfăţişeare plină de graţii – o femee de o frumseţe rară, fără ca timpul să fi cutezat să-e apuce în ghiarăle sale.

Ea încă era îmbrăcată într'un vestmînt alb şi mólu, care era abundant împodobit cu dantele. De la mórtea bărbatu-său, Mrs. Ellerby nu purtase încă vestminte colorate, dar în rara ocásiune şi schimbă negrele-i vestminte, cu altele albe, care e prindeau fórte bine, din causa feţei ei inflorítóre şi al părului ei galbin închis.

Ea era de 38 de ani şi se vedea ca şi când ar fi fost numai de 28. Dacă o femee e bogată şi n'are nimic altceva de lucru, decât de gi îngrijască numai de frumseţe, dacă nu-i atinge nici un vêntuleţ mai aspru faţa şi sclipirile ochilor ei imultesce graţiile – atunci le póte ţinea multe.

Mrs. Ellerby ştia fórte bine, că e frumósă şi după ce se duse în cameră, se acufundă în perini cu espresiunea unei mândre şi sigure victorii.

„Acum însă, Upsade, te rog de gnoi liniştită, zise ea cu vocea lină şi slabă, când fetiţa luă loc lângă densa.

„Nimi prea place de es, mamă, dacă dumt dilută, de stau ca o statue şi tot merem de mă uit drept înainte, ca şi când aş căuta o muscă pe urechia calului, acéstu mi-mi causézăplăcere. Tu poţi însă dice ce voesci, mamă, dacă vom întâlni pe Maiestatéa Sa, împăratul insulei florilor, atunci mă voiu uita bine, atât la el, cât şi la gratiósa lui nepótă. Ura pot dice, dacă nu mă voiu întórce chiar, ca de mă uit după dênşii, ceeace de regulă nu o potrivit; dar nu dicu, eu nu dumt ca ceilalţi şi câte odatiă îmi este ca şi când, adevĕratăa moştenitóre de Ellerby ar trăi în mizerie, pe

când ea trăiesc în lux și abundanță ... o mamă! șopti ea uscată... iată-l!'

Pe când Maude sorbiă cu atâta înfocare, echipagiul de Ellerby sosise în Arcade și abia sosise la bary, când fetița rostise ultimele cuvinte mamei sale.

Mrs. Ellerby dă sfară cu precauțiune în partea dinapoi. Din partea opusă de trăsura unui echipagiu acoperit era caleașca albastră, care era trasă numai de doi cai negri cu hamuri aurite. Pe capră, lângă vizitiu, ședea un servitor în livrea albastră cu nasturi de aur.

Totul era elegant, dar nici de loc bizar. Pe Mrs. Ellerby o impresionă această forte puțin. Atențiunea ei era îndreptată în interiorul echipagiului, asupra unui domn, cam de 40 de ani și asupra unei dame încă forte tinere.

Fețele acestora erau plăcute și oricine, de și în portul și esteriorul lor era ceva străin. Ei și puteau fi tatăl și fiica, dar mai curând de frate și soră, atât de mult semănau unul cu altul.

Un soi de ce societate par fi atras atențiunea tuturor prin frumusețea lui lelondră.

Ha! era Florio Bellaire, ea îl recunoscu îndată.

Lângă el ședea o tenără de tot frumoasă și svelță, cu niște ochi mari albaștri și nerăvoși și un păr blond abundant și creț și moale ca mătasea — o fetiță ușurătică, cu buzele rose, cu înfățișarea cea mai plăcută, curată și strălucitoare, trimsă rosa ca și când viața ar fi pentru ea un dor continu.

Umbele fețe străluciau ca soarele împrejurul lor și totuși păreă că pe Mrs. Ellerby o întepenise ca ghiața.

Ea era de tot palidă, după ce trecură, pentru că ii păreă tenără fetița

vădise întocmai chipul primei dorințe a lui Archibald. Ea era însă departe de a fi zadarnicul. Cum ar fi fi putut însă?

„Toți din familia de Bell semănă unul cu altul, au părul blond și ochii albaștri ca și ea.

Totuși conștiința ei de deșteptăciune îndestulată se răzvrătea pe această fetiță, care semăna așa de tare cu prima dorință a lui Archibald, pe care o acusase atât de fală, atât de orgoliu; nervii i se întoarseră, ea deveni tăcută și respinsă de mizeră.

„Văzuși-ai pe domnul, care călărea lângă echipagiu? întrebă Maude după ce mai veniră în fire — Nu? — Ah! păcatul că nu l-ai văzut! El e ovul ridurilor mele, însă durere! el e deja în mrejele acelei direne cu ochi albaștri, lângă care călăria. Ah! ochii negri n'au mult farmec!"

„Curioasă copilă! murmură mumna dealtminteri de fi Maude, care era de șase ani începu de răsă în modul ei obicinuit fără nu se gândească, nu știa ce, însemnătatea ce are o astă ființe pentru ea.

Capitolul XVII.

Când se întoarse Mrs. Ellerby acasă, bătrânul servitor Jacob îi prezentă o invitațiune, care sosise în absența ei.

Ea primise de o sută-va timp atâtea invitațiuni, încât acestea îi deveniră aproape o povară și de aceea ea se uită cu nepăsare pe bilet, dar fața îi se însenină, citindu-l.

El fusese trimis din partea unui comendant bogat, care poseda o vilă elegantă, nu departe de Ellerby și spunea că, la salutarea căpitanului și

Miss Bellice din Barton, foi bara, ar dori să vadă cât va trăi și speră că și Mrs. Ellerby să va număra între aceștia.

Mrs. Ellerby își prelete lucrurile fetei sale și merse numai decât în camera de lectură ca să răspundă, vorbind:

„Trebue să mă impac cu el, și dacă ea, după ce trimise biletul. Aci să ogeră ocasiunea. va început mă va întâmpina rece, dar îl voi domoli eu. Aci, în această odae eram, când îmi făcu declarațiunea de amor, atunci nu era vară, pentrucă în acel cămin ardea focul, iară acum stau rece pe el. El era un om grațios, și însă îmi propusesem să mă căsătoresc cu Archibald. Ha! m'am și căsătorit. Noi însă nici odată n'am fost fericiți, de și l'am iubit atât de tare. Poate că așă fi lucrat mai înțelepțește atunci, dacă mi-așă fi ales pe blondul marinar, el avea un temperament mai vesel, decât bărbatul melancolicul Archibald - și se părea că el posedă în India o avere enormă. Sunt multămită însă și cu Ellerby, pentru că este o proprietate elegantă, și acest castel măndr e numai al meu — și al fiicei mele. Unde va deveni frumoșă și bogată, ea îi damănă mult tatăl său. Cine însă n'ar dori bucuros să fie o Ellerby? Este ceva mai mult fiind văduva lui Ellerby, decât bărbata lui verișóră. Este adevărat că în acești ani am dus o viață tristă. Ar fi ceva curios, dacă, acum la bătrânețe tot ar întâmpla ceva, ce ar da ansă la un roman. Adevărat că astăzi mă simt ca și când așă fi numai de 20 de ani! Sângele mi se duce în obraz și inima îmi bate ca și unei fete tinere!

Ea se uită în oglindă, ce era așezată tot asupra căminului, apoi luă o rosă roșie din vasul, ce se afla tot pe cămin și și-o puse în piept

pe albul ei vestmênt; apoi merse la ferestra, care era deschisa de privi afara, la lucirea stelei, ce pe lasase sfêrle asupritor.

Ambitiosa, pasionata Elisabeta facea acum alte noui planuri, fiinde entusiasta de speranta unei noue victorii.

„El e inca tot manios pe mine, caci altmintrelea ar fi venit aci; gandul ei, insa fara de de desnadejdire, pentru ca ea care a meritat remarginita arta si de a seduce.

Maude inca de afla, in timpul acesta in odaia ei, grandioasa la fruntea fata, care ede si nu era cu multi ani mai mare decat ea, totusi avea langa sanga candva un romant . . .

Ea sede la ferestra, dar afara nu vede lapa; uitandu-se in jos la rose si lilee, isi ridica castele sacriane, in care punea pe frumosa si tinera straina si pe tenarul fermecator, care o inconjura, de si ea nu avea nimic despre ei, dar in ea destul, vigilandu-l cautarind sangele ea, ca de si facea un periutreg de chipuri vii in sufletul ei. Ea este o copila curioasa, cu curiose cugete.

„Oh! dar de fiu eu acea tenara straina, grandioasa ea, si el de fie printul meu. Eroul meu ca fost in totdeauna blond – totusi el are ochi bruneti si per ebeu – ori ochii lui au fost cenusii? – de acea culore, care cate odata de pare albastra si cate odata bruneta? El imi placu si sedea pe cal ca un centaur. . . . . Acum vine de mai mancare nimica, Mrs. Power."

„Mama Dta inca dice ca trebue de veniti, Miss Maude; ea nu ve permite de fiti atat de neregulata cu prandurile.

„Dar de ce de i strice cuiva mancarea chiar si orele cele mai frumose? Spune-i mamii ca voiu veni la desert."

„ Dar dacă nu veți mânca nimic altceva decât dulcețuri, atunci mă tem, că vă veți perde cu totul frumósa Dv. tinerețe.

„ Dragi cu dreptă îmi place póte tare, Mrs. Tower. Acestea nu sunt dulcețuri; dar după ce carne — brr! Perdonați-mă. Faceți orice dacă îmi va trebui ceva, răse copila.

„ Atunci nici odată nu veți fi așa cum trebue să fie o tinără damă. Mergeți și vă luați măcar ceva din pui, o sfătui Mrs. Tower și eșind ea ușa și închise-mă din urmă.

Mrs. Tower încă împărtășise și acea gospodăria în mânile ei, la care Dieni mai însă era înlocuită prin noul bucătar. Acesta pregatea tote elegant și după moda nouă.

Mrs. Tower, care de regulă, visitată pe prânzuse familia, fu dorită în odaia ei, de puse la ferestră, făcendu-și vênt cu fachenul.

„ Ea este o copilă minunată pentru poesie și altele, — mi-ar plăcea și mai tare dacă nu i-ar semăna așa de mult tatălui. Tot mereu visează și iar-visează, de grăndesce și studiază. Până va fi tinără și fericită póte de-i face bine, întemplându-se încă ceva — ca și lui — atunci ar deveni mai melancolică și mai tristă decât el — da, póte încă ceva și mai reu. Cunnoscându-o ferescă, de nu fie așa, cum era el mai în urmă.

Mrs. Tower deveni într'o întristare curiosă, grăndindu-se la anii trecuți.

„ Lui nu i-am împărtășit încă descoperirea mea, grăndi ea, totuși, ah!, el nebunise cu totul în urmă. Jacob încă dice așa. El își făcuse în cap acea idee de rău, că prima lui soție ar fi mai trăind.

„Tot mereu știrea, că în acea nópte, în care s'a căsătorit cu Miss Elisabeta a venit la stăpânul, s'a întins mâinile jos sub ferestrea lui și l'a rugat de o sută în luminte. Jacob, îmi istorisi, că el, când porunca stăpânului de'ngrăbi și căruța pretutindeni, fără de găsească pe nimeni — când causa că nici n'a fost nimeni. — Acéstea era una din acele ilusiuni, cări rumoresc la oameni, ce nu sunt cu mintea întreagă, de'nșelă. Și apoi — acea răpiriscita epistola, pe care i-o scrise sermanei, nefericitei Elisabete — eu am luat'o și încă nici până astăzi n'am avut curagiul de i-o arăta. Ele fără de'ndoiu că el a fost demintat, acéstă epistolă i-ar fi causat póte mórtea. Me mir, cum a putut ea suporta acéstă întristare! Mulțămesc lui Dumnedeu, că am avut destulă putere de păstra secretul! — Ea n'a scris de loc în acest timp lung, că omenul a fost desăvârșit nebun, atât de nebun, încât îi scrise, că ea în realitate nu este sotia lui. Niciodată, niciceând nu i-am vorbit nici cel mai mic semn de înțelegă, cu gândirea mea mai bine me'temeam că el s'ar putea întórce într'o di, de și — nu scii — ar putea veni o di ca de fii silită de'i spun că el de'mbarcă în Yachtul seu — alegându-și o di fortunósă — pentru că nu voia de'și mai întorna. Singur Dumnedeu scie unde și în ce parte s'a dus sermanul, demintatul meu stăpân. Cu tote acestea nu e totmai de crezut, că el a mai putut trăi mult după acéstă; frigurile și nebunia il consumară. Póte că chiar în acea nópte încă s'au nimicit cu totul. Așa cred! Gata sunt 15 ani de atunci și nu s'a mai audit nimic despre el. Eu îmbătrânesc, și de multe ori gândesc, că ar fi mai bine de ardă epistola, ca după mórtea mea de nu póta cădea în mâna nimenui. Numai una îmi rămâne, de'i-o trimite ei — când ar avea de gând de'și căsă-

torésică iară, nu știu încă dacă aș face bine. Trebue să o mai cetesc încă odată, căci n'am luat'o de mai mulți ani în mână.

Capitolul XVII.

„Și eu viu cu tine, iubită mamă, dise Maude îmbrățișând pe mama și frumos îmbrobodită, să merg la serbare. Dacă așa ți-crescut și trăit numai pentru astă seară, ca să pot vedea odată pe acești străini mai de aproape! Să-ți spun, iubită mamă, cum trebue să faci! Să faci și tu o serbare și să-i inviți și pe ei. Vrei? — Vrei? Chiar așa de curând! Ba! — da!, iubită mamă! Vrei voi să prindă acele multe strălucitóre, mamă? —

„Chiar așa, ori crezi că sunt pajanjen? întrebă domna Elisabeta cu un surâs melodios, întorcându-se către ea. La acea o înfățișare fermecătóre — ea dacă știe bine aceasta — în vestmêntul ei de atlas alb, care era presărat cu perle și diamante și cu rose albe în piept și pe cap.

„Aș voi dori să prindă pe căpitanul Bellire, tare mi-ar plăcea să-mi fie tată maestr! Ce mamă, te-am făcut de rușine? Gândeam că aceasta nu te va impresiona. Chiar așa-e, că îi vei invita?

„Voiu vedea, să póte, dise madama, asumându-și proprie dorințe. Acum, Maude, mi-ai văzut îmbrăcată, acum trebue să mergi de te culci. Tu vei sta și o pasere de nópte și de aceea și ești atât de deșteptă.

„Să mă culc? în această nópte atât de plăcută? O mamă, cât ești de crudă! Peste o oră sau două mă vei mai găsi, până atunci mă voiu mai ședea cu Mrs. Hennt.

Cu aceste vorbe copila rădică marginea veștmîntului mumei sale și astfel suboară treptele, trecu prin curtea până la caretă.

„Într-adevăr era o nópte plăcută!"

Chiar și madama observă aceasta, cînd își rădică ochii la cer, pe care se afla luna, ca un glob curat și cînd respină aerul îmbalsamător al nopții, până ce nu se urcă în caretă, apoi sărutându-și copila, plecă.

Maude rămase încă cîteva minute pe pravaziu, uitându-se cu ochii ei negri și visători, la nópteia luminată de lună, ascultînd murmurul stelelor și este încântată de frumusețea nopții celei frumóse.

„O să rog pe Mrs. Kennt să facă cu mine o preumblare, dise ea, nu pe terasă, ci pe drumul de țară, ca niște cetățeni onorabili; pe un drum drept și pe lăngă casa casă, unde se află pastrați darurile cu care Străinii."

Ea alergă pe Jacob, ca să meargă la Mrs. Kennt, să o roage, în numele ei, să facă o preumblare cu dînsa.

Mrs. Kennt este de trei ani guvernanta copilei, Maude o iubia mai tare decât pe toți ceilalți, afară de mumă sa și Mrs. Ellerby, nu-i află nici un defect, decât numai, că e prea mólă, liniștită — ea credea că o persónă mai vióe, ar fi mai potrivită pentru fie-ca.

Mrs. Kennt încă e văduvă și tot deauna îmbrăcată în negru.

Ea are niște trăsuri nobile, în genere o ființă plăcută.

După cum se vede, ea a fost o persónă însemnată prin societate, pe când trăia bărbatul său și de aceea și prezentă eleganță.

După ce trece cătă va ani la ea, Maude începu de a iubi casa, așa încât, această iubire nu dar fi știnse numai cătă de flori de mér.

Astfel era Mrs. Kennt, petrecîndu-și orele de învățământ cu pictura, o

artă, în care era mai mult dilettantistă.

Maude aşteptă pe paravan. După câte va minute apăru dama cu un surîs pe faţa ei atât de tristă.

Afecţiunea între părinţi şi copilă este profundă şi reciprocă – Mrs. Kennt n'a pierdut nici odată multă dragoste cu cuviosa copilă – ea o înţelegea.

„E prea frumos, ca să rămâie omul în casă, iubită Mrs. Kenat, şi încă n'ar fi târziu târziu pentru o preumblare. Ce bine vă şade acest vestmânt spaniol! Şi cum îşi oglindeză lumina lunei în ochii dragi!"

„Oftă-ţi-te pare numai din causa fantaziei tale poetice, copilă!

„Ba! nu! Semăneţi târziu ca o spaniolă, cu colorea închisă a feţei, cu părul închis şi cu ochi (şi sprâncene) albastre. Se dice că spaniolilor şi italienilor le place cu deosebire ochii albaştri!"

„Ochi albaştri şi păr negru se vede forte adesori la diferite poporă. — Unde să mergem?

Ele păşiră încet de-alungul drumului mare, peste care îşi aruncau umbrele nişte arbori ca cedrii giganţici şi ajunseră la porta de intrare . . . .

„Se mergem pe sus, să roagă Maude. Ştiţi unde să plată mamă astă-seară. Ea e invitată la Mrs. Lood, unde s'a dat o poreă în onorea nepotei Mrs. Lood — nu v'am spus încă nimic despre ei?

„Nu!"

„Apoi-ei vin din Anglia ostică – se pote ca el să fie un negustor avut sau aşa ceva şi tinăra şi frumoasa damă este nepota lui. El încă e un bărbat frumos! – Omenii însă se iubesc grupă cu grupă – ei sunt primiţi în societate. Mama va face astă-seară cunoscinţă cu dânşii

și atunci îi vor plăcea, îi va invita la Ellerby. Eu i-am văzut. Mereu, când am ieșit cu mama; și sunt încântători. Mi-ar plăcea să văd așteptându-se haine sau și rochii de primă? Ați mai încă?

Guvernanta răse.

„Dacă nu vei vrea să ne oprim la poartă, ca poporul de rând, ca să-i vedem intrând și ieșind sau să pe bâjbâim în grădină ca să ne uităm pe ferestre?

„Oh nu!

„Atunci?

„Totuși mi-ar plăcea să-i văd!

„Ce copilă romantică! Înfrânge-ți curiozitatea, până când vei putea face cunoștință cu vecinii. Dar cum îl chiamă pe acest modern Harun al Raschid?

„Florio Bellize!

„Bellize! strigă guvernanta, stârnind pe loc și capul în picioare pe Maude de mână, așa în pat pustie de înspăimântată, văzând palida față, în care tristețea lumina lunei se oglindea.

„Îl cunoști?

„Eu? – De unde să-l cunosc? Am auzit de dânsul niște bătăi la inimă, mai așteptată încă puțin, până voi putea respira mai liber.

„Un adevăr, ca de veselie, ca și când sara, ușurința de ceva. Maude își netezi ușor mâna și se miră cum așa ceva.

Acest eșec însă trecu îndată și ele își continuară preumblarea.

Întâmplarea voi ca ele să se apropie de vilă, chiar în acel moment, în care venia trăsura de Bellize.

Luna și lampele vilei păreau luminau drumul cel mare.

Maude își dete deci mâna apucată și strânsă cu putere, ca încă era păzit de vigilența încât nu observă nicista.

Tânăra și grațioasa doamnă, împreună cu „împăratul inimilor florilor" după cum îl numia ea, sau ei; afară de ei mai era încă și acel tânăr, pe care în fantasiele ei îl designase de amantul frumosei străine.

„Să mergem acasă, mi'mi este bine, șopti Mrs. Kennt, după ce aruncă ochiul privirilor ei.

Ea era palidă și Maude trebui să o sprijinească, întorcându-se către casă.

Nicista mergea acum încoace către casă, după ce își împlinise dorința.

„Bună, iubită Mrs. Kennt, să trimit pe Mrs. Tower la tine? Nu o'ar putea fi de folos?

„Acum decorandată am lipsă de odihnă — este deci causa forbinteleci — murmură guvernanta — Te voiu ține iubită, de nu spui nimănui nimic despre astă."

Maude o conduse până la ușa odăței ei, o sărută și o lăsă singură.

Afară dădu de dimineața Mrs. Ellerby venită la dejun tocmai când Mrs. Kennt împreună cu dulăința voiau de mergă în camera de lectură.

Turnura ei fățișă arăta o expresiune deosebită de mulțămire, pe care Maude încă o înțelese îndată.

„Ah! mamă! Când vom avea societate? ... Îmi închipuesc victoria, ce va avea loc.

„ Ar fi mai bine să mai aştepţi până ce vei fi mai mare, să fi mai întâiu introdusă, încă înainte de a vorbi de viitoare" răspunse mama, dorind cum să vede, înţelegând rău sensul acelor cuvinte. Societatea mea va sarea lor Marţi seara şi va fi şi bal, pentru că Miss Bellire e încă tânără de tot şi îi place tare dansul. Etajul cel sus şi sala de bal va fi pentru dansatori şi odăile de jos pentru şopteţi mai bătrâni, cărora le voiu căuta un alt mijloc de petrecere.

Acum e timpul cel mai frumos pentru o societate – când toate sunt înverzite şi înflorite. Apropos, Mrs. Kennt, n'ar fi timpul să începeţi fetele de vară? Cât sunteţi osteniţă şi Maude, grăbindu-se la bal, nu va putea învăţa nimic în zilele următóre. Ştii rasa de bună şi comandată la croitoreasă un vestmânt simplu dar frumos, pentru că şi pe ea încă voi trebui să o las şi ia parte. Aveţi atâta bunătate?

„ O mamă! cât eşti de bună! Ţu ştiu bine că par fi ecsat răsfăţată, dară cari fi pornirat unicei tale fiice de a culege. Da mamă! voi rămânea cu această mare ocasiune până primineaţă şi Mrs. Kennt trebue să mi vadă de un vestmânt frumos. Să nu te mori, când mă voi vedea în satinea roşie, împodobită cu aur şi diamante. Voiu să plac Măcstăţii Sale, Principelui!"

„ Principele nici nu să va uita la tine, micuţa mea. Alegerea toaletei tale o las cu totul chibzuelei Mrs. Kennt, de orece acum am altă lucruri cu mult mai însemnate în cap.

„ Ce ne să joc, iubită mamă?

„ Dacă va fi ţinerea atât de complesant, ca să te angajezi, ia! Acum încă te rog, să nu mă mai întrebi nimic, trebue să adormez şi apoi să mi mâne, căcace am de făcut. Dacă voiţi să i comandaţi vestmântul încă

de astă dată, atunci puteți dispune de timpul Lordului, Mon. Keant."

Maude Ellerby era foarte voioasă și cerea de mirat, chiar și Mon. Kennt era câteodată mișcată. Obrajii îi ardeau, ochii îi străluceau, mâinile îi tremurau și erau atât de calde, încât Maude de înspăimentă când le atinse. Îndată însă deveni rece ca ghiața și păreа că nu știe ce vorbește și nu pauză ale locșoarele conținue ale zburătății.

Mulți ani trecură de când pia dat ultimul bal la Ellerby; era timpul ca vila cea mare să se deștepte din somnul ei letargic.

Vădeana lui Archibald Ellerby depuse doliul, se purtase 16 ani și acum începe să se îmbrobodească și să primească pe un amant al tinereții sale.

Lumea nu știe nimic despre acesta, nimic despre acea veche epistolă din Turnul Tower, nimic despre insula pustie și de tragica sorte ca primi bale soții; nimic, sau foarte puțin despre nebunia domnului de Ellerby, când se îmbarcase într'o zi noroasă de Noembre, pe un timp furtunos și nu se mai întoarse.

Lumea vede numai lucirea luminilor în sala de serbare și auzele de mii de rose, cari ornează serbarea.

* *

*

Marți seara sosi și liniștitul și întunecatul castel Ellerby fu schimbat de câțiva și armată întreagă de lucrători, într'un castel de fee.

Maude purta niște vestminte de mătase roșă și au rose în păr și

pe vestminte.

Chiar şi mănuşăriţa însă era un obiect, care numai pentru ea avea o însemnătate, deórece era încă tînără şi încă nu fusese introdusă în nici o societate până acum; cu toţe acestea însă ochii ei mari şi vioi străluciau şi o espresiune ca celei mai strălucite fericiri zăcea în trăsurile ei; pentru că ea acestе scene pompóse ale rieţii şi amenilui se fi fost chiar numai ca privitóre, încă i-ar fi causat destulă plăcere.

„Ne ducem amêndouĕ la fereastra cea mai retrasă, de ne uităm, dise ea către Mlle. Kennt. Veţi veni însă ca pe lângă mine, nu-i aşa? Ne vestăţuată pe nu ştiţeţi: „nu", ca de obiceiu.

„Voi remânea cu plăcere de vestăţuată cu tine, după cum ştii tu. Dacă apoi putea şăgi ar fi un lucru neobservat, mi-ar face mare plăcere, privirea d'acolo."

„O ce mulţămesc! Ne putem ascunde chiar după aceste perdele, nu pentru că aş voia să stau până târdiu acolo, ci numai până când va privi mama pe ferestă. Sunteţi gata?

„Ca copila mea!"

„Mlle. Kennt purta un vestemênt simplu de mătase négră şi câte-va flori roşii în părul ei negru şi abundant.

Un lanţ de aur fin era atârnat de gâtul ei, care dispărea în vestminte.

Dacă Maude n'ar fi fost aşa de tare ocupată cu dînse însăşi, ar fi putut observa, că întotdeuna ei era împărtăţită şi de guvernantă.

Ambele de odată în liniştе, când sosi timpul venirii părinţilor şi de aşedară la una dintre ferestrile cele mai apropiate de intrarea, unde mamele primiau pe părinţi.

Ochii Maudei mijeau cu nesaţiu, pe când limba vîrîşca cu cuvinte observările asupra celor dorite, precum:

„Un fine, dlaiu Comnulni! – Iată vine „împăratul florilor" cu grăţiosa fată şi cu amantul călăreţ! Oh! văzi sunt de plăcuţi! Şi fata e încă şi mai frumoasă decât credeam! (şoptită): Ah! vrea să ştiu numele cavalerului: Sub-locotenent Vasilin Agramonte! Ehh! nu este plăcut?

Guvernanta nu răspunse şi ţinăra fetiţă continuă. Soţia ei aruncă o privire fugitivă asupra căpitanului Belline, îşi îndreptă toată atenţiunea asupra fetiţei, care se afla în primul stadiu al fecioriei – care îşi petrecuse cei 16 ani în ţările tropice.

Guvernanta se uită la ea – tremură, respinarea îi se apropie şi e mai aproape de faţă o pieană, dar ea se luptă încă de tare cu sine, încât miei îi strigă, miei îm leşină.

Ea însă fu fericită, când un amic al familiei veni să ia pe Maude ca să o conducă în sală, copila merse voioasă, lăsând o rostgel singură în cel unghiu.

„Nu e cu putinţă! E imposibil! murmură ea. Acest unget e răţăcit. Şi nu-l pot întreba! ... Nu cutez să-i vorbesc! O Dumnezeule! cercarea e prea mare! Ce ce nu pot vorbi cu nuch om? ... Cine mă împiedecă? Dar o voesc! Ce ce se mă ţiece tremori la marginea apei? Ce ce se îm'mi ofere viaţa un prinet de înotreptare?

Ea se răsdică pe jumătate din locul ei, dar căzu earăşi.

„Ah, nu! Trebue să fugă, răsunse dînsa acestui numai pentru Mamade. Cheia copilei e tot așa de mărunță, ca și nefericitul ei tată. O iubesc prea tare, ca să voiesc, ca tinerețea și speranțele ei să fie nimicite ... ceeace sunt ale mele. O voiu crutța, pînă cînd voiu fi în putință! Ah! vezi! Dacă, cine trebue să fie acesta Miss Bellise! Ea ași fi verișóra, Olivier Bell, care trăiesce în Anglia — va fi fiica acelcia. Ași fi mut de prisos — trebue însă să tacă și să facem știrile, care vor face pe cetitori să creadă."

Cam după o oră Mr. Hunt să pusse în sala de bal la o ferestră, care sta într-un balcon ornat cu flori.

Aci să preumblară multe și stăruitore perechi în timpul pauzei.

Ea nu să uită la ele, ochii și căutau pe cea mai frumóță pereche care umplă sala — pe Miss Bellise și pe Sublocotenentul Agramonte.

Apoi să întorse la căpitanul Bellise, îl vădu, mergînd cu Mr. Ellerby să preumble pe balcon.

Ei nu să puseră departe de fereastră, lângă care ședea ea, și continuară conversația, care pe ea o interesa.

Toate celelalte perechi să retrasseră în sală și mai mult dintre ei nu vădură ceea ființă (negră) îmbrăcată în negru, care să trăsese tocmai în colț.

„Cine e acest măndru Sublocotenent Agramonte? ... și e logodit cu frumóța Miss, nepóta?"

„El e amorezat în ea, cu toate acestea nu cred ca bietul să ajungă până la logodnă. Vasilie este un amic al nostru englese și a pornit pe o corabie de vînzare. Ce vrea însă unu căsătorit să caștige mai mulți bani, își dete demisiunea și începu un negoț. Un decenniu de ani

da trecut tare, și de câte ori noi am întreprins escursiuni de plăcere d'invitarea de ne însoțească, aceasta primi cu plăcere.

„Știța o cred! Ce pișor domnița Otto a fost, ca să faceți din acești tineri o pereche, altminterelea nu l'ați fi invitat.

„La asta nici că m'am gândit. Nepota mea are forță multă libertate, cu tote acestea în contra lui Vasilie n'am ce face, îl iubesc!

„În adevăr că o plăcut. Copila mea l'a declarat de eroul ei. Ați văzut încă pe Maude?

„Da da! am văzut'o; era damnată forte tare cu batălbeu.

„Da! dise Elisabeta suspinând, e vădită Archibald — atât la față cât și la vorbă și la apriciu. Eu nu-l pot uita, fiindcă copila totdeauna mi-aduce aminte de dânsul.

„Oare câți fost mulți ani reamă, Mrs. Ellerby.

„Ați compătimit, Florio? întrebă ea într'un ton blând.

„De câte mă întrebați d'adreptul, trebue să vă spun, că eu am primit întristarea Dv. ca o pedépsă meritată, răspunse el rece.

„Și dumneți atât de rece, de mi-o puneți astă? Nici odată n'aș fi crezut că Dstră în decursul acestor ani de aveți astfel de simțeminte pentru mine. Trebue că erați greșit, când Vați închipuit că mă iubiți. Florio! Nici un om, care a iubit odată pe o femee, nu se póte bucura de fericirile ei!

„Eu v'am iubit odată, cu tote acestea, când am aflat, ce rol ați jucat față de fermeaua mea soră, tote s'au schimbat. Nu de mult s'a trăsse, și acésta totuși nu așă putea-o uita! O ființă mai bună ca dulcea mea soră

nu se afla și totuși azi complotat în contra ei într-un mod, care m'a umplut de spaimă. Scumpă Berta! Tu, care ai căzut jertfa semenilor tăi nevinovată oară-o frate-tău! Spiritul ei mă urmărește nopteia, când sunt singur și mă grăiește la ea, și pe urmă mă grăiește și la Dv., care i-ați causat peirea."

„Mare Dumnezeule! N'a fost numai dreptatea aceea, care a făcut, ca bărbatul, pe care l'ați găsit atât de amabil, să înebunească chiar și bunătatea Dvoastră, și în dorința de a împărtăși soarta aceleia, pe care o nimicise, să îmbarce într-o nopte furtunoasă?

„O omorât'o! murmură Elisabeta, a omorât'o!"

„Ea muri, răspunse Florio mai în precauțiune încă, cum? vasta-i totuna! Ea muri din pauză că el a părăsit'o. Dv. ați fost tot așa de bine nevinovată ei ca și când singură ați fi aruncat'o în apă, ori care d'a înecat."

„El mi-a poruncit nu mi-a spus că ea s'a înecat, căpitane Bellize! Dv. sunteți forte curagios, spunându'mi astfel de lucruri! Ați venit la Verona, ce v'ați zis în inima Dv., numai cu scopul de a mă tortura și jigni? Vă mulțiți un gentleman — și pe mine — ce înșelăciune! — ce minte ați! Retrageți-vă curând, sau dacă nu groza mă va omorî."

„Nu zic că Dv. ați fost cu intențiune o nevinovată, zise el mai lin. Și dacă am călcat în casa Dv., am făcut'o numai, ca să verific pasa durerii mele și — el tremură, ca și când ar mai pasa cevă, ce nu voia să spună.

„O! strigă madama într-un ton de amară desamăgire, și eu mă măgulisem, Florio, eu credeam, că numai de aceea veniți, pentru că mă mai iubiți încă. Atât de credulă am fost! Dv. nu v'ați răzbunat încă și de aceea

imi ziceam: El se gândesce la mine, póte me compătimesce, fiind atâtea ani véduvă și tristă!

„Eu nu voiu nici pe câtva timpu, nici fațiă trecutei, respunse el, uitându-se cu admirațiune la ea. Ești încă tot așa de frumósă, Elisabeto, ca și in acele dile, in care m'ai fermecat."

La ginti rece, in inima ei inse totuși se bucura.

„Cu tóte vorbele aceste aspre, totuși il voiu recâștiga, gândi ea.

Tot astfel gândiau și pálida femee din fericirea, care amenința totă convorbirea. Florio Bellize scie, că Elisabeta a trădatu pe nevinovata lui Dóră și a espusu-o furiei inspăimentătóre a bărbatu-seu. De aceea el se silăsce mereu in timpu de câteva ceasuri totuși ii ziceau acum, când ea ședea lângă el in totă strălucirea frumseției:

„Amorul ei pasionat către Ellerby a fostu acela, care a indemnatu-o la acésta fapta nemaiauzită — cât de multu trebue că l'a iubitu! Când ar fi in stare o femee de iubirea de care ori cât! Credu inse că ar puteà, dacă ar fi inarmata. Ah! Trebue se fie cevà frumosu, ca fi iubitu cu atâta focu! Mi-am dăruitu de viața mea dinaintea. Berta a fostu bucuria mea și mi-a mai multu mi inima mea iubitóre, totuși — Berta in curênd me va părăsi numai pentru Vasilie — și apoi? ah! atunci Florio Bellize ar rămânea in adevĕr singur."

„Dar, căpitane Bellize, de ce mi-ai descoperitu atât de multu, șopti Elisabeta, cu unul din zimbetele ei cele mai fermecătóre, sunt omeni, cari totuși au o deosebită atențiune asupra mea. Voiu de me recomandați in

tale? Am stat prea mult cu ele – nerecunoscătorule! ...

Ei se duseră și Mrs. Kennt încă o sărută de bună seară, dar nu putu. La dimineață ea își simțea inima bătând încet, greu și dureros, observă că puterile o părăsesc și-și zise, că ei din urmă va trebui să rămână singură și că trebue să caute cel de apoi tot, să-și câștige siguranța.

„Trebue – trebue să vorbesc cu Horio Bellize, își zise ea, apoi se culcă iară să se pună, dar recăzu din nou. — Muzica începu și tinerele perechi dansară prin sală, fără ca să se audă la femeia cea palidă și tremurândă, care se uita într'un volț; ea e numai guvernanta Maudei, care se uită la joc.

O servitore se târă de-alungul peretelui și se puse în spatele înaltelor ei jerjeluri, căutând pe cineva.

„O! zise ea mustrată, când văzu pe Mrs. Kennt, mă rog de iertare, Mrs. Kennt; Mrs. Tower încă e foarte bolnavă și de rugă să aveți bunătate și să veniți în odaea la dânsa, de ore ce n'ar voi să facă nici o deranjare.

„De sigur, Ellen, zise guvernanta, pălindu-și ea de și învingă slăbiciunea. Ea se duse cu mare poteneală, totuși încă urmă pe servitorea prin spațiurile bine luminate și împodobite cu flori, într'un coridor îngust și de acei mai departe până în odaea gospodăresă.

Când ajunseră acolo deschiseră un strigăt de spaimă, la vederea Dnei Tower, care zăcea cu fața la pământ. Cupă cum se vede, voind să-și părăsească odaea, a fost atinsă de slăbiciune și a căzut după scaunul pe care a stat. Ea era de o statură puternică și de aceea Ellen trebui să mai cheme încă un servitor, ca să o ridice.

Mrs. Hennt o stropi cu apuca pe obraz şi desfăcu vestmintele cele străine, făcînd această (o epistolă) observă în mana ei dreaptă ce era întepenită, o epistolă, o trase încetinel afară, o îndoi şi o băgă în buzunar, ca astfel să fie la ei sigur, fără însă a sarea cu ea altcum de grămă.

Capitolul XVIII.

Jacob, care era deodată în aceste împrejurări, nu voia să strănjească cursul serbării Ellerbie prin descoperirea acestei întîmplări neşteptate, de aceea trimise el singur pe un servitor călare după doctor, care fu condus în secret în odaie şi care spuse grupei adunate împrejurul patului, că aci numai pote ajuta nimic. Mrs. Tower era mîrtă şi — în contra acesteia încă nu se ştie să fi crezut mai o bunăoară.

Mrs. Hennt era înspăimîntată şi tristă. Ellen suspina tare în şurtul ei, chiar şi Jacob nu-şi putea ascunde durerea ce o deştepta, cugetînd, vezînd că soţia lui credincioasă a fost aşa de pe neaşteptate dinlăturată de lîngă el.

Totuşi etaheta şi pompa castelului de Ellerby erau prăsunile lui principale. El îşi înăbuşi suspinele, îşi şterse lacrămile din bătrînii lui ochi, ceru ca ceilalţi să fie liniştiţi, coborî treptele ca să mărga în hală să dea semnul pentru dreptate.

„Bunule Ellen! pote să zaibă lepădă de Hetta! Eu nu rămînea aci!

Fata veselă că să depărtează de mîrtă şi că pote spune şi

dôtilor ei' dîn luminăție acestă noutate tristă; ascultă mirată și lasă pe Mrs. Kennt singură cu mâța.

Ea îi închise ochii acestia, îi împreună mâinile, altădată atât de lucrătore și regulă vestmintele în jurul corpului neînsuflețit.

Apoi merse de puse pe un scaun lîa fereastră; care era deschisă, uitându-se în grădina cea iluminată și la luna, care se înălța palidă pe cer.

Gîndetele ei pănășiră îndată departe și pe lăcuitorea neînsuflețită, dar iarăși se reîntoarse speriate la cecace se petrecu aci.

„Van se puse epistola dermanci Mrs. Tower în sînul ei, ghice ea, aducătoria și aminte că a fost luat'o dîn mâinile ei rele reci.

Apoi se feală, scose epistola dîn buzunar și păși spre sin, pe care se afla o lampă. . . .

„Ce galbină și veche este, murmură ea, cînd se uită la epistolă. Pote că e o epistolă de amor dîn tinerețele ei. Ea nu scia, ce o se i se întemple, și voi pa se o mai citéscă încă odată — cine scie?"

Cu o curiositate nerăbdătoare aruncă ea o privire asupra pliculuî, pe care îl găsise jos, lângă Mrs. Tower.

El era adresat: „Soției mele."

Și de ce se sperie guvernanta? . . . De ce se uită acum cu o mare semnare asupra pliculuî?

„Soției mele!" murmură ea, a lui, a lui Archibald?

„Soției mele!" — Ah! Archibald Ellerby! părea? Oneștei tale femei, care puse sfârșit amorului teu? Sau soției străinate, care se afla jos și pare în acest moment umblă după altul și uită că tu i-ai șoptit odată cuvinte de

amor. Nu! — nu pot crede că ea e pentru Elisabeta, căci atunci ar zice: „Elisabetei!“

„Nu este pentru ea. — Este pentru cucoana palidă, care o precedă și n'ceau să o țină — numai pentru aceea — ca nimeni ca aceasta femei să nu o privească nici odată cu privirile ei . . . .

Cu mâna tremurândă bâgă lunga epistolă iară în buzunar.

„Ei eram o amică sinceră și primi bale ori, pe când trăia, de aceea nu mai să o țin și să o citesc. Am acest drept. Cum ajunse ea la Mrs. Tower. Oh! nu se va mai sfârși odată această nopte atât de lungă?

„Gata! Trăsurile pleacă. Odată va veni ziua și apoi mă voiu putea duce în patria mea . . . .

Ora se și întâmplă.

Muzica încetă, trăsurile mergeau și o rosată alaba să vi la reședință, când Mrs. Ellerby, tremurând un moment, intră la ea mută.

Se uită un moment la ea, tremură de spaimă și apoi se întoarse ceia ea.

„E ceva înspăimântător! Jacob, a fost forte bine ai pierdut ochii, ai n'ai mai înfricoșat pe ospeți. Șermană, șermană Mrs. Tower! . . . Una dintre servitore va trebui să rămână până dimineață ai — ea va fi bine remunerată!“

„Ce se atinge de mine, dimi mai mârtă de frică și de ostenéla. O! Mrs. Kennt, am uitat ca ochii tot ai pi stat. Cât ești de curagioșă! Acum însă trebue să mergi și ochii să te culci și să iași privegheatul servitorelor.“

„Ea! dise guvernanta, trebue de mor! Sunt forte ostenita!"

Candu ajunse insa in odaia si si-micsiora lampa, nu se culca.

Ea se puse la masa, pana lampa se arsa mai tare si se uita cu cuprinsa de friguri la epistola, care mai in urma degetele.

Ea desfasiu fóia cea inbatita si reci cat de galbina era hartia.

Mereu, neuntenit ceti cele doue cuvinte, scrise de catatia ani:

„Soticei mele!"

Ce drept avea ea — o straina, o servitore platita sa caute de Ellerby — asupra epistolei, ce-o lasase din mainile decedatei?

Acésta epistola era destinata pentru Mrs. Elisabeta — pentru frumósa femee, care acum sta triumfand inaintea oglindei, si candu-si-e la cuvintele, ce i le-a spus Florio Bellize la despartire — cuvinte, care alungau din sufletul ei orice gandu de remuscare si dóra care se uita in odaia vecina si care acum (zacea fara insufletire) era mórta.

„Ea! acésta-i este adresata; pentru ca pe prima pagina era scris numele ei si-i este ca si un fiert din partea unei femei, care tine acea hartie veche; cetindu-o cuprinsul ei au niste ochi negativi; fara a se gandi, ca face bine sau reu!

Ea ceti:

„Trebue de-ti spun eara, Elisabeto, ceeace ai descoperit lumilor; ce le-am tradat eu tine, si-am uitat; eu m'am luptat cu mine insumi, cu tote acestea trebuia, ca tu se nu afli nimicnotata, nimicnotata; adevarul insa tot trebue de iasa la lumina.

„Ea mă chiamă în tăcerea înfiorătoare a nopții! Eu nu mai știam – săptămâni și luni trecuseră, de când mi-am pierdut somnul meu liniștit. Și-am spus ție, că acest secret este acela, care îți va rupe inima?"

„De înspăimântă?" – Și în tot acestea este adevărat – adevărat – adevărat, și eu mă duc de o caut. Tu ai știut, că numai pe ea o iubesc – astea nu te pote înspăimânta, cu deosebire o mică ordată. Oh! dacă ar fi în putința ca dupa atâtea dureri și despărțiri de mai bine mică ordată brațele ei în jurul gâtului meu. Totuși pote de va întâmpla!

„Ceea ce e mai rău, e că a venit pe un timp – o oră mai sinceră de răsăritul nădrag... O oră! Oh! Când mă gândesc, cum strânga dușmana mea pote sub fereastră:. Archi! mino și mă știu întâmpina! Mă uitai afară și o văzui. Gândește-te! Oh tinei mică nu erai pote mea! Numai dacă n'ași fi îndemnat tocmai atunci și Jacob a fost un mărăvăn, că n'a aflat o. În fie care nopte mă rog la tine. Când mergeți și credi că dorm liniștit în pat, sunt treaz, căutându, ascultându și undele îmi șoptesc în taină niște lucruri curioase. Am învățat de le înțeleg vorbirea, ele știi: „Mergi și caută-o!" Urcați de asculți vocea vântului și a undelor și de aceea de nu te miri, când mă vezi îmbarcat ordată și nu mă vezi mai întorce. Tu îmi ești veri și eu numai ca atare te iubesc – mică ordată însă n'am simțit un alt amor pentru tine – Înțelegi-mă! – Mică ordată

n'am iubit pe altă, afară de Berta mea și când de întâia
la mine încă și viața le-am urât, Elisabeto! Crezi?
În aceea nopte - știu că a fost altă? - îmi spuse fratele ei totuși.
Știu că vei fi știut că e frate, de sigur că n'ai fi calumniat o
surorița mea - nu-i așa, iubitele revizóra?

„Și cu tóte acestea până de ieri tu ai știut totul!
De ieri încă minte! Ura vreau să o cred! Această ar fi o răutate nu-
numai pentru un decărat al iadului, dar încă pentru o femeie
ființă de frumóră ca revizóra mea! Ciar trebue să mă duc,
valurile ne despart. Ori vină, Elisabeto dacă țiam spus că
Berta mea trăiesce. Lucrul meu e gata, voiam să plec, indată
ce și va veni o furtună, fiindcă atunci oamenii pot crede, dacă
nu mă întorc, că am murit. Această e cel mai bun lucru pen-
tru tine revizóră, m'am gândit multe la asta. Tot e mai
bine așa, decât dacă m'aș omorî pe mine - pară pe tine.
Mai ții aduci aminte de acea nopte, în care era aprope să te
înșugrum? Când mi vină depărtă, atunci vei fi dăgură. Tu
vei fi bogată și stimată, te va numi vădăva mea și dacă
mi va succede de găsesc pe Berta, nu te vom molesta nici vă-
tă — nici vătă Ellerby nu-ți va fi cunoscut.

„Ah! vor trece luni până ce voiu ajunge la; insula
pustie și Berta mea va fi acolo, pentru că am văzut în dul
ferestrele mele. Dulce copilă! Cât era de palidă! De
curiosime neauzită va fost ochii părinților mea, de o las singură

BIBLIOTECA CENTRALĂ
a „ASOCIAȚIUNII"
SIBIIU

cerole, fiinţa nevinovată ca un înger! Ore mă va erta ea vro-dată? Ah, supliciul pănă la nebunie!

„Sunt mulţi oameni nebuni — Iacob z.e., te sfătuesc că de-i vedi dinaintea ta mai curând, pănă ce nu se întâmplă vro nenorocire. Chiar şi luna şi stelele Ah. Tovar inimă e ataşată, ea mă examinează mereu de departe. Se ştie că nebunul nu răde niciodată. Uită-te la Iacob. Înainte rădea totdeauna, acum încă e tăcut şi şezînd ca o statuă....

„Îmi pare rău că te las cu aceşti oameni, dar trebue să mergem. Am venit să aparţ dein hârtiele mele şi am primit destul, ca să mi acuper trebuinţele.

„Ce fericire! Nemi să-i vorbesc pe ea! Pământ deşărtăciune, veşnică! Nevinovată sau vinovată, rea şi fără inimă sau păcătoasă numai din amor, destul că o mână nevăzută ne desparte — o faţă ştiută în unde — o nimfă cântă, mă atrage şi mă duce.

„Nu te întrista, dacă mă poţi, frumoasă veşnică, această epistolă o pun pe pultul meu, unde o vei afla şi rei tăi, care a fost causa de m'am dus pe mare şi nu m'am mai întors.

Archibald

Palidă, rece şi liniştită rămase această femee, care citise această epistolă, de jumătate nebună, scrisă înainte cu 15 ani, şi care încă nici până acum n'ajunsese înaintea ochilor aceleia, pentru care a fost destinată.

„Óre bine se fi făcut Mrs Fewer, când ce-va ţinut la sea acéstă epistolă? La ast'a credea cel puţin, de óre ce dómina sa la început era bolnavă pe morte, iar mai târdiu îi lipsi curagiul.

Cu tóte acestea nu s'a ţinut hotărâtă, ca de o nimicésă, căci se temea de responsabilitate.

Şi acum ea cădu în mânile guvernantei. Ce drept avea ea asupra ei?

Capitolul XIX.

Câteva dile după acésta sosiré, căpitanul, Miss Bellire şi Sublocotenentul Ogramonte fură invitaţi la Ellerby la dineu.

Atît ódiptă apare de ei mi se păreu. Mrs. Kennt şi cu Maude erau la masă şi când cei dîntâi urmă aceştia o vinovăţiră, ce nu se póte asemene, ea mai mai nu dădu ce mănâncă; de gândiréa numai la perechea amorósă, care se afla în faţa ei, la frumsetul, curagiosul şi fericitul Sublocotenent şi la Miss Bellire, ce căréi grăţie nu se putea esprimă prin cuvinte.

Ce fiinţă fericită era acésta Miss Bellire! Nici un norişor n'a turburat încă viaţa ei! Ea avea un amănunt, care o adora şi se silia de-i implinéscă tóte dorinţele, era amor, dar unul cu mult mai modest, siguranţa averei şi frumseţii, conscienţa de a fi iubită. Ce ce de nu ar fi dat ea ast'dî fiinţa şi feţişóră espresiunea unei multămiri necontenite?

De câte ori privirea ei întâlnia pe cea a fetiței de mai tinere, care stă în fața ei, râdea și ea de mirarea, ce o citia în ei, și de grațiosul ei râdea și spunea tinerei fețe o așteptărisa sale, a cărei față cam întunecată de inteligență, cu ochi minunați, o găsia foarte interesantă, Iubiri linguștitore.

„Ține-te bine, va zise acesta, doamă va rupe multe inimi, zise el către Miss Bellize, care încă aprobă acesta.

El nici că visa, că acesta declarație romantică, termină pe el și le ales pe ea.

„Șermană, curioasă, Manole! Ea rămânea tare fată-n ea și avea niște simțăminte ca și o femee întreagă.

Acestor ochi frumoși și strălucitori nu le părea nimica, așa după cum era în realitate; negru îi părea și mai negru, alb și mai alb, rosele erau mai roșii, stelele mai strălucitore, frumsețea mai frumoasă, măhnirea mai înfricoșată, în scurt – tote erau pentru ea mai mari decum erau în realitate. Sublocotenentul Agramonte nu-și închipuia, că ar putea fi periculos feriții viitore a lui Manole.

Elisabeta era, îmbrăcată în atlas și diemante, foarte frumoasă și de purta cu o distincțiune vrednicabilă. Fața îi era lină, cugetătore și visătore. Ea nu sta pe față nimic din trimisul, ce-l dimtea, când pe Florio Bellize lângă dânsa.

„Ați avea ca acesta o aspectătore ca Mos. Flemt să nu fie la masă. gândia ea din când în când, cu o nemulțămire nevăzută.

Acesta șermană, palidă și liniștită părea mai mică în ce

vită la ea, dar conștiința rea face pe cineva nesimțitor.

Era o favoare pentru guvernantă, că ea se afla tot pe acea parte a mesii, pe care se afla și Florio Bellire, pentru că tot deauna când vorbea — ceeace numai rareori se întîmpla, când era silită să răspundă — el se uită mereu, se întorcea și se uita la ea.

Poate că asta deșteptă gelosia în inima Elisabetei; pentru că guvernanta era o ființă amabilă, grațioasă și modestă; în fața ei dădea un ce respuns de trist și un ce întrebător.

Mrs. Kennt nu făcea nimica, prin care să atragă atențiunea căpitanului asupra ei, din contră ea se pădea și cutăta acestea ochii Elisabetei tot fulgerați, când Florio se întorcea către sermana guvernantă.

Câte odată Miss Bellire prindă câte o privire grațioasă dela acest membru neînsemnat și odată când când căpitanul o numi: micuța Berta guvernantei îi scăpă lingura din mână făcând un mare zgomot.

Era aprope nouă ore din acele seri călduroase de Iunie, când se sculară de la masă. Miss Bellire luă pe Maude de după talie și eșiră pe terasă, care era luminată de luminile, ce ardeau în sala de mâncare.

„Cum aș voi să mi fi soră! șopti Maude, jurând iubitei sale amicități eternă.

„Eu încă aș voea! Nam avut nici o soră, nici mumă dară pe acea sinevea de genul meu, pe care să o pot iubi. Unchiul Florio mi împlinește tot și îl iubesc ca pe un tată."

„Tatăl meu muri, înainte de a mă naște ei, zise Maude tristă.

Trebue să fii plăcut ca cavaler unui tată sau unui unchiu, pe care să-l iubească tot atât de tare. Pe Mrs. Kent, guvernanta mea, o iubesc mai tare — pe mama naturală nu o cunosc, totuşi cât odată ne întâlnim una cu alta.

„Astă e ziua mea de plăcere, pentru că-ţi fac cunoştinţă, că sunt cavalerul de tot! Poţi să n'ai voea să-mi fii soră, deacă mi-aşi voea ca aceasta. Astă v'o spun dinainte. Mrs. Kent este încă de 6 ani la noi, şi încă nu mi-a făcut nimica, ca să mă mănânce. Vrei nu crezi că m'aş putea certa cu odată cu ea?

„Ce plăcut nu! Ce de rose aveţi aci! Ani e mai ca în Calcutta, unde am petrecut doi ani...

„Ah! încă lunga şi tristă iarnă, când nu vezi decât zăpadă. Şi marea e atunci atât de înfricoşată!

„Eu încă n'am fost până acum nici într'un loc, unde să fi fost zăpadă.

„Ce frumos şi plăcut! Dupăcum vede, de aci încă veţi merge înainte de va veni zăpada — asta-i rău!

„Eu nu ştiu. Şi deacă chiar mi-ar plăcea, n'aş putea veni cu voi? Tăcea murmură tatăl car voi să te lase pe un an, nu mi-ar putea causa nimica atâta plăcere, decât luându-te cu voi în Indiă.

„Ca astfel de vă pot fi soră de milă?

„Ce-ţi plesnesce prin cap, copilă? Vrei logodită nu ştiu — cum mi-ar trebui aşa dar soră de milă!?

„Ah! Ţie voi fi încă în curând milă — nimă nu şi-ar putea închipui!

Ei vorbiră mai departe şi în curând deveniră amice intime.

Căpitanul și un tânăr luă loc deodată în țânțarele pe balon, care conducea în partea cealaltă.

Mardama era singură în sala de primire cu visitele; unii dintre visitatori nu rămaseră mult și se depărtară.

Numai unul dintre aceștia îi era cu totul străin, el îi aduse o epistolă de recomandație de la un amic sincer al ei din New-York și-i ceru, că va aștepta până când va fi dinsura și va avea timp să citească epistola.

Ceilalți se duseră și el rămase singur cu ea; ea deschise epistola trimisă și o percurse, pe când el o observă.

„O femee minunată de frumoasă îi zise el. Nici proprietatea nu e de disprețuit! Ar fi un joc rău, devenind amândoi peste amândoue! — La dracu! — El cui?

Căpitanul Bellize intră în sală urmat de Sălt. Agramonte.

„Și el credeam și cealaltă parte pe pământului! Ear tăcere. Se vădă dracă mă cunâncă! căci atunci jocul meu ar fi perdut.

Străinul era un om de etate de mijloc, îmbrăcat forte elegant — după tote aparințele un gentilom, dar cu mâne unei siguranțe prea mari, așa încât nimeni nu ar fi putut vedea de origine lui nobilă.

Mardama o părți epistola, care aduse la ea pe „Mr. Cunning" ca pe un domn, care a călătorit cât-va timp cu bărbatul și care pasa un domn cu rasă.

Cercul domnă Mr. Cunning, era ca să-i împărtășească domnei de Elsby mâte lucruri importante, care atingeau familia ei și pe care le-a aflat înainte cu cât-va timp într-o întâmplare misterială.

Elisabeta începă albină, când ajunse până aci. Trebuia ca ni-o părăsit să afle despre mârtea bărbatului ei? Ea se întoarse și privi aprope înspăimântată și

impietrită pe stradă, care de dulce și de complimentată ce mai era

„ Mrs. Cunning, căci era, invitată ce vreau îi permise, întinse mâna, pe care el o luă și o strânse mai tare de cât permitea etichetă; mă bucur, bine-ventând îi pasa mea pe un spațiu de Howard. Mai târziu mi-voiu mai explica cu dânsa. Rămâneți mult în ținutul nostru?

„ Cred că până va trece ferbințeala, Mrs. Ellerby. În cât de curând timp încă puteți dispune de mine.

„ Vă mulțămesc. Voiți să mă visitați mâine la 10 ore dimineața?

„ Cugă cum poruniți!

Mr. Cunning încă rămase câteva minute, părea că era cel mai mic pom, ca vorbele de plac și astfel era fu necesitate să-i presinte pe căpitanul Bellize, care de complimentă rece.

Tinerele doamne încă intrară în luminiș, dar Elisabeta nu credea de lipsă să le mai recomande și pe acestea.

Totuși ea era cu atât mai amiabilă față de răpele său, cu cât Bellize era mai rece și ea nu cuteza să ofenseze pe acela, a cărui veste încă nu o știa.

Mr. Cunning încă părea forte mulțămit cu primirea sa.

El istorisia mai cu damă despre călătoriile și în fotelul său de dimineață ca și cracă.

„ Nu să știe odihnă acest om? gândi Flavia, care de mânie, văzându-și cam stricată; merse în camera de muzică, unde fetițele admirau pe Mrs. Kennt, pe care o rugaseră să le cânte ceva. Această voia de câte ori când intră căpitanul Bellize, dar el o rugă cu insistință de continue, acea ce făcu. Până să ducă nici un cuvânt și cântărea tot ca o rugă.

„ Cântați d-le, Mrs. Kenat?

„ Ya canii trenti cântaren, dar prea puțin
Vocea-i tremura; când el de plecă înaintea ei își-i dise încet:

„ Odată aveam o dumpă poiană — ea este acum de multă mobilă — care cântă un mic cântec: „ Departe, departe, etc ", așa încât totdeauna mă făcea să lăcrămez. Știi cuvânt de acest cantec? ...

Ea se uită cu niște ochi pătrunzători și neîncrezători la fruntea lui fără o mișcare ca și când ar fi voit să l'imbrățișeze; nu ieși însă nici un cuvânt, ci începu îndată să cânte în loc de răspuns. Lin, lin, cu o duioșe pasionată și vibrătoare, cu tandrețe - și pe ebapă, cântă cu acest cântec, pe când el stă răpit cu ochii pe instrument și cu fața ascunsă în mâini.

„ Kummenden meu! tremuri ca și Berta! strigă el cu o față palidă și cu ochii umezi, după ce își sfârși cântecul. Când am inchis ochii, îmi era ca și când aud ia am pe iubita mea dorită cântând ca mai nainte."

„ Atât de mult ați iubit o? întrebă guvernanta cu un zâmbet trist.

„ Mai mult decât viața mea! fu dureroasul răspuns. Ea era o ființă amabilă, după cum n'am mai văzut alta, asemănă de copila ei, asemănă el, cu o privire amorțită asupra nepotei lui. Numai copila ei îi lipsea — ochelele bobor sal unei flori amabile!

„ Copila Bertei? șopti guvernanta, cu pleoapele ochilor și mai cufundate, pe când unghiile degetelor i intrară cu furie în carnea suprafeței mâinii, așa dară prima soție a lui Ellerby era mort și copila?

„ Căpitanul numai acum își aduse aminte, că el vorbește cu o străină.

Cum a putut pătrunde el guvernantei acest secret, pe care înaintea străinei casei îl ascunse atât de mult? Acolo era o prostie neertată. Unii el singur

nu-și putea ură acésta.

Chiar pote că tot se mai putea încă îndreptă. El dorise.

„O numesc încă pe dînsa așa, pentru că poartă numele soriei mele. Aș dori să fie în adevăr copila soriei mele! Nici atuncea însă n'aș putea-o iubi mai mult, decât acum, Mrs. Kennt, se mulțămesc pentru cărțile, ele mi-a deșteptat multe suveniri dulci-amare. Apoi păși spre perete, ca cum ar voi de pe acolo la un chip.

Mrs. Kennt eșì afară.

Când se văzu singură afară în întunerece se grăbi și merse până ce ajunse la casa de vară de pe stâncă.

Aci se îngenunche și rădică ochii la cerul senin și presărat cu stele și ținti entusiasmată:

„Fii mulțămesc, Dumnezeul meu! Fii mulțămesc Atotputernice!"

Apoi începu se lamenteze într'un mod pasionat . . .

„Până când, până când va trebui se-mi mai sângereze încă inima? se frângă ea. Ea! o iubesc pe Maude, însă „sângele e mai mult decât apa!"

„Trebue se descoper adevărul, întâmplese orice! Trebue! — Trebue! Încă până când se afle în toți aceea. Se umpărtășească pe Elisabeta? Oh vre-o scusă, ca s'o creu? Ce ar face ea în locul meu?"

Ea tăcu.

Trupă o mică pauză își urmă monologul său:

„Oh și plăcut pentru mine, se stea înaintea ei și să-i spun în față, că ea nici odată n'a fost soția lui Archibald? — Că mărturisirea ei fiică nu este mărturisirea de Ellerby? — Ah! ar fi ceva înspăimântător pentru mine! Se nu fi avut nimica cu ce se trăesc totuși până fi crezută — dar pauna!? — E drept, că Berta e moartă, copila ei încă trăesce, și copilei

trebuie să îi se facă dreptate, oricare ar fi urmările!"

Chipul stătu multă vreme.

Între aceste străine obiecte, de primire, se zărea lumină de reverberi asupra tufișelor de verdeață ca și niște unde de aur, de culori ce se stingeau: „noapte bună!"

Căpitanul Bellize stia lângă cămin, observându-l cu atenție pe străinul; când acesta ieși murmură:

„Ora șase mâine la 10 oc. Noapte bună Mr. Ellerby" apoi se recomandă.

„Dară nu veți merge pe jos de acum?" întrebă Elisabeta, văzând că Bellize se apropie de ușă; îndată ce celălalt părăsi sala.

„Perdonați- mă numai pentru 5 minute — voi veni îndată; răspunse el și grăbă, luându-și pălăria și ieșind iute afară.

Abia când străinul trecuse la poștă, când se puse cu mână pe umărul lui, și-l îndată se stese.

„Ah! Ați sunteți, căpitane Bellize? Un adevăr că sunteți forte familiari după o cunoscință atât de scurtă, ziși acesta cu un dispreț select.

„Cunoscință noastră nu e tocmai așa scurtă, după cum credeți, de vreme ce, sub acest nume străin, Jack Harrow?

„Ce dracu! Mă chiar m'ați recunoscut? Dar eu încă vă întreb: de ce faceți voi?

„Unde ați tras?

„În „Ocean"

„Cu Mr. Cumming

„Așa!"

„Bine! — după o jumătate de oră voi fi la Dta!

„Pentru ce?

„Voiu să-ți spun ceva, până înainte de a ne întoarce pe Mr. Ellerby!"

Capitolul XX.

Frumósa espitătóresă își perdu capul după Florio Bellize, care mai remase încă la ea numai prăvăi și duse pe nepóta lui în trăsură, care veni pe o ducă și apoi merse pe jos la hotel.

Aci află că Mr. Cunning, merse imediată ce-și răfui contul, lăsând numai o vestе miraculóză pentru Bellize:

„Eu subscriu în favorul Vóstru. La revedere la anul în Canton."

Bătrânul Bellize se simți eliberat de o spaimă mare.

Aventurierul póte că venise de bótcă pau de samoniște, acum încă se decise de lóte în pace pe Mrs. Ellerby și se nelinișteă cu descoperirile, pe care era în stare se le facă în privința lui Archibald Ellerby și a identității și drepturilor ce le avea Miss Bellize.

„Sermanul Archibald a fost dimitet; când se decise de părăsească pe Berta pe insulă — dimitet când se căsători cu Elisabeta și dimitet când se îmbarcă în acea nópte furtunóză din Noembre."

„Din causa acésta trebue se-i se erte tot."

„Elisabeta încă a fost destul de greu pedepsită. Ca ce e de lipsă ca se mai zică ca Berta e fiica lui Archibald? Eu am de tóte în abundanță și dimit vasel cu acest „Jack Harron" s'a căsat d'aci."

„Nu știu tocmai apa cea vrea despre acest om — numai atâta, că e un aventurier ușor de minte . . . Dorește numai ca în adevăr se se fi mórtu, și nu cumva se aștepte în ór o secundătóre resolvare până la o ocasiune mai bună.

Elisabeta nu putu dormi de loc în acea nópte și dimineața la 10 ore aștepta în zadar — Mr. Cunning nu veni.

El nu mai veni și nici mai află pe la Ellesby și căpitanul Bellize nu-i spuse nimic despre aceea, că el scie ce e causa.

În locul lui Mrs. Tower fu angajată o nouă gospodăresă.

Mrs. Kennt se rugă este-va dile după aceste întemplări, pentru vacanța de vară obicinuită, de unde mai se întorsese abia o septămână.

„Nu e tocmai bine încă din parte-i, tocmai acum, când gospodăresa e încă străină, dar nu o pot împiedeca, dise Mrs. Ellesby către fiica sa.

„Ună mamă! Ea n'a fost de mult nicăirea!"

„O dieu!"

„Mi-ar părea fórte reu acum, dacă n'aș avea pe Miss. Bellize. Ea e într'adevěr frumósă, nu-i așa mamă?"

„Într'adevěr frumósă! gândi Elisabeta, ah! numai de n'ar semăna atât de mult cu prima sóție a lui Archibald!"

Mult, mult timp observase ea cu o admirațiune tăiută acea frumósă față, care semăna atât de mult cu a acelei, pe care nu o putea uita.

Ea nu putea încă adevěrul și acésta era fórte natural fiindcă ea nu știa istorisirea lui Archibald, ea nici odată nu s'a îndoit de mórte sóției lui mime. Cum ar fi putut dar ea mai mică presupunere, că femeia getită ar putea fi fiica lui Archibald și a Beatei. Cu tóte acestea ună ea o ura, pentru că ea semăna cu ea din urmă.

Vinovăția lui Bellize nu ea în ascunsă cu desăvîrșire acest sentiment.

Iubia ea óre pe acest bărbat blond și frumos, după care se uitau chiar

și scăpă de pe ultima și ca câini sunetul fabulății atrăgea spre el pe cele mai bogate moștenitoare? Ea începuse nu!

Ființa ei fu numai mâhnire, deșteptarea unei aparate ale mai multe ani.

El zâmbi voiniceșă la privirile ei; ea era acum prea bătrână, ca să-l iubească?

Și puse pe capitanul Bellize în mâinile ei — acesta era triumful ei. Nu! — mai mult încă; când dinții răi și reci ai morții, când se uită în frumusețea lui fragedă, tot deodată își dăruiește de el mai dorită, căci ea pentru întâia oară începuse să-l iubească.

Zâna în natura ei, era tot să-le suprimească, să-le apuce cu patimă.

Ea iubise pe vărul ei încă din copilărie; era să fie silită să-și câștige amorul și să păcătuiască din causa lui. Ea deveni soția lui; însă numai ca să dăinuiască, că ea încă odată nu i-a câștigat inima — mărtea lui a pătruns aproape în totul și în decursul acestor ani n'a putut să se despartă de această umbră.

Noul amor era pentru ea o nouă viață, o nouă tinerețe. A iubi pe Flavio Bellize era începutul celei mai dulci feriri.

De dreptu era admirat de alții; îl făcu ca să-i fie și mai plăcut și voia ca numai ea singură să-l aibă.

Nu trecu mult și se lăți vestea, că Ghetzianul e logodit cu Miss Ellerby.

Oamenii nu știa că el era fratele Bertei — puținii cari știau numele de familie al acesteia, prin schimbarea acestuia, fură induși în eroare asupra lui Flavio Bellize.

Elisabeta primia gratulatiunile tuturor părților; ea rădea, mișca și era tot corp. Ar fi dorit să poată zică: „Ura!" Căpitanul Bellire însă nu vorbise nimic în privința acăsta.

Mrs. Kenat se depărtă din castel, fără să-i pună măcar lui Maude unde merge. Elisabeta se bucura de absența ei, aceea ochi blânzi și serioși ar fi deranjat o fată tare în jocul ei.

Cu toate acestea Maude nu era în voe bună. Blânda Mrs. Kenat nu era aci, ca să o întrebe, să o liniștească, să o mângâe și astfel ea putea sta măcar până la miedul nopții să se uite la stele și să suspine și să plângă, fără ca să se intereseze cineva de ea.

Miss Bellire și Vasilie — după cum am numit dânsa pe Sublocotenentul Ofgramonte — erau foarte amicabili cu ea — ca să afla mai târdiu cu ai, când ei glumiau și o întrebau, de ce e atât de palidă; paliditatea ei însă creșteau din zi în zi.

„Oh! Trebue să recunoscem că romantica și pura noastră sororă sucise-va primele ei înflăcărațiuni o devenit necredincioasă!" Ea numai iubia pe Vasilie! El se purtase cu ea ca și cu o copilă; naturelul lui era prea ușurel — ea nu-l mai asculta. El era frumos și plăcut, dormai potrivit pentru Berta; cu toate acestea idealul ei deveni altul — aceasta însă era un sinistr adânc.

„Cum m'ar râde mama! — Cum l'ar mai bate joc de mine c. surprinsa mică fetiță. Ah! poate că chiar d'ar mărita pe mine! Eu jur! — trebue să fie al ei!"

Da! căpitanul Bellire deveni idealul [illegible] Maude. El vorbi cu ea ca și când ar fi fost o fată mare — el o înțelegea. — — — — —

O! Ea pusese pământul pe care calca el — sărutase mănușa, pe care el o lăsa pe mână — totuși nimenea nu trebuia să știe nimic despre acest sentiment. Știa că mama sa voia să-l aibă, de sigur că atunci ea avea intenție.

Era însă o mângâiere pentru ea, cercându-l cel puțin de departe; era însă convinsă, că mama sa nu va voi prețui manierele lui cele nobile și ea nu va putea fi fericită.

Mândră de mândru, întocmai ca și trufia din cărțile ei; era destul de slabă, și cu toate acestea tot mai slabă de față; de preumblă prin grădină, întotdeauna ca o nălucă și ei o găsi mama sa într'o dimineață rănită caldă din August, culcată în iarbă cea mare, plângând și suspinând.

„Mândră! acum trebue să-mi spuni ce-ți e? Ce ai într'o stare care mă face să trimit după medic.

„Crezi că doctorul e în stare să vindece o inimă bolnavă? întreba copila cu disperat, sfâșietoare-și glas și ea fața sa-i era lacrămi.

„O inimă bolnavă? repetă mama cam râzând, ce-i lipsește inimei tale, dragă?

„Ha! ha! ha! mi-am zis eu în de mine! Așa faceți toți, numai — căpitanul Bellize, nu. Mai mult n'am de-ți spun nimic.

„Atunci de ce zici că trimet după doctor. . .

„Poți să-l chemi, dragă mea! dară însă că nici un doctor nu va putea scăpa în cugetul meu.

„Ești dar cugetele te-au îmbolnăvit? întrebă mândra, ținându-se cu atenție la ființa copilă, care o făcea să-și aducă mereu aminte de Archibald.

„Ca mama!"

„Vrei să mi spui și mie?

„Mama își puse mâna ceva frumușică și plină cu inele pe umărul copilei ei brunete.

„Mai bine nu-ți spun, răspunse Maude.

„Ești prea egoistă copilă!"

„Ei bine, dară trimari vreau să ți-o spun: „Ea mi-ai rupt inima!"

„Eu ți-am rupt inima? Ce nebunie vorbești?

„Vrei să te căsătorești cu căpitanul Bellize?

Peste frumoasa față a mumei se puse o roșeață adâncă și după o mică tremurare ziise:

„Să-ți fie rușine, Maude! El nici nu m'a cerut! Ear — dacă d'ar întâmpla și m'ași întoarce, cum ar putea răni să-ți rupă inima?

„Apoi fiindcă vrea să mă căsătoresc cu cu el, răspunse Maude cu o tăine de nevinovăție și cu o nespusă durere în ochii ei cei mari. . . .

Mrs. Ellerby răse cu hohot.

„Vată o ideiă cu. — Nu trebuia să-ți spun nimic. Să nu crezi încă, că voiu să-l depărtez dela tine mamă, nu sunt atât de proastă! Maude fără în zadar și alergă iute în odaia ei, unde să mănâncă, și pe care nu o părăsi mult timp.

Madama nu mai răzbea. „Nu sunt atât de proastă!" Aceste cuvinte îi aduceau aminte, de ceea ce făcuse și ea într'un asemenea caz.

Pe când să gândească încă, că ce va trebui să mănânce cu copila, o pervină, care în ziua după prânzul străbătu în grădină cu drag pas să ceră mâna Elisabetei, fără ca să fie încă văzut de ele, când declarațiunea nerăbdătoare copilei și auzită îl pătrunse adânc. Ea! copila îi părea mai dreptă, mai demnă și mai

spăimîntă, decît orbita ei mumă și cîinele afară, grăind:

„Pote că încă îmi voiu mai regăsi tinerețele mele perdute?!

Capitolul XXI.

Întorcîndu-se Elisabeta, încă tot pe gîndurî, în casă, o întîlnesce Jacob, care îi dete o epistolă sigilată, pe care i-o aduse un băiat la pórtă.

Ea o luă, merse în odae, se așeză pe un scaun lîngă foc și ceti:

„Domnă! Dacă nu v'aș mîhni cu totul că în aceste rînduri se ascundă un om, care se numesce Mr. Dunning și care Vă rogat pentru o întrevorbire, atunci vă rog să veniți astă sară la Gore în Soiscr. De și am auzit că purtarea logodnicului mu Mr. Bellize, totuși trebue să vă rog, ca lui să nu-i spuneți nimic despre aceasta. Dacă voiu se Vă împărtășesce meritul acestei ostenele din partea Lui; veniți și ascultați! Dacă nu voiți se veniți singură, atunci puteți veni cu o dorvitore, care încă să aleva mai departe, ca să nu pótă auzi nimica.

Cu tot respectul

Jack Harrow, alias Dunning.

Primirea acestui bilet făcu pe Elisabeta să miște tote celebaltele

„Trebue să vorbesc cu acest om, își ziise ea. Dar dacă vorba acesta voiu întîmpina dela dușmanii mei spăimîntători lui Bellize, însă trebue să merg!

Numai curiositatea singură n'ar fi o causă suficientă — dar ce vrea el să-i spună?

Mereu după prânz, Maude nu se mai vedea de loc. Mrs. Kenat nu era rea, ma-dama n'avea (după cum) aşteptat şi astfel dineul rămase numai o ceremonie rece, care îndată se şi sfârşi.

Elisabeta trebuia să se gătească de serbare, încă înainte de a merge în fotoliu, de aceea se retrase îndată în odaia ei, unde o camerista o gătă.

Era o fiinţă frumoasă şi impunătoare aceea, care după o oră coborî treptele casei de Ellerby.

Ea purta un vestmânt de atlas negru-închis, împodobit cu mare şi o pelerină tot de această culoare.

Elisabeta, necunoscând ori ce pericol, nu-şi luă cu sine nici o servitore. Numai lui Jacob îi zise:

„Mă duc în grădină să iau puţin aer curat — în casă e prea căldură mare. Spune-i lui Jack, că nu voi pleca înainte de 10.

Credinciosul servitor mai curând ar fi crezut că vasele cerului pe pământ, decât aceea, că o Ellerby să poată face ceva compromiţător. El se plecă plin de respect şi stăpâna trecu pe dinaintea lui în grădină.

Când ajunse la foişorul de pe dânsul era trei aşteptări la nouă şi persoana, care o aştepta nu venise încă.

Luna plină ţesea mreaja sa argintă, întocmai ca şi un glob mare de aur.

Elisabeta nu era deja de romantică, ca fiica ei, ea era rece şi minunile naturei nu-i făceau nici o impresiune, totuşi era locul, luna care răsărea, toate se uniseră numai ca să-i aducă aminte de Archibald, şi astfel pentru un moment uitase

pe Florin Bellicu.

Când bate vîntul cel umed și cam rece mantiam, (trecători) prin tufișurile dîn apropiere, trecători și-și întorc, presupunînd, că cineva vrea pe ascuns să-și simtă cum mâna lui o caută pe a ei.

Afară își aduse aminte de trădarea ei, cum înșelase pe bărbatul Bertei, încît această-i pereche din fiori, ori care se afla, făcîndu-l să creadă că sunt amanți, pe când ea știa foarte bine, că erau frate și soră, plângînd și luându-și adio unul dela altul.

O rușine îi acoperi fața, pe care o ascunse în mâni.

Scoțând capul, cineva îi mișcă puțin urechea.

Ea își ridică capul, crezînd că e străinul, dar văzu o ființă grațioasă, bine cunoscută și îmbrăcată în negru, pe care luna o lumina tocmai în față.

„Mrs. Kennt? — Este ea? — Când a sosit? — De unde venit?

Uimirea-i era atât de mare, încât părea incapabilă de a răspunde, apoi zise:

„Tocmai acum am aflat! Ce face Maude? Cum mai stau lucrurile p'acolo?

„Ca de obicei, Mrs. Kennt! Maude este puțin cam mânioasă astă seară, așa cred; ea se va bucura, văzîndu-vă. Poruncați să vă aducă ceaiul. Astăzi vreau merge mai în prietenie, și de acea nu vă voiu mai vedea astă seară. Cum vă aflați?

„Mulțămesc! Foarte bine! Mă bucur, văzîndu-mi fecioara.

„O! Ați aflat și odaia d'!

Și-n curînd madamei și putea observa cea neobișnuită, Mrs. Kennt băgă de seamă această și merse în casă...

Ea nu și aștepta la această primire, visitarea fecioarei, totuși, rămînă

cerbu, trebuia să-i retragă cu bine sau cu rău.

Aceasta n'a fost prima ei ieșită în acest loc, în decursul timpului, în care lumitorii din Ellerby o credeau departe.

Inima Elisabetei bătea cu putere de spaimă, când indată după ce părăsi Mr. Kennt focul, auzi niște pași.

„Mă rog de o mie de ori de iertare, că viu așa târziu, Mrs. Ellerby! Am întârziat pe drum. Vă deranjez?

„Sunt invitată, Mr. . . . .

„Harron, Jack Harron, marinar, călător și aventurier, după cum vreți, madame. Celălalt nume n'a fost numai un pretext, nu pentru mine, ci pentru voi.

„Pentru mine? repetă mândra stăpână de Ellerby.

Luna lumina vestmântul ei strălucit și giuvaerele ei scânteietoare și Jack Harron o privia cu o admirațiune crescândă.

„La dracu! asta e o femee! Mărturisesc mi-i place asta decât cealaltă. Aceea era o rosă albă, aceasta este iarnă cu centifolii strălucitori. Mume Cunnegarde! am bătut la ochi aceste diamante! gândi el.

Elisabeta îl privia rece și întrebător.

„Ce voiți dela mine, Mr. Harron?

„Așa-i bine, madame! vântorul la lucru! Am să vă spun o vorbă și pentru aceasta să fiu bine plătit. Sunt mut, dar 5000 de dolari mi-ar deslega limba!

„Cinci mii de dolari! repetă dama mirată și răce cu dispreț.

„Sumă cam obrasnică — nu-i drept, madame? ofată o știu și totuși mai bucuros aș plăti eu acestă sumă, decât să vă împărtășesc vorbele de dorul

moștenitóre.

„ Ce spui? întrebă ea repede.

„ Întrebați mai bine, de cine spui, de cine vorbesc!

„ Ei! de cine? continuă ea, căutând să-și dea un aer de nepăsare. Vă-mai cam văd că voiți să stoarceți bani dela mine. Vă spun încă, că nu sunt din acele femei, pe care să le poți jupui, după cum vrei.“

„ Vorbesc despre fata primei soții a lui Archibald Ellerby.

„ Dela prima lui soție n'a avut nici o fată, răspunse Elisabeta liniștită; dar sudoarea rece îi acoperi fruntea și îi jucă zâmbetul pe buze.

„ Știu că așa credeți, cu toate acestea el a avut o copilă și acéstă ființă. Eu am cunoscut foarte bine pe Archibald Ellerby. O dată m'a scăpat dintr'o perplexitate și de atunci totdeauna îi stam în dorințe. Într'o întâmplare mă aflam în San Francisco, când ajunse el acolo, cu un vapor, cu care întreprinse o călătorie de plăcere. Eu aveam o mică corabie, care vâjâia prin țările litorale. Mr. Ellerby îmi propuse, ca să-i duc cu corabia mea, pe el și pe soția lui într'o insulă depărtată și necunoscută — o insulă pe care singur am descoperit'o — îmi spuse că acest maritim ar fi foarte potrivit pentru sănătatea Bertei. Ha! el își luă material de studiu, ca să-i rădice o casă și în caz când acest i-ar prii, să o lase acolo.“

Jack făcu o pauză, uitându-se la mândra stamă, a cărei față era acoperită de o paliditate mortală.

„ Vreau de îndată să vă spun tot ce știu, continuă el. „ Știința e putere,“ dice un proverb vechiu. Dacă voiți să ascultați continuarea istoriei mele, trebue să-mi dați o asigurațiune, despre firma amintită.“

„Dăstea nu se va întâmpla — nu voesc să-ți dau nimic, dise ea cătră unul negustor.

„Cum voiți! răspunse el, rădicând. Alte dămne cumpără ca D-ra ear de mai multe ori, ca să scie dacă sunt căsătorite după tote regulile, după tote formele, sau nu. D-ta încă poți să nu cumperi nimica.

„Jack continuă".

„Totuși, dintr'un punct de vedere, lucrul tot póte fi interesant pentru D-ra, după cum am vedut, D-ra înainte cu vr'o dece ani, v'ați perdut toată averea prin speculațiuni, nu tote acestea ca dă pănă în averea de Ellerby cumpără cu o femee fórte bogată".

„Ea il prin însurămîntată și înmormîntată".

„După cum se vede, sunteți bine informat, răspunse ea cu amărăciune. Totuși dacă ați găsit vr'o istore, ca să-mi amintești bani, atunci voiu încredința causa D-lui advocatului meu.

„Dăstea ar fi reu pentru D-ra. D-ta sunteți mândră și nu scii cum ați putea încredința negoțiul D-lui altui advocatului D-ta. Sunteți și gelosă și ați urît pe prima soție a lui Archibald, a bărbatului D-ta. Scii că ați fost ea o femee frumușică, ca să aflați, ce s'a întâmplat ea — când s'a născut copilul ei — când și cum muri ea."

„După cum vorbiți ar crede cineva, că ea n'a murit încă, dise Elisabeta care își mai recăpetă puțin din colórea ei.

„Ah!" ea muri dar prea curând — acésta o pot jura. Dacă s'a întâmplat nouă pacóste înainte sau după căsătoria D-ta, e întrebarea.

Ei îi tremura tot trupul. Ce era aceea ce voia acest om? Ea nu mai putea suporta mai mult această nesiguranță — voia să știe tot — și-a costa orice.

„Cum vă pot da mai o asigurațiune? întrebă ea decodată.

„Dați-mi cuvântul dumneavoastră, răspunse el. Voce și cu cuvântul dvstră. Și-mi veți valorifica în mai multe asigurațiuni mici, ca și înlăturăm bănuiala. Îmi promiteți aceasta?

„Da! strigă în adevăr aveți ceva să spuneți ceva important.

„Apoi bine!

„Ei? ...

„Istoria mea însă e lungă și dumneavoastră îmbrăcată, ca să ședeți.

„Ce vă pasă de asta? Spuneți, ce aveți de spus!

„Îmi pare rău că căpitanul Bellize vă va aștepta cu neliniște, el e un amic al meu și-mi place de el, răse Harron. Acesta dară nu va putea vesti fericirea dvstră cât de curând.

Nu e de lipsă ca să mai repetăm lunga narațiune, pe care Elisabeta o ascultă cu o tăcere uluitoare.

Noi o știm și fără asta.

Când îi istorici Harron despre visita lui secretă în insula pustie și despre pocăința lui, cea plânse pe cea părăsită cu o îngrijitore și cu un copil, ca strâns un mic strigăt, nu știe însă nici un cuvânt.

Când ajunse la naufragiu, fața ei era ca și împietrită și nu arăta nici cea mai mică compătimire. Fruntea mai tot îi și întunecă, când îi istorici despre mântuirea copilei. Harron o observa cu atențiune.

„Acesta-i ceva neașteptat pentru o femeie geloasă, gândi el; să mă

în drum, deoarece mi-i pare rău, că copila a fost răpită!

Apoi întrebă cum o recunoscu Flora Bellire, de nepăsa lui.

„Oare dară Miss Bellire e vreo copilă?

„Nimic mai sigur! Miss Bellire este fiica lui Archibald și nevasta moșteni-toare. Acesta e tot așa de drept, pe cât sunt respirați Dv.

Elisabeta tresări.

„Și căpitanul Bellire știe aceasta! murmură ea. Vrea nu mai e secret, decât pe cari îi interesează mai mult, îl știu.

„Ah mea prominima Dv.! gratulez domnă!

„Și bine — mi se pare că ați întâmplat naufragiul?

„În 20 Iunie 1877!

„Oare dară cu șase luni înainte de a mă mărita.

„Da! e sigur ... La patru săptămâni după această sosiră în Canton, de unde am deris lui Archibald, împărtășindu-i mărita voiei sale.

Gândurile Elisabetei se reîntâlniră la acest timp ...

Ea își aduse aminte despre epistola străină și despre schimbarea, ce făcu cele-ta bărbatului, pe care îl iubia, până că el îndată după primirea aceleia, dise că voiește să se căsătorească cu ea.

„Oare dară căsătoria mea este legală, dise ea tare. Dv. m'ați înșelă-mântat, Mr. Herron! Mi-era frică că îmi veți răspunde că Porta Ellerby în decursul acestui timp a fost numai delăturată — iar nu moartă!

El râse și își netezi barba, privindu-o cu mirare.

„Astfel de vești nu v'aș fi spus bucuros.

Capitolul XXII.

Era aprópe 11 ore, când Mrs. Ellerby se-apropia între ópştetii lui Flavi.

Ea apăru frumósă şi vrăjitóre şi vădi pe Miss Bellize înconjurată cu o mulţime de adoratori.

Ea se vedea nespus de fericită. Obrajii îi erau puţin roşii şi ochii ei ca vîrfurile, străluciau.

„O! Mrs. Ellerby, mă bucur fórte că veniţi; mă îndoiam cu totul de aceea."

„Am fost reţinută câte-va clipe de unul vizitator, căruia nu-i puteam da drumul."

„Cine?"

„Elisabeta contesa":

„Ah! toate se văd şi sunt în ordine ca şi într'un palat din poveste. Oh! şi ce muzică plăcută!"

„Da! este o nópte fórte frumósă. Cu Dumnezeu tot decauna mă favorizează timpul."

„Cred, dar în toate aveţi noroc, Miss Bellize, răspunse Elisabeta, adunându-şi privirile asprę şi fără să zăpăcéscă.

Oh cât de mult ura ea pe această tînără şi frumósă fiinţă — pe copila Porter!

Fără să ştie din ce causă, ea mai adesea n'a urît — astădi o urâse!

Gelosia se revarsase asupra Bertei, pentru că ea întunecă acum asupra copilei ei.

Miss Bellize voise să-i reînnoiască răzbunarea, iar ochii frumoasei femei înșelate zăriseră ceva, ce-i omorî răul pe buzele ei roșe și-i aduse liniștea.

În acest moment, veni căpitanul, ordonatul oamenilor.

El sărută brațul Elisabetei și-i conduse împreună cu ea să-i arate, ceeace era demn de văzut.

Cu toate acestea fulgerile ochilor ei negri cuvarsară celor albaștri ai Bertei Bellize, o tremurătură de miraculoasă uimire și frică.

„Ce ce s'a întâmplat așa la mine? se întrebă ea, după ce unchiașul se depărtase cu Elisabeta. Aceasta n'o înțeleg. Văzu-l-am eu oare tot așa de fericită, dacă n'ar cărăturori unchiul Florio pe ea? — Cred că așteptă să se întâmple cât de curând — mă tem, am cunoscut pe Miss Ellesby, dar nu trăiam bine, dacă am petrecut atâtea mii împreună.

„Între aceștea veni căpitanul și, ca să joace un rol și acest el ca ființă curând rece privire rea și nepăsătoare.

Când se îndreptă Elisabeta la brațul lui Florio, nică nu ocupată cu întrebarea, să de ce n'a lămurit el în decursul acestor câteva minute și privința nepoții lui?

O jucase acesta numai doar cu ea — sau acea de gând să o pedepsească pentru pocheteală și de mai înainte, care cauză pierea acei zile?

Voi să o lase în voiurile ei dulci și apoi de pățească ca un înger răzbunător cea să o dărâmeze și să-și bată joc de ea?

Ea stătea cu spaima minele lui deschise și libere.

Înnecă-și-ar pe ea acestea, când își zise, că pe acest bărbat, de care să se teamă mândră, dar puterea dovedi de inimicul și cel mai rău. Ea! ea era mai de tot convinsă, că așa va trebui să se întâmple.

Putea óre un bărbat, care a iubit atât de mult pe soră-sa, să urască vr'o ființă ființa acelora, cari o au aruncat în mizerie și apoi i-a luat locul?

Inima o apăsa și întâiul ei ură se părea mai întunecat, când începu să observe lucrurile din acest punct de vedere.

„Ciuminția voiu întoarce îndată acele cuvinte, gândi ea, pentru că acest Jack Harrow m'a făcut cel puțin să fiu mai prevăzătore. Să n'aibă Flora multămirea, de a mă înșela. Voiu vedea când și de când mă urmărește, atunci mă voiu găsi preparată la rușine.

Deodată o pauză:

„Cu toate acestea, ah! îl iubesc — și prin urmare este ca și resbunat.

Căpitanul se lăsă pe o bancă de sub un pom, înaintea căreia se afla o masă, pe care fu servit cocainul Elisabetei — ea se gândia și, pe când bucăți de bucăți, cari se depărtau.

Ea își sorbi cocainul, și acesta îi deșteptă încă și mai tare închipuirile ei vechi, așa că nicio dinținuri răutăcioase i se strecurară prin minte și un cuget satanic o preocupă.

Ea voia — să se aleagă cu acest Jack Harrow.

Deodată pumnul se ridică, el era o creatură, pe care o putea întrebuința la ori ce.

N'ul întrebuința și Archibald pentru răpunerea lui?

Un om, care pentru bani, lasă pe o femee nevinovată și singură, pe o insulă nelocuită, mai poate comite încă și o astfel de crimă pentru bani.

Groaznicul plan încă nu era de tot gata în spiritul ei, totuși contura era deosebit de clară înaintea ei.

„Dacă Flenie nu mă înșală, dacă într-adevăr mă iubește și – de va căsători cu mine, atunci totă sunt bune.

„Dacă el însă nu se gândește la asta, atunci Jack Harris se va afla între soldații mei.

Ilumineată în voi avea o epistolă, în care îi voiu spune de voiă și dacă în fiecare și îi voi trimite și însemnările.

Ea se gândi puțin, apoi continuă:

„Dar totuși e cam miraculos din partea guvernantei, întorcându-se pe poștă înapoi. E bine încă că e așa. Mandle e tristă și guvernanta are mai multă influență asupra ei, decât oricare altul, și de aceea Elisabeta, oglindă până în fundul ființei ei și cu care ea și rămâne în relațiuni) tăcere.

„De ce te gândești așa voselă? întrebă căpitanul Bellize întorcându-se.

„Nimica, care să te intereseze pe D-ta, căpitane! Ți-am adus numai aminte de ceva, ce mi-a spus cuviința mea copilă.

„Ea e copilă cuminte și ordinară, răspunse el, rușinându-se puțin. Dacă, că voiată veți putea fi mândră de ea. Ea e sinceră și onorabilă până în fundul sufletului ei și de aceea ea e rară.

„Apoi să o aștiptați pe dânsa, dise ea în bătae de joc.

„Dacă n'aș împlini în curând patruzeci de ani, poate că m'aș și gândi la asta, răspunse el repăsător. Am comandat de mi-a adus din China niște artificii noue – ele vor fi invitați aprinse. Vreți să vedeți?

Artificiul era în parte briliant și societatea lui Bellize îl privi cu mare plăcere.

Un departe de acă să afla o mică mobilată, care de opt

septămâni era locuită de o damă cam bătrână.

Ea era – după cum se spunea – o rădură din Newport, care petrecea vara la mare cauza sănătăței, n'avea nici vai, nici trăsură și nu primia nici o visită.

Neunoscuta obicinuia să steà tot mereu la o fereastră ascunsă, de unde se uita la jocurile și plăcerile tinerei și bogatei Miss Bellaire, și'i era plăcerea, că-i causéză mare plăcere.

Miss Bellaire ședea la fereastră și da din cap totdeauna, când primirile lor se întâlniau și mai în tóte dilele îi trimetea prin servitor câte un buchet din florile cele mai frumóse și mai alese.

O dimineță după furtuna cea mare, ella era ingrijată.

Ceasurile și de astă dată trecură — nimeni nu știa unde.

Nimeni nu știa, nimeni nu combina dispariţiunea dnei celei liniștite și singuratice, cu sosirea neașteptată a guvernantei, Mrs. Kennt.

Maude o imbrățișă cu un strigăt mare de bucurie, când îi auzi vocea ei cea slabă și dulce.

„Ce sigur că guvernanta era o binevenită din partea fiicei sale.

Cu tóte acestea când cea din urmă o întrebă despre petrecerea ei de vară, ea răspunse cam în rezervă.

„Acum nu putea povesti, dise Maude. Mama dice că înainte de Octombre să nu începem studiele, pentru că mă dau destul de forte. Trebuia să ieși mai des la aer curat, și asta vă place și d-voastră.

Și așa să și hotărâră ca Mrs. Kennt, în viitor exercița amorului.

Ziua următóre, după festivitate, era pentru Elisabeta o zi plăcută.

Ea avea atâtea speranțe, temeri și planuri!

Ea era sigură de inteligența ca să nu-i dea lui Harrow nici o asigurațiune subscrisă, ci îi zise să vie în februar, unde îi va număra banii.

„Atâta timp va da creditore, să-i cer adresa, ca să caut eu și îi voi lăsa de veste.

În această despărțire era o vreme urâtă.

Ploia și furtuna durară mai multe ore, apoi încetă puțin; aerul însă era încă umed și rece și când se întunecă, norii se îndesară și începu o ploe, care păru că va ține toată noptea.

„Astă seară nu voiu primi nici o vizită, gândi Elisabeta, și nici nu mi pare rău. Într'adevăr că e o plăcere să fii singură măcară într'o seară.

Apoi luă o carte și ceti aproape o oră, deși ochii îi erau obosiți tot la orologiu.

Când Mrs. Kennt, care încă se sfătuia cu Maude în cabinetul de lectură, după ce băiatu nouă, se înălță din locu-i, Mrs. Ellerby dispăruse din salon, urmându-și drumul obicinuit grădinei, prin ploe și întunerec, îmbrăcată de sus până jos cu o haină de ploe.

Ploia cădea într'una, nu se vedea nici o rază de lumină, afară de aceea, care eșia prin ferestrii; aerul cel umed și rece îi făcu bine feței ei, care și acum în întunerec încă ardea, gândindu-se la scopul ieșirei sale.

Ea număra, drumul ce ducea la foișor, gândind:

„El n'o să fie acii, căci nu mă va aștepta pe vremea rea urâtă. Cu tote aceste însă pote că vine. Mi-ar plăcea să mă înșel mai curând de cât nime

muri, se nu le mai port la mine. Mai bine era se-i fi scris să vie la ușe, decât la nouă; până atunci poate că va răsări luna.

Ea ajunse la locul destinat, trecu peste piatra și așteptă. . . . .

Deodată căzu asupra ei lumina unei lanterne de fier; ea scoase un țipăt de spaimă, dar iarăși își tot așa de curând și aplă iarăși în întuneric.

„Mai bine era dacă nu faceați nici un zgomot, Mr. Ellerby, șopti mesa lui Harrow. Poate vă va fi auzit cineva. Domniță sunteți însă în adevăr curagioasă venind aci într'o asemenea de noapte — nu ne mă așteptam la asta."

„Aceasta este o întâlnire negoțiană", pe răspunsul ei, după ce-și mai veni în fire din spaima cea mare.

„Aci sunt banii, ce v'am promis, mă rog, numărați."

„Sunteți o ființă, observă bărbatul, luând pachetul de bancnote și numărându-l iute la lumina lanterei. Sunt toți. Dacă credeți că vă mai pot servi și de aci înainte, atunci, mă rog, dispuneți de mine. O mână spală pe cealaltă."

„Serviciile dvoastre sunt prea scumpe, Mr. Harrow. Vai nu deoi la ce mi poate folosi vestea, care mi-ați spus'o, deocâce, aceea pe care o interesează mai mult, o știu. Cu toate acestea încă v'am plătit prețul, ce ni l'am promis și poate că după asta vă mi însărcina cu ceva."

„Ce mi puteți da de vedere dvoastră, Mr. Harrow?"

„Eu numai rămân mult p'aci. Dacă, după plecarea mea, veți primi o epistolă cu o adresă fără nume, atunci veți ști cine v-o trimite . . . . . .

„Vă mulțămesc — înțeleg. Poate că în săptămâna viitore, joi seara, veți mai veni încă odată aci. Atunci apoi vă pot spune, dacă mai am lipsă de serviciul dvs.

„Voiu veni!"

„Vă pot bună!"

„Vă pot bună, madame!"

Ea se reintoarse în casă, desbrăcă vestimentul cel ud și merse în odaia ei, fără să o vadă cineva.

Bameriena se culcă în camera vecină; ea o trimise să spună guvernantei și fiicei sale, că astă-seară nu va mai veni jos.

Jack să întinse bine și ferit în posesiunea pachetului de bancnote.

Să gândim la zilele cele albe ce le va petrece în cele cinci mii de dolari, pe când, fără ca să aibă vr'un scop hotărât, lumina cu laterna prin prejur — o precauțiune, pe care mai bine ar fi exercitat'o la venirea lui.

El nu era un om care să se sperie lesne, cu toate acestea însă sări înapoi și scoase o injurătură, când lumina laternei căzu pe fața unui om.

Fața unui bărbat, care să vedea printre zăbrelele încunjurate de fer, atât de aprope de locul, în care ședea el cu Mrs. Ellerby, încât de și au vorbit încet și cu precauțiune, totuși trebue, că el a auzit fiecare cuvânt.

Capitolul XXIII.

Acesta ridică îmbrăcăminte era un lucrător.

Jack Harron își scoase la moment revolverul și sări ușor și iute ca o pisică în jurul prizonierului.

Celălalt voia să fugă, dar nu puteă îi să împedecă și cădu.

Harron îl apucă iute cu o mână puternică de cap.

„Te învăț eu să mai spionezi, declarate!

„Taci-mi dracului! să văzură oamenii, eu am dreptul să mă uit pe unde.

„Ața!"

„Sunt servitorul grădinarului, el m'a trimis să iau apă pe ploae – și de aceea m'a trimis pe mine să iau pârtia și să mă uit în două părți.

Harron îl mai slăbi puțin.

„Ce ce n'ai făcut așa?

„Așa am făcut!"

„Ei . . . .

„Când veni pe acest drum, văzui o lumină. Întâiu crezeam că este o laternă de fier.

„Așa a și fost, nebunule! îl întrerupse Harron.

Tânărul continuă

„Atunci mă întrebai: ce să fie asta? Oare ați găsit oare pe un străin cu o laternă de fier pe bord, care aveți să-l prindeți – ce i-ați face?

„Apoi nești, ce s'a întîmplat!" răspunsese Jack

„E bine – asta a fost datoria mea – și eu mi am îndeplinit-o.

„Da! – și încă mai mult. Când ai văzut pe Mrs. Ellerby, acasă bine că totă sunt în regulă, tu iarăși ai spionat ca să auzi, ceeace nu era destinat pentru urechile tale.

„Eu însă voiu face cunoscut acésta și apoi poți fi sigur că-ți va da dreptul.

„Cred, domnule, că ar fi mai bine pentru ea, să mă țină în tăcere!" fu răspunsul curagios.

„Ce ce?"

„Dacă e astfel de damă ce pe plăcă și pe sub întuneric, ca să vorbească cu un om ca D=, și să-i dea o sumă așa de mare de bani, apoi gândesc, că ași trebui să fiu cevă la mylec.

„Ești un mișel nerușinat și poate că ar fi mai bine pentru mine, dacă te-aș face să amuțești pe loc. Dar nu ești vrednic nici o mușătură de mașă. Dama poate veni ași numai în afaceri de interes. Eu i-am adus noutăți dela nuvele ei și ea mi-a plătit pentru acésta.

„Ce sigur – o istorie deamnă de crezut.

„Băcte!

„Bine – bine – Ellerby veniți mi-ați tăia numai de gâtu capul tău!" răspunse bărbatul, retemându-se de loc de zăpirea armei, pe care celălalt o ținea în mână. Se vede mascarea cu deamnele ei mode, plătind cinci mii de dolari numai ca s'audă despre ele. Poate că e fost bărbatul ei amintit, care în noptile furtunóse se învârtește pe aci, despre care știrea să afle cevă!

Jack Harrow, la acésta vorbire îndrăsnéță, păți îndărăt, curiositatea

lui încă era atașată. De fel de istorii curioase circulau printre poporul superstițios din vecinătate despre ființa și soarta lui de Ellerby?

„De ligră, care o astfel de stană primeră, să se întoarcă de spirite? răspunse el cam rădând. Eu încă n'am nici o relațiune cu spiritele.

„Dar ce se vorbește despre decedatul domn de Ellerby? Se vorbește nu cadaverul că spiritul lui se arată p'aci?

„Apoi se duce, că în fiecare noapte neguștră, vine cu un iacht, care ancorează în golful grădinii. Vlastrovii și pescarii au văzut acăsta de mai multe ori, de multe ori au strigat cu el a mânat acăsta el, dar în zadar, pentru că nici odată n'au primit nici un răspuns și nu se putură apropia de la de el, el remânea tot deauna în aceeași depărtare. Cu toți aceștea sunt oameni, fie cui între noi, cari afirmă, că răsbunatul Ellerby este tot așa de puțin mort, ca și Dta și ca și el numai de aceea o'a depărtat, o'a dus, fiindcă nu era fericit cu nevasta lui a doua. Ați audit nici odată nimic, despre acăsta?

Jack Charron închise batoma, de aceea întrebătorul nu putea vedea mirarea, care se în pe fața lui, înainte de a răspunde:

„Nici odată! Acăsta întrece cevalată închipuire. Servitorilor acestei case le place se înșire cât vorbi și mincă. Ați fi nebunii se vă spăndurați pe toți. Stăpânul Ellerby în vecinul bătrânul — nu-l folosește de cinci spredece ani?

„Acum cred, că a murit. Se duce că la Ellerby în curând va avea loc o călătorie.

„Acăsta nu te privește nici pe tine, nici pe mine! Tu dpui prea

multe, băcate. Ţaţă, primerce astă şi-ţi astupă gura, căci altmintrelea vorii înşăinţa pe madama în ce mod vorbesc servitorii ei. Haidă! acum poţi încuia poarta după mine."

Jack puse în mâna grădinarului o piesă de aur, merse şi şi pe poartă dispărând în întunerece.

Ajutorul grădinarului încue şi zăvori poarta, apoi se întârse în pavilion şi se aruncă pe un scaun.

Ploia încetase deodată, cum ştie el au. Luna reîşăni şi aruncă, ca totă ca după nori, o lumină slabă şi palidă asupra ţinutului, aşa că contururile obiectelor se puteau destinge şi o negură albă şi subţire acoperi tot.

„Curioşi omeni! murmură bărbatul. Cred că toţi au o distincţiune mai mare sau mai mică – chiar şi mititica! Cum vorbia ea cu ei în grădină cu mumă-sa. Mă aflam după un tufăşiu şi abiă îmi puteam ţinea râsul. Miss Maude voia să saibă pe amantul mumei sale! Veşnica! ea putea face tot aşa de bine, ca să saibă luna. Ştiam poveste femeei odată – apoi aceea nici numai ală – asta-i ştiut!

„Sunt convins că ea nu-i putea face nici o plăcere, aşa ca primul ingrijor ca prima lui soţie! Cum ţânuta ea fiecare floare şi vorbia cu ele – ca şi cum ar fi fost nişte copii mici!

„Pe atunci stăpânul era sănătos şi bun şi ale şi mândru, dar totdeauna amicabil cu noi. Nu-i mirare că şi perdu capul după ce muri ea. Oh! de când pe întârse fără ea, numai era el. Fiecare, care il cunoscia, il putea vedea! Ce comic era, când mă învăţa cum să conduc o corabie! Am fost un băiat de grădinar şi el m'a făcut matroz. Şi apoi – ă mai auzit

nu voiaţi să o scoteţi din pleavă?

„Când văzu că mănuşi cumpărate cu bani, atunci văzu adevărul acestei vălătăciri, care îmi face mâncărime şi până la celălalt mănuşi. Şi pornesc într-un Yacht mic, pe o furtună aşa de mare şi în largul mării să descopere că căpitanul e nebun! — Cum să urcă pe catargele cele mai înalte şi până cu pălăria, răcnea şi striga ca să întindem pânzele, pentru că în 14 zile trebuie să ajungem la insula pustie, căci altminterelea Berta va muri de inimă rea. El părea că rivalizează cu furtuna în privinţa mugetului. Eu mă uitai cu periculul vieţii, ca să-l iau jos. Lasă-mă, Tom, zise el cu tristeţe, asta este pentru prima oară, de mai multe ani, când sunt şi eu fericit. Asta-i plăcut, Tom! Vă mi trebue veriţă mea — o adoresc — mă duc să iau pe soţia mea — Ura!

„Şi când începu, nu ştiu cum ce, să sărgă corabia, el nu ne lăsă să stingem focul. El cânta şi ţipea, că el nu crede supra focul morţii, pentru ispăşimântătorea crima, ce a făcuto — noi ne văzurăm siliţi să-l legăm, ca să putem stinge focul.

„Şi apoi — ah! Vai sunt aceştia oameni comici! Acum vine altă, în acest loc, vai în pavilion şi plânge şi să tânguieşte toată nopţea ca o nebună, în loc să se pue în pat şi să se culce, ca ceilalţi oameni. Eu adesea vin câte odată în acest loc şi tot deauna trebue să găsesc pe cineva. Mai nu demult vine guvernanta — ea nu este o Ellerby, ea ar putea şi mai cu minte. Pote însă că o a molipsit, trăind atâta vreme în familie.

„Acum trebue se merg și eu de-acasă! — Ah! Dta sunteți Mrs. Kennt? Ce-mai voiam se întreb. E cam de vreme, dar gândiam, că pe acest timp ploioase nu va mai veni nimeni. Sunteți însă bine îmbrăcată? Timpul umed e foarte nesănătos.

„Îți mulțămesc, Tom, eu m'a provăzut deja. Acel din casă e năcăjitor și eu dorm mai bine, după ce aș putea la aer curat. Tom!

„Ce dorești?

„Dta=aici ai fost când l'a căsătorit Mr. Ellerby pentru prima oară?

„Da madame! Soția lui era ființa cea mai dulce, ce-a existat vreodată.

„Așa am auzit o. Apoi de sigur că ați cunoscut și pe Mr. Ellerby? Ați observat că el înainte de a dispărea, nu era în toate mințile?

„Mă rog de ertare, madame, eu însă nu vorbesc bucuros de ofurile stăpânilor mei. Se știe că Mr. Ellerby umbla totă nopțea prin grădină și ce! Dumnedeule! dacă acesta era un semn al nebuniei, atunci totă familia ar trebui de fie dimintită, afară de guvernantă, dise Tom, rădend și se depărta.

„El scie mai multe, decât spune!, gândi guvernanta.

Ea ședea câte-va minute, uitându-se prin negura, pe care luna o făcea din ce în ce mai vădibilă. Era adevărat că ea avea obiceiu de a ședea afară, când era părăsit acest loc, pe care îl iubia.

Apoi intră în casă și se retrase în odaia ei.

Abiă sosi acăsă în curte dinte-un cupeu, apoiă pe pământ, care deschise un dosariu secret, din care luă o epistolă, care ajunse în posesiunea ei prin mâna cameristei: Sarah Tower.

Vechia hârtie era catalul de cheltuieli, început mai în cădere. Ea începu să-mi răspundă asta, ca și mai multe altele, ceteau și recitind asprimul meșteșug.

„Dacă aș afla un punct de încurmare, l'aș privi toată lumea, murmură ea. M'am purtat cu multă reservă către Elisabeta – tirapul operei încă n'a sosit.

Capitolul XXIV.

„Ție ghiaramonte de ce nu sunteți logodit cu Miss. Bellize?

Tânărul aruncă o privire fugitivă peste fața ca roșă a mărei dame, care ședea lângă el, pe banca din grădină, și apoi privi în ochii strălucitori ai fetiței, care sedea pe iarbă lângă ei.

„Ței-mi Vasile, Maude, apoi îți voiu spune înfricoșatul obstacul.

„Așa dar, Vasile, de ce nu sunteți logodit?

„De unde știi, că nu sunteam logodit?

„Bietul mi-a spus!

„Tu m'ai întrebat, Maude! dise cu înțeles Miss Bellize, căci altmintrelea n'am fi vorbit despre asta.

„Asta ar fi forte frumos, dise Maude oftând, Sunteți ca făcuți unul pentru altul și dacă nu veți fi mai prevăzători, Vasile, apoi vă va lua altul locul.

Vasilin răse, ustămăndu-se pe furiș la Berta.

„Știu că aceasta ar fi fost prumos și plăcut, Miss Maude, răspunse el cu o seriozitate neașteptată. Asta-i visul meu de mai multă vreme, n'am avut însă curagiul să fac această cerere. Eram așa de fericit, încât mă temeam, că printr'un răspuns nepotrivit, fericirea mea ar fi pusă în joc. Eu știu că o iubesc – da – o adorez! Știu ceeace voesc și știu; îmi este ca și când ea n'ar fi așa amabilă și bună cu mine – dar eu nu voiu mai departe – Ei bine Maude! de dorește ne iubești pe amândoi, ce-ar fi dacă ai vorbi pentru mine?

„Ah! – Berta, voiești să-l scrii? – O, știi că: „Da" și nu-l mai tortura mai mult. Te rog, lo godeece-te, știu că unchiul tău nu va fi contra. Cea mai mare dorință a mea este, de știu și eu odată soră de mireasă. Te învoești, draga mea?

„Niciodată"! răspunse Miss Bellise, roșindu-se; niciodată nu acest mod. Să mă întrebe el singur la lumina lunei – să genunchi, cu o limbă elocventă; apoi atunci îi voi da răspuns. Maude este veselă; apucă mâinile Berței, le strânge și se uită la Vasilin.

„La lumina lunei – mare Dumnedeule! Luna răsare numai la jumătate la douăsprezece și pătrău atunci voiu muri de spaimă și nelinișt. Sfinte ceaduri! Vai știi cum voiu putea răbda! – Stăpâna bogățiilor mele! Iubita inimei mele! Spirit dulce al viețuirei mele celor mai dulci! Vezi-mă la picioarele tale și știi care loc nu mă voiu mișca, până ce nu voiu

oprima cuvêntul, care mĕ va face cel mai fericit dintre muritori!"

El sĕ zăruncă în carbă la picioarele Bertei, îi apucă mâinile ei cele albe, le sărută şi sĕ uită cu o ardóre pasionată în albastrii ei ochi, care formau cerul lui.

Ea însă îşi retrase mâna şi ochii ei albastri luciau de mânie.

„Este asta o glumă, Vasile? întrebă ea serios.

„Glumă! Eu nu glumesc, astă zi o ştiu veşnicitate, Berta! De óre-ce Maiade mi-a deschis drumul, ca sĕ-ţi spun, ceea ce de mult doream, totuşi nu mĕ vei învinovăţi despre lipsa de stimă. Te iubesc! pentrupa mea din tótă inima, din tot sufletul, cu cea mai întimă speranţă şi credere. Dacă puteţi răspunde amorului meu, atunci spuneţi-mi! Dacă nu. . . . .

El înşălbini la acest anget şi sĕ uită la buzele ei cu şi când voia sĕ-şi asculte sórtea pe ele.

„Tu m'ai făcut sĕ-ţi vedu.

„Iubita mea! — ce mai vrei? cântă Maiade cu o bucurie nespusă.

Berta sĕ uită cu întîmplare la cumătra fetiţă şi zâmbi, fără ca sĕ vrea, într'atât de râs cordial.

„Ce fată modestă ieşti Maiade! strigă ea, întinzându-i mâna lui Vasilie şi nu şi retrase nici buzele, pe care el era hotărît sĕ le sărute.

„Da! o ştiu, eu care numai cu ură în casă, iară nu-ţi pasă réu — aşa e Berta? Ştiam că Vasilie nu e îndrăsneţ şi după părerea e atât de frumósă şi nori trei ani dinsură, atâtea rose şi cerul

venir și multe alte lucruri și ajungeam să trebuie să fie prunes vaccia. Oh — o căpitane Bellize, veniți aci! Fată aci cambi criminaliști! Ați ce au făcut? — Și au logodit! Și l'au sărutat! Nu este vastă inspăimântător, nesimțire de rumpt? Ce — mamă? Este o calumnie? O, nu! întrerupse pe Berta, și aceasta nu este adevărat. Oh! căpitane Bellize, când și unde se vor căsători, ei trebuie să fiu prima soră de mireasă — îmi promiți aceasta?

„Nu e prea curând ca să vorbim de cununie? întrebă căpitanul mândru. Dacă ea nepotei mele îi va trebui doi ani, până ce-și va găti toate cele de trebuință".

„Oh! răse Elisabeta. Eu mă oblig să prepar pentru Miss Bellize toate cele de lipsă în doue dăptămâni. — Oh, dar dă adevăr l'au logodit? Și se poate face cunoscut aceasta? întrebă ea, aruncând asupra fetei o privire, ciudat și foarte tremurat, parcă ca să aibă pentru ce.

„Mie nu mi-ar place să fac cunoscut așa curând astfel de lucruri, Mrs. Ellerby, observă căpitanul. Nu voiți să mergem pe țărmure? — Vă rog!

El îi oferi brațul și amândoi merseră prin alee la umbroasa ale grădinei către țărm.

Pe țărmul nisipos să aflau niște bănci, pe care să puteau pune, ședea, cari să preumblau pe ambo. Copiii să jucau și nisip și făceau întăriturî. Briza un vânt răcoritor de mare — și o astfel de după prânzul țărmul era un loc minunat de petrecere.

Căpitanul să puse cu fruntea lui înșoțitore pe una din bănci.

„M'am hotărât să petrec iarna în New-York, începu el. Mi să pare

ca la 1 Septembre voi pleca de aci și voi călători câte-va luni, apoi rămân în New-York. Nu știu cum îmi va plăcea ânsa, după ce am fost atâta vreme aci!

Elisabeta la început nu răspunse nimic, ca și cînd ar fi amar înșelată, supărată și înspăimântată. După cum se vedea, ea numai putea să parmă pe acest fost adorator al ei.

La ști mușcă buzele și lacrămi curseră din ochii ei, apoi îl privi plină de imputare.

„Florio! de ce ai venit aci? De multe ori mă tem de D-ta, mă tem că ai venit să pedepsești nerecunoștința, de care mă căiesc atât de amar. Iară asta e causa, natural — te-ai răsbunat!

„Cum mi-am răsbunat? întrebă el, prinzându-se prețiu.

„Asta o știi! șopti ea, pe când ochii ei străluciră și urlați de lacrămi îi răspunseră. Nu ți-a fost de ajuns, întrebându-mă?

„Nici odată nu voiu întreprinde nimic în contra D-tale, Elisabeto!, cu toate că mi-ai causat atâta durere. Ați fost tânguri în viața mea, în care aș fi recăzut în robul meu de amant de mai nainte — pentru că D-ta, Elisabeto, ești o femeie frumoasă, căreia puțini bărbați i-ar putea rezista, dar știu că sunt prea bătrân pentru asemenea nebunii. Totuși după cum văd aci, eu am avut și avut tot și în inima mea n'am nici un drept rău cu D-ta.

„Ești de bun! de nobil! strigă ea. Cu toate acestea D-ta n'ai venit să petreci seara aci fără nici un scop. Ai venit numai ca

să mă credeți proastă întocmai, ca să te iubesc – ca apoi să mă poți exploata? Acesta a fost scopul D-tale?"

Ea vorbea foarte încet, însă pasiunea din voci un fel de sunet, mai mult vorbele ei să le audiseu cu mult mai departe, de cât credea ea.

Pe bancă vecină şedea un bărbat, care îşi trăcea pălăria lui cea latră de Panama pe ochi şi părea că doarme. El nu se mişca şi şi nu observară întâi aşa presenţa acestuia, a cărui ochi erau închişi; urechile însă îi era deschise, aşa că auduia tot.

„Şi-am spus deja de când sai, Elisabeto – aceeaşi veche! Ce o fi fost natural, dacă nu să mai vrea acest loc, unde petrecu amica, iubita mea ţară timpul cel dulce al călătoriei? – acesta a fost unicul meu scop.

„Ce te pot învinovăţi de neadevăr, Florie, fu răspunsul, deodată mânia frumoasei deame creştea cu atât mai mult, cu cât pierderea speranţelor ei era mai clară. Cu toate acestea ea nu sunt aşa de nesimţitoare, după cum credi:

„Nesimţitoare? – cum? Elisabeta? întrebă el întru cât-va limitat.

„O! îţi cunosc intenţiunile! Să nu credi că eu stau în întunerec, D-ta ai venit aci – D-ta care posezi averităţi nenumărate – pentru ca să iei o parte din averea fiicei mele pentru nepota D-tale, nu pentru Miss Bellire, ci pentru Miss Elleby, copila surorii D-tale; D-ta voeai să iei a treia parte din averea mea pentru ea. Mă credi oare şi găunoasă că nu ştiu că acesta a doua Berta este tocmai fiica mumei cu acelaş nume? Cunosc întreaga istorie ruşinoasă cum s'a purtat, Archibald Elleby cu Berta – pasiunea ei –

naşterea copilei ei — mărtura ei prin nenorocire — deşăparea copilei. Ştiu şă Archibald nu m'a iubit nici odată nici măcar o oră, că mustrările conştiinţei îl făcură nebun şi că el muri tot în acel mod ca şi soţia lui. Ştiu că am fost înşelată în privinţa fericirei şi bucuriei vieţii mele — că am stat închisă ca o călugăriţă cincisprezece ani — că D-na ai venit acum şă ne urmăreşti pe mine şi pe copila mea — şă iei moştenirea Mauriciu. —

„O preuc! strigă Florie între un fior pumnitor. Ţi-am dat vr'o dată vr'un semn pentru aceasta? Te-am ameninţat cu cevia? Bărbatul nu-i trebue nimic din averea Maudei. Îl vei îngriji de copilul soriu mele, este mănăncia şi bucuria mea! D-ta n'ai fi ştiut nici odată despre existenţa ei, dacă aşi fi ştiut, cum ai aflat, asta te priveşte pe D-ta. D-ta poţi ţinea secret sau şă faci cunoscut acest lucru, după cum vrei. Mie mi-e tot una.

Elisabeta, ca şăreă pasiune şă mai rămâie puţină, studiă un moment frumoasa şi barbăteasa faţă, apoi îşi puse mâna ei rece mâle pe a căpitanului.

„Aşa dară e adevărat că n'aveţi nici un gând rău cu noi? întrebă ea.

„Ce fel de om mă credeţi? Dacă aşi fi voit moştenirea Bărbatul, atunci aşi fi venit şă răpesc acum pe cale oficioasă.

„Asta o deviam eu. D-ta ai fost totdeauna marinimos, Florie. Iartă-mă pentru vorbele mele neîngăduite, şă rămânem amici, de bine cumbele fete şă iubesc una pe alta.

„De sigur! de sigur! Să înţelege. Eu nu voesc ca fetiţele să se despartă una de alta, amicitia lor mă bucură. Iubesc pruncia şi

mâncă totă ceata și tote nebuniele. M'aș bucura dacă i'ar fi permis Miss Maudei, ca se ne însoțéscă în acéstă óra și D-na asemenea Elisabeta, dacă voiți se veniți.

El era amicabil, amabil și nobil, ca tote acestea Elisabeta, al cărei amor propriu era rănit, ardea în fundul inimei în contra lui, pentru că el nu ținea la piciorele ei — ca amant.

În contra nevinovatei Borte încă mutria e urâă adâncă, e gelosie nițe-petére, și inima ei era numai puțin mai bună ca a unei ucigașe, pentru că ea dorea din tot sufletul mórtea fetei și astfel de unghie sunt periculóse, dacă începe se le mutrésca cineva.

„Bé plăcut este aci, dise acum căpitanul în tón obicinuit. Mé duc se-cordue și pe copiii aci, ca se putem vedea cu toții apunerea sórelui.

După aceștea ii întinse umbrela, pe care o ținuse el și se duse se ia-dócă poțineri.

Îndată ce el dispăru, omul de pe branca vecină se urlă și se uită la Mr. Ellerby. Ochii ei întâlniră din întâmplare privirile cele îndrăsnețe ale acestuia.

„Mr. Harren!

„Ce poruncîți madame?

„Audit-ați ce-am vorbit?"

„Bine — puțin, dise el râzând. Căpitanul Bellire va rămânea în-

seîrma acéstă în New-Yorck.

„Ești-mi pare.“

„Vaţi-veți să mergeți și Otto pentru câtva timp cu ei?“

„Ochi am de grâmă.“

„Și vi-i veți trimite curéndu?“

„De sigur.“

„Pentru asta vă puteți ascuni.“

„Acésta o cred!“

„Trăiesc — vine!“

Jack Harrow își îndesă pălăria pe cap și se depărtă.

„Îmi este ca și când o legătură fatală mă légă de acest om, murmură Elisabeta. Ochi bine văzu face să o rup odată. De ce îl încurajez?

Obrajii îi ardeau de rușine, întorcându-se spre cei sosiți — către fericita și tânăra mireasă, către fiica ei cu ochii cei negri, către căpitan și către amicalila Portă — care semăna atât de mult cu mumă-sa.

Căpitanul iubea liniștea, dar în acéstă zi mai cu semnință, să mai isbucnească, încă o furtună puternică

/

Capitolul XXV.

Mica societate rămase pe țărm până pe timpul, când se mânca la masă.

De dreptu Miss Bellize petrecuse pentru câte-va zile la Ellerby, fiind invitată, de înțelese de sine, că și unchiul și nepotele său, petrecură mai cu samă aci și rămânură și la masă.

Numai cabinetul de lectură era luminat, când se reîntoarseră acasă și petrecură pe câte-va momente, până ce fură chemați la masă.

Mrs. Kennt ședea la masă și citea. Astă-seară ea se vedea mâhnită de frumușă și tânără și căpitanul Bellize, observând aceasta, îndată ce intrară în lăuntru.

Nici el nu știa, ce-l atrăgea către ea, așa încât nu-și putea lua ochii de pe ea.

Elisabeta care în afară era veselă ca totdeauna, înăuntru însă ardea de ciudă, când observă atențiunea lui asupra guvernantei. Ea mai observă, că Mrs. Kennt, acum pentru prima oră, de când se afla în casă la ea, își depuse vălul. Ea era îmbrăcată în mătase violetă și în păr și în piept avea rose albe.

Obrajii ei, altă dată atât de palizi, acum erau puțin mai roșii.

„Ea voiu să cucerească pe căpitanul Bellize!“ gândi Mrs. Ellerby;

sa da ți ornat! Ce creatură nerușinată! – O guvernantă!

Elisabeta ți-ezla intr'o stare nesuportabilă.

Când vădu sa că Felix Bellier nu-ți mai putea întinde ochii dela ființa sa frumoasă, că el ți-întinse fără voe ochii spre ea, uitându-se o parte de nópte de lumină ți părea că pentru ea uitase pe toți cei din odae, ți-opresă inima o astfel de goliciune, cum simțise atunci, când Archibald Elleby ți-căsătorise cu altă.

Fură chemați la masă.

Elisabeta merse înainte, căpitanul Bellier remase înșelărat ți-vorbi cu Mrs. Kennt; când intrară în sala de mâncare sa dea la brat cu el.

Ochii Elisabetei fulgerară sub pleoapele ți-suspendate, tinerii erau mai veseli ca totdeauna, ți astfel încercă ți-rămase neobservată.

Elisabeta puse că-ți mâna ți-a avut o astfel de furie, ca în casă nouă, stăpână se ți-scală dela masă.

Alta societate ți-retrase în odaia de locuit; căpitanul Bellier însă rugă pe Mrs. Kennt pentru o plimbare pe terasă.

Tinerii le urmară în curând; ei în acel ceas prăzut al nopții, era oraș cum mai plăcut ca în casă. Mascarada rămase singură cu furia ți, preumblându-se irritată prin odae.

Ușa trecu mult ți guvernanta ți-întâiu singură înderăt; ea fu surprinsă, văzând dela stăpâna sa aceste cuvinte într'un ton aspru:

„Mrs. Kennt!, eu nu mai am lipsă de serviciul Dv. Priviți-vă ca ți concediată.

„Vă încuviințez, urmând acéstă, răspunse guvernanta liniștită ștergându-și pulpana ţăcerei, tocmai cea de care mă rog și eu pentru concedierea mea. Ce și-ar fi dorit atât de mult pe urmă, totuși îmi este cu neputință să-i mă mai jertfesc mai mult. – Alte datorii ....

„Alte datorii!“ o întrerupse doamna casei cu un râs disprețuitor, care de departe ar fi ajuns. Așa curând aceste sunt efectul acestei vorbe și acestui obraz? „Eu n'am știut ce fel de femeie a fost aceea, căreia i-am încredințat atât de mult ființa și pe care am ținut-o în casa mea.

„Ba! acéstă n'ați știut-o, răspunse guvernanta, nici nu doream ca să știi vr'odată, Elisabeto – numai pentru D-ta, nu pentru mine; ce-ar fi timpul însă în pace datoria mea către ceilalți este mai mare decât datoria de a te cruța și de aceea îți spun acum, că nu D-ta pe mine, ci eu pe D-ta te-am găsit în decursul acestor ani.“

Ce fel de ore era aceea, pe care o auzise acum Elisabeta: „Ce voia această femeie? Întocmai ca un arbore, pe care o furtună neașteptată îl despoie de ramuri și frunde, tocmai așa sta doamna de Ellerby aci, dinaintea cum îi se smulgea mândreța, poezia, risipărându-se toate, de către o putere misterióză.

Șerpuitul de subțiori îi părea ca să mișcă – lumea și toate ce era mai prețios, le pierdea din mâinile ei.

Mare Dumnezeule! Era în puterea acéstă? Nu! acest augur era cu totul dimentit. Această femeie, care împlinise cu răbdare, din ură, poruncile ei, care era plătită, ca să instruiască pe fiica ei – această femeie ....

„Cine dintre D-ta îndrăznește să pună această întrebare?“

„Eu sunt Berta Bell Ellerby, soțioara lui Archibald.

elem fost pedepsită mai apoi și ucisă o lungă călătorie, acestă pe urcat. Se înțelege, că mai întâiu am venit la casa bărbatului meu, dar în acea nopte, în care veniserm noi se căsătorit el cu o altă femee — cu D-na Elisabeta — care totdeauna l'ai dorit — și astfel mă retrăsei și nu vă încomodai pe nici unul dintre voi, până când am auzit de mârtea lui, cum l'ați jelit de amorul, ce urîtă vă era viața și cât de mult vă iubiați copila!, atunci veni până mai multe lupte grele cu mine însumi, veni eu, nu ca se vă fac neavoiță, descoperindu-mă, ci ca se fiu aproape de copila lui Archibald, deorece atunci credeam că pe copila mea am perdut'o. Eu vă compătimiam forte și cuprinsei pe micua Maude în inima mea, întocmai ca pe propriul meu copil.

„Și în fine acestea aum voit se o declarați ca pe una fără nume, fără tată! Astfel e o iubire minunată! Ucu! — Sunteți o ințelatore. Sunteți ochii întemplare inițiată în secretele familiei nâstre și voiți se vă folosiți de ele, ca se ne puteți nimici pe mine și pe copila mea! Sunteți o aventuriosă, care voiți se vă folosiți de neavoiața Ellerbylor — am cetit în despre astfel de lucruri. Fără rușinoasă; eți mai fi având în partea la acâstă. Pote că aust Harron este unul dintre aceștia, cari căuță se ne o bănuiască neașteptată.

„Jack Harron - pare se numia căpitanul Harron, e aci? — Bine!, chemați-l ca se vă faca de credeți acâstă istorie!

„Oh! el mi-a oferit mârtea primei soții a lui Archibald. El va fi un martor însemnat în favorea mea!, pentru că dacă ași amenințat astfel de rele îndrăsnețe în față, trebue se precaut acâstă causă, pe mâna justiției.

„Căpitanul Bellis este tocmai la îndemână. Ceilalți i-ați spus, că sînteți soția lui? întrebă ea rîzînd, ispititoare, blonda lui soră?

„Nu i-am descoperit încă adevărul, dar cred că astă seară a început să bănuiască. El este iritat prin asemănarea ce o vede, care totuși nu corespunde cu culoarea părului meu de acum și cu siguranța morții mele. Am fost silită să-mi iau alte haine, pentru că altminterelea m'ați fi recunoscut, pentru că chiar 17 ani de întristare și durere nespusă, nu m'ar schimbat așa de tare, încât să nu mă poată recunoaște, dacă ași voi lepăda cuiața." — În o mișcare repede își luă guvernanta perucă sa neagră de pe cap, care o schimbase așa de tare! O undă moale de păr blond îi căzu pe umeri — așa de mult, așa de des, așa de fin, încât mai întrecea pe acela al fetei sale. Elisabeta o privi formată.

„Chemați pe Florio! strigă guvernanta, dîrjuind el, cine sunt!

„Cine strigă pe Florio? întrebă căpitanul intrînd și luîndu-l. Atunci văzu pe gingașa ființă cu părul blond.

„Dumnezeule, Berta!"

El păși către ea, dar înainte de a ajunge lîngă ea, puterile îl părăsiră și căzu la pămînt. Mișcarea mirării și bucuriei trecu peste puterile lui.

„Îl puteți convinge, că ei nu sunt soția lui? întrebă Berta triumfînd, apoi se aruncă jos lîngă frate-său, își puse capul pe pieptul lui, îl sărută și iar îl sărută mereu până ce el își veni în fire și începu să înțeleagă, ce se petrecuse. El se uită la ea, ca și cînd ar visa — ca pierdut, ca și cînd ar fi numai spiritul Bertei, acela pe care îl vede — ca și cînd n'ar putea fi ea. Elisabeta stă lîngă ei rîzînd cu bătpoură.

„Abum înțeleg, acesare numiți dreptu mea pedeapsă, observă eu după un timp. Eu n'am considerat pomnica: „Ce ție nu-ți place, altuia nu face". Eu prin depărtare o, am câștigat pe Archibald – el îmi fu dmuls – și eu am descoperit, că eu n'am fost nici odată soția lui – că nu sunt stăpână pe Ellerby – că Dv. ați venit aci, ca să-mi răpiți starea, să mă alungați – pe mine și pe copila mea! Ah! Maude! sărmana mea Maude!

„Credeți că voesc să atting măcar un fir de păr de pe capul copilei? Dv. știți că eu nu voesc aceasta! Eu îmi iubesc tot așa de scumpă ca și propria mea copilă – așa de scumpă, încât în toate aceste săptămâni, în decursul cărora sciam că fiica mea trăiesc și o vedeam în apropierea mea, am tăcut și mi-am întrerupt ferocea de a o înbrățișa, pentru că nu voiam să causez nici o neferire acelui tinere ființe, care asemenea e fiica lui Archibald. Numai când am văzut că și Dv. știți, că Berta e copila mea, m'am hotărât să vorbesc, pentru că vă spun sincer Elisabete, că mă temiam să vă descopăr aceasta. Eu nu voesc să vă causez, nici Dv., nici fiicei Dv. nici o suferință – rămâneți și d'aci înainte acelea ce sunteți; eu dară vă dau lui Archibald, dlomnea de Ellerby. Dacă scumpul meu frate îmi va da pământul, ce mi trebue, nu vă cer nimic din averea Ellerbylor. Știu că Flora a înprejit pe nepota ta – de ce să stăruiesc să mi-o dați? Nu voiu să mă amestec în nimicuri dară să mă opun ilusiunile Miss Maudei? Sunt gata să rămân pentru totdeauna Mrs. Kennt, companiona Bertei mele – și numai în acest caz aș cuta ca mama ei, dară voiu merge cu frate-meu în China, unde Dv. să va fi tot una, cum mă voiu numi, dară ca Mrs. – – – – – – – –

Vici unra dintre aceste trei persone nu observă pe ginerașa fiuță, care ședea în umbra ușii, dară cel puțin se spăndiseră că Mandi – care lăsase pe amanți singuri, intrase în odae și ședea ca o prinoită, înlemnită de cuvintele ale iubitei, ce le ținea mamă-sa guvernantei sale.

Palidă și tremurândă stătea ea ca, unde rămase dela început, fără ca să mișce, cu ochii ațintiți asupra lui.

Lumina cădea cu o putere spăimântătore asupra chipului ei delicat.

Ea era zadarnica fiică a tatălui ei și îi plăcea să trăiască în Allerby. Din această poziție înaltă privia asupra poporului de rând și cum era o bucurie nimicitore pentru ea, cu dinșii, că pe nașterea ei este o pată, fie acăsta mai mult sau mai puțin vinovată.

În acest moment mama ei era totul, guvernanta nimic.

Ea dări din umbră și se puse lângă mumă-sa; ochii ei cei mari și luminoși străluciau, buzele ei roșe tremurau – era părăsea ca în acele puține momente devenise femeie întocmai.

„Mamă, ziise ea, să nu lăsăm, ca să ne batjocorim de grația lor. Să mergem – departe, într'alt loc, cu puținul ce ne-a mai rămas din averea ta. De și este puțină, totuși într'un mod forte frumos modest tot putem trăi din ea, și după câți-va ani, când mai și mai mare, voiu putea da instrucțiune sau mai voiu cânta, sau altceva. Să nu voim nimic, mamă, din acest cuib nu e al nostru! Noi disprețuim acest, de a ne urî ca ei, ce nu suntem – să trăim la Allerby, dacă n'avem nici un drept asupra lui. Spune-le mamă, că

nu vreai, să rămâni aci! Căpitanul Bellue văzu numai de zelul cu care vorbia micu domnu, lecțiunile învățate îi umpluseră urechii.

„Micuța Maude! Ești prea mândră! Te rog numai să nu mergi vasa departe – vasa departe, ca să nu te pot afla, când voiu veni după ea! Caută-va unu să te fure. Gândește-te la asta!

„Mamă, dară nu voiu rămânea aci, ca să mănânci până când grațiu? repetă la „necunoscutul cu nici o privire. Inima bătea cu putere în pieptul ei, care părea a fi un vulcan. La tote acestea el nu trebuia să ție cuiește nici o vorbă. ... Mamă, mamă, răspunde-mi!

„Nu fi nebună Maude! fu răspunsul mumei. Tu mă superi! Mă voiu hotărâ, ce-o să fac, când voiu avea timp. Acum încă nu.

Ea își mulse mâna din mâna a fetiței, și își ținu apăsă și morse în grădină.

Și nici prin gând nu-i trecea, ca să repună ofertul Bertei; ea voia însă să fie mulțumită și așa să-l primească; ca și când prin aceasta ar face o pavăre.

Să părăsească Ellerby! să se retragă în întunerec! La asta să gândească femeia, care să afla încă în plenu vieții. Ea voia mai departe cu ambiția ei; până ce în fine ajunse la țintă.

Ore când și cât din ființa ei să întâlnească aci pe Mr. Harrow?

Ea să hotărâse să rupă orice relațiuni cu acest om periculos – și acum! acum, când amorul tot adevărul, nu era atât de mândră, încât să nu

cărți Tatăl lui Jack Harrow.

Capitolul XXVI.

Jack Harrow se afla încă tot în Newport.

Trecuseră mai multe săptămâni de la întâlnirea lui cu Mrs. Clarky de petrecere, acum o vedea mai în fiecare zi și ea era totdeauna veselă și amicabilă față de el.

Căpitanul Bellize dimpreună cu Berta, cu Mrs. Kenat și cu Chyramonte plecaseră și Jack rămânea mai liber, pentru că el până acum nu voise ca căpitanul să știe ceva despre petrecerea lui aci.

El își formă un plan — dintre cele mai îndrăznețe, care îi se părea că-i va aduce multe avantaje.

Această credea și se credea pe sine el aștepta cu neliniștire, ordinele primăriei Jersei, care îi dete să înțeleagă, că are lipsă de serviciile lui; el nu se grăbea să meargă în New-York.

Cu toate acestea trebuia ca să-și petreacă timpul cu ceva, de aceea până cunoscință cu mai mulți tineri din oraș, cari aveau mai mulți bani, decât le trebuia, petrecu câte va seri cu ei, uzurându-i astfel de ceea ce avea de prisos . . . .

În modul acesta ducea o viață luxuriosă, fără ca să se atingă de cei cinci mii de dolari, pe care îi câștigase așa de ușor.

Căpitanul prânzea de obicei la regulă pe apă, pentru că el era un marinar născut, care pe apă era tot deauna mai nerăbdător ca pe uscat.

El închirie o mică corabie, la construcţia căreia îi ajută Tom, ajutorul grădinarului.

Acum n'avea aşa mult de lucru prin grădină şi el câştigase o mare înclinare către Jack şi către damele acestuia, pentru rachiul, vinul şi şampania pe care acesta tot deauna le lua cu sine într'un coşuţ.

Erau timpuri, în care limba lui Tom era liberă şi mai ales atunci când era beat.

„Crezi că ai să te căsătoreşti cu stăpâna-ta? îl întrebă Jack într'una din zile.

„E prea frumoasă, ca să rămână tot văduvă. Mă mir că nu s'a căsătorit încă până acuma, căci după cum am auzit, are mulţi adoratori.

Tom îşi întoarse ochii şi se uită spre mare.

„În luna viitoare sunt 50 ani!

„Cincisprezece ani? – Asta-i mult. Cu toate aceastea, credeam că ai să te căsătoreşti cu căpitanul Bellize.

„Aha credeam şi eu! Frumos bărbat e căpitanul ăsta! Îmi pare însă bine, că nu s'a făcut nimica.

„Dar de ce? Ţie îţi pasă de asta? Bum, Tom?

„Nu că doară am eu vre un interes, dar cred că ai făcut bine de nu s'a mai căsătorit.....

„Apoi mie mi se pare, că Mrs Clerby a dus o viaţă cu totul nemaiauzită

Când te gândeşti la casa cea mare, în care nu se află nimeni altul, decât ea şi fiica ei! Şi zi această e vară pe un timp de vreo trei ani. După părerea mea, ca ar trăi mai bine şi mai plăcut, dacă ar avea un bărbat, măcar de i-ar ţinea numai de urât!

„Altfel poate şi aşi putea nu! Şi vedeţi Tom, totuşi nu este aşa, ca când l'ar fi îngropat!

„Pe cine să îngroape?

„Pe bărbatu-său. El a murit şi înţelege — de asta nimeni nu se îndoieşte — dar ea nu o poate dovedi. Ea nu i-a văzut nici odată cadavrul, şi nimeni nu i la văzut. Nici unul din acei cari s'au dus cu el, nu s'au reîntors, să spună, că el a murit.

„Natural că nu s'au întors. Pe bună sau fost numai patru persone şi acestea încă au murit de curând. Cum să putească dară întâmpla ca să mulţumească ştiri? Pe o astfel de furtună! Şi în decurs de cincisprezece ani nici o veste! Acum vreu face un rămas. Dacă m'aşi putea căsători cu această femeie frumoasă, acestui tu, că eu aş mai întreba de primul ei bărbat?

Tom îl privi cu curiozitate câte-va momente, apoi se întâmplă,

„Vrei de veri căsătoreşti cu ea? întrebă el. Atunci eşti nimeri bine. Femeea e mândră ca un păun. Vă spun că asta nu se poate. — El clătină din cap. Cum vă şi puteţi gândi la aşa ceva?

„Bine ţi-a spus, că gândesc aşa ceva? Eşti un nebun! Tom! Aşi voi eu să mă însor cu o astfel de femeie? Şi Jack râse cu poftă.

singur în grădină, și totuși eu auzeam când lucrau prin tufe atât de mult de înalte pușcă și despre soția lui și despre castelul de lucruri frumoase, încât credeam că am fost în persoană acolo.

„Asta e o minciună bine potrivită, Tom, spuse Jack în batjocură, și se decise ca în una din zilele următoare să îmbete bine pe grădinar, ca astfel să poată auzi din el tot adevărul.

Capitolul XXVII.

„Așa dară se crede dela mine?"

„Da — astea-i, ceeace vreau.

Bărbatul și doamna se priviră unul pe altul peste masă; el se uită la ea cu o privire pătrunzătoare, pe când ea, lăsându-și ochii în jos, se juca cu o floare, ce o ținea în mână.

Elisabeta era în această seară foarte frumoasă — așa cugetă bărbatul care o privia cu poftă.

„Această va crește timp și bani", ajunse el încet.

„Amândoue se stau la dispoziție. În timpul cel lung, pe care l-am petrecut în străinătate, am cheltuit atât de puțin, încât din venitul meu am adunat o sumă considerabilă. O parte din această sumă nu o pot

întrebuinţa în nici un caz mai bine, ca în mărul cum s'am spus.

„Afară de spesele spitalului, trebue să îmi mai plătiţi încă şi serviciul meu.

„Şi până să vă plătesc l.ra întrebă dama, uitându-se la el cu o privire aşa de întunecată, încât chiar şi Jack Harrow tremură.

Harrow e fără întârziere în casa Elisabetei.

Pe el îl vedem aci mai des ca pe cei care alte ţări. El era îmbrăcat după moda cea mai nouă.

Grecia, care îl întâlnesc la Ellerby de mină, aci pote avea o astfel de persână întâiare aci. Se pare că el e bogat, om de lume, cu tote acestea încă nu e nobil, care să aibă întâiare aci.

Şase săptămâni trecură dela plecarea Bellezimilor. Sezonul trecuse – acum e mijlocul lui Octombre – cea mai frumósă lună, pentru mica cetate maritimă.

Mrs. Ellerby diminuiase pe guvernantă; iar pe Maude o dase întrun pensionat din Rocton.

Acésta era fără de lipsă, dăruirea lui Maude, deşi era învăţată şi înţeleptă, totuşi mai avea încă mişte însuşiri, de care trebuia desbărată înainte de ce educaţiunea ei d'ar fi putut privi ca „indeplinită".

Mrs. Ellerby rămase acum cu totul singură. Ea o iubea pre tinéra şi frumósa, ca să afle plăcere în viaţa eremitagiului. Ea a fost dulcea de credinciósă mamă a bărbatului ei.

Se credea că ăsta era și ăsta căpitanul Bellaire de va face o pereche — să-i fi scăpat el ce?

După ce despre dolul tot credeam, că încă înainte de a cădea zăpada — la Ellerby va avea loc o căsătorie. Aceasta era acum un ce neîngrijorător. Plecarea neașteptată a căpitanului era tocmai ca și o despărțire.

Unii vorbeau un fel, alții alt fel. Oamenii nu băga în seamă visitele cele multe ale lui Harron; cel puțin nimenea sapară de servitori acela Ellerby. Bătrânul Jacob scutura din cap și zgâia totdeauna, când îl conducea în saunton.

„Ce-a mai ajuns și Ellerby, borborosia bătrânul servitor, când cu supărare din cap, dacă vin p'aci astfel de oameni. Asta nici pentru curățirea încălțămintelor madamei nu e bun! Oh! aceasta o știu! Prin venele lui nu curge sânge de nobil! Credeam că căpitanul — dacă se ajută acesta — Ellerby numai este acela, ce-a fost mai înainte! Ce oameni mai vin acum p'aci!

„Pe atunci nu trebuia să duc în sala societății pe un: „niminea"! Ah! acela mare poftă să avertisez pe madama în privința acestui om. Nu l'am văzut într'o convorbire intimă, cu ajutorul grădinarului, cu Tom? Cine știe dacă nu cumva e și el unul din pungașii lui și dacă nu ne va prăda casa cât mai curând!

În această seară de Octombre focul ardea în cămin, pe când uscle se duceau la baltea încă deschise, ca să intre aer proaspăt, care

în luna lui Octombre e cam umed.

Elisabeta e îmbrăcată în catifea neagră, la gât are un colier de diamante.

Ea se îmbracă tot deauna pentru numai pentru Jack Harrow şi se părea, că nu cunoaşe pericolul, căruia se espune.

Ea voia să-i placă, să-l linguşească şi să-şi câştige influinţa asupra lui; mai departe nu-i ajungeau gândurile.

Pe când sta cu pastel, cu sprâncenele lăsate în jos şi îi făcea la planuri, Jack se uita acum la frumoasa ei statură şi la faţa ei, acum la colierul de diamante. Când îşi ridică ochii, el se sperie de expresiunea feţei ei, dar se reculese îndată. . . .

„Vă veţi mira, dise el râzând.

„Nu cred, nu sunt atât de superstiţioasă.

„Prin această se rische[illegible] forte mult, observă el, atitudinea-i nerăbdătoare.

„Aista-i drept. Cu tote aceste D-na nu sunteţi îngeţător, Mr. Harrow!

„Bun, în privinţa aceasta aveţ drept.

„Ceeace aţi făcut pentru bărbatu-meu, puteţi face şi pentru mine.

„El a fost ieri în timpul acela, acesta a fost cu totul altceva. Când damele ar fi în San Francisco, ear nu în New-York, atunci lucrul s'ar putea face cu usurinţă.

Elisabeta privi spre uşile deschise, Jack se duse şi le închise,

apoi ea continuă cu o voce mai domoală:

„Trebue să vă hotărâți ca să mergeți în San Francisco. Să mergeți cât mai îngrabă și îndată ce veți ajunge acolo, să scrieți dămnei Kennt — eu mi-o pot numi altfel — că să aveți niște lucruri urâcioase despre sărăcia insulă și că ea să împreună cu fiica ei să mărgă acolo. Să-i spuneți că el ar fi debarcat acolo, că acolo să afle un moment — în sfârșit, ceva, care să-i atragă curiositatea.

„Ah! Însă căpitanul Bellize are veni cu ele! Pe toți nu-i pot deslătura, răsse el cu batjocură.

„Ce ce nu? — Aceea ar despărți toată bănuiala. Să nu lăsați pe nimeni, care să întrebe despre ei. Aceea ar fi mai bine — cu mult, cu mult mai bine! Odată îi veți putea depune pe uscat cu provisiuni suficiente, ca să nu flămânzească și apoi noaptea să porniți singur și pe ei să-i lăsați acolo. Aceea-i o crimă minimată! Eu vreau să mă scap de ei, dar fără să comit vr'o crimă adevărată.

„Trebue că urâți foarte mult pe aceste femee! zise Jack, uitându-se cu admirare în ochii ei scânteietori.

„Ea! Ea este, mon bête noir. Aceea a fost ea întotdeauna. Ea mi-a mâncat viața, mi-a furat amantul, mi-a stricat sugetele — m'a împins pe calea relelor. Eu nu puteam trăi, văzând'o fericită, iar eu mizeră. Mam gândit să mă scap de ea — am urzit în urmă, că am câștigat amorul lui Archibald.

„El se căsătorește cu mine, numai pe ea o jelea; el înebunește din cauză că eu eram soția lui și mă părăsi, ca să-și poată mărita pe mare. Am suferit toate acestea – l-am iubit mult timp – copila mea se face mare. Viața începu din nou să-mi surâdă – ea era din nou ca un vis rău, ca să mi se dezvăluiască, că eu niciodată n'am fost soția lui Archibald, că copila mea n'are nici un drept asupra numelui ce-l poartă și asupra averei, că dânsa împreună cu fiica ei sunt singurele Ellerby! Vă mirați, că o urăsc?

„Nu! nu mă mir! Cu toate acestea ea n'a făcut nici o amintire despre avere – nici nu s'a amenințat nici într'un mod – nu-i așa?

„Până acuma nu!

„Apoi?

„Eu n'am încredere în ea. E cam natural, că și ea mă urăște tot așa de tare, ca și ea pe ea; e drept că ea voiește să aibă pentru fiica ei, ceeace îi se cuvine. — Căpitanul Bellize are o inimă nobilă — cine știe încă până când va mai trăi? Nu-i așa?

„De sigur!

„Mirele fetei, poate după ce ea îi va deveni soție, să-mi ia averea – în așteptul o sută de pericole mă amenință.

Ea îngălbini și nu mai știa ce să facă de suferință.

„Atmond și ura Dvs. sunt înfricoșate, văr Jack.

Ea nu luă în băgare de seamă ultimă observațiune, și urmă:

„El m'a făcut să fiu rea, dar totuși mi-e iubește.

„Ah!"

„Nu voesc să i se atingă nici măcar un fir de păr din capul ei, cu tote aceste însă ea şi cu fiica ei, trebue să mi iasă din cale.

„Imi este ca şi când o întemplare ca aceea, a făcut ca ea să se reintoarcă, ca astfel să se împlinéscă cuvintele lui Archibald. Mai întâiu când mă gândiam la asta ceva, îmi venia să rîd! Ideea e tocmai asta ca una din comediile franceze, într-un mod atât de neluat şi cu tote aceste forte natural! —

„Dacă ar merge şi sublocotenentul cu ei, atunci ar fi pretim. Ce familie fericită! Oh! aici nu clima e plăcută şi astfel acolo ar putea petrece ore minune . . . .

„Ar putea trece cu o corabie p'acolo şi să-i scape!"

„Ah putea! Cupă 5 sau 20 de ani — ce ar fi atunci? Pe mine mă mă pot bănui. Voi veţi primi resplata şi veţi fi liber.

„Dar ea?

„Până atunci eu îmi voiu răsbuna fata, îi voiu asigura viitorul, şi îmi voiu fi răsbunat asupra lor. Pote că fi-voi până atunci şi nu-mi mai trebue nimic — nimic.

Era oftă cu o tristeţă nedefinită, când pronunţă aceste cuvinte.

Cu tóte bogăţia şi frumuseţa ei, viaţa nu-i mai oferia nici o plăcere, de când perduse speranţa de a mai răsbuna pe Flavio Bellizo.

„Remunerarea încă n'am hotărât'o! amintiţi Harrow.

„Hotărâți-o D-ta singur, Mr. Harrow.

„Eu am — hotărât'o, zise el, apucând mâna ei rece albă și mole și împodobită cu inele. Această frumoasă mână este . . . .

Ea și-o smulse și-l întrebă cu un dispreț adânc:

„Ce'nsemnează aceasta?

„El roși la privirea ei și disprețuitoare și răspunse:

„Aceasta înseamnează, că dacă vă voiu face acest serviciu, trebue să-mi promiteți, dacă îmi va reuși, că după răsturnarea mea, veți fi soția mea.

„Soția ta?! strigă ea cu un dispreț nimicitor.

„Da! — soția mea! răspunse el rece. Aceasta este condițiunea mea . . .

„Acest preț este prea mare — lucrul trebue să rămână neîndeplinit.

„Mi pare că uitați, că sunteți în puterea mea!

„Eu nu sunt în puterea nici unui om, Mr. Harrow!

„Așa credeți? — Și bine: eu cred că dveți sunteți atât de frumoasă și bogată, totuși vă va arde pământul sub picioare, când voiu spune cunoscuților mei în saloane și în restaurațiuni istoria cunoscinței noastre.

Ea îl privi desperată, pe când fața-i perdu orice colore.

„Ah! vorbesți serios, Mr. Harrow?

„Da! Încă dela început am zărit acest drept, D-ta mi-ați plăcut și nu v'am crezut atât de — neamicabilă!

Mândra Champlin îi fierbea sângele . . .

Dacă ar fi lovit'o în față, ea nu s'ar fi înspăimântat așa.

Cu tóte acestea ea se supuse nenorocirei lui și acum trebuia să pórte consecințele.

„Eu nu voiu mai căsători, Mr. Harrow, răspunse ea, după o mică pauză, rugându-și fiica.

„Ótă?"

„Ótă este deja casta!"

„Mă rog — ótă-și va fi căsătorit cu căpitanul Florio Bellize, dacă n'ar fi cerut."

„Sunteți zgârcit!"

„Bun de loc nu!

„Cu tóte acestea e așa, după cum zic!... Voiu să rămân, dacă ce sunt. Nu pot deveni soția Lordului, nu voiu da inimă bună, așa că nimica nu vă va lipsi, până când veți trăi....

„Ótă ar fi fórte bine, dacă n'ar sta în mânile mele, să fac o afacere cu mult, cu mult mai bună!

„Cum așa?"

„Fiind soția mea, nu voiu fi numai mândru și fericit, ci și stăpânu peste Ellerby. Cu consimțimentul acesta primesc banii.... Mitați-vă, Elisabeto, lăsați la o parte sbârciturile de pe frunte și faceți-vă din lipsă o virtute.

„Vreți să mă cunoașteți, Mr. Harrow? Nu sunt laș și nici nu sunt un copil, pe care să-l înspăimânți...

„Faptele dovedesc, zise Jack, vârtându-și din vinul ce sta pe masă.

Întreaga istorie – dela început până la sfârșit – sună frumos. Un adevăr că la răsdiarea gloriei Ellerbylor nu va contribui. Așa dară dacă nu ne putem întoarce, trebue să mergem.

El se gândește.

„Veți reveni mâne dimineață? Dați-mi timp să mă mai gândesc.

„Plecarea mea va sfârși. Așteptări nimicește!

Ea se aruncă implorătore la picioarele lui – el rădea.

„Ha, ha, scoală-te Lisi! Ar putea vreu cineva, eu sunt mai prevăzător decât tine. Aci este promisiunea, care am făcut'o eu, ca să o subscrieți. E condeiul și cerneală sau? Ah! eu am un calemăr. Beți întâiu suprimul și apoi subscrieți.

El îi dete hârtia în mână, ea ceti:

„Eu, Elisabeta Ellerby, promit cu jurământ, că mă voiu căsători cu Jack Harron, dacă el va îndeplini învățătura ce i-am dat'o pentru „Insula pustie" și dacă la reîntâlnire îmi va da dovezi despre aceasta. 17 Octombre 1879.

Când părăsi Jack Harron casa, documentul, pe care il pusese cu îngrijire în portofoliu, provăzut cu subscrierea, ce a dorit'o, era ca o siguranță a viitorului lui fericit.

Elisabeta însă sădea fără vimțire pe tapetul, pe care căzuse, după ce omul părăsi odaia.

Ea avea foarte bine, ceeace făcuse.

Capitolul XXVIII.

Când vechiul orologiu bătu unsprezecile ore, Elisabeta se deşteptă din leşin.

Ea se ridică cu multă ostenelă şi rămase şezând pe tapet, cu capul sprijinit în mâni şi cu ochii ei disperaţi îndreptaţi asupra focului. Ea avea acum o înfăţişare mândră.

„Se urând, ce iute îşi primesce nedreptatea pedépsa, murmură ea, nu numai în lumea cealaltă, ci şi aci. Oh! dacă aşi putea începe viaţa mea de mai nainte! Cu ce ură aşi, în care am întărâtat pe Archibald în contra soţiei sale, m'a urmat blestemul şi ce e mai reu, e că pe acest drum nu se află mici o oprire. M'aş putea reţinea, m'aş putea întorce — dacă dar confăptuitorul meu îmi stă în drum şi mă trage tot mai aprópe de prăpastie! Jack Harron! — Jack Harron! Dela Florid Bellize până la dânsul e o mare prăpastie, o mare căldere! — Numele meu se află pe acea hârtie, dacă îl ofensez, el o va publica — sunt în puterea lui — sunt sclava lui!"

Un unget înfricoşat era acela, ~~care~~ ~~ţicea~~ care străpunse pe mândra femee ca şi nişte lovituri de cuţite.

Ea a desonorat numele de Elleby – urâre însă cu atât mai mult pe soţia lui Archibald, pentru că ea s'a arătat nobilă şi mărinimoasă – ea însă numele acesta numai linguşire-i'a adus în această stare înfricoşată, numai ca să strice încă şi mai mult acelei bărbate femei, care a suferit atât de mult.

Acum însă totul îi era clar. Cugetul la acea hârtie, pe care să subscrie, făcea ca sângele să-i circule cu putere prin vine. Ea se gândea cu mângâiere la Ysaude, la iubita ei copilă.

Acum îi mai rămase numai puţină răbdare.

„Până la primăvară nu va putea el executa acest plan şi se va reîntoarce. Voiu avea timp, să mă gândesc la cea, ca să-l depărtez pentru totdeauna.

Tom, ajutorul grădinarului, deşi plouă, totuşi rămase până după-amiazi la fereastră. Avea ceva greu la inimă. În decursul celei ceasuri el prin vorbirea lui cu servitorii, prin auzire şi ascultare diferite lucruri, a căpătat povară, ce cam greu se o poate.

„Oare n'aşi fi jurat pe Dl. biblie, murmură el, stând sub un pom şi întinzându-se la fereastra cea iluminată – oare n'aşi fi jurat pe biblie, de mult mi-aşi fi luat această povară de pe inimă! Harron mi-a spus astă seară, că mâine are să vorbească cu mine, că crede că mâine voiu ieşi pe apă şi mă va lua şi pe mine. Ei bine! voiu şedea, ce are să-mi spună! Oare mi-va pune nişte condiţiuni favorabile, atunci poate că voiu merge. – Dar de ce a fi stând Dna Elleby încă şi acum

neașteptată, când și are nici o prietenă? Sfințitul bătrân de Jacob ar fi trebuit să închidă bolovanii aceia porcești; să aibă mulți ștrengari, cari să învârtească p'aci. Și ea păstră aceste diamante cu atâta nepăsare, ca și când ar fi niște bucăți de sticlă. Îmi pare că e timpul să mă retrag și eu. Harron m'a făcut să-l aștept, până când n'a apucat somnul de pe pleoape. Mândreasă că Hetty nu m'a așteptat până acum — Ho-ho!

Ultimul cuvânt îl zise încet și în același moment se trase după o tufă — pentru că luna lumina palid și slab, așa că nimica nu se putea vedea lămurit.

„Ce dracu mai e și asta? se întrebă Tom, uitându-se printre ramuri. Mi se pare că sunt — hoți!"

O frică momentană îl cuprinse. La el n'avea nici o armă și nici nu știa câți sunt, la această parte; cu toate acestea însă el nu voia să se retragă, fără ca să înștiințeze familia de acest pericol.

Dar oare ce văzuse Tom?

Numai o figură — aceea a unui bărbat mare, care păzind pe lângă columnele împodobite cu viță de vie, se furișase lângă fereastra și stă acu, uitându-se înlăuntru printre obloane.

„Ăsta e sigur că el mai are încă vr'un soț, observă Tom, uitându-se cu precauțiune în toate părțile. Trebue să fiu cu băgare de seamă, căci altmintrelea, m'aș pomeni în cap cu vr'o lovitură, care m'ar răsturna la pământ, fără ca să mai pot face ceva. La care țintă țară o uletul de

diamante la gât, am văzut'o. E bine că Martin dórme în espojare, pentru că bătrânul Jacob numai e bun de nimica. Martin are o flintă şi un revolvér. ehh! cum mi-ar plăcea să am şi eu flinta mea aci!'

În timpul acesta Mrs. Ellerby aşăsă la o altă fereastră, o deschise şi închise lodurile. Lui Tom îi bătea inima cu putere; el ní aşteptă alt ceva, decât ca talharul să năvălésă asupra ei, să o pugnume şi să-i fure diamantele. El păşi un pas mai înainte cu pumnii rădicaţi şi stă gata să sară.

Acelă'alt însă nu făcu nimic altceva, decât să retrase iute ní umbră. Madama merse la cealaltă fereastră şi o deschise şi pe aceéa, să uite-patrăţi afară, iar lumina din lăuntru să reflecta asupra giuvaerelor. Tom rămase înmărmurit în tăcerea nopţii strigătul ní cel uşor şi cuvintele:

„Ce ostenită! — ehh, ce ostenită sunt!'

Apoi să închise şi aceéa fereastră şi totul rămase în întuneric.

El păşi iară dupăi pom şi aşteptă. Bărbatul peşeră uşor treptele peste terasă în grădină — lui Tom îi să păreă, că vine tocmai la el.

„ehh! haida numai! gândi grădinarul, preparându-să de luptă. Străinul însă nici nu să uită la el, ci îşi urmă drumul liniştit, suspinând adeseori.

„Aésta nu e hoţ! gândi Tom, acésta-i numai un amant. El e amorezat în frumósa nóstră madamă, cu tóte acestea el nu trebue să să învârtéscă pe-aci pe la târgului. Îi voiu da să înţeléagă, că mai bună e ordinea lui

decât societatea lui. Ya să-i dau o mică lecțiune — numai așa în glumă.

Tom păsește după acea ființă mare și după câți-va pași lovește pe celălalt cu mâna peste umăr.

„ Ce cauți tu aici? nopțea pe la ferestele altor oameni? întrebă el

Străinul se întoarse repede și se uită la el, fără să zică nimic.

Tom păsește un pas înapoi, gura îi se deschise și fața lui cea brună îngălbini.

„ Sfinte Iosife! — strigă el, nu — nu — nu — ...

„ Ba da! el este, zise celălalt încet și rizând, bătrânul tău companion de călătorie, Will, care se îmbarcă odată cu tine de acasă, de mai mulți ani. A fost o călătorie plăcută aceasta cu căpitanul nostru — nu-i așa? Gândiam să te-a fi luat dracul de mult.

„ Și eu credeam că tu ești încă pe mare,

„ Ei! asta-i o întâmplare că mă găsesc aci. Vrai putut să nu mai vin în serviciul Ellerbylor, după cum am promis unul altuia?

„ Eu nu mi-am călcat promisiunea, fu răspunsul moderat. Vremeni nu m'a renvoiat, când m'am reîntors și nici n'am spus nimănui cine sunt.

„ Asta-i normul tău!

„ Cum ai ajuns tu aci?

„ Asta-i o istorie lungă, prea lungă ca să ți-o spun aci în plină și în frig, răspunse camaradul său. Tom! poți să mă adăpostești câte-va zile și să ții în secret presența mea?

„ Asta o pot! Am o odaie de prisos în coliba mea.

„Ești păzătorit?

„Ha!, mică Hetty vrei să taci ca și un bărbat. Așa ar vino.

„Te bucuri tu, Tom, văzându-mă?

Răspunsul grădinarului întârzie puțin.

„Îmi pare și bine, dar mult și trist, care cumpănesc mai greu, nu știu. Dacă s'ar întâmpla să vie vinerea la mine, cum să te recunosc? Ție sigur să nu ca: Will, care s'a îmbrăcat ca și pe: „Rosa cea albă" – asta nu merge.

„Ei bine, ți-mi: „cavalerul Stark din Halifax", mie mi-e totuna.

„Atunci vino, cavalerule Stark, să vedem dacă vom avea ce și răsă de vecini, ca să ne înălțăm. Văd că ai înghețat în totul, cavalerule Stark!

Părea că Tom voiește să se familiarizeze cu acest nume.

Capitolul XXIX.

„Nu cred să fi existat vr'odată în lume o ființă atât de fericită ca mine, zise Miss Bellice cu o voce tare. Nu mi pot închipui cum aș putea deveni și mai fericită, oftă ea cu o bucurie nemărginată, plecându-și fața spre buchetul, ce îl aduse Vasiliu tocmai atunci.

„O ho! „întâmpină Vasiliu, purcezându-se lângă micuța lui; adevărat, că nu-ți poți închipui, ceeace te-ar face mai fericită?

„Nu – de sigur – nimica! răspunse ea.

„ Vrai-ți voi putea mai fericită, dacă mâna ta, iubito?

„ Ce minde pot zice astea?

„ Astea mi-o limpezitor pentru mine, domnișoară! Mă bucur însă foarte, pentru că peste câteva luni te voiu putea convinge.

„ Despre ce să mă convingi?

„ Despre aceea, că tu ca femeea mea, vei fi mai fericită.

„ O! – într'adevăr? Așa dar ființa a hotărâtă? Credeam că astea e treaba mireasă.

„ Ha!, căpitanul Bellire însă atâta, că astă dar putea întâmpla foarte bine în sara brăcinumului.

„ Ei bine! Trebue să-ți spun că unchiul e îndrăsneț! Mlle. Kennt, ce-ți dispre aceasta? Ai lăsa oare să-ți să hotărască ființa cuiva de pățină altul? Cred că acești domni barbați mă țin atât de amabilă, încât pot face ce voesc. Eu însă îmi voiu ține demnitatea. Nu cred să fiu mai slabă de înțelepță și în etate, ca să mă căsătoresc. Până acum am fost în toată viața mea o copilă nebunatică și acum — o, sunt convinsă, că lui Vasile îi va fi rușine de o astfel de femee proștă! Mai întâiu trebue să învăț — ah! și cât trebue! Astea mai curând de un an sigur că nu să pote face. Nu știu, Mlle. Kennt, ce-oi da, când oți fi mama mea! Doresc foarte să am o mamă — acum mai mult de cât ori când. Îmi este ca și când ar trebui să am o mamă la acest pas însemnat. — Dar de ce râdă așa, Vasile?

„ Nu mi este permis să râd, micule tiran

„ Ce mine m! Astea așa privio ca o mare insultă.

„Dacă ai face o alegere, m'ai alege pe mine de mama ta?" întrebă Mrs. Kennt mâle și tremurând; ea nu cutezа să te uite la această fetiță voioasă și fericită, care se ducea cu totul acestei dorințe, capul îi era plecat spre umărul de mamă, obrajii îi se roșiră și mâna îi tremura așa de tare încât nu mai putea face nici o împunsătură.

„Dacă aș vrea?, răspunse fetița, grăbindu-se iarăși să arunce-nându-se la picioarele ei. Cine ar putea dori o mamă mai dulce? — Eu nu! Te iubesc foarte mult, deși nu'mi semeni mamă, Dacă n'ar dura ca și o lecuță de dimineață, atunci o'aș spune, cât semeni de frumoasă — Vasilie însă știe, că noi semănăm una cu alta, ca două surori, de aceea nu cutez să o spun acestа. Noi semănăm una cu alta, asta am observat'o și eu. Vasilie, nu'te!

Ea își puse frumoasa ei față lângă aceea mai bătrână și deosebirea de obicei tristă.

Fața doamnei Kennt însă acum nu o trista, ea strălucea de bucurie ca și a fetiței, inima îi bate cu putere, bucuria, despre iubitele și fragedele cuvinte ale tinerei și grațioasei fete, ai cărui obraji atingeau pe ai ei, îi străbătu tot corpul. Ea nu cutezа să ridice ochii în sus, de frică să nu'și trădeze secretul ei cel ofânt.

„Mită-te în sus, iubită mamă!, ziise fetița râzând și lasă-mă să-ți văd ochii. Ei sunt tot de aceeași culoare ca și ai mei. Ai mai văzut vr'odată astfel de ochi albaștri, Vasile? Aceștia de ai mei!

„Este o asemănare minunată — păru și pețul, răspunse subsecretarul, mirându-se și el. Acum se înțelege vorba căpitanului în antreuamară și nepoata-sa fugi înaintea lui — el apucă cu mâinile de după gât — îl sărută — el trage în luntru — își puse iară fața ei lângă aceea a domnei Kennt, și lăsându-le să aprobe și el, căci de mult semănă ele una cu alta.

„De sigur — de sigur, dise el răzând și peptes, dacă nu m'aș teme, că o să înspăimânt pe dna. Kennt, aș dice, că puteți trece de mamă și fiică.

„Eu am știș servori, observă Vasiliu.

„Ea mamă îmi mai place; și te voi și iubi ca o mamă, dacă voești, șopti guvernanta în fragedime nespusă. Acesta este cel mai fericit moment, pe care eu nu l'a mai avut de mulți ani. Ea zâmbea lui Florin o privire de o plinătate de o fericire nespusă, iar acesta rădea, într'un mod misterios. Ei vorbiseră unul cu altul, că Berta să afle numai când și când câte ceva despre existența mamei ei, căci dorința acestea din urmă era, ca ea să-și câștige mai întâiu iubirea și devotamentul fiicei sale. Ea să înspăimânte, găndindu-se la o descoperire neașteptată; copila ei o cunoscea numai ca pe guvernanta Maudei, ea nu voia să o înspăimânte și să-și piardă afecțiunea ei pe ea. Dacă mai putea fi păzit încă acest secret, adecă, că ea va merge în casa fratelui ei, nu ca soră, ci ca companiona nepotei lui, ea rămâne dna. Kennt, de care Maude, care fu dusă într'un pensionat, numai atunci trebuința va ea.

„După ce'mi voiu fi câștigat mai întâiu amorul ei, mai apoi vestul timp, ca să-mă facă cunoscută adeptele mele, dicea ea către Florin

Bellize și-l rugă, până ce acesta să înnoiască.

În ziua următoare mare descoperire călătorească în New-York; Maude a fost impedecată să vorbească cu amicii ei, fiind prea zăpăcită și nimicită, ca să poată face acesta. În Metropole așteptă îndată o lovitură grumoasă, bine aranjată.

Micuță Berte încă totuși nu-i plăcea așa tare aci ca în Newport. Ea să simțită aci ca și închisă; de și regimea era plăcută și Vasile să arăta tot bănuță ca. Unchiul și era acum mai vesel, ca până acum și Mrs. Kennt îi oferia sfatul și ajutorul ei la orice neplăcere mică. Părea de această să mai așa aci încă și un pare.

„Trăsura așteaptă la poartă, zise căpitanul, pe când domnei Kennt inima-i saltă de bucurie, care voiesce să iasă la preumblare în această minunată zi. Etenul e așa de dulce, ca și cum, deși pomii sunt despoiați de frunze. Haideți Mrs. Kennt. Fetițo iată pălăria ce nouă, de ce? Pălăria? Eu nu văd decât o legătură de pene de struț. Omenii înprodobită cu pene de struț.'

„Vă mulțămesc unchiule! Tu ești mai poetic decât Vasile. El mi-mi face mici odată astfel de complimente satiat de grațioase! Îmi voiu lua înodată legătura de pene de struț.

„Să nu stai mult pe la oglindă; tu știi că celui lui Vasile e mereu bolnăvicios.

„Peste un minut sunt aci! unchiule Florio! Haide Mrs. Kennt!

„Te rog dusă-mă, mai bucuros rămân astădi acasă, decât să gătesc acest lucru.

„Să nu stai închisă în casă!

„Pentru astădi, lasă-mă, sunt cam indispusă.

De câte ori se vedea ca în adevăr preferia să rămână acasă, mergea până ca și Miss Kenart mese la fereastră, ca să mai arunce încă o privire amabilă asupra acelei copile grațioase.

„Ea este mai dulce decât un bobor de rouă, șopti ea cu grație. Cum mi s'a luminat viața mea mizerabilă! Cât sunt de fericită! Ea mă iubește, și eu sunt bărbat deplin! Cum m'aș mai putea gândi la cea răsbunătoare, când dumnezeu mi-a redat copila? — Tace oare-mi spune inima — îi zise Elisabeta.

Și deodată în prada și scrise o epistolă amicabilă, care să sfârșească printr'o invitațiune, ca Elisabeta să vie la Yew-Jork, ca să petrecească câte-va zile cu ea, de-oarece trebuia să se simtă forte singuratică fără Maude.

Îndată ce epistola era gata, fu trimisă la poștă.

A doua zi de dimineață ajunse la Ellerby și fu prezentată domnei, când era dejunul. Yaub o privia cu neastâmpăr, când i-o întinse pe tava de argint.

De o câteva dile ea era forte palidă și tristă — și el se înfricoșă tot în sinul ei — dacă ar fi păgubit-o și răpitorul o mică ei copilărie!

El văzu cât de puțin mâncase și îndrăsni să-i facă observațiuni.

„Oh, madame! nu mâncați mai nimic și cât sunteți de prăpădită! Sunteți numai dinsură de oase, dacă îmi permiteți să vă spun aceasta!

De când a dus Miss Maude, vechia casă este ca și mortă și Dvoa n'ați

ești de atâți-și ani nicăirea!

„Bunule Jacob!

„Ar trebui să mai călătorești puțin, schimbarea v'ar face bine!

Ea râse cu tristețe:

„Atunci e mai bine ca nici să vie unde, zise ea, numai ca să răspundă cum.

Când recunoscu mâna, care a scris pe plic, deschise repede epistola și citi:

„Poate că ai dreptate, Jacobe, că o schimbare mi-ar face bine. Aci am o invitare din partea familiei Bellize din New-York, prin care mă rogă să merg la ei; cred că o pot primi.

„Ba, da, fă-o! strigă Jacob, pe când trecuta și palida lui față se lumină. Aceasta o va face mult bine. D-l căpitan e un gentelom. Credeam că în vara aceasta —, dar ce tot hodorogesc eu?'

„Eu încă nu știu, Jacobe, zise dama rădând. Tristețe de pe fața ei părea că dispăruse deodată.

Apoi continuă:

„Ai vrea să mai un rou stăpân la Ellsby — nu-i adevărat? Oare mă mai gândesc la asta. Acum deocamdată mă voiu duce la New-York pe opt, sau zece zile.

„Când voiește să plece prea iubita stăpână?

„Astăzi nu pot — mâne încă nu, răspunse ea, pe când fața i se întunecă din nou. — Să dicem dar că poimâne, adaugă ea. Îndată mă voiu duce la Boston, voi cerceta pe Maude și după mâne îmi voiu

costuma călătoria.

„Așa de mult?

„Nu face nimic dacă veniți mai târziu, îmi veți trimite înainte o trăsură. Și Iacob, să nu uitați de spus lui Mr. Harrow, unde m'am dus. El nu trebue să știe, că m'am dus mai departe de Boston.

„Bine! Nimeni nu va afla el nimic, răspunse Iacob cu un ton apăsat.

„Dar nu puteți suferi pe acest Mr. Harrow? îl întrebă stăpâna prefăcându-se cu o îngrijire de mamă. Totuși, cu cât vorbi mai mult aceste cuvinte, cu atât ea îl mai urî pe unul din favoriții ei.

„Eu mi iubesc așa mulți, răspunse el devenind palid.

„Ah!

„Eu iubesc numai adevărați gentilomi, pe căpitanul Bellive de exemplu.

„Ea începu de nouă oară.

„Ești foarte flegmatic, Iacobe. Îți spun însă drept, că nici eu nu'l iubesc, am însă unele afaceri cu el și nu trebue să mi-l faci inimic.

„Așa?

„Da, Iacobe! Felul acesta de oameni se țin foarte curând ofensați.

„Da, așa-i drept! Eu unul mi-l pot vedea pe la Ellsby.

„El n'o să ne mai molestăze mult timp, pentru curând va merge în California. Trebue să-l mai primesc odată sau de două ori.

„Sunt într'adevăr foarte rece, auzind acestea, dise mușcătorul multămit.

„Poți să vai servicul, căci am dejunat.

„Ei bine, trebue să sperăm, că călătoria vă va face un apetit mai bun.

observă el, luând de pe masă delicatele bucăți, pe care dómna-sa nici nu le atinse măcar.

„Sper că veți mai aduce și șopeți; căci e cam comic, vădéna și această „altă mare de mâncare, numai nu tacâm. Astă-vară tot era de plăcut așa, și tacâm e mai puțin decât altă dată.' Ce bine mi-ar face, cum m'aș bucura, când aș mai vedea încă vreodată cana plină de șopeți, dise el, adunându-și gândurile cu sforțare de prompta de mai înainte și eșind.

„Ce să fac acum? își dise Elisabeta, deșchizându-se și preumblându-se încetișor prin odae. Sunt în mânile lui Jack Harrow. El ține în mână funia, care e legată în jurul gâtului meu — ceva înspăimântător! — De trei zile tot gândesc și iar gândesc, ce să fac, ca să mă scap de promisiune, cum aș putea ajunge în posesiunea hârtiei, pe care m'a silit să o subscriu, da!, m'a silit!

„Ah! mai bine să fi murit! Ce nebunie am făcut, predându-mă în mânile lui! O să-l chem astă-seară — și trebue să recurg la cea-mai-temple-se pricină, numai să mă scap de el. Trebue să mă folosesc de această împrejurare, trebue să joc pe cuvereasta; poate că voiu mai afla o 'ntr'un mijloc.

Preumblându-se, tot mereu gândește și-și frământă mintea, până ce odeni pe totul.

Încă de mai nainte nutrise gânduri rele, dar nu tóte acestea nici unele n'au fost mai rele, ca cele ce o preocupau de astădată.

Afară pórele străluceau cu putere, soarele era albastru ca și cerul. Câțiva copii se preumblau și se jucau pe țărm, când era

plin de bucurie și viață. În tot acest timp Elisabeta închise grelele obloane, retrăgându-se de la lumină – în dulapul ei totul era întunecat – va se lupta cu o mare îngrijorare — va învinge sau va cădea?

Târziu în acea după prânzul un servitor aduse lui Jack Harrow un bilet, prin care era chemat pe acea seară pentru o jumătate de oră la Ellerby în „cestiuni de afaceri."

Capitolul XXX.

Sara, când Harrow se apropie de Elisabeta, acesta nu văzu prin mii un semn mai puțin din negrele ei cugete.

Mari de vreme avuse altă ședere; dar acestia de dimineață, pentru că el ajunse în pirul grădinei până atunci, până când se convinse că ea e numai îmbrăcată în atlas roșu închis – și împrejurată cu rose. Ochii îi luceau cu viclenie, umplând pe visitator parte de admirațiune parte de frică.

Ea îl primește cu căldură, îi întinde mâna și îi zâmbește grațios.

„Mi se pare că te-ai mai gândit, frumoasa mea lucru, zise el în maniera lui liberă și grobiană, ținându-i mâna mai mult de cât dorea ea.

Ea zâmbet, care se îmi pe buzele ei rose, îi răspunse.

„De nu puteți schimba totdeauna de păreri! zice un proverb.

„Ah! pasta-i părerea ta? Apoi pasta nu-i așa de linguștitor pentru

mine, după cum credeam.

„Recunoscută destul de mult – Jack – –

Când îi zise Jack, el sări de bucurie.

„Oho, da! Asta mi place!

Voiesce să se pună lângă dânsa, dar ea merge în cealaltă parte a căminului și se pune în fața lui.

„Eu sunt amicabilă cu D-ta, Jack însă — de aci înainte nu voiu mai putea fi astfel nici odată. Mi am gândit mult la promisiunea, ce v'am dat'o și dimi că nu o pot ținea. De aceea m'am hotărât să apelez la mărinimositatea D-tale. D-ta de sigur nu mi vei voi să mă iai de soție, dacă nu te pot iubi.

„Ba-l dracului amor! răspunse el cu nerăbdare. Lasă-te de astea, Liso. Trebue s'a făcut și eu nu voiesc să încep din nou. D-ta mă superi.

„Avênd însă destul, te-ai putea căsători cu o femeie mult mai frumoasă și mai tânără, Jack, te-am chemat să-ți spun că nu voiesc să mergi la San Francisco și să te întreb ce sumă ai cere, dacă m'ai lăsa să mi retrag cuvêntul, când nevoiesce nóstră ar înceta și ai pleca îndată, îți-aș putea da, de și mă costă o jertfă – o sută de mii de dolari!

„Nici încă odată atâta nu primesc. Vezi cât de mult te prețuesc, Mrs. Ellerby!

„Pare că nu ți; zise ea cu amărăciune, că mai sunt încă și alții cari au drept la Ellerby și la veniturile lui!

„Ba nu, dacă ne vom despărți de ei, după cum ne-am hotărât.

În vocea lui era ceva, ce o mâniea. Se putea să dânsul el luceasile și

mai departe, decum să vrei? Ea îl privește într'un mod semnificativ și cu bănuială, dar se stăpânește.

„Oftă-i adevărat! Când vor fi depuși pe „insula pustie", vom fi singuri. Dă, dar Jack, nu voești se ne despacem sub-nici o condițiune? Credeam că asta este numai o închipuire trecătore din partea D-le!

„Oh, nu! Sunt cu totul amorezat în D-na, scumpa mea! eu nu mint și n'am gândit, că vei fi mai sigur dacă ne-am încredința unul cu altul, se înțelege că în secret, înainte de a pleca!

„Ea îngălbini și se uită cu spaimă la el.

„Vrei me aduce la desperare! strigă ea cu un ton sălbatec.

„Ai am mai un gând rău cu D-na, Lisa, rose numai se me asigur, când vom fi încredințați nu ți-ai mai putea retrage cuvântul.

„Da, da! ești foarte înțelept, când ea de tot slab. Fată că o se fac, ceea ce doresci, dar mai întâiu trebue se me gândesc.

„Te-aș asigura că totu ar rămânea tot așa cum sunt până la întâlnirea mea. Eu însă rose se am la dispoziția pe frumoșa mea nevăstuță.

„Ei dar, mâne dimineață înainte de a pleca. Până atunci se nu mai vorbim nimic despre acesta. Mi pare că mi ți-am spus încă, că am se plec la Boston, la fiica mea? Am audit că o cam bolnavă și trebue se merg și eu de ce sufere. Voi sta vr'o opt dile. Până atunci D-na te vei putea pregăti de călătorie și când me voiu întorce voiu face, ceeace voesci-dacă voiu putea!

„Nu mi prea pare bine că pleci! observă el cu bănuială.

„ Vrei măcar la copila mea? Vrei fi gelos pe Hannde, Mr. Harron!

„ Ceând vrei pleca?

„ Poimâne. Vestmêntul de călătorie încă nu mi-i este gata.

„ Şo'te insoţesc şi eu?

„ Jack! – ştiţa e imposibil!

„ Eu nu te pot crede, murmură el, privindu-o cu dorinţă.

„ Ştiţa e pentru D-ta tot atât ca şi aci; dicetu-ţia, eu sunt în puterea D-tale.

„ Aha, eşti în puterea mea! şi vrei de ţine, dacă mă vei înşela!"

„ Oh – nu te voiu înşela – nici nu mă gândesc la aşta – crede-mă.

Apoi pe mitea tinteş în foc, a cărui lumină îi purea părul, şi a cărui căldură îi rodea obrajii; după un minut şăzu liniştit:

„ Primăi D-ta acolo unde vrei, eu voiau se-ţi cânt ceva. Muzica are putere se domolească pe sălbatici, şi D-ta trebuie se ştii, că eşti un sălbatic, Mr. Harron!

Apoi se sculă rădică şi merse la instrument, unde sta puţin întunerec, aşa ca Jack nu-i putea vedea faţa. Prin frile uscate ale arborilor de la pădure privirea încă în odaie doi ochi, cari vedeau tot cu multe aceasta aşa de bine pe frumoasa femee, ca şi când ar fi fost luminată de flacările focului.

Ea nu ştia nimic de aceste priviri, cari o urmăriau; se gândia numai ca se domolească pe Mr. Harron şi astfel îşi luă refugiul la pian, unde cântă, până când Jack, care în noptea trecută dormise forte puţin, prin muzica liniştitore, începu se motăe, în vreme ce clopotul bătea 11 ore.

„ Trebue se te scoli şi se mergi, dise ea, reintorcându-se la foc şi ui-

căldurii-tot de mâinile celei reci.

El se deșteptă, râse și se ruină.

„Trebue să te mai vĕd înainte de ce-i pleca, strimpa mea! ĭse el.

„Trebue? atunci se vĭi diminĕță la șapte ore la dejun. La nouĕ trebuĕ se merg în odaia mea, se-mi regulez bagajul și vreau se me culc mai de vreme, ca diminĕța se fiu ouchuită.

„Nu te teme, voiu fi la timp ași, de și fața lui Jacob este destul de barbeată, totuși vinurile lui nu sunt de desprețuit. Cu tote acestea ar trebui se fiĭ mai modest față de mine, dacă n'ar gândi, ce va aduce ritorul. Vĭu-ți închipuirea? Ah, scriu că voiesc se me duc. De vĕtă vĕtă însă trebue se mi dai o ștĭrtare, iubito!

El se încercă se-i cuprindă talia, ca însă se retrase, privindu-l cu mândrie.

„La dracu! dise el buimăcit, ce e asta, de te porți astfel cu mine? Bagă de samă! Ești o femee șireată, dar nu te juca cu cuțitul cu două tăișuri.

„Ea râse cu un râs zgomotos, diabolic.

„Ți-am spus că mai întâiu trebue se me obicinuesc puțin câte puțin cu ĭa, Jack. Vino mâne la masă, poate că atunci mi ne vom despărți vĕtă de vecĭ!

/

Capitolul XXXI.

Deodată ființa lui, Elisabeta deveni palidă.

„Dacă m'ar fi răpitat, l'aș fi iertat. Trebue să mă gândesc — să mă gândesc ... Să mă răsăturesc cu o astfel de creatură! — eu, care am fost soția lui Strickland? Ce ce m'am dat în mâinile lui? — Ceva trebue să se întâmple! —

Merse apoi încet în cabinetul ei, să se dezbrace și să pună în pat.

Numai într'un târziu adormi din cauza gândurilor și dimineața când se sculă, fața ei avea o expresiune, care până acum nu se mai observase la ea.

Până acum Elisabeta a fost slabă, superioară și goală — greșise forte mult în contra rivalei sale — toate cugetele, ce le avu acea nopte, nu o predominiseră nici odată până acum.

Ea trebuia cu ori ce preț să se răpe de acest om, care câștigase o putere asupra ei, pe care esercita în acest mod. Ea să se răpe, trebuia să se întâmple ....

Viața mai putea fi încă strălucită pentru ea, înlăturând acest obstacul. Ce urmări o să aibă visita ei în New-Yorck? Dacă va fi modestă, tristă și supusă, pote că încă nu e târziu, să câștige pe Florio Bellini, și așa i-ar îndulci tot restul vieții sale.

După ședința de la bibliotecă își luă o carte groasă, pe care o răsfoi, până ce găsi ceea ce căuta. Ceea ce găsi era foarte frumos, așa încât se uită de câteva ori pe fereastră și citi — ceea ce făcu și când intră unchiul Jacob, ca să se așeze la masă, și mâncă gândind o carte, ca și când ar fi vrut să scrie pe genunchi — cu ochii ațintiți asupra feței unchiului — și cu mâini palide și compuse.

Numai după ce o strigă de mai multe ori ea își dădu repede, dar rușinată de neatenția ei, și se feri de privirea batrânului și de zâmbetul servitorului când veni să-i ia cartea.

„ Ce-ai zis, Jacobe? — Ora trăsurii e? — ea îl urmă încet.

„ Ține-mi un ceasnic ferbinte și tare, mă doare capul, și apoi mergi în bibliotecă și așează cărțile la locul lor. Spune-mi-vei mai întâiu, când va fi refluxul?

Jacob se uită în jurnal.

„ Astăzi? la zece ore refluxul este mai mare.

„ În ce timp fumul astăzi?

„ Așa se zice, madame!

„ În ce spune ce nu pe dânsa am un ospe la masă?

„ Nu mi-ați spus, madame, dar mai avem destul timp încă, răspunse bătrânul vesel. În fiecare zi face tot deauna rău, văzând pe dânșii nu mai îngurgă la masă. — La șapte, ca de obicei?

„ Da! și ingrijește de vin bun și tare, Mr. Harron prețuește vinul mai mult decât mâncarea.

„ Așa-i drept, madame! Vocea bătrânului pierdu tâtă veselia.

„ Vai unul din noi, nu iubim pe Mr. Harron, observă dama, privindu-l

„Nu știu cum mi-a venit această idee proastă, zise Tom, mângâindu-se. Nu știu că n'aș fi bun pentru altă femeie — dar pentru ea nu!

„Cum poate vrea o pisică pe împărăteasă, tot așa cred, că și un marinar se poate uita la o femeie frumoasă. Nu-ți poți închipui, Tom? Tu știi, că eu am niște afaceri cu Mrs. Allerby, eu am fost un amic al lui Archibald. Asta o știi ca și cât de încredere în mine, deoarece cum mi se încredința și el. Eu am fost căpitanul corăbiei, pe care călătorea el împreună cu soția lui, ca să se recreeze. Asta a fost o călătorie plăcută!

„Asta o știu! Mr. Harron! Când am fost pe insula pustie, am rămas acolo.....

„Tu acolo? Tu! — pe insula pustie? Azi voia să știu dacă ai fost și odată acolo, strigă Jack, scăpând lopata din mână. Tom începu să roșească.

„Dumnezeule! îngână el. Cum mănânci? Luați seama, domnule!

„Răspunde-mi! îi porunci Jack.

„Nu am fost nici odată în acel loc, vă spun drept!

„Ba nu, tu ai fost! Nu te încerca să mă înșeli, singur te-ai trădat, fără să vrei și acum ai face mai bine, dacă ai fi cuminte. Eu nu'o babă bătrână, poți să taci, așa dară vorbește, tinere!

„Sunt răpăcit, îl asigură Tom, care acum era cu atât mai palid, cu cât era mai înainte de roșu. Mitați-vă - uitați-vă, domnule, și mă aflam aci, când să reintâlnesc stăpânul, și el avea obiceiu să vorbească

drept în față; el însă mi-a făcut un semnic. În curând însă are să plece și nu ne va mai molesta. Îți jur că pentru seară să fie totul după dorința lui și îți promit, că nu îl vei mai vedea, până când se va întoarce.

„Vorbiți serios, madame, răspunse Jacob cu un surâs trist.

Elisabeta ignoră fără pudoare aluzia ce i se adusese; bău câte-va cești de ceaiu care îi se întinse în odaia ei, unde rămase până când se sculară la mâncare. După scrisoarea unei amice a ei, care o invitase pe astă seară, că nu poate veni. Lui Jacob îi spuse pe un ton răstitoriu că nu e pentru nimeni acasă.

Pe la opt seri. Bonul era venit și pregătit cu totul. Elisabeta nu lăsă să aprindă luminările, până când era pe deplin, ca ziua în întuneric, ocupată cu cugetele ei înfricoșate, cu toate acestea să nu își schimbe planul — ci cu totul hotărâtă.

Într'un târziu se auzi în antecameră zgomotul unui sorbit și în odaia de primire se făcu deodată lumină.

Pe ușă intră aventurierul marinar, pe care îl invitase la masă, mitănduse împrejur, ca și când ar vrea să se asigure acestă aranjare prețioasă.

Un surâs de mulțămire se vărsă pe buzele lui, Elisabeta, pe care el în camera vecină nu o putea vedea unde ședea fiindcă era întuneric, scăpără ochii și își înfipse unghiile ascuțite în carnea cea moale a mâinilor ei. Cu toate acestea însă se sculă și merse în odaia luminată întocmai ca o vi-siune eroticească, strălucind de frumusețe — cu rose în păr și în piept și împodobită cu giuvaeruri, cari fulgerau la cea mai mică mișcare.

La privirea lui Harrow drept în față și-ntâi se zăpăcească întinzându-i mâna

„Pe toți sfinții! Sunteți atât de frumoasă încât m'ați orbit mai de tot, zise el atingându-i mâna, împodobită cu inele. E periculos pentru Dv., Lisa, făcându-te atât de frumoasă.

„Pentru mine sau pentru Dv.? întrebă ea cu un surâs admirabil.

„Cred că pentru amândoi, răspunse el. Vreau să zic, că ați atât de seducătoare, încât tare mi-ar plăcea, să rămân tot aci. Aste trei luni vor fi cele mai lungi din viața mea. Bât capu' dacă, pe fi trecut!'

„Vor trece mai curând, decât credeți!'

Și pusără jos și se făcu tăcere. Harron se mulțămia numai să privească, pe această femee admirabilă, pe care în gândul lui o și numia a sa. Elisabeta n'avea nimic de zis.

După câte-va minute fură chemați la masă. Omană rotundă era încărcată pînte' un colț al salei.

„Ceacă ar fi fost o pereche amorțită, ce fericiți ar fi fost!'

Mâncarea era gustoasă și zâpele veseli că ea n'are de la aștept. Ea în zadar se silia să și scape de gândurile, ce o munciau și să fie mai veselă și mai vorbătore, după cum se cerea dela o așteptătoare.

Jack Harron nu era însă greu de făcut ca să petreacă, de vreme ce lingăitul servitor, care sta la spatele lui îi umplea mereu pâharul, iar el nu-l lăsa de loc să se răcească.

Timpul petrecut la masă a fost pentru Elisabeta o mare tortură, care păreă că numai nu se sfârșit. Ea se făcea tot mai palidă și mai rece; iar Jack din contră, mai înfocat și mai vorbitor.

În urmă fu adusă cafeaua neagră și ea își turnă o lingură de cafea fierbinte neagră și amară. Pentru dopele și pregătirea ei știa mai mare, dar lui îi plăcea mai tare vinul; cafea nu-i trebuia.

„Trebuie să vă iasă, Jack, zise ea; ea de va mai desmetici puțin.

„Cum vrei! răspunse el, cu totul resemnat, fiindcă îi ședea Jack. — Fac tot pe voia ta, Liso. Ești cea mai frumoasă femeie de pe continent și asta-i mărturia, fiind numai sclavul tău — Dă-mi ceașca!

Jacob își uită la mândra lui stăpână, ca și când ar voi să-o întrebe, cum poate suferi așa ceva. Ochii și negrii îmi priviră pe Jack, care goli ceașca și avea o expresiune curioasă și spăimântătore.....

Trupă un minut o așteptăreță, împreună cu dopele său se aflară în antecameră.

„În casă este prea înăbușitor, zise ea, pe țărm va fi mai plăcut, nu mergem puțin acolo?

„Mie mi-e tot una, iubito. În adevăr, că e foarte cald în casă, mai ales după un astfel de dineu. Dar! să mergem.

Ea se îmbrăcă cu o mantă, el își luă pălăria și merseră prin grădina uscată și despoiată de frunze, la țărm.

Tomina, pe la ceasurile nouă seara nu mai vezi pe țărm nici un vizitator, de și soarele e ascuns și stelele lucesc pe cer.

Ei se puseră pe una din bănci și Elisabeta deveni acum mai vorbitore. Jack Harron își uită în ochii ei, care străluceau la lumina stelelor, auzea vocea ei călduroșă, mintea îi o turburată de vin și nici că-i păsa, de ceea ce vorbeau ea.

„Când mănânc bine, totdeauna mă apucă somnul; de aceea scuză-mă, dacă nu vorbesc, dise el obosit; mai bine te culc, decât să vorbesc!

Ea răse din nou un răspuns oglumeț, pe când pachetul cu acum sălbatici, provenea fluviul, ce se mărgini și care îți împingea mereu undele către locul unde ședeau ei.

„Vrei să mai ceva de grije până de mine, cât și de D-na, adaugă veseli să dormi, dise ea.

„Vi am spune până acele ca să dorm în presența unei dame frumoase, răspunse el, stându-și în zadar atențiă, să fie galant. Numai pentru un moment voiu atipi puțin și apoi mă voiu fi gata de tot.

„Așa? dise ea rece și anunțând o privire misterioasă asupra valurilor, ce se apropiau.

Amândoi tăcură. Ea se gândea la viața ei trecută, la acel timp, în care ca mică copilă își făcea chiar în acest loc case de nisip; unde apoi ca fată, venia să se preumble cu vărul ei, Archibald, ținându-și castele aeriane; unde și mai târziu, ca femee, venia aproape nebună de durere, să caute pe-un domn dela el, care promise de ași întoarce în nopte furtunăsă și ploioșă — pentru totdeauna.

Ma tot o deșteptă din aceste visuri, el venia dela Harron, care adormise profund și horiă.

În acest moment o undă, care otrăbătuse mai tare decât celelalte, îi stropi picioarele, dar se retrase îndată iară înderat.

Capul lui Harron căzuse pe brațul ei, care era sprijinit de spatele bănci. Ea se uită și se uită la el.

„Mr. Harron! strigă ea, mișcându-l ușor de umăr.

El începu încă să horăe și mai tare, fără să se deștepte. Elisabeta se uită în toate părțile, dar nu se vedea nici un om.

Atât ea, cât și el se dormia împreună cu țărmul orașu și umbra unei stânci.

Acum pășise timpul, pe care l'a așteptat și acésta așa îndelungată.

Era óre în stare acésta femee grațiósă să îndeplinéscă, ceeace-și propusese?

Putea ea să-și răscumpere tăcerea, siguranța și viitorul cu un atfel de preț?

Putea óre atâta mândrie să se dejosésca atât de mult? Elisabeta știa și se lupta cu sine, până ce opa îi ajunse la pământ de o schimbă de mare.

Atunci, mai zâmbindă încă o privire semnificătóre împregiur, apucă cu brațul ei cu brațele lui frumóse, moi și albe — pe cel ce dormia și-l trase încet și cu precauțiune de pe bancă în nisipul cel moale . . . .

El scóse un suspin adânc și căzu într'un somn și mai adânc. Nu era numai vinul, care îl cufundase într'un somn atât de adânc —; ea nu știuse de ce-lba cărțile.

Ea nu l'a otrăvit, ea i-a dat numai o băutură care adórme. Ea calculase fórte bine efectul: el trebuia să se înece; așa că nimeni nu putea fi învinovățit de mórtea lui.

„De ce era mai bine, decât să-l lase fără cinste și fără ajutor acolo, unde apa îndeplini-a apoi óperа începută?

Omul adormise pe țărm și căduse de pe bancă.

Beat cum era, l'a apucat valurile și astfel s'a înecat.

Așa era cerut fórte simplu.

Chiar și dacă s'ar fi aflat, că a venit la ea, ce i-ar fi stricat?

Ea putea spune, că el a băut prea mult vin — că în mai multe rânduri s'a dus tot pe digulețul țărmului ceresă — poate că a voit să se odihnéscă puțin — nimic nu era mai simplu, nimic mai natural.

Când era jos la picioarele ei, ea se uita la el.

Ea se înspăimânta de fapta ei; voia să-l deștepte – să-l avertizeze – să-l strige – să-l scape.

Se gândea încă la Flavia Belleze – la mândria Ellerbyler – la amenințările și la sgrobiciosa acestui om – și la viitorul, ce-l va avea cu el.

Și ea se ridică și fugi, fără să se mai uite înderet.

Ea sui iute stâncile, alergă prin grădină, se vără printr-o poartă din dos în casă, se duse în odae, își luă o carte și se făcu ca și când ar ceti.

Când se puse pe seară, bătu tocmai șuncatele la ușe.

Un servitor tocmai aduse lemne pentru foc. . . .

„Trimite-mi încoace pe Jacob!

Bătrânul servitor veni.

„Credeam că sunteți în grădină, madame.

„Ba nu! Am preumblat puțin cu Mr. Harrow, până ce el a fumat o țigară, mai adineaori s'a dus iarăși acasă să calmeze țărmurile. – Voi să închideți poarta, căci acum nu vreau să mai vie nimeni.

„Vice au me vreau!"

„Ora doar mâne dimineață la 9 și 20 pleacă trenul?

„Tocmai!"

„Harris trebue să îngrijească mai de vreme de bagagie. Sau poate că Miss Ellen e ocupată cu împachetarea?

„Ohia vreau!

„Te rog – ai de această grije, Jacobe!

„Voiu îngriji de tote, madame. Dear – mă rog de ertare, Mrs. Ellerby.

par'că nu vĕ aflaţi bine – sunteţi grozav de palidă. Suferiţi de ceva?

„Eu – palidă?"

Ea îşi frecă obrajii, sperând să se îmbujorească. Apoi continuă:

„Nu mi-e nimic; nici odată nu m'am simţit mai bine ca acum. Vĕ pot să vĕ lipsésc?

Cu tóte acestea acelui ei să ferească de privirea lui.

Capitolul XXXII.

Salónele Bellizienilor sunt în tóte sĕrile pline, căci familia este avută.

Căpitanul Belliz are talentul de a-şi câştiga pĕtĕtinderi amici, nu numai din causă că el drogat, ci şi din causă că este amabil şi plăcut.

Mulţi din oamenii, cu care făcuse cunoscinţă în Newport, sĕ aflau acum în New-York şi acestia nu l'au uitat.

Mrs. Ellerby încă a venit şi ea în visită. Ea încă are mulţi amici, care o visitéză şi o şi invită. . . .

Ea nu va sta numai opt zile – pentrucă acum nu mai sĕ oftă nimeni, care pe-i preseric legi sau pĕ cineva reintórcerea ei. Maude e în pensionat.

Mrs. Ellerby e veselă, că a plecat de acasă.

Pe adâncul inimei ei ca durere, că nu pĕ mai reintórce nici odată. Acel loc i-a devenit înspăimântător.

Amintirea unei crime stă în străinsă legătură cu acésta frumosă locu-

întâi, și totul este prin ea schimbat.

Elisabeta, gândindu-se vătă odată la aceasta, trebue să-și mușce buzele, ca să nu strige. Nu toate acestea însă, ci altă n'a văzut ea în ființa ei odată, așa ușoară, așa spirit și amabilă.

Ea își făcea mereu la toilete tot mai bogate și mai frumoase pentru societăți; și baluri și mimenea nu era mai strălucitoare, ca pompăna lui Ellsby.

Căpitanul Bellive, care o privește pe ascuns, nu se poate mira îndestul! El o în pericol de a căuta iară în ființa lui ce mai nainte, pe ceea causa frumuseții ei, și pentru că el observase în ea o schimbare, pe care ceilalți n'o vedeau.

El observă o paliditate și tristețe, când ea se crede nebăgată în seamă; o melancolie, care îi dă ore care mohnire, o descurajare a odată lui ființă, care înaintea Poetei și înaintea lumei este încă tot Miss Kennt, ceeace îl atinge și îl atrage mai mult decât ori ce.

El e convins, că Elisabeta a căit și d'a îndreptat.

Pivrala, căreia i-a causat atâtea suferințe, e blândă și amabilă față de ea, — hotărâtă, să-i dovedească, că i-a iertat tot.

Miss Bellive nu înțelege pe Elisabeta — o admiră însă și e mândră cu ea.

Elisabeta îi se par toate acestea ca un vis greu. Ea, această față față lui Archibald — această femee soția lui Archibald — să se petreacă la un loc cu acestea sub coperișul lui Florio Bellive — să tot, ce d'a întâmplat, în adevăr d'a întâmplat-se nu poate crede; este un vis, din care trebue să se deștepte.

„Mare Dumnedeule! Nu! nu poate fi adevărat!

Ore aceste mâni moi, albe și ornate cu giuvaere — au fost în adevăr în stare să strângă o jertfă fără nici un ajutor în lume?

Pe una din, care numai cu o jumătate ceasă mai nainte ședuse la masa ei, mâncând din mâncarea ei!

Ea își întinse mâinile, — să nu fie la față și în oglindă — nu, nu, nu — e cu neputință!

Oricum n'a putut fi mândra, mărinimósa și frumósa Elisabeta.

Cine îi șoptea și ce înșirase?

Niște fantome erau acelea, care îi strigaseră la urechi această vorbă înfricoșată, nopților, când era singură.

Viața nu era nimic, era numai o petrecere nopțială a acestor oameni cu întunericul.

Ea dorea să poată rămânea pentru totdeauna la Bellevieni.

Ea nu să mai putea întórce acum la Ellerby.

Nu să întórce și a trăi în Ellerby — singură! Numai gândul la această ar fi făcut'o nebună. Elisabeta în toată viața ei d'a bătut joc de fantome — n'a fost nici odată superstițióză; acum însă începea îndată să tremure, când să gândia la casa cea mare și veche, la grădina cea frumósă, la foișor și — la țărmure.

Era ca și când ar fi avut ea d'ar fi unit aceste persóne: Elisabeta de pănă acum mai nainte mărinimósă, iscusită, veselă, mândră, perpétă; și cea de acum: torturată de mustrările conștiinței, disperată, descurajată și plină de spaimă.

Omiții și lumea vedea numai pe veșnicitățile, pe frumóasa femee, care nu să gândia, decât la toilete și la succesuri.

Ei să mira câte-odată, văzând, dar numai pentru un moment, esprezinuea unei ființe ciudate; câte-odată Mrs. Ellerby nici nu asculta la lingu-

Zilele lor de şi se uita la orologiu, câte odată ungerile i se răteaceau şi numai cu spaimă îşi revine până la fire.

Trecuseră trei săptămâni, care pentru Bellairini au fost prea scurte, când contesa Elisabeta îi se păruse ani întregi — trecutul şi viitorul îşi pierduse înţelesul pentru ea; ea trăia numai acela, când la Ellerby nu mai mai stătea. Era despărţită numai de depărtare, de aceeaşi ţintă a lui Flavio Bellaire — de a se răsbuna şi se întoarce împreună în Est-Anglia, unde ar putea uita Ellerby şi tot trecutul vieţii sale.

Ea! numai să fi scăpat de răsbunătoarea ei! Ah, pentru că îl iubea, ci pentru că îi era frică să rămână singură şi să plece.

Frică? Ea! Ea se temea şi tremura la fiecare zgomot. Se temea de fantome, căci se temea să nu fie descoperită.

În fiecare dimineaţă, când sosea jurnalele, ardeau reii în aşteptarea ştirei.

Fiecare epistolă, fiecare telegramă, fiecare trăsătură de clopot îi îngheţa inima şi în zadar îşi zicea:

„Sunt pe deplin dreptă. Nici o fiinţă omenească nu ştie nimic de fapta mea.“

Cu toate acestea îşi cumpăra mereu ţesături frumoase, umbla împodobită cu rose şi diamante, râdea şi glumea.

Ţiitele se înşelară. Însurase de mult, când se părea la mare în ziua din luna lui Septembre, în care se născură pentru prima oară zăpezile de Crăciun.

Vasilii şi Berta erau la pian şi Mrs. Kennt de sigur că nu era la ei, dar ea nu era în salonul de lectură, care până acum numai de lumina focului din cămin era luminat şi unde şedea Elisabeta pe un fotoliu mic

BIBLIOTECA CENTRA

îmbrăcat în mătase, iar căpitanul Bellize, care stătea în cea laltă parte a caminului, se uita la ea pe furiș. . . .

Elisabeta știa, că lumina focului îi mărea frumusețea, ea îi da coloare pelei și tocmai adevărata umbrire, iar părul îl acoperia cu un lucru auriu.

Ea știa că Florio se uita la ea și ședea liniștită; dar roșeț la-vrămi i se vedeau pe obraz. . . .

„Sâmbătă seara trebue să mă întorc la Ellerby, disse ea, ștergându-și cele dinteiu lacrămi, după ce au fost văzute de căpitanul. Am stat prea mult aci, deși a casă e grozav de urâtă, să căci sunt numai singură de când s'a dus Klaude în pensionat. Dacă aș găsi o societate plăcută și un vacșa, care se se ducă la Paris, atunci m'aș duce și eu și aș petrece iarna acolo. Închipuesce-ți!, să dea eu în casa cea mare și mohorîtă numai singură cu servitorii. Oh! e cea mai spăimântătoare!

„Atunci de ce nu o închizi și să mergi la Paris, unde veți găsi de sigur o societate potrivită. Ellerby trebue să fie iarna forte puțin, căci casa vară cu rosele și cu respectul pe mare îl găsesc forte plăcut. . . .

Nu era așa, cercă oferia să vendă dela el, dar își ascunse dezamăgirea.

„Ați hotărât ceva pentru căsătoria tinerei perechi?

„Da! În ziua de Crăciun!"

„Și apoi tot cu dânșii veți rămânea?

„Da! — pentru tot deauna. Și de ce nu? Suntem așa de puțini,

încât nu ne putem despărți.

„Încă nu te-am întrebat de ce oare — zise — de rămână tot în starea în care mai nainte? Îmi poți spune? întrebă ea cu o expresiune de durere pe fața ei frumoasă.

Necunoscutul căpitanul Bellize nu răspunse. Să-i spue ea Berta avea de gând să nu să dea pe față numai din causa femeei atât de prăpădite? Poate că momentul era potrivit, de aceea răspunse Elisabetei cu viorăciune:

„Din causa D-nei și ca să înlăture vorbele rele și încă, ca să-și câștige favorul copilei ei, înainte de a o cere, ce drept are asupra ei. Am de gând să la Crăciun de-i dăruesc mireesei o mamă, totuși nu este de lipsă, ca să se știe, cine este această mamă. Nimeni nu trebue să știe, că ea este acea Berta Bell, care s'a căsătorit cu Archibald și pe care o crede mărită de Ibani. Ea va purta și de'acu înainte numele ce-l poartă acum. Hotărârea ei nerechimbată este, ca să vă lase, pe D-ta și pe Maude, în posesiunea numelui și a averei. — eu am mai mult decât le trebue soroori și nepotei mele și D-ta, cu fiica D-nei nu veți fi de fel nelinistate. Uită pe cei morți, Elisabeto! Viața vă mai poate aduce încă multă bucurie, măcar numai prin gratiosa și interesanta D-ta fiică. Sper, că în viitor veți fi mai fericită, decât în trecut. La primăvară vom merge în Ost-Indica, soru mea doresce foarte tare aceasta. Ea doresce să viziteze și grațiosa, și plăcuta insulă, în care s'a născut copila, și dacă va fi cu putință, îi voiu îndeplini dorința. Eu acum nu mai am nimic altceva de făcut, decât numai, să fac fericiți pe aceia, pe care îi iubesc."

Elisabeta își întinse mâinile, fără să poată răspunde nimic. Oh! dacă ar putea merge și ea cu el, fie măcar și până la sfârșitul lumei! Oh! când

s'ar putea recâștiga amorul, pe care odată l'a despretuit! E toți puteau fi fericiți! — Berta — copila Bertei și amantul, pe care ea odată l'a respins — pe când ea rămânea singură — o jertfă la supărări, spaime, la frici și la mustrări de conscință!

Îi se părea ca viață nu o va mai putea suporta sub aceste condițiuni.

Palidă și mută ședea ea aci, cu mânile intinse, fără de vre. Florio vădu palorea ei, vădu mișcarea, care de astădată era adevărată, de dorce ea voia se o ascundă și nobila lui inimă se immuie.

„Poate că am judecat o prea aspru, gândi el, îndreptându-și ochii pe frumosa ei față, care luase o expresiune de nimicire, aprope de desperare.

„Dacă aș putea crede, că D-ta ai trăi cu noi toți in pace — că ai putea deveni una dintre ai noștri și ai fi fericită la noi — atunci te-aș ruga Elisabeto, se vii cu noi in Grecia estică.

Ea il privi cu surprindere.

„Cum? Se merg cu D-ta? întrebă ea, abia respirând.

„Ca soția mea. Nu numai, dacă ne poți iubi pe toți, Elisabeto. Eu nu mai sunt atât de romantic, după cum eram odată, dar pentru o schimbare atare D-ta, aș fi dat jumătate din viața mea. In casa mea numai iubire și fragezime trebue se domnească. Dacă vii cu noi, atunci pe toți trebue se ne iubești.

Pace — iubire — fragezime! Aceste cuvinte căzură ca o mâncă pe inima ei secată. Îi era la și când mergea prin valea morții la iad — și ai i'ar deschise și priveliște cu cumul de rosă, unde putea afla protecțiune și unde se putea scăpa de grozmica-i supărare.

Nu vin de lacrămi izvorâte din ochii ei; ea plângea şi suspina de bucurie.

„Nu sunt vrednică, zise ea, recăştigându-şi vocea — nu sunt vrednică! Dv-tre eşti un înger şi eu sunt rea — mizeră! Revenind soţiei Dv-tale, iar fi pentru mine o binecuvântare.

Această descurajare a unui suflet, până acum atât de mândru, înmuie inima lui Florio Bellire şi mai tare.

Atunci era convins, că Elisabeta se schimbase, numai ea cea de până acum.

„Mă bucur, dacă credi; că sunt în stare, să te fac fericită, zise el, mergând la ea şi sutându-se la capul ei, ce era plecat. Dacă voiţi şi dacă ne convine, atunci ne putem şi noi înmulţi unul cu altul la bătrâneţe, tot — deodată cu tânăra pereche, şi atunci dorinţa Dv-tre de a merge în ţările străine se va putea împlini. Şi este natural, că vă întoarceţi-ne, voiu fi micei Maude un adevărat tată. Ce vom face cu ea? o vom lua cu noi?"

Muma, în bucuria ei cea mare şi neaşteptată, ce o simţia, nici nu se gândise la copilă. Ea se uită la el, nepând în stare să zică nimica, aşa de tare îi bătea inima.

Pe când privia zâmbind frumoasa faţă a acestui bărbat, care se plecase către ea, se auzi bătând la uşă şi un servitor intră cu un plic, care mai în tot deauna îi aducea scrisori.

Omul său o luă şi se uită la adresă.

„Este pentru Dv-tre, Mrs. Ellerby, zise el, întinzându-o la faţa locului. Aprinde lampa!, porunci el servitorului.

„Pentru mine?!"

Elisabeta luă telegrama.

Lampa fu aprinsă și atunci se putea vedea cât era de galbină.

„Nu te-am crezut atât de nervoasă, zise căpitanul, care văzând ce operase și faptă. - Ce o deschidă?

„Ea — nu — nu!

Ea o ținea în mână, fără de pătă face nici o mișcare — singură nu știa, de ce tremura; sângele îi dănuia prin vine ca o spaimă nespusă.

„Ție frică de nu fie Maurde bolnavă?

Maurde! — nici nu se gândise de loc la ea. Tot sângele îi năvăli spre inimă, când deschise plicul și ceti:

„Veniți imediat acasă".!

Asta era tot, ce conținea telegrama.

Ce se întâmplase? Cine-i despecase? Pătă acestea le putea numai presupune.

Trebuia se fie astfel ședeva: Maurde era bolnavă, venise acasă, despecase și voiase se se dubloseze.

Cel puțin astfel se încerca se-și explice lucrul. Asta tot nu mai bună ședeat acea frică groznică — ședeat acea, la care se cam aștepta, deși în mod nehotar, de patru săptămâni, de când se află aci — ședeat frica de descoperire, de amisare și de — pedepsă.

Ea! Ea, femeia, grațiosa damă, era tot capa de bine o criminală, ca și unul din acei piraților obscuri, cari zici aștepta dârtoa în închisore. Unica deosebire între ei era, că faptele ei încă nu era descoperite. Dar dacă această telegramă fu trimisă din causă că o bănuia? Că mecanismul legii o aștepta

de te întorna?

Încă înainte cu o lună spusese, că va sosi de curând pentru prima dată. — de mângâia cu acest brav bărbat în frumoasele și depărtatele tări orientale, unde putea alunga multe temeri rele — boa pete le și uită cu totul.

Otum însă stă mută și fără ajutor, uitându-se la cuvintele, care puteau avea pentru ea o însemnătate mare — deau de loc:

„Vino imediat acasă!"

Capitolul XXXIII.

În timpul, care Elisabeta se uită mută la telegramă, fără a-i spune lui Florio ce se face, Miss Bellue întră repede în odae și zise întâiu:

„Am primit tocmai acum o epistolă de la Maude!

„Ei bine?

„De și este cam confidențială, totuși trebue să v'o arăt!

„De la Maude?

„Da!

„Maude era când ți-a scris? — E bolnavă?

„Era în pensionat și nu se plânge de nici o bală. Vreau să o citesc, ce mi scrie

Mss. Ellerby se puse iarăș pe ocheani și rămase mută.

Ea nu se aștepta la această epistolă, care până ce i-da o lămurire în

privința telegramei:

„Mândre este o copilă romantică, amabilă și isteață!

„Da, negreșit!

„Citește, citește, Miss Bellire! strigă Elisabeta, cuprinsă fiind de o mare neliniște.

Iată ce:

„Să nu crezi, dulcea și alba mea rosă, că numai tu ești limpezimea și adorata. Ah! nu, prejudeci! mai sunt și alți amanți, afară de curagiosul tău Varle! Chiar și cu am un cavaler credincios — pe adevăratul meu obiect misterios, care îmi este cu atât mai credincios protivnic, cu cât mi-i cunoaște mai tăcerea mea numele și care ar da o despărțire respectuoasă de mine. Închipuiește-ți, cât e de frumos și romantic să fii adorată de un necunoscut! Sunt foarte veselă!

„În fiecare dimineață gândesc că acesta a fost numai un vis — dear cause es — totdeauna îl întâlnesc. El atârnă de brațul unui felinar — pare că trecem — ca o furnică de oi — și numai după mine se uită. Despre asta m-am convins!

„Eri din întâmplare îmi scăpă o rosă și petele, care se-nșiruiau după mine, îmi spuseră, că el a rădicat-o și o băgat-o în buzunarul vestei. — Poate că mai târziu o fi mâncat-o! — Apoi dear să-ți trimet fotografia lui. Cum

„Ce-ai mai mirosi? Sunt sigură, că tu crezi că el este tînăr, frumos, elegant! — Departe de astea!

Cum crezi poate să aibă aproape 50 de ani — de nu-i spui încă lui Vasile! — E înalt, subțire, statura frumoșă și plăcută. Poartă un costum de marinar și exterior il arată ca și cum ar fi ieșit dela o cățătore de balene.

Are încă ceva nobil și (mărinimos) melancolic, ceeace il face foarte interesant.

Ții oprim, fără glumă, iubită, că într-adevăr să înverteșca mocai de vr'o câteva (zile) săptămâni un om în prejmul pensionatului. Madama nu l-a văzut încă, căci altmintrelea i-ar fi pus poliția în urmărire. Numai eu am observat cât e de trist și melancolic! Ce ce mă interesează atâta, nu mi pot da sorocălă; fetele mărturisesc, că el numai la mine să uită.

Ele il numesc: „Holandezul călătorul al Mareei" și să tem, ca să nu dispară cu el într'o zi. „Ha! e ceva plăcut.

Sângele îmi clocotește în mine! Și astă e numai prima mea victorie! Mă prăpădesc de a mai purta ochelarii și giurnalul, căci atunci mă să pote numai acestea sunt, care i-au luat ochii asupra mea.

Înaintea profesării nu vorbim nimic despre acesta, ne tăcă cu putință existența e mai bună, adecă uitarul etern. Celelalte fete mă rogă să le las lor chiseaua să le păstreze, numai ca să avem câte ceva de vorbit.

Vatăl mă dar așteaptă cina pensionatului, iubită Berta!

„Oricum să trecem la altceva. Ce mai face iubita mea mamă? Ce sigur că și petrece foarte bine. Oh! cât de mult o invidiez! Dar-i o ocazină de cinstiri pentru mine, dar să nu-i spună nimic despre „Holandezul zburător", căci acesta ar neliniști-o!

Când sosi Miss Bellue cu ceaiul după aci, Mrs. Ellerby văzu de-odată că de pe staun, ținea telegrama strânsă în mână și uitându-se la cifroe cu niște ochi mari și operați. . . .

„Te rog nu te înspăimânta așa, o rugă Florio, punându-i mâna ușor pe umăr. Nu-i nimic neliniștitor. Miss Maude poate că are dreptate zicând, că numai giuvaerele au fost punctul magnetul, care le atrase; dacă vrei, Elisabete, mă pot repezi până la Boston, de unde cum stă lucrul-om veda dreptul să fiu protectorul Maudei, adăugă el cu un zâmbet însemnător. . . .

Ea nu răspunse acestui zâmbet; inima îi bătea cu putere, genunchiurile îi tremurau, niște presupuneri nebune și înfricoșate o copleșeau. . . .

„Dar dacă ar fi Archibald?! Poate ar fi tatăl-dă? Acesta era (cuget. tul) strigătul sufletului ei torturat.

De-odată începu să rădă cu hohot, așa că Florio de înspăimântă, ea întâiul privirea lui întrebătore și începu din nou să rădă.

„Câte odată îmi vine câte un cuget nebun . . . . un ce imposibil! Dar această telegramă — Florio — ce să mai gândească despre ea? Jacob până nici o cauză binecuvântată, nu s-ar fi permis această libertate.

Tot îmi vine să cred că Maude a venit aseară. Dar de ce? de astă nu'mi pot da socoteală. Mai e timp să putem pleca cu primul vapor?

„Nu! — e prea târziu, dar cu trenul, care va pleca mai târziu — peste o oră. Mie nu'mi vine să te las să pleci singură!

„Am o fată cu mine și trăsura ni va ridica de la gară. Nu trebue să te neliniștești! Când zici că va pleca trenul?

„Peste o oră!"

Până atunci mai am timp. Fata întră în odăiță de unde va împachetă tot, eu mă voiu îmbrăcă repede cu costumele de călătorie. Până atunci vom fi gata.

Mâinile îi tremurau ca frunda, pe obraz îi ardeau niște pete roșii și ochii îi sticleau.

„Ce să îmbolnăvească!" zise Flora, după ce ea își veni odată. Ea e cu mult mai iritată în raport cu starea lucrurilor. Totuși își dă odată să înțeleagă, poate că acolo îi voiu putea fi folositor.

„Eu încă tot așa gândesc, unchiule! — mi-ar părea bine dacă ai însoți. Epistola Maudei n'ar fi impresionat așa, dacă n'ar fi fost telegrama. Crezi dre să i se fi întâmplat ceva Maudei?

„Nu știu; eu încă sunt întâi, Mrs. Ellerby îmi va permite să-o întrebuințez. Dre cine va fi acela, care a trimis acestă telegramă neînsemnată, așa zădarnic, trebue prevăzut. Îmi pare că copila a trimis'o; ea e atât de nesocotită. Să sperăm că astă-i numai o neînțelegere între partea nesocotită fete, care le face tôte pe rând. Vezi să mi-le spui. Sam un rând de haine în sufer, căci plec și eu cu ea.

Când veni Elisabeta până spata și pe căpitanul. Ea îl rugă să nu mai vie și să rămână acasă, el însă nu voi și ea trebui să cedeze. Mai bură câte o cupă, și puseră în mărime și mestecă la sfară.

Afară ninsese. Copiii cari stăteau pe la ferestri, să bucurau de această noapte frumoasă; pentru Florie era o adevărată plăcere, văzând așa de aproape lângă femeea, care era să devie a lui. Pentru Elisabeta însă, această călătorie nocturnă și neașteptată era o tortură infernală — o fior frică mortală; frica unui pericol necunoscut, de care bucuros ar fi voit să scape, dar care o mâna spre o sorte nemilosă, neînduratore . . .

Capitolul XXXIV.

Vârfurile celor șase palmieri ale pe insula pustie erau încă tot verzi sub cerul albastru, care plutia deasupra pustiului nemărginit de apă.

Dar ce-s pentru acești arbori, cari supraviețuesc vieții omului, câți-va ani mai mult sau mai puțin? În vinele lor reci n'au nici o pasiune distrugătoare, ei își șoptesc tainic unul cu altul și să unesc împrejurul colibei.

Această colibă, pe care o zidiră cu tâner căpătorit, fiind nelaun de geloșie — mai există încă, fără să să vadă ar fi un semn de ruină; ei și au trecut mai mult de 15 ani, de când mumă prisonieră îi treeu

pragul împreună cu copilaşul şi cu credincioşa Marta, ca să se pună sub scutul căpitanului Harron şi să mărgă pe bordul micului vapor, care sta gata să le primească.

Da! bolidul n'arăta nici un semn de stricăciune, după cum se cunoaşte, ba încă se vedea ca şi când ar fi locuită.

Şi într'adevăr! Un ca locuitor un nebun. Da! un nebun, singur pe această frumoasă insulă, în care numai păsările şi florile sunt singurii lui tovarăşi — şoptirea palmierilor, singurele vorbe, ce le mai aude văzând ale lui. Un nebun, căruia încă nu-i lipsea de tot mintea, care conduse cu îndemânare mai de mile mica corabie pe un timp de ploie şi furtună şi în sfârşit după mai multe luni, ancoră în micul său, dar care putea eşi pe insulă. Călătoria fusese foarte periculoasă şi înfricoşată pentru oamenii lui, care trebuiau să observe mai mult pe căpitanul lor nebun, decât cerul şi apa.

Oamenii bieţi erau foarte obosiţi de frică şi de luptă cea grea cu înfricoşatele furtuni de pe oceanul Atlantic, şi când ajunseră la insulă, unul din ei muri chiar atunci, altul muri după opt zile de o boală, al treilea rămase cu domnul său, aşteptând încă şi aceasta o ocazione să părăsească insula. Într'o zi fu văzută de orizont o corabie şi Tom eşi cu micul Yacht înaintea ei — Tom, ajutorul grădinarului.

Ce va fi istorisit el oamenilor nu se ştie, destul că fu primit pe bord, lăsând Yachtul în mijlocul mării, la voia întâmplării.

Prin această faptă el făcu pe Archibald Ellerby, căci el era, să nu mai

poliță părăsi insula, dacă ar fi voit, el încă nu se gândea la asta.

După ce petrecu câtva timp aci, sălbăticia lui naturală se transformă într-o stare ciudată, dar liniștită. El făcu mici descoperiri curioase și mica colibă.

Urmele sălbaticilor nu surprinse așa de tare pe Robinson Crusoe, cum îl surprinse pe el aceste descoperiri. Dar ce oaspete? — Iată ce! Un țesătură fantastică — o haimană de copil și — o ființă mică și prăpădită. Mai găsise o carte — romanul Bertei — pe care și-o aminti cu mare plăcere la plecarea ei de aci.

Această carte îi spunea despre curățenia inimei ei, nevinovăția sufletului ei ... de credincioșa Martă, de mustrarea copilei, pieirea lui, de pasiunea pregătită a mumei, de creșterea copilei, și de adevăramentul Martei: — acei înșelată.

Cele ce s'a întâmplat mai târziu le veți afla din epistola, ce i-o trimise Jack, cadetă cum părăsise insula, cum a fost copilul scăpată de unchiul ei — ah! mare Dumnezeule! Nu va fi scăpat și mumă printr-o întâmplare fericită? Ea venise la el — ah! durere! numai ca să audă că el s'a căsătorit cu verișoara-sa. Ea dispăru iară, dorind să fie fericit și poate gândind, că l-ar face nefericit, aflând că ea trăiește, după ce îmi puse să întâlnească pe Elisabeta.

Oh! mare era mizeria — durerea și disperarea, ce dinții — acestea îl făcură să părăsească casa, deocamdată de verișoara lui, ca să-și ispășească nerecunoștințele păcate în exilu, cu o căință adâncă, pe care numai un suflet măreț o în stare să o dimță.

Romanul Bertei îi aduse o mare mângâiere. El aștia și pieirea ei, ceea ce făcea ca gândurile lui bolnave să se mai liniștească și îi să facă ca și cum ar fi lângă ea.

Plăiuța influința, ce avea asupra lui, facea ca frigurile ului vine să-i înnecăce; el numai era nebun, ci numai trist și descurcat. — Îți aduce, că el nu trebue să mai trăiască; nu voia însă să se sinucidă, ci voia să fie îngropat de viu în această închisore, ce o destinase pentru sa — îngerul nerăbdătorei. Mânca ului tatarul ei, bea cu pahamul ei, vânătă pierinde, pe care își rădichise sea capul, cultiva florile, ce le plantase ea și umbla pe cărările călcate de picioarele ei. . . .

Cel mai nimerit era, ca Elisabeta să-l creadă mort, să-l uite, să se căsătorească iarăș și să fie fericită. Din insula pustie nu putea pleca nici o veste, numai el mai trăiască. Își aduse de datorie, ca să rămână pentru totdeauna în acel loc, unde era, ca să își aștepte pământul.

După plecarea lui Tom cu Jachtul nu-i mai rămase nici o alegere. Cu toate acestea el să temea ca nu cumva Tom să-i trădeze locuința.

Trecură mai luni și ani dela plecarea lui Tom, fără ca să fie deranjat de nimeni.

„Tom tot a ținut de cuvânt, își dise el. Ală-a jurat că va ținea secretul, și vede că l'a și ținut.“ Totdeauna sam avut încredere în el.“

Țipanul și leagănul copilei erau sameturanul lui.

Când provisiunile erau aproape de sfârșit, fu silit să să gândiască mai deaproape la existența lui. Își făcu o grădină, sădi fructe și legume, semănă grâu și ovăs. Astfel putea trăi.

Și bătrânul foc al ului vechi lui supușenie să stinse și expresiunea nebuniei dispăru ului nobilele lui trăsuri; niște gândiri line și triste i veniă

feții lui o dreaptă blândețe.

El se împrietenise cu marea cea măreață, cu cerul etern și cu arborii șoptitori.

Anotimpurile uniforme: timpul frumos și ploile veniau și treceau și după aceasta societea el unii.

El nu aștepta, nici nu dorea sau spera nici un ajutor și nici nu era nici un dușman. Din când în când își zicea:

„Singurul mod, în care îmi pot expia păcatele, este să mă ascund de societatea omenească."

Într-una din zile văzu o corabie mare și frumoasă — ca era cam o milă departe de insulă.

Ore de ce îi bătea lui Archibald inima cu atâta putere? El își zicea că trebue să meargă acasă, acolo să se ascundă și să nu dea nici un semn, el simțea, că ar fi nedrept, făcând altfel.

Se duse în casă și se puse jos.

Nu rămase însă mult timp așa. În câteva minute era iară afară. În mână avea un steag, care rămăsese ai dela Jacht.

O privire plină de dor aruncă el asupra corăbii'; dorința de a se întâlni cu semenii săi, deveni mai puternică în el, ca decisiunea de mai nainte — cu abilitatea unui matros se urcă pe unul din cei dece palmieri, lăsând steagul să fluture în aer.

Capitolul XXXV.

Când sosiră, Mrs. Ellerby și căpitanul Bellire, la locul lor de destinațiune, nu-i aștepta nici o trăsură la gară.

Această împrejurare, împreună cu telegrama făcură lucrul și mai misterios.

Căpitanul luă o birje, oprită dinaintea peliței și tăcută ca o mare, căci deși un sfert bizantin și ne dau și el.

Erau vr'o câte-va mile până la Ellerby, cu toate acestea Elisabeta nu-și deschise nici măcar odată gura, ea rămase mută în tot decursul acestei călătorii. Un simț de ghiață avea ea în fundul inimii. Ori ce ar fi așteptat ea, dar grănicerul la Ellerby — fie la privirea dată la semnalul căii ferate, era, după cum îi se păru, rău cel mai mare ce i se putea întâmpla.

Această casă frumoasă — după ceea ce făcu ea înainte cu patru săptămâni — numai era pentru ea altceva, decât locuința unei fantome urâcioase, a unui spirit, ce o persecută.

Murmurul neîncetat și loviturile valurilor de țărm îi sunau la urechi întocmai ca plângerile unui muribund.

Legetele ei albe și delicate se străvezeau asemenea, când birja

intră pe pórta castelului.

Privirea-i aruncă de sama casa invechită de ani — totul se vedea liniștit și tăcut.

Cele două lampe dela entrée ardeau ca de obiceiu, încolo toată casa era învelită în întuneric! Doar nu! o lumină pătrunde prin obloanele întredeschise din camera de lectură.

Cine se fie óre acolo?.

Elisabeta se dete jos din trăsură d'odată cu căpitanul, care repede trepte ca se ajungă înaintea lui la ușă și trase clopoțelul.

Ușa fu indată deschisă și Jacob se uită a pară cu o față înspăimântată.

„O maestrane! Vă sunteți? strigă el după ce Elisabeta își trase vălul de pe față. Mă bucur vădindu-te, dar nu vă așteptam se veniți așa curând.

„Ce s'a întîmplat ani, Jacobe? Vă mi-ați (trimis) telegrafat se nu ascund?

„Pentru Dumnedeu! Nu!, gospodăriea mea nu, e mai mult o oră, de când s'a culcat. Toți am tăcut ca și orcum și n'am voit se vă deranjăm, până ce nu ne-ați scrie.

„Am primit o telegramă, Jacobe, fără nici o adăugire.

Bătrânul servitor rămase cu gura căscată, uitându-se la palida și înspăimântata Elisabeta, a cărei spaimă și frică el nu le împărtășia...

„Credeam că Maude e bolnavă și va fi venit aceasă.

„Mulțămită lui Dumnezeu! Nu! madame! nimeni dintre noi nu e bolnav și nimeni din noi nu v'a telegrafat. Poate însă se petrec lucruri curióse — forte curióse, dise el mai multe șoptindu-și mitănduse la nesciința sa. Intemplări curióse, lucruri misteriose, pe care nu ni le putem esplica nici unul chip. Uite. Proba sustine că sunt fantome, eu încă nu cred să fie adevărat. Nu vă voiu fi trimis aceste fantome telegrama, madame?

Elisabeta îl privi cu spaimă.

Căpitanul, pe de o parte rădend de spusele lui Jan-Bart, pe de o parte, iar pe de altă parte compătimind iritațiunea nervosă a Elisabetei, intră în casă, trăgendu-o și pe ea.

„Acești omeni spun prea multe absurdități și sunt forte superstițioși! Mâinile ți sunt reci ca ghiața, Elisabeta? E foc aprins oare? întrebă el, aruncând ochii pe calorifer.

„Da, domnule! mai e puțin, dar voiu adauge îndată lemne.

„Elisabeta intrând zăpădi repede o privire prin toată odaia, dar nu era nimeni și căldu adăpostită pe un scaun.

„Nu înțeleg! repetă ea frângendu-și mâinile.

„Nu te mai gândi atât. Liniștește-te și nu mai întreba; voiu vedea eu însumi de ce este causa tuturor acestor neplăceri. Lasă-mă pe mine să descopăr acest secret. Poate că Amanda va fi voit să vie acasă și vorace să fie primită de mama ei. Să așteptăm, poate că va sosi diminețată. Atunci ne va spune că a uitat'o capul seu că i-a fost dor de casă, sau i-a fost frică de acel aventurier.

„Asta-i unica explicare mai aproape de adevăr. Ești istenită și slabă, fiindcă n'ai mâncat o nimica. Să-ți aducă niște ceaiu, Jacob, și cevra de mâncare. Iu mă voiu duce la un hotel — trăsura mă aștéptă afară. Ceiace îmi permiți, te voiu visita diminéța la déjun și dimi diseară să sfarde ne va vădéca ui spinare, incă inainte de a fi déjunat. Promite'mi că vei dormi, ca până diminéța să-ți recăștigi rosétea, urdăcuga el zîmbind și vedénd cât era incă de palidă și prépădită.

Când îi intinse mâna ca incepu să-i sémbăsca, dar acest sémbet era slab și-i peri pe buze.

„Apoi voiu face, șopti ea. Ce esti tu tot deauna liniștat și precaut, Ha! voiu bea un ceaiu și apoi mă voiu culca. Diminéța să vi ia pe la nouă óre — vrei? Ce diguv că fiica mea a fost aceea, care mi-a jucat acésta farsă.

„Se-o ierti insă. Și acum nópte bună, Elisabeta, somn usor și visuri plăcute!

„Nópte bună, Florio!

Privirile lor se intâlniră — era o scurtă despărțire — numai pentru câte-va ore, dupăcum credeau ei. Ceiace omul propune . . . . .

Bellire se urcă in trăsură ciumetind la frumóa femee, pe care o lăsase și pe care in curênd avea să o numiască a sa.

Elisabeta urmări depărtarea trăsurii, care se depărta — ea rămăsese numai diuguvă — Jacob se duse să-i aducă ceaiul.

Era un ce inspăimêntător pentru ea să fie numai diuguvă in casă.

Fata avea să rodească numai o stană de piatră cu bagajul – şi aşa mi părea vău, că nu o adusese cu ea. Ar fi stat mult să nu fie numai ţinută.

Până ce veni Jacob cu ceasul în care să pună o eternitate, de şi în realitate trecuseră numai câteva minute. La bău ceasul; celelalte bucate nici nu le atinse.

„Jacobe! ce voiai să zici D-ta, când ai amintit de „lucruri misterioase“? Eu aşa am că nu eşti superstiţios.

„Vai nu sunt madame! Dar dacă aşi fi aşa, şi bătrâna D-ta nu se înşeală, nu mai sânt eu, ce mi văd ochii şi ce mi mai aud urechile, aşa nu mai sânt Jacob, care trăiesce la Ellsby de 82 de ani, şi un înşelător! Adevărat că e cam curios, că această casă, în care de sute de ani nu s'a văzut nici o fantomă, să devină acum locuinţa unor duhuri. Aşi spune însă, pe Dumnezeul meu, că l'am văzut şi am vorbit cu el, madame.

În tonul, cu care vorbia bătrânul era ceva convingător, şi dacă scopul lui era să producă o impresiune asupra ascultătoarei, apoi puţea şi mulţămit cu efectul cuvintelor lui. Trăsurile stăpânei lui deveniră confuse şi culorile-aşa pământa cu un zadarnic şi nu era în stare să pronunţe întrebarea, ce-i tremura pe buze. Sunetul şi zgomotul oceanului o'Hlantic îi lovia urechile, în vreme ce ochii ei plecaţi în jos, nu vedeau nimic altceva, decât trupul întins jos pe ţărm şi valurile ce veniau, apropiindu-se mereu — de acel trup — înecându-l.

În cele din urmă buzele Elisabetei rostiră:

„Şi al cui spirit era acela, pe care credei că l'ai văzut, Jacobe?

El o privi cu îndoială, ca şi când s'ar teme, că ea nu va putea suporta, ceea ce va auzi:

„Dacă nu-ți va face rău madame ..... ți-am spune ... a fost al stăpânului meu!

„Al stăpânului tău?

„Da! — al lui Sr. Archibald!

„O-o-o! chemă strigăt, pe care îl scoase Elisabeta se putea vedea, că provenia din cauza unei uşurări, ce dînsa. Ea şi adunase toate puterile ca se poată suporta spaima, auzind un alt nume; cum însă scăpă de îngrijire şi începu se rădă cu hohot.

„Da madame! ori vreți: ori nu — spiritul lui Sr. Archibald umblă noptea prin odăile acestea. Deschide uşile, închide ferestrile, caută în pulberi şi scrinuri; citesce scrieri vechi; la miezul nopții se pune la masa ferestră, unde obicinuia se şădă odinioară, uitându-se pe mare. Iată sunt treimai douăsprezece ore — dacă vrei vino se ți-l arăt cum stă, uitându-se la mare şi la cer. Vino şi vei vedea, că spun adevărul.

„Ba nu, mai bine rămân aci.

„Se-ți fie frică de spiritul lui Sr. Archibald! Dacă nu-ți va face nici un rău, madame!

Frumosul orologiu de pe cămin tocmai bătea 12 ore, şi după cătevа secunde îi urmă şi orologiul cel mare din antisală. Elisabeta se ocultă, ca şi cănd ar fi fost silită de o putere nevăzută, uitându-se cu niște priviri curiose şi înspăimîntate, care făcură pe bătrînul Jacob se tremure, la uşa încuiată, care ducea în antisală. Deodată se întoarse cătră servitor.

» Ea fost Maude aceea, care a trimis telegrama, căci atunci ar fi trebuit să vie din Boston. Maude n'a trimis-o — așa dar cine ?

Groază și spaimă zăcea în vocea ei.

» Fără îndoială că fantoma lui Mrs. Archibald.

Umanoizi ascultau; li se părea că și casa în odaia vecină ar umbla cineva. Toți servitorii dormeau de multă și așteptă de ei altă ființă nepământeană nu se mai afla în castel, în toate aceasta se anunția sămânța sfârșitului pașilor. Prințesa Elisabeta fu neodihnită de un nou zgomot ușor, de care se apropiau pași. Acum zăbovia mai rămâne, pumnalele și mâini îi căzură fără putere în jos, întreaga ființă îi era plină de frică și de spaimă.

Deodată se deschise ușa cu putere și înaintea ei stetea — Jack Harron, fantoma, de care se temea. Cu un țipăt înspăimântător se întoarse nefericita femeie ca să fugă — și căzu leșinată.

Șomarul și nepăsătorul Jacob, care trecuse și nu știa causa spaimei stăpânei lui, strigă îndrăzneților:

» Cum ați intrat D-le în baunton, Mr. Harron ? Vedeți ce ați făcut ?

Apoi îngenunchiă, încercându-se să ridice pumnosul trup de jos.

» Lasă-o în pace, morări Harron, și adu cevа de băut. Blestemată mai sunt și femeile — ele totdeauna leșină! Ne-a stricat toată gluma, Will. Noi însă vom juca scena până la sfârșit, nu voiam să fim înșelați prin meșteșugirile acestei dame, de plăcerea, ce am plătit-o. Haide Will, să mă ajuți!

Unul prinzându-l și matrozul, pe care Tom îl ascăpătuia de ori câte-va ori șeptămâni în colibă lui. El avea un costum de matros și pălăria

apăsată tare pe ochi. Buzele Elisabetei începură să tremure și începu să oftezze. Matrosul, chemat la vreo parte pe Harrow, o rădică de jos și o puse pe un pat, sprijinindu-i capul de scaunul acoperit cu catifea, în vreme ce Jacob sărută și sorbi. Matrosul îi luă paharul la gură; după ce bău, se retrase la ușe și rămase acolo.

Capitolul XXXVI.

„Jerobe! poți să te retragi în odaia ta d-ne; nu mai avem trebuință de d-ta, zise Jack Harrow, după ce Elisabeta își mai veni puțin în fire.

„Vin mă duc, domnule; nu las pe stăpână-mea singură cu unul ca d-ta, răspunse bătrânul iritat. Ea e bolnavă și are lipsă de mine...

„Eu sunt stăpân aci, strigă Jack, apucând pe bătrân și scuturându-l pe ușă afară; apoi închise și zăvori ușa, după aceea apucă pe marinar, îl trase de la ușă și îl puse triumfând în fața paliței femei, care se uită cu spaimă la el.

„Ah! ticăloșă! strigă el cu neîndurare. Te asigur, ai crezut că sunt mort, dar te asigur, că acela cu care ai acum de-a face, nu e fantomă. Mrs. Ellerby!

„Mulțămită lui Dumnezeu! șopti ea abia auzindu-și inimă.

„Mulţămesce mai bine acestui tînăr, dise Harrow, arătînd pe matros, care cu pălăria nedesfăcută pe vechi, privia tăcînd această scenă. Eu aşi fi voiu acolo, unde eroiaţi, dacă n'ar fi văzut faptă D-ne şi nu m'ar fi pecuit la timp. El mi-a scăpat viaţa — dar cu toate acestea D-ne tot neîngăsce rămîi — o caingăsce sprovăr de răsuită şi flegmatisă, cane mănăncă la masă cu un om, se îmbrace cu el, îi tornă opium ca să facă şi apoi — îl ucidă cu sînge rece! Ce vrece sunt eacă ca viaţă, nu pot face se ţi se pună storcangul de ogătul D-tale. Trimite-voi şi rotunda, care cu coletele de diamante e atăt de seducetore; te pot eară trimite pe mai mulţi ani ca închisore, fiumuţeţa mea, pentru că cele două sunt un martor, care a văzut, cum m'ai tras jos de pe branşă cănd veniă valurile şi m'ai lăsat, zăcînd ca năjşp, tocmai cănd apa m'a acoperit.

„Trimite-mă la închisore, dacă vreai, Mr. Harrow, dise Elisabeta supusă. Sunt atăt de veselă, că planul nu mi-a reuşit, încăt voiu suferi bucuros această pedepsă. Cumnaţeu eue, că torturile ce le-am suferit ca aceste patru săptămăni, au fost nişte pedepse mai rele decăt închisórea, ba! ba chiar decăt şi moartea! Ori care ar fi urmările, totuşi mulţămesce lui Cumnaţeu, că acel om a nimicit planul meu cel rău.

„Acesta a fost un plan infernal. Văiu mi-ţi vine se crezi, că o femee aşa de frumósă şi bălănduă după cum se vede, se fie capabilă de o astfel de faptă!

„D-le mili relaţiunile, răspunse ca ca un ascultător. O dramă nobilă este la multe capabilă, ca se alapi se nu se căsătorăscă cu un om atăt de groaznic! Te-am implorat, ţi-am oferit jumătate averea ca se mă laşi liberă, D-ne insă ai refusat. D-le voiai se ai tot,

pe mine, împreună cu averea și bunurile mele. Ha! V^tre m'ai silit la această faptă*; și totuși sunt veselă, că nu mi-a succes, pentru că mustrările de conscință și mizeria mea îmi erau insuportabile. Ce voi acum dela mine? Oricât că nu succea, se mă căsătorească cu V^tre? – Odată n'o fac!

El începu să râdă cu hohot.

„Nu!, iți multămesc iubită Lucreția Borgia; mi-ai trecut prostia ce ai te mai iasca de soție. Voiaiu se mi beau cafeaua până otravă.

Orbata închisă îi acoperi fața ei palidă.

„Ți-am telegrafat să vii acasă; fiindcă eu părăsesc această țară și mai întâiu am voit se mă vorbesc cu V^tre. Ți-am adus mantoul, ca luerul se fie mai sigur. V^tre ai voit se mă ineci, ca se te poți căsători nempedecată cu mine cu tenerul cunoscut, care te-a insotit până aci. Ei bine! eu sunt multămit și mi'l invidiez, dar prețul tăcerii mele despre această mică afacere și despre celelalte, trebue se mi-l plătiți. Ție dre ce sunteți în ajun, ca prin căsătorie se câștigați o partidă grasă, nu vădi nici o causă de ce se fim forțat pentru V^tre. Ție succea v'iți cer tot ce ai, până la ultimul obolar. Portița fiicei V^tre nu voiesc se o iau, ci cel puțin se-i las o fată, încât să poată trăi în comoditate. Până în acest moment nu scie încă nimeni nimic de crima V^tre; nu convenițiasupra condițiunii mele, atunci până peste 24 de ceasuri toată cetatea va vorbi despre această istorie, jurnalele vor avea ceva de scris și V^tre, nobila mea damă, veți schimba această locuință bogată cu una din celulele închisorii, unde pletele

* Pentru că alt mijloc de scăpare nu era pentru mine.

cele lungi ţi se vor mai ~~rumpe~~ scurta pieptăn şi elegantele vestminte de mătase le vei înlocui cu hainele condamnaţilor.

Elisabeta începu să respire.

„Ce zici de ceea ce ţi-am spus?

„Sînt şi puterea D-lui şi n'am nici o alegere, şi mie mi-e tot una, căci m'am săturat de viaţă; pentru copila mea însă trebue să caut să-ţi cumpăr tăcerea. Fiica mea e mândră şi nevinovată şi pe mine părinte, ar omorî-o, când ar auzi, ce-am făcut. Pentru dînsele trebue să mă înţeleg cu D-l, deşi este un mizerabil fără pereche! Te despreţuesc, spune-mi însă ce mi-ceri, spune-mi ce să fac?

„Bagă de seamă şi nu mă sătura, adică Varron sătrănit, căci altmintrelea îţi voiu cere cu mult mai mult de cum gândeşti.

„Dacă ceri tot, ce poţi să ceri mai mult?

„Pe ceea copilă, de care ai vorbit. Am văzut-o şi mi-place. La ea mâne va fi de măritat şi se va face mai frumoasă decât D-na; ce ar fi, dacă tăcerea mea ar costărui dela posesiunea ei? Odrăslul fiica, voiu avea şi averea întreagă. E ceva curios, că până acum nu m'am gândit la asta. Deci dar – zise?

Ea îl privia fără cuvânt şi înţepetrită: ea ştia că el e în stare să abuzeze de puterea lui în acel mod. Dar abia pronunţă nemaiauzitul nume familiar de: „Zise; când o lovitură neaşteptată din partea mătroşelui, pe care îl adorase ca martor, îl trânti la pământ.

El sări iute în sus, întorcându-se către adversarul său.

„Ce însemnează ceiastă, câne? urlă el, scoţând un revolver din buzunar.

„Oricât insemnează să în presența mea să nu cuteri să ofenseri pe Mrs. Ellsby în o astfel de familiaritate, fu răspunsul rece și liniștat cu tăiș amenințarea armei.

„Cine dracu ești tu, de vrei să mă învoiți maniere? întrebă Harron, mânia, în care ținea arma încă, să lăsă în jos fără putere; uitându-se cu atențiune la matrosul, care deodată luase modul de vorbire și poziția unui gentilom.

Elisabeta încă să înfricoșă; ea să uită cu atențiune și plină de așteptare la acest bărbat, cerea, ca și amintirea anilor de mai nainte, îi deșteptă prin minte.

Chiar și bărbatul părea să să lupte cu o iritațiune internă; să stăpâni însă îndată, își șmulse pălăria cea bătută din cap, aruncându-o la pământ, apoi își rădică capul, să întoarse spre Elisabeta și o privi fix.

În acelaș moment ea răsări în sus cu un țipet pătrunzător, care străbătu prin toată casa:

„Archibald!"

Ea voiește să să apropie de el; încă el ține mânile încrucișate pe piept, ochii lui triști și serioși o privesc, dar nu aspru, ci dureros și cu o expresiune, care-i spune, că o prăpastie să află între ei....

Atunci ea să gândește la acelaș femeie, la Berta și păsește înderept; căderea iarăș pe ocean.

Archibald d'a reintors — era ăsa; el, pe care l'a răpit

pentru ea! Nu, nu, n-a părăsit satul de mult, pe care, crezându-l mort, l-a jelit atât de mult! El era aici — dar nu pentru ea — până nici un amor pentru ea — uimind pământele ei — respingându-o — și uitându-se la ea!

Ea își ascunde fața strâmtorată lui și stă cu ochii plecați în jos.

Harron însă se înspăimântează și ar fi dorit mult să se afle în acest moment într'alt loc, iar nu în această odae, închis cu posesorul ei.

El căuta să își facă mână bună.

„Ei, asta întrece pe toate! zise el râzând, acum văd că această este arhichibalt Ellerby, pe care îl credeam de atâția ani înfundat în mări. Și eu am făcut multe sorți D-tale, Ellerby, și nu s'a întâmplat încă nici un rău și nu adâncă în favoarea D-tale! De glumă am mai făcut, păcătuiu-o consoarta mea! Sper însă cu D-ta vei fi mărinimos și vei împuternici pe soția D-tale să subscrie căte-va rânduri acestei hârtii.

„Femeea mea nu dispune de averea mea, Mr. Harron! răspunse celălalt cu vânjoasă voce, păzindu-și ochii și deschizându-o și cercetând privirea pe D-ta, ghicește de mi părăsește casa, căci altmintrelea te scârbi afară!

„Oho! nu voi crede eu așa de ușor, zise Harron mâhnindu-se, știu spune multe despre această femee, care nu prea bună frumos pentru ea. Și până mâne la prânz o veți auzi acuma pentru încercare de omor.

„Afară! ..... părăsește cetatea și să nu cutezi să mai vorbești măcar despre această damă! auzi, mizerabile!? Te omor, de-cât să mai trăești. Atunci te țineam că ești prea iute, dar nu rău

și de aceea ți-am dat bani, ca să poți fugi din țară, după ce ai împușcat pe căpitanul de marină. Se știe, că necinstitul Florio Bellini e bănuit și necesitat să fugă, atunci când și faci cu totul altfel. Eu te pot trimite la furci, dacă vreau, așa dar vedi ce-ți păzărește inteligența ta și ce latură.

„Dar n'am bani! să răsară Harron.

„Te-ai rănit? zise Archibald întru cât amenințător și oprindu-se de el. Jack Harron își luă pălăria și își dădu capul, în care și credea deja stăpân....

Când se închise ușa după el — când îl mai auzi pe scară bătrânul Jacob, bătrânul scriitor, care străngând mâna domnului său și stăpânitor și îi ștergea cu lacrămi, cum l'a ținut de fantomă, când îl vedea cât odată noaptea în zilele ei urmă.

„Și acum, Mr. Archibald, iară vor veni timpurile cele vechi, cele bune. Mulțămesc lui Dumnezeu, mă simt cu mult mai tânăr. O! dacă ar fi ajuns și Miss Tower acasă! Bătrânul, bătrânul suflet! Ea! ea este în cer, așteaptă-mă tot așa voi și fi și ea ei! Să aducem mâna pe Miss Maude acasă....

„Tăcere, tăcere, Jacobe, șopti Archibald. Acum mai nu, să nu știi la nimenea nimic, până ce nu-ți voiu promite.

„Da, da! zise bătrânul mirat.

„Du-te acum de te culcă, Jacobe, ceasu e unu trecut, mâne vom mai vorbi. Te-ai purtat totdeauna bine și cu credință, de aceea îți mulțămesc și nu voiu uita, răspunse Archibald, întinzându-i mâna.

Lupă ce părăsi Jacob odaia, Elisabeta se culcă.

„Mă duc și eu, Archibald. Astăzi nu mai pot vorbi cu tine și tu încă n'ai poftă de vorbit. O! Archibald! nu sunt tatăl de rea, tatăl de nevrotată, cum crezi. Gândește-te că numai mea nebună tină, a fost, care m'a îndemnat la tăte. Cumineată înainte de a mă vedea, însă vei vedea, că m'am căit și am avut destul curagiu să fac ceva, ce va aduce tăte în ordine.

„Mai stăi puțin Elisabeto! Tu ai spărat, dar ești soția mea, mama copiilor mei. Pe Maude am văzut'o, ea e admirabilă și mi va aduce o mare mângâiere . . .

„Să dea Dumnedeu, Archibald! Promite'mi mie, că în călătoria ta nu vei face nici o descoperire între Maude și copila Bertei.

„De ce? Din contră, pe Maude o voiu iubi mai mult, de oare ce dealtă-ță este un trup și sufletul ei mechanicului și ală amantului ei.

„Ochii dar ei, îl întrerupse ea, dar mai mult nu putu vorbi.

„Ce? — Elisabeto?

„Că . . . că — prima ta soție — adevărata ta soție — Berta - trăiește?

„Mirare și neîncredere se zugrăviră pe fața lui.

„Cu neputință! ohu viteam și eu, am tot visat, până ce mi-am perdut mintea, apoi m'am îmbarcat, să mor să o caut - Oh! nu-ți bate joc de mine! oi și tu ai înebunit, Elisabeto? — Nu mă face să mă întorc iară de unde am venit.

Ea nu răspunse nimic; ci lăsă numai buzele ei roșietore pe mâna lui, să întoarse și mese repede în odaia ei, a cărei ușă o închise pe dinlăuntru.

Capitolul XXXVII.

Borta trăsese!

Primul muget al lui Archibald, era să umnească pe Elisabeta și să-o rogă să-i dea explicări mai lămurite, rămase însă așa de impietrit, încât nu să putea mișca din loc și incinte de a-și veni în fire, când cum încet Elisabeta ușa odăței pe din lăuntru.

El să lasă pe un scaun în fața focului aproape stins, își sprijini capul pe mâni și să gândea — să gândea — să gândea mereu — Era el de vesel sau trist? Era nebun sau cu minte? Mai trăia sau era mort? Mintea i să rătăci, tot ce pățise în ultimii ani, petrecuți pe insula pustie, părea că l cuprinde din nou.

Ce reintorcere neașteptată! O! ar fi fâcut de mai bine să fi stat până la moarte pe acea insulă pustie, decât să se reintorcă și găsească femeia, pe care până de curând le causase destula mâhnire, să le facă și mai mizere? El compătimea mai mai mult pe Elisabeta, decât pe mama lui sotie necinovată, o compătimea din causa mâniei și disperării pozițiunii, în care o pusese reintorcerea lui, când ar fi cunoscută de lume.

„Abia n'are să se întâmple, dise el deodată. Mâne, tot așa obrazat, cum am venit, voiu pleca iară și ele pentru pretone, cari dise că m'am reintors, trebue să'mi jure, că vor ținea secretul. Elisabeta să'mi

Acea numai atâția bani, câți îmi trebuie, ca să trăesc simplu și liniștit într-o țară străină. Ea! mi-am mai astâmpărat dorul inimii, văzând Ellerby; pe copila mea am văzut-o, acum voiau să mă duc iară și să nu mai neliniștesc pe nimeni. Calea-i unicul drum onorabil, ce mi stă deschis.

„Berta – trăește! Ura dar tot a fost adevărat, că ea a venit la fereastra mea, implorându-mă, să o iau înlăuntru. Cumnezeule ai tot puterea! Câtă ușurare, câtă mângâiere aș fi înălțurat, dacă aș fi ascultat de sfințitele mele, înainte de a rosti vorbele, prin care Elisabeta deveni soția mea! Nenorocita mea gelozie a amărât viața tuturor acelora, pe care i-am iubit. Eram încă cu mult mai gelos pe mine însumi pentru o ființă atât de dulce și prețioasă, care mă iubea și mi era devotată. O Berto! Berto!

„Oh! dacă aș putea vedea măcar din depărtare, oh, de aș putea auzi măcar vocea ei – de a citi măcar în trăsurile ei!

„Dar ce vorbesc? E timpul și starea să mai rechem timpurile trecute? Sigur că dulcea mea soție, numai e, ceea ce era; eu însă sunt amărât, trist și bătrân! Tinerețea noastră, pe care am petrecut-o cu atâta nepăsare, a trecut, a dus și nu se va mai întorce. Aș fi vrut să mi spună Elisabeta – unde e Berta și ce face. Dar bătrânul Jacob nu va fi știind ceva despre ea?

El păși spre ușă și o deschise. Jacob ședea cu fața roșie, încă deștept, pe un scaun în antisală. Mr. Power zăcea în odihnă și căpătă de ea și el n'ar ceea astfel nici o amiciă potrivită la bucuria lui. El vorbia mereu singur, că Mr. Archibald trăește și se vindecă iară ași.

Bătrânul urmă regele chemându-l pe nume.

„Pune-te jos pe scaun, Jacobe, și șezi-te acolo. Nu! — nici o contrazicere! Tu nu mai ești tânăr, acum e rândul meu și pot să vorbesc până la diminează. Vei mi istorisești tot ce s-a întâmplat, tot ce s-a petrecut la Elleby în decursul acestor 16 ani. Ține, bea un pahar de vin și începe. Te voiu asculta cu atențiune.

Atunci bătrânul servitor îi istorisi despre nașterea copilei, despre îmbolnăvirea mumei și cât a rămas ea de credincioasă memoriei lui, cât de mult l-a jelit, că n-a primit nici o societate și că timpul îl consacrase copilei.

Și spuse și de blânda și liniștita doamnă, care fusese guvernanta Miss Mandei și că numai ei tâmna aceasta o părăsise, ca să meargă în societatea lui Miss Bellmer, pentru că pe Mande o dase în pensionat. Doamna să numia Mrs. Hemt și avea un păr negru, adăugă el, răspunzând la întrebarea, ce i-o făcu despre ea. — De căpitanul și de Miss Bellmer îi spuse multe, tot așa și despre rana lui asupra lui Harron, care să întorsese atât de liber pe la Elleby.

Despre Berta nimă nimic, nici un cuvânt. Archibald voiu ca Jacob nu știa nimic despre ea.

Trebuia să aștepte până diminează, ca astfel Elisabeta să-i spună tot.

Arzătoarea dorință, de a afla mai mult, îl nimicise mai de tot, el înșă trebuia să rabde și astfel lăsă pe bătrânul să continue.

Împrejurul lor totul era liniștit, în odaia încuiată nu să audia nici un zgomot, adecă în acea odae, în care să retrăsese Elisabeta.

Archibald își întinse de mai multe ori capul și asculta, crezând

că aude niște pași ușori pe trepte și spera să vadă grațioasa-i figură intrând pe ușe.

El nu prea dorea societatea ei, dar aștepta cu neliniște să-i afle vreo veste despre Porta. Voia să vină lumina zilei ca să-și poată privi prietenii închiși.

„Du-te de te odihnește puțin, zise domnul servitorului său. Eu voiu merge puțin prin grădină.

„Căpitanul Zellino vine diminețața la stejar, Mr. Archibald! El poate știi, cine este? . . .

„Na – na – nimeni! Spune-i stăpânii tăi să nu-i spună și ea vreau să-i vorbesc, îndată ce va pleca căpitanul. Eu mă duc la Tom, la care am stat până acum, ca să beau o cafea. . . .

Peste nópte căduse puțină zăpadă și pământul se vedea, ca și când ar fi acoperit cu fulgi.

Archibald abia observă aceasta, trecu prin grădină și se opri lângă fereastra, uitându-se la zorele zilei, ce ieșia din spre.

„Mâinile îmi tremură, capul îmi arde, trebue să văd mai curând pe Elisabeta, iar până atunci voiu merge pe Tom și mi voiu face o cafea tare. Îmi va prăsca bine, când se va vedea scăpat de mine, și această numai pentru că sunt stăpânul lui, sau poate că s'a uitat încă acea săptămână nebună, decât că îi prevestia mea el nu poate rămânea liber. El însuș mi totdeauna mi-a fost devotat, și ce înțelege causa schimbării hainelor mele, când mă găsi în grădină în acea nópte. Trebue să-l remunerez. Știu că Elisabeta mi va ierta neîndeplinirea cuvintele mele. Această nópte m'a tulburat mai mult, de cât aș fi crezut!

El se întoarse la colibă, se aruncă pe pat și uită acelor apropiere o oră, înainte de a cere cafeaua, pe care modesta soție a lui Tom o pregătă repede spre marea lui mulțămire.

Între aceste ceasurile se făcură opt și la Ellerby se începură preparațiunile necesare pentru dejun.

Jacob acoperi masa cu mâinile tremurande.

„Sa sculat doamna? întrebă el pe camerista, când aceasta veni iute în bucătărie ca se dejuneze.

„Am ascultat la ușă, dar n'am auzit nimic — totul era liniștit; ea doarme încă și n'am voit se-o deștept, căci ai văzut cât era de ostenită.

„Ba — da — dar la nouă ore vine cineva la dejun și ăsta e aproape nouă.

„Atunci mă duc se bat la ușă, dise camerista.

Ea așteptă, însă nu primi nici un răspuns.

La nouă ceasuri se vedea ronind căpitanul vesel și fără griji, dar curios se afle ceva despre telegramă.

El se grăbia se salute pe frumâsa femee; căreia îi oferise ori inima și mâna.

În piept arca o rană și se vedea frumos și fericit, când il conduse Jacob în camera de dejun, în care lumina dorelui străbătea prin toate ferestrile.

„Mis. Ellerby încă n'a venit jos, domnule căpitan.

„Nu face nimica, ... ea era ostenită .... până se va veni,

vrei ceti jurnalul, Frumbe! – Despre telegramă s'a mai aflat ceva?

„Nu – nimica, domnule, zise Jacob cu ochii plecați.

„Nimica nou o to[illegible]easuna mai bun, zise căpitanul și mai rece decât[illegible] jurnalul.

Abia își anunță încă ochii peste el, când un țipet răsuna în toată casa, un țipet de spaimă atât de pătrunzător, încât și cel mai[illegible] și căpitanul Bellrose rări înspăimântat.

„Dumnezeule! – Mare Dumnezeule! strigă Jacob ajuns[illegible] ușii odăei. Ce este? – Ce s'a întâmplat?

„Mă tem de o nenorocire, răspunse căpitanul, alergând și el afară din odaie.

Jacob, care era mai[illegible] lui, ajungând la treptele, zise:

„Asta e vocea cameristei Kitty!

„Și?.....

„Ea țipă în odaia Mrei. Elisabetei! ..... mă tem că s'a petrecut ceva înspăimântător, ceva îngrozitor.

Căpitanul nu răspunse, nu zise încă nimic.

Deodată țipetele își îndreptă pașii spre o ușe, pe care o găsi încuiată.

„Mai este încă o intrare! strigă Jacob.

„Vaiude mie!"

El conduse pe căpitanul printr'un coridor, la o ușă deschisă, care conducea în odaia cameristei, de unde puteai trece în odaia Elisabetei.

Oamenii cei barbați stăteau năuciți în laur, uitând toate cuvintele în spaima lor mortală și ațintiră ochii în eleganta rochie de damă a stăpânei casei.

Ea zăcea Kitty cu mâinile întinse și ochii îndreptați asupra patului. Perdelele de mătase roșie erau încă tot lăsate în jos și lampa încă tot mai ardea.

Stofa grea de mătase opria lumina zilei.

Pe pat, cu fața în sus, iar frumosul ei păr castaniu, căzut în unde bogate pe pernile albe și moi, umbrindu-i frumoasa și palida-i față — îmbrăcată cu un vestmânt alb și moale — zăcea Elisabeta ..... moartă — rece ca ghiața și moartă.

O rosă roșie, care esala încă un miros plăcut, zăcea în mână; acea, care o ținea încă nu mai respira și de pe buzele ei bine făcute și strâns închise, dispăruse orice urmă de culoare.

Un țipet de durere și spaimă ieși din pieptul lui Flavio Bellini.

„Ce este asta? ... Ce s'a întâmplat? zise el tânguindu-se.

„Dumnezeu, zise Jacob cu gravitate și cernire, căzând în genunchi și rostind rugăciuni.

„Mulți dintre Champlini au fost loviți de această moarte. În toate acestea ea nu s'a răzbunat nicicuiva de nimic, care să semene cu această boală. O, Miss Elisabeta, Miss Elisabeta!

„Mă duc să aduc un medic, zise căpitanul când fugi, dorind pierderile mai în urmă serviciul.

El știa că medicul nu mai putea ajuta nimic aci, totuși se gră-

bi să-l aducă.

Medicul sosi îndată. El examină pe cea moartă, îi pipăi pulsul, își puse urechia la inima ei — la inima ei mândră, pasionată și geloasă, care acum nu mai simțea nici ură, nici amor.

Se uită apoi cu băgare de seamă, mereu la masa de toaletă, luă o sticlă după alta: vase cu mirosuri, parfum — ah! sticluța cea rămată — se uită la ea, o mirosă și o bagă în buzunar.

Între acestea camera se umplură cu servitori, cari nu băgau în băgare de seamă nici una din mișcările medicului.

Florio însă le observă cu mirare, precum și o bănuială neașteptată, pentru care doctorul nu rămase orb - - - -

El făcu semn căpitanului și se retrase într'un colț, unde judecătorul cu lanțul avea giului, zise: „Bel răspândirea cu constatarea morții, va tocmi se vadă cadavrul.

„Ați crezi?

„Și mă tem să veracitul lui va ieși altfel: „Mrs. Ellerby a murit otrăvită cu morfiu, iar nu se sinucise!

După o scurtă pauză (urmă) întrebă:

„Ai avut ea vr'o cauză? . . . crezi tu, că ea s'o sinucidere la mijloc?

„Sinucidere!

„Da! Ți tocmai!

Florio se înspăimântă la această descoperire, apoi întrebă:

„ Ceaclore, cum fi-a venit în minte acest gând înfricoșat ? Doamna era atât de fericită, încât nici că se putea mai mult. La mic visita cu aceste sărbătoriani în New-York și era mulțămită și veselă. Și după prânz primi o telegramă de la soțul său. De ce oare ce așteptăm ființa până sara, cam înnoptă-o ca un semn până ai. Ochi nu aplaudăm mimi extraordinar și eu o părăsii pe la miezul nopții și după cât știu, amândoi veselă, dar obosită și obosită de drum.

„ Apa ! atunci aici nu poate fi vorbă de sinucidere . . . .

„ Natural că nu, răspunse Florie cu iuțeală ; și pumnul inimii însă tot se temea — dar pentru ce, nici singur nu știa.

Ceasornicul din vestibul bătu în acest moment zece ore.

Ușa se deschise pe neașteptate și o ființă grațioasă năvăli în laborator.

Obrajii îi erau roșii de frig și ochii îi luceau ca două diamante.

„ Ah, mamă ! Chiar sunt ! Te-am surprins ? Când am auzit că . . . .

Ea se întrerupse cu o privire înspăimântată asupra patului, asupra doctorului și asupra servitorilor, cari plângeau.

Florie Bellew îi ședu mâinile, se-o pregătească și se-i ferească ochii a de copilă de înfricoșata realitate — de o scapă de spaimă — dar era prea târziu.

Maude Elleby văzuse, înțelese și cu un țipet, care străpunse chiar și inima impetrită a doctorului, se aruncă peste cadavrul mumei sale.

Toți cătă erau de față suspinau.

Ușa spatele servitorilor se agită Tom, ajutorul grădinarului

și lângă el stă matrosul, care ațintește de atâta timp curiozitatea celorlalți. Pălăria îi e trasă până pe ochi.

Oameni, afară de bătrânul Iacob, nu observă decât ceea ce îi place de pe fața lui cam întunecată...

Archibald ar fi dat mult, dacă ar fi putut strânge în brațe pe copila lui orfelină și nefericită și să o mângâie cu iubirea unui părinte. Dar asta nici n'o putea face.

Acum mai rămâne să vie când, trebuia să își asume identitatea, cel puțin pentru un moment.

Dacă reîntâlnirea lui și mărtica Elisabetei ar fi fost amânată în același timp, aceasta ar fi marcat pe Elisabeta de o sinucigașe.

Numai acum înțelese el cuvintele, ce le rostă ea, când se despărți de el și îi sărută mâna: „Dumnezeu, mai înainte de a mă vedea, vei să-mi dai și ceea am fost destul de curagioasă să fac ceva, care va aduce totă în ordine."

De ce nu a aflat el mai curând înțelesul, al acestor cuvinte?

Într'adevăr că ea, va aduce totă în ordine pentru Berta, pentru copilă și pentru ea singură.

Mărinimia de Champlyn va eliberat'o de totă păcatele și obligațiunile ei.

Astă-noapte, când ascultă el cu atențiune la istorisirile lui Iacob, Elisabeta se lupta cu mărtica, copiându'și astfel totă greșelile.

capitolul XXXVIII.

Ca o lovitură electrică străbătu în întreaga cetate scirea acelui mare mistere neașteptată la primărie și mănăstire, la Ellerby.

O mulțime nenumărată se adunase la ingropăciunea ei.

Căpitanul Bellive era trist și ficsat pe loc, că el a voit de se căsătorească cu acéstă femee plină de grații, care deodată deveni mireasă mormântului.

Semana, mica Maude, care rămase atât de părăsită și desolată era acuma compătimită, bogatul guvernantei încă o tinea și mânile ei se odihneau între ale Bertei.

Nimeni nu se uită la simplul matros, care cu pălăria pe ochi, stă la spatele servitorilor — El nu plânge.

Focul ochilor lui candători îi consumă lacrămile, încă înainte ce ea-i curge.

El se uită la sicriul acoperit cu flori și la fața guvernantei, cu niște simțeminte, ce nu se pot asemăna.

Ea plânge pe Elisabeta și nu observă pe străinul, ce stă tocmai indărăt.

Sara, advocatul, care până acum era însărcinat cu conducerea afacerilor (în privința) atingătore de posesiunile Ellerbylor, erau închis în odaia de studiu cu căpitanul Bellive — cele trei dame se aflau sus, în odaia Maudei, iar camerista împacheta lucrurile acestia

dezbrace Maunde, voia să se pună subscrisul căpitanului și al guvernantei și să plece împreună cu ei, cât să va putea mai curând la Honkong. Călătoria lui Voule cu Berta să amânase până la sosirea lor la locul amintit. . . .

Pe când stă căpitanul împreună cu advocatul la o masă plină de hârtii, bătu cineva la ușă.

Advocatul veni să deschidă și în luminta de ceară personajul, învăluit atât de minunat, pe care advocatul îl văzuse deja la ingropăciune. Omul afacerilor voi să-l oprească, dar el îl împinse la o parte, mersă până în mijlocul odăii, își aruncă jos pălăria din cap și își întoarse fața lui tristă și desfigurată către Florio Bellaire.

„D-le nu mă cunoști, Florio; eu sunt numitul D-le Archibald Elderby! Vinne și zăvorește ușa după mine, te rog, D-le Gribner!

De s'a petrecut în odaia aceea între acești trei domni, n'a putut afla nimeni, vorbiră mult, făcură apoi alte documente nouă și subscriseră-le.

Pe la mieznul nopții să întoarse domnul de Elderby în modestia lui locuință la grădinar. . . .

Abia mai rămase încă câteva zile, în vreme ce Jacob împachetă lăzi pline cu cărți, icâne și obiecte de artă, pe care le duse apoi pe o corabie, pe care să urcă și el, ca servitorul unui domn serios și morocănos, de o etate de mijloc, care întreprinsese o lungă călătorie maritimă din causa sănătății.

După ce Archibald părăsi Ellorby, acesta fu pus în vânzare de către proprietar. — Căpitanul Bellire călători un an la Londra și doi ani la Honkong.

* * * * *

Trecuse mai bine de un an, decând îi mutase Elisabeta la vecinica odihnă. Atunci e luna lui Februar și zăpada și viforul de îngrămădesc pe mormântul ei; iarnă aceasta de aci — în albastrul ocean Atlantic — însemna pustie și îmbrăcăminte de primăvară.

Timpurile de plăci lungi și urâte au trecut — rotele sunt înfipte în toată splendoarea frunzeței lor. Cerul este senin și curat.

Doi sau trei palmieri înșiruiesc și șoptesc, plecându-și unul spre altul și mișcându-se la mișcul edificiului într'un mod misterios pe care nu-l înțelegu și umbra lor de arșița zilei tropici.

O ființă omenească apare și dispare, apoi stă și apare, ascultă o pândește, privește spre cer, apoi spre marea liniștită și netedă.

„Vaiu mă înșelasem că îmi voiu petrece toate zilele vieții mele așa, într'un astfel de loc! Acesta-i cerul monstruos! Încă nu-l înțeleg bine de tot singur. Trebuie să rămân la el și să-l servesc.

„Mar și mumiile mugetul, că el trăiește numai singur, ca un pustnic și așa am eu și dar nu'mi pare nici întotdeauna așa rău. — De și nu e totdeauna bine, ca un Ellerby împreună cu servitorul său, să fie închiși așa de lume. Aș fi mulțămit când am mai merge să mai aflăm ceva de Miss Maude și de căpitanul. Tare mi-e dor de veste. . . .

El se opri, ascultându-se și depărtare — apoi se întoarse la Archibald.

„Ce se vede acolo? — Dumnezeule Atotmilostive! îmi pare că e fum! Mr. Archibald! — Mr. Archibald! strigă bătrânul în surprinderea lui, vino și te uită! Ochii îmi sunt cu mult mai agiri decât ai mei. Ce se vede colo la orizont?

Archibald își puse la ochi carta, în care citise, se sculă și eși repede afară. Ochii lui negri și agiri observătură marea și depărtările arătată și în roșeță îi acoperi fața lui palidă.

„Ah drept, Iacobe — acela e fumul unui vapor.

Urmă o mică pauză, apoi bătrânul începu să rază și se dusese.

„Nu dai tu un signal, spre a ști ce însemne? — Dulcile Mr. Archibald nu voesci să dai mie un signal? De sigur că îmi voesci să mai auzi ce se mai petrece în lumea largă. — Nu voesci să dai signal?

„Nu e de lipsă, bunule Iacob! Ei mănă direct aci la insulă. Dacă nu mă înșel, acest vapor vine numai ca să ne viziteze pe noi. Cred că ne putem pregăti pentru o societate. — Acum Iacobe, cred că nu te vei mai mânia — ce?

„Cine îți dă ție societatea, că pote să fie, Mr. Archibald?

„Sunt atât de puține aceia, cari cunosc locuința noastră, încât nu e

așa spre de gând. Dacă corabia vine într-adevăr aci, atunci să o conducă de căpitanul Bellize. El este hotărârea, ce am luat'o, de a'mi petrece tot restul vieții mele în această pustietate. De ce voiesc să mă desrangeze, nu știu, poate că ne aduce veste rele, Iacobe!

Bătrânul bărbat își pierdu la acest cuget toată stăpânirea și începu să tremure.

„De fel de veste rele ne-ar putea aduce?

„Ce-ai zis?

„Ei! soția mea!

„Soția D-ta! reluă Iacob privindu-l îndărăt și uitându-se la stăpânul său, ca și când n-ar crede că e nebun. Soția D-ta? ... Oare n'am înțeles pe stăpâna Elisabeta, înainte de a pleca? Și D-ta ai numai o fiică, Mr. Archibald, oh! când vei mai putea vedea cel puțin numai odată frumoasa față a lui Maudei.

Archibald intră repede în casă, fără să se mai intereseze de mărirea servitorului și își luă binoclul, pe care încă îl aducea aci, îl deschise și-l îndreptă asupra corăbiei, la care se uită mult timp.

Ea se vedea acum lămurit, da! parcă se auzia chiar și zgomotul mașinei.

„Iacobe, dacă nu mă înșelă ochii, dorința ce o ai îți se va împlini. Eu văd o damă tânără lângă căpitan. Ea mâna se uită printr'un pocheam la noi și în curând va veni pe o Ellerby.

Iacob căzu în genunchi, răpit de bucurie și de emoțiune.

Și cercare privia pe stăpînul-său, acesta era cuprins de diferite simțăminte, în care observa apropierea catastrofei, pînă ce văzu și urmă lămurit cum încetă acelu vapor, care amenință cam o jumătate de milă, de parte de luntre.

Turcă va fi fost vre-o căpitană, căpitan, cum nu mai era, dispăruse; o luntre fu lăsată în apă, matrozii se urîră în ea și depărtară lopețile, tot deodată se auzi și un tunet, îmbrățișat cu vîrf.

„Căpitanul Bellize! zise Archibald; cine se fie oare numele unui asi? și oracă acesta e acelu ce insemnat, ca să rebonifice calătoria?

Inima-i bătea cu putere, cînd își luă lunetul acela ochi și alergă spre țărm, unde tocmai sosise luntrea.

„Îmi pare bine că te găsesc viu și sănătos, Ellerby! îl salută Flore în maniera lui voioșă, șărina sa luntre și lăsîndu-o în paza celor doi marinari.

„Îți mulțumesc, răspunse acesta, întinzîndu-i tremurînd mîna. Dar ce te-a adus în acest colț pierdut? Sigur că îmi vei fi aducînd veste rele!?

Ochii lui întunecați se roșiră cînd, căutînd la fața veselă a celuilalt.

„Veste rele?! Omule! ce-ți închipuiești despre mine? Oare eu înfățișarea unuia, care aduce știri rele? Eu am întreprins o călătorie de plăcere, de vîrce n'aveam nimic altceva de făcut. Iubesc marea și călătoresc bucuros pe ea. M'am răsturnat de colo, am închiriat un vapor și de vîrce îmi era totuna, ori în catro zări și apucat, am luat drumul acesta.

Vru te bucuri, vădzîndu-me, Archibalde?

„Bra dta! din tótă inima! Mi-e mișine mică de bucuria cea mare, ce o simț. Florio este dinsur? ați fățut acest drum lung numai dinsur?

Ochii lui albaștri și veseli răsfeau ale ceilalți vorbiri negri și implorători înstreptați asupra lor.

Se înțelege că am tót echipagiul necesar unei corăbii — cu acesta cred că nu se pote numi cineva dinsur. Mai am și vr'o trei pasageri. Între ei se află și un duhovnic, care fiind bolnav și voind se întreprindă o călătorie marițimă pentru sănătate, l'am luat cu mine; am crezut. că va putea răpăta cea de lucru. Fetele mică insistară se le iau și ei că eu nu le pot refusa nimic. Ele sunt dóue tirane mici, domestice. Una din ele este căsătorită de un an cu Vasile și ceealaltă este logodită.

Archibald părea că n'aude nimic, din tóte acestea. Ochii lui căutară în fața celui ce ședea vis-à-vis de el.

„Spune'mi ceva despre — Berta, se rugă el.

„O! sora mea! Vru a-ți, ce te mai interesezi de ea, dragă ce ai ubedis pentru a deveni de ea de bună voe, retrăgându-te tăcut în singurătate.

„Vru te jucu cu mine, Florio. Încă nici un an nu mi-a părut șasa de lung, ca acesta — nu, chiar mici ceilalți atât de înfricoșați! Eu am* pe mi espiez părutul, și se-i văglig ființa ei, prin

* căutat.

mîngîere de sine. Știu, că nu sunt vrednic, să-i ating mâna — însă trebue să o văd, chiar și dacă apoi mi-ar muri. Ea-mă nu tine! Eu mă voi răsplăti, ea nu va voi să mă asculte — dar trebue să o văd — trebue!

„Ți-am spus că o să pățească de bucuria dinaintea mea, îl întrerupse Florie, rîzînd. Crezi-ți aceste vorbe proaste, strchibaba, sora mea să află zilele pe cerșală, tot așa de deștreață să te vadă, după cum pari și tu ca să te întâlnească cu ea. Să porunceșc slugilor să aducă femeile pe nisat? Sau voești să vii tu la corabie?

„Apoi voi să vorbesc pe Berta mea — aci unde am părăsit-o într-un mod atât de laș, — aci, unde am ofățiat o minune nemaivorbită.

„Fii! Timpul aduce câte odată dinaintea ochilor maestătare.

Căpitanul arată spre și oameni vădiară îndărăt la corabie.

Apoi întoarse spre strchibaba o față cu adevărat roșie, întocmai ca a unui copil și-i zise: Până ce mi-oi veni ele, trebue să-ți destăinuesc că: Mândra mi-a promis că se va căsători cu mine. Eu sunt de 60 de ani — ea de 16, dar ne iubim unul pe altul — și acest amor mă întinerește. Spor că o voiu putea face fericită.

„Ha! da! — Inima ta a rămas încă tot tînără, Florie!

„Apoi dar nu ești contra? Ce minune! Mătușica nu voia de se căsătorească până permisiunea tatălui ei, dar cum ți-am spus, am adus pe căpitanul și înaintea preotul este un loc plăcut pentru fixarea noastră. Și tu și sora mea, dacă vă împăcați, ați face bine, că după

ce ați fost atâta amar de timp, despărțiți unul de altul, să vă căsătoriți deja nou.

Florio râse, aplaudând ca bucuros.

„Așa dar Berta scie ..... că ..... eu ..... .

„Sunt un nebun? — Da! este o știre încă odihnă, ce care am plecat din New-York. Numai când eram pe mare i-am spus, așa că dorința ei, ca să te este, nu o putea realiza. Femeile încă sunt foarte nobile. Într'un an de zile voiai că a avut destul timp să se gândească și dacă o voi putea recâștiga, atunci vă dau binecuvântarea.

Se înțelege o nouă stare să descrie scena, când mireasa societate ajunse și ești la Nom, când tot acul era plin de mirosul roselor și fiecare undă strălucea ca niște diamante? Chiar dacă pâna mea ar fi smulsă dein aripa unei păsări din paradis și înmuiată în sângele trandafirilor roșe, tot n'aș fi în stare!

Cu provisiunile aduse de pe corabie, Jacob pregăti un banchet, care era potrivit cu acâstă ocasiune.

Mina și fericita Maude, ocupându-se mâncarea în fața frumosului ei căpitan, luând amândoi loc sub palmieri cei înalți, unde dulcorul îi legă pentru tâtă viața.

Veni apoi la doua ceremonie, la care Archibald mai puse încă odată inelul de fidanțare în degetul cel fin al dotei-sale.

Mrs. Vasile nu'și putea stăpâni, nu'și putea opri lacrămile.

uitându-se la iubita sa mamă, care rămase în tristă viața credincioasă acelui bărbat, pe care îl iubia, cu toate suferințele ce i le-a causat

Urmară apoi câteva zile de bucurie și fericire lângă ceilalți și apoi vaporul cu via și fericita lui sarcină își luă drumul iarăși mai departe, lăsând însă pe insulă o pereche, care voia ca să mai rămână încă pentru câtva timp aci, departe de lume, care îi credea morți. — Abrichbala și Berta.

Nu se poate zice că amândoi erau fericiți pe acolo — oranchi, somnele ranelor din trecut tot se mai amorțeau.

Dar totuși această femeie e amabilă și grațioasă; bărbatul se luptă în contra melancoliei lui, obicinuite și fericite ocaziuni sunt acelea, în care pe gândesc la timpurile viitore, când vor lua și ei parte la speranțele și bucuriele copiilor lor. Pentru că o'a vorbit, ca pe la sfârșitul anului să vie căpitanul Bellize să-i ia și să-i ducă în el la Hongkong - unde își clădiră niște case splendide de frumóse, încât numai un poet al orientului e în stare a le descrie.

De ce ce nu mai aveau de gând să se întoarcă la Elleby, rămânură acestă proprietate.

Jack Harrow nu s'a mai văzut — poate că își căuta norocul în țările străine.

Sórele lucește — iarba înverdește — zăpada cade pe mormêntul Elisabetei; inima ei, odată atât de mândră, pasionată și înfocată, a încetat de a mai bate, prefăcându-se în țărână, ca orice inimă omenéscă mai curênd sau mai târdiu.

— Fine —

Serbarea logodnei
in Vendee.

Nuvelă
de

Julius Janin

Tradusă de

Dumitru Acsente

1886 April 12.

Nr. _____

I

Intre bărbaţii, cari în decursul revoluţiunii franceze apărară sau cel puţin răsbunară în Vendee deşteptele tiranilor cu cel mai esemplar şi mai mare sanifuge, a fost şi Baudelot de Dairval.

Intr'una din zile el fu atacat la o moşie de către un despărţământ de Vineţi. El îndată îşi adună oamenii şi le dise: Amicii mei! casa e înconjurată. Fugiţi cu toţi! Luaţi cu voi pe aceste femei şi copii, duceţi-vă cu ei la conducătorul nostru, Cathelineau. Eu rămân, voi ce mi se va întîmpla şi apăr uşile; doue minute totuşi voiu fi în stare să mă sustienu. Colo jos staţi taci şi gata să ne sugrumeţi pe toţi. Fiţi feriţi braviî mei! Aduceţi-vă aminte de mine, astăzi mi-a venit mie rîndul; poate ca pe voi vă voiu omorî mâne. —

In acele timpuri tot aşa de periculose cât şi extraordinare n'aveai să te miri de nimic. Nici nu se luau în băgare de seamă eroicele despărţeminte, care se iviau cu grămada. Intr'un astfel de răsboiu devastator, cum era cela, nu mai puteai gândi la mărinimie. Curajul nobil degenerase în barbarie. Astfel şi soldaţii lui Baudelot, auzind pe conducătorul lor vorbind astfel, nu credeau altceva, decât că el vorbeşte forte înţeleptesce şi i se supuseră, întocmai ca şi când le-ar fi poruncit. Ei fugiră prin coperiş, duceau şi pe femeile şi pe copiii cu ei.

In timpul acesta Baudelot reînsufletise la usă strigă, făcea larmă, își bătea pușca de pământ; în sfîrșit făcu un sgomot cât patruzeci. Îți venia să crezi că după ușă se află un regiment întreg, care e gata să dea foc, de aceea Vinețiu era cu mare băgare de seamă. Baudelot comandă mereu, până când îi permise vocea. Când însă vocea îi refusă acest serviciu, el era convins că trupa lui a ajuns la locul de siguranță. Îi secură nevinovatului tînăr de acestă comandă pățită la soldații fictivi și fără a mai vorbi, era să gândească să taie deadreptul ușa. Până acum vorbise el cât dece, dar acum și lucra cât dece. Astfel se mai susținu încă câte-va minute. In fine ușa se crăpă și Vinețiu împușcară înlăuntru prin crepături. Baudelot însă nu fu rănit și de dreptul mai nainte a fost întrerupt dela pradă, se puse iarăși la masă, mâncă liniștit o bucată de pâne și friptură, mai deșertă și un pahar de vin, gândind să convingă pe cei acum a mâncat pentru ultima oră.

In cele din urmă ușa ne mai putênd resista acelei puteri covârșitóre, fu trântită la pământ și Vinețiu pătrunseră în lăuntru. Le trebuiră mai multe minute până ce înlăturară tóte obstacolele și până ce se putură cunósce unii pe alții și fumul cauzat de înșăși puscele lor.

Soldații republicei căutau setoși cu privirea și cu sabia acea armată mare, care le-a resistat atât de mult. Cine însă póte descrie mirarea lor, când în locul mulțimei de bărbați, ale căror voci credeau că le-au auzit atât de lămurit

vedură înaintea lor numai un bărbat tînăr și fumos, care își mînca pîncea și își bea vinul cu o liniște rărită. Auziți de mirare rămaseră înrîngătorii, rădemați pe flintele lor, așa că lasară lui Baudelot timp de a și deșerta ultimul pahar și a și înghiți ultimele bucățuri.

„În sănătatea D-voastră, Domnilor! duse el, ducînd paharul la gură. Garnisóna vă mulțămesce pentru terminul ce i l'ați acordat."

Sot deodată se sculă și mergînd drept la căpitanul inimic, continuă: „Domnule, afară de mine nu se mai află nimeni în acéstă casă și eu sunt gata de a vă urmez îndată."

Ură mult nu qise nici un cuvînt și își aștepta mórtea.

Spre mirarea lui mirare, el nu fu îndată împușcat. Poate că căduse în mînile unor recruți, cari nau numai atât de puțin esersați, încât cu împușcarea unui om viu să aștepte 24 de ore, poate că înrîngătorii dă au fost reținuți prin mirarea lui liniștită și sîngele lui rece, dară prin acea rușine, ce trebue să o simtă 300 de bărbați, voind să móre pe unul singur.

Să nu uităm însă că și în aceste timpuri de grózăvie, simțul uman nu se stinsese cu totul, în cele două partide contrare.

Se mulțămiră de lege prisonerului numai mînile și astfel încătușat și sub bună pază de l duseră la o locuință aprópe de Nantes, care înainte era o clădire frumósă și pașnică, iar în decursul resboiului fu schimbată într'un fel de castel. Actualul posesor al acestei locuințe nu era nimeni altul, de cât unul dintre cei vinerați Vineți, cari prinseră și legară pe Baudelot. El era un Vinet, dar un om de conștiință și móre.

Baudelot de Dairval fu închis în turn, adecă în-
tr'un porumbar aflător în cuibul zidului. Porumbii
speriați de sgomotul războiului, făcură loc Cavalerului prisonier.
Închisórea îşi conservase o înfăţişare bună şi liniştită; era aco-
perită cu table străluitóre şi cu steaguri fâlfâitóre. Nu mai
găsea de lipsă a mai închide gratiele de fer, prin care au esit
porumbii, pentru ca sara se se întórcă înapoi. Jos în launtru
se aduse câte va pae şi aşa fu adus Baudelot. De o cam da-
tă îi se păru cam original de fi închis în porumbarul unei
curţi nobile de ţară. Îi veni în minte ca se facă din acésta
întâmplare o romanţă, pe care se o cânte cu mânile libere pe
ghitară. În vreme ce mintea îi era ocupată cu romanţa şi
cu ghitara, auzi zumetul unei musici de ţară, care intona
un mars vesel. Baudelot se sprijini pe coate şi apăsându-se
cu umărul pacle la perete, ajunse cu capul la una din des-
chizăturile porumbarului. Acum putea vedea tote amănun-
tele serbării. Un şir lung de tineri şi dame îmbrăcate în
alb, erau conduşi de drăgaşul satului. Convoiul era anunţat cu gust. Totul arăta bucuria. Convoiul trecu pe lângă
picioarele porumbarului sau mai bine zis pe la picioarele turnu-
lui. O damă tenéră şi frumósă, trecând se uită cu atenţiune
în sus la turn. Ea era îmbrăcată în alb şi de o statură de-
licată. Baudelot înţelese că se scia deja de prisoner şi după
ce convoiul se depărtă, el întonă cântecul lui Richard cântors:
„Prins în turnul întuneros ete, pentru că el era un tenéră expert în
tot felul de lupte şi romanţe şi tot aşa de îndemânatec cu

sabia ca și cu ghitara, dibaciu la călărit, la joc; un adevărat gentilom cu arma și cu spiritul.

Nuntași și trenuri. Dacă nu era nuntă, trebuia de joc cel puțin logodnă. Baudelot își ispăvi cântecul, el auzi un zgomot la ușa cazerului venia cineva. Era chiar stăpânul casei aceleia care intră. El se numia Hamelin, era dintre Vineți; însă de altmintrelea un om onorabil și care în decursul republicei sfârșe de sânge nu deveni nici impostor, nici ingrat. În diminața acestei zile, care mai trecuse, căpitanul Hamelin — pentru că el era căpitan în serviciul republicei — primi știrea că Chouanii i-au ocupat moșia. La această veste depuse în fruntea despărțemântului său, amânându-și logodna câteva zile mai târziu. Îndată ce Chouanul Baudelot fu prins, căpitanul Hamelin de îndată se duse la logodnică, de aceea el nu fu împușcat pe loc. Hamelin era dintre acei Vineți; cari de-și unite de vechiul obiceiu ospitalier al Bretanilor. De aceea el se credea obligat de față ospelui său o visită, în vreme ce ospeții logodnei se puseau la masă.

„Cu ce vă pot servi, domnul meu? întrebă el pe Baudelot.

„Domnule, răspunse Baudelot plecându-se, vă rog să binevoiți a'mi permite libera întrebuințare cel puțin numai a unei mâni."

„Amândouă vi le voi elibera, dise Hamelin, dară îmi veți promite, că nu veți face nici o încercare de fugă. Înainte însă de-a'mi promite ceva, gândiți-vă că mâne dimineță fix șase ore veți fi conduș neapărat la Vantes."

„Și tot așa de sigur împușcat până la șase, îl întrerupse Baudelot.

Căpitanul Hamelin tăcu.

„Ei bine, domnule, așa dar eliberați-mi mâinile, disse Baudelot și pentru aceasta eu mă oblig pe cuvîntul meu de onóre ca gentilom și creștin, că voiu rămânea aci ca un porumb, căruia i s'a tăiat aripele; apară însă dacă nu voiu fi eliberat în alt mod.

Căpitanul Hamelin nu se putu opri de a nu râde la ultimele vorbe și eliberă amândouă mâinile prisonerului din legături.

„Acum domnule, disse Baudelot, întinzându-și mâinile, ca unul ce se deștaptă dintr'un somn adânc, acum vă mulțămesc și vă rămân într'adevăr obligat până mâne și dacă recunoscința mea nu durează mai mult, aceasta nu atârnă dela mine."

Căpitanul Hamelin îl întrerupse: „Dacă mai aveți cevа dispositiuni de pus la cale, d. e. să vă faceți un testament, atunci vă pot trimite cele requisitele de scris."

Zicând aceste vorbe, căpitanul se părea mișcat și într'adevăr așa și era.

Când observă Baudelot aceasta, apucă mâna ospetarului său și disse tremurând: „Vedeți? Acest singur cuvînt: „Testament" îmi dă mai tăiat decât amintele: „Vă muri în Nantes!" Observarea: „Faceți-vă testamentul" mi-a adus aminte de mórtea tuturor ai mei. Eu n'am pe nimeni, căruia să-i pot lăsa de moștenire numele meu, casa mea, amorul meu și ura mea; pentru că acestea sunt tot, ce mi-a mai rămas. Și totuși trebue că e cevа bine-făcător și dulce, a dispune de bunuri, de bogății, avere, a fi darnic la mar-

gînea momentului, aducîndu-ți aminte de ultimile bune-faceri și a primi laudămile de bunătate și de dulcere, ce le varsă ceilalți după mărtea lui. Acésta e un ce dulce și onorabil, nu-i așa căpitane? Să nu ne mai gîndim la acestea.

Vă voiu trimite de mîncare, dise Hamelin în ton amical. (Aci) Astăzi este tocmai ziua logodnei mele și masa mea va fi mai bine servită ca de obiciu. Chiar mîsasa mea va înnoji.

Baudelot răspunse la una din deschizăturile carului de mărgăritară. Sumisa floricică își legăna voiósă în vînt. El o rupse și i-o dete căpitanului.

„La noi este obiceiul căpitane, dise el, a da mirésii un dar de logodnă. Îmanuați vă rog, mirésii D-Voastră acésta floare înflorită pe cîmpul și pămîntul meu și acum, căpitane, bună sara! Să fie tot prea mult departe de amanta D-Voastră. Cerul să vă răsplătéscă bunătatea ce ați arătat o cătră mine. Fiți fericit! Sumiteți mi voia de mîncare, pentru că mi-este fóme și am lipsă de odihnă.

Ei se despărțiră, pe cînd privirile lor își dîseră unul altuia mi aduc amical.

Și se aduse tînerului Vendeean de mîncare. Fetița, căreia îi se dase acésta însărcinare — o tînără bretană, cu dinți albi, bucle roșe și o fată impresionabilă — îl servi cu cea mai mare atențiune. Baudelot era orbit ca și cei lalți óspeți ai casei. Mîncarea era gustósă.

Cînd voi tînéra fetiță îi turnă șampanie, el o întrebă:

„Cum te chiamă, copila mea?

„Mă chiamă Maria, respunse ea.

„Ca pe nepotă-mea, dise tenerul. Și de câți ani ești Alaio?

„Te sapte spredece.“

Lui i se supse inima, gândindu-se la frumósa lui rudă, care a fost esecutată pe eșafod. Ar fi trebuit însă se voiésca, dacă ar fi plâns înaintea acestei copile și de óre ce numai sea în stare se mai zică nici un cuvênt, îi întinse păharul.

Păharul însă era plin și în el străbătea acum cele din urmă raze ale soarelui - Sigur că unde spumnică șampania, acolo întotdeauna este primăvară cu toată fuia și splendórea.

Vedêndu-și Baudelot păharul plin întrebă pe fetița:

„Vrei mai ai încă un păhar, Alaio?“

„Mie nu mi-e sete, răspunse ea.

„Un om dinpue, continuă el, nu e în stare se bea tot vinul acesta, el își caută tovarăși și îi place numai între ispețe vesele. Aratămi deci amiatia ta, punêndu-acest păhar la buzele tale, frumusica mea bretană, dacă vrei se mă mai vezi lênă șampanie, înainte de a muri.“

El ținu păharul la buzele ei, care deja se atinseră de el, însă la cuvêntul: „morte“ îi se supse inima și lacrămile ai se revărsară în vinul cel roșu.

„În sênătatea ta, Alaio! dise Baudelot și bău vinul amestecat cu lacrămi în sênătatea Alaiei.

În acest moment se audi o musică de violine și instrumente de suflat.

„Ce însemnéză acésta? întrebă el, punêndu-și păharul la o parte. Pomne iartă-mă, acesta este un bal.“

„Ah! suspină Alaia, da! este un bal. Tenera mea stăpână însă nu voesce se danseze. Mirele și tatăl ei însă

o voce. „Ea va fi în această nópte forte nefericită."

La aceste vorbe tînărul vendian sări în sus: „Ah, Mario! dise el, dacă ești atât de bună, după cum arăți, atunci fă-mi un serviciu de iubire. Du-te, fugi, sboră, spune tinerei tale domnișóre, că contele Baudelot de Dairval, colonelul cavaleriei ușóre, o rógă a-i da permisiune de a i se presenta. — Sau mai bine nu spune acestea Mario! dute la ospătarul casei și dă mirésa lui, spune-i că prisonerului i este urât, că zgomotul balului nu-l lasă se dórmă, că nóptea este lungă și rece, că ar face o faptă nobilă, deșteptând pe un tînăr amorezat de întunecatele gânduri ale ultimei sale nopți și că-l rog se-mi dea voe se mă presint și eu la bal, că sim mai dau încă odată cuvêntul meu de onóre că nu voiu face nici o încercare de fugă. Spune-i tóte acestea Mario! și mai spune-i încă și ceace te va mai invița și inima ta. Știu multămesc mai dinainte, Mario, sper că de va îndupleca. Dacă umra voiu fi invitat la acest bal, atunci trimite mi pe servitorul domnului tău, spune-i se-mi aducă o haină a domnului său și se-mi radă și fața, ca se-o mai smiog astă nópte pentru ultima óră. Așa dar acum dute Mario, dute copila mea."

Câte-va minute mai târdiu apăru în prumbar camerierul căpitanului Hamelin. El aducea prisonerului un costum întreg, pe care il trimise căp. Hamelin. Baudelot era tînăr și fumos, însă nu se fisese de mult timp. El se îmbrăcă, se fisă, își peptănă barba și părurea lui se îndreptară prin mâna ce o căpătase și prin violinile ce le auzise

în depărtare; nu se putu opri a nu râde, mulțămit cu sine însuși și gândindu-se ca la una din cele mai plăcute dile ale vieții sale.

Îi mai lipsia numai o sabie, pe care încă o primi, când își aminti îndu-și încă odată ca se ține jurământul făcut. Era nópte când traversă el grădina, ducându-se în sala de dans.

Cele mai frumóse dame republicane din provincie fuseră invitate la acest bal. Se știe însă că damele nu sunt atât de convertite în politică, ca se nu se uite la un tenér gentilom curagios, frumos, elegant și spiritual, care a doua zi era se fie împușcat.

Dansul începu. Ilinca era domnișóra de Bailly, o fetiță tristă și blondă, la care se observa neplăcerea de a se da jocului și sărbătorilor de logodnă în aceste timpuri de spaimă și pericultuni. Sfetele ei de copilărie încă împărtășau mâhnirea și tăcerea ei. Încă nici o cerbace bretană n'a fost atât de tristă ca aceasta. Era o adevărată zăpăceală în acest bal, nimic nu-și lua cursul seu, nici dansul nici dansatórele, indispositiunea era generală. Chiar și tinerii cautau ca se nu se facă plăcute domnișórelor, așa că balul dabia începuse și fiecare, fără ca vreunul se știe causa, dorea ca balul se fie deja sfârșit.

Deodată ușa salei cele mari se deschise încet și nici nu știu de ce deodată privirile tuturor se îndreptară spre ușă; întréga societate avea în acest moment numai o singură privire, atât de mult doriau toți se prindă un sfârșit urâtului, de care eram cuprinși. Și acum se vedu intrând pe ușă un gentilom frumos și îmbrăcat ca la curte, un ofițer vesel, viteaz și frumos.

El avea vestminte elegante, statură nobilă și plăcute maniere ale curții. Această apariție produse o interesantă scenă în mijlocul serbării. Bărbații și damele, care erau cu toții Vineți, fură surprinși într-un mod plăcut, văzând în mijlocul lor o remășiță a acelei vechi societăți franceze, care în decurs de 24 de ore a fost nimicită! E iată întâmplarea oficioasă ce produse, văzând pe acest tânăr, deja osândit și pe care mâne îl aștepta mărtea, visitând un bal al republicanilor, pentru a se da jocului și veseliei și care în această seară se gândeau numai la aceea, de a fi amabil și a plăcea; creaturile până la mărte chemării sale de gentilom francez.

Abia întră Baudelot în sală și se și dete plăcerilor serbării; îndată invită pe o damă la dans. La primii îndată, fără a se mai gândi, la din contră cu rezervul obicinuit, invitarea junelui, știind că mărtea republicană, cea mai neprevăzută dintre toate, sta la spatele dansatorului ei, gata a-i întinde mâna-i sângerată. Când veșnica Sărbători, ca Baudelot, care era deja al morții, dansa, se vorbiră cu toții din causa lignei lor de șel și curtenire către dame și îndată toți fură invitate la joc. Damele din parte-le primiră mânile dansatorilor, ca să vadă pe Baudelot jucând mai mult în apropierea lor, așa că —— mulțămită acestei jertfe a morții acest bal mai înte atât de tuist, decorată primi o înfățișare cu unei adevărate serbări. Baudelot mia împărtășia pe deplin acestă plăcere. Da! el na singurul în această mulțime, care își petrecea după voe, singurul, al cărui zimbet nu era silit, unicul, al cărui jol era nevr și grațios.

Ceilalți își petreceau și dansau mai mult de silă așa

ziceau la vederea tinerilor dansatori. Baudelot era regele sărbării! mai mult chiar decât mirele, el era logodnicul ei apoteotic! Balul însufleţit prin atâtea pasiuni, prin atâtea dorinţe, prin atâtea interese sângeroase, atrase pe toţi în vârtejul său. Pe Baudelot îl vedeai în tot locul. Pe damele mai bătrâne le saluta după obiceiurile vechi, pe cele tinere cu graţie şi libertate, cu bărbaţii vorbia de-ale tinereţii, chiar şi muzicanţilor le arăta piesele cele mai noue, şi cânta chiar dânsul de vr'o câte va ori cu gust şi dăsinţă. Sigur că mâna care juca cu atâta siguranţă pe cordele unei viorine nu putea tremura.

Baudelot era cât se poate de mai mult acestor reuniuni libere şi naturale, cu atât mai mult uita de nopţea, care trecea cu o iuţeală înspăimântătore. Ceia de ceia se stingea şi damele mereu tremurau şi îl compătimiau în fundul inimii lor, deoarece el azi se mora.

Se ştia că el mai tare este legat prin cuvântul său, decât cu legături chiar.

Baudelot îmbătat de feriire n'a fost nici odată cuprins de atâta amor şi pasiune.

Când dansa pentru a treia oară cu mireasa cea blondă, simţi că mâna şi ia mica şi tremura într'a lui şi el începu să tremure, pentru că uitându-se la ea o văzu palidă şi întocmai ca şi când ar fi fost moartă.

„Ceti e Eleonore? îl întrebă el. „Un amorul dansatorului Dta te rog nu mai tremura şi nu mai îngălbini aşa.

Ea însă se întorse spre peraclele dela ferestrăi, care prin mişcarea produsă de joc se mişcau, şi îi aiţă şoalele ţilei,

cari străbăteau prin ele.

„Iute, vedi dună! dise ea lui Baudelot.

„Da! răspunse Baudelot, poți veni și dună! Ți am bucurat de cea mai plăcută nopte a vieții mele, te-am văzut, te-am iubit și îndrăznesc să-ți spun: Te iubesc! pentru că tu ești bine, că morții nu mintă. Și acum adio, Eleonoro! Fii fericită și primește binecuvîntarea Chuanului!"

Cînd să sfîrși cuvîntul, Baudelot depuse un sărut (tat) pe fruntea Eleonorei. Ea era indispusă, sîngele i se răcise și înghețat și fruntea și primi buzele lui Baudelot fără nici o rezistență.

Șumai o secundă însă după aceasta, apoi se reculese și Baudelot o recunoscu de la bordul ei.

Ea îi dise să se pună lîngă dînsa, adăugînd: Tu trebue să te duci, cunoști? deșa inhalmă cari la trădare, care are să te ducă în Nantes. Peste două ore vei fi mort. Fugi! dacă vrei ca să te însoțesc! Atunci nimeni nu va putea dice că frica, ci amorul tău a îndemnat să fugi. Ascultă-mă: dacă tu nu vei fugi dîngua sau cu mine să scii că mă aduc subrățele cadavrul și tu vei trebui să treci peste trupul meu însuflețit."

După ce dise ea aceasta, Baudelot răspunse: Eu scii bine, Eleonoro, că aceasta e cu neputință. Da! Dacă aș fi liber, atunci nimeni afară de mine n'ar cuteza să te numească a lui, să să numească bărbatul teu. Eu însă acuma nu mai sunt al nimănui, nici al meu, nici al teu. Demăi dară senătoșă, dumpnul meu înger și dacă mă iubești, înapoiază-mi floricica, ce ți am trimis o din carcera mea. Dă-mi-o Eleonoro! Acea floricică a ornat pieptul teu, ea îmi va fi

de ajutor când voiu muri!

Un zgomot mare de călăreți s'a auzit în acest moment afară. La acest zgomot, ce venia din partea de către Nantes, toate damele păliră ca la un semn dat, în jurul lui Baudelot, ascundându-l astfel în mijlocul lor.

Zgomotul însă a fost cauzat de soldații lui Baudelot, care veniau să elibereze pe comandantul lor. Ei pătrunseră în casă, năvăliră în grădină strigând: Baudelot!... Baudelot!

Mirarea Chouanilor nu era trecută încă, aflând pe comandantul lor, pe care îl credeau încărcat de lanțuri și de aceștea înconjurat de dame, îmbrățișat și gătit, cum nu-l mai văzură încă nici odată.

„Prima întrebare a lui Baudelot fu: Veniți de la porumbar, Domnilor?"

„Da!" răspunse unul dintre cavaleri, de acolo venim, căpitane. Nimeni însă nu va mai vedea nici porumbar, nici pe D-ta, nici vr'un porumbe a locuit în el. Porumbarul e dărâmat de mânile noastre!"

„Dacă este așa, dise Baudelot trăgându-și sabia, atunci sunt dezlegat de cuventul meu și liber. Vă mulțămesc dragii mei! Apoi iși luă grăbită. Eleonoro! dise el cu o voce lină: Prințesă sunt mulțămit a prisonerului!

El pronunță să aducă o trăsură.

„O deja gata o trăsură, căpitane, dise unul dintre ai lui; ea a fost destinată de vre o duce la Nantes, după informațiunea ce o primirăm dela stăpânul casei.

Deodată privirea lui Baudelot căzu asupra căpitanului Humelin, care era legat chiar cu legăturile, cu care a fost el legat

„Căpitane Hamelin, dise Baudelot, serviciu pentru serviciu"! „Eu îți dezleg legăturile, le tai, ca astfel să nu mai poți veni la oameni d'aci înainte."

După ce își veni Eleonora în fire, Baudelot continuă: „Căpitane Hamelin! E un secret a locui eterna în această epocă tristă, în acest timp, în care războiul civil e înflăcărat și în care vărsarea de sânge este predominătore. Nimeni nu știe dacă dimineața va avea în fața lui un pușcaș sau dacă sara trebue să pună mâna pe inimici. Ameniți dar, dacă voiți, nunta până într'o zi, când pacea și liniștea va domni. Hotărâți-vă, chiar și mireasa vă roagă pentru aceasta. Vă bilă domnișoară, ne permiți de mult, oamenilor Chouani, să te conducem acasă la castelul Mailly. Ne permiți?

Și astfel toți oameni Chouani alergară în galop veseli; că au eliberat pe amapdantul lor și mânară la rădele sărăcii apunători! Oameni timeri!, ei nu știau ai numai puțin timp mai aveau să se bucure de rădele acestui ținut. Cu toții fură omorâți în ziua și luptele următore.

Sunt oameni peste cari veghiază o stea norocoasă. Baudelot de Dairval nu fu omorât, de și nu părăsi nici măcar o zi Vendee. După ce își puse sfârșit mănelului în patria sa, el se căsători cu domnișora de Mailly. Căpitanul Hamelin își redă de bună voe toate drepturile sale de logodnic, pentru a încorona fericirea amanților.

— Fine —

Cine domnesce ?

nuvelă umoristică

de

Heinrich Schobbe.

traducere de

1890 D. Alsente.

Comptabilul

„Sunt perdut, Colas!" dise Dlui Larmes, venind din biroul administratiunei Paris, unde era comptabil, la o oră nestrămutată acasă, și anunciându-și bucuria pe obraz. „Sunt perdut!" Furtuna se ne depărtează. Nu mai pot ingrija de bine, Colas! Mi pare reu că mulgerul bine lovit de lotă pară cădea rotă hoții, după promisiunea ce am făcut-o mamei tale.

Colas Rosier, care nu vădusă nici odată pe domnul său așa pe, veniase la acele vorbe cu îngrijire. În realitate el era fără Dlui Larmes, el mai puțin ca din lume, pentru că în orășelul unde trăiă la mama sa, o cusătoreasă, nu mai fusese altcum decât a sosi Duminica, și cu remunerațiunea ce o căpătase cu copistul abia putea acoperi lunele trebuințe casnice. Dlui Larmes, un vechiu amic al mamei sale, cu bunătate și luă-l pe lângă el pe Colas. El știa că pe fiul său propriu și l-ar fi instituit, dar acesta semănă lui Francisc, ca copistul Colas era un ființă bună, de aceea Dlui Larmes îl avea forte drag, și de aceea când el era un holtei de 60 de ani, fără nici o familie, i destinase de moștenitorul modestei sale averi.

„Sunbță, perdut Dlui Larmes? dise Colas. Ce ai făcut?

„Ah! n'am făcut nimic, un trebue să fug! Supremul comptabil a anunciatu-și noul pe mâne. Vom sti după aceea mai bine. Totă bunul ce îl am în lume îți predau ție. Dacă mâne nu mi voi vedea, sau veni în fine, atunci sunt și cam în etate, ai să-ți aduci aminte de mine, ai să-ți aduci aminte de un om onorabil cinstit, ce și-a avut datorii despre mine.

Colas nu mai putea de frică și compătimire. Rugă cu lăcrămile în ochi pe Dlui Larmes să-i spună ce s'a întâmplat! Fără să mai bacuve va muri; decât să-l părăsească.

Bătrânul nu dise însă nici odată o vorbă. În cele din urmă dise: „Colas, fiu, dară nimeni fiu, ți-o pot spune, și vei da bine dacă vei mai spune și la alții, căci te-ar putea costa libertatea ta chiar viața, ca și mie pe mine. Pote mâne că e bine ca să spun ție, ca cel puțin tu dacă nimenea altul, să crezi nevinovăția mea. Și pe mâne mult că mormântul. Și dacă vei cuteza să te pierzi despre aceasta nimănui vreme după ce voi fi perdut."

Colas promise tot ceea ce dori el. Și apoi acea Dlui Larmes dise: „În cursul vieții mamei sale am depus la Dlui Larmes, bucăți de mii de franci. Acestia i-a dat cu mine și nu mai pot dispune. Copilul meu Dlui de Gaby, s'a mirat prin multe abilități morme. Cu ce și scape pe mine

/

vrocce a înrîuri pe altul. Dta sai ce am gresit, de mia ales Dle Gabry tocmai pe mine. El îmi oferi pulbinici, îmi feri pudeci de mi de bere, dacă m'aşi decide de viitor, intr'o epistolă, pe care să i o adresez lui. Sedea eu genunchi mâinile mea. Vijo, că dacă ce n'am mai femeo. mia copii şi sunt numai singur şi n'am ce perde mimo, din contră poti câştiga totul, de vreme ce el ai va perde sofia, copiii, partea demnitatai oroicea, mi o părăşi totul — dici că mi va fi uşor să-i scrii o epistolă, mi care mi-ar plati fiecare reiă cu douemi de bere şi se fug mi străinătate. Ca un barbaş căi mi sue, când eu sermanul, oneştul baiatş, îi spusei cu modestie, că aceista nu o pot face. Apoi sără mi dise forte flegmatic:

„Pentru Dta mici o adresare nu mai este posibilă. Te prerro să mi predai controlele şi registrele de casă. Acum mi a schimbat cu totul planul. Vrocea să mă arunci în prăpastie - a bine! dar mia Dta trebue să-ţi frângi mâtai gâtul! Alege-ţi! Acum e rorba de viaţa şi morte". Cum ace mi răsti el. Atâta am fost de înspăimântat, mia nu puteam, nu ştiam ce să fac şi cum să mi ajut. Tremiea mi era acoperită de nuori reci de spaimă. Mi se parea că mi desperarea lui vrocea să mă omore. Atunci ar fi putut face ce-am mai turbată? că am despreţuit, mi-am cerut graţie, ertare, şi ce voi ce el mi a zis, să mi o dea, mi am simţit momentan. Ah! Colae, la ce nu sunt capabili aşpri de oameni!

„Omule acela este chiar draculi mi pesenie!" strigă Colas. Alergă la ministru, la cardenal, la regele şi la reg pentru ajutor!

„Nu vrocu să fi un copil al morţii?" strigă Dle Larmes. Tu mi ai jurat la vero. Să nu cutroci o face nu am pus mâna. Timpul aduce cu sine şi sfaţ. Nu vrocu ca să cadi şi tu în prăpastia de totală cu mine. Ai am cerut timpu să mă gândesc. Ofiţa de Gabry mia dat 24 de ore. Mâine dimineaţă la 10 ore, trebue să-i dau hotărâtoria mea, adică epistola ce mi a dato, ca şi când ar fi dreptul meu cătră el, ce copiată cuvânt de cuvânt şi apoi să fug sau dacă nu la 11 ore voi fi prisoner. Până atunci nu mi-e erdat să părăsesc casă, tu mia nu îi a interdis atâta mie cât şi ţie. Te spun ocă, atâta viaţa ta cât şi a mea sunt în joc. Adunul cuteză totul.

„Şi ce vrocu să faci Dle Larmes?" întrebă Colas înspăimântat.

„Nu mi-ai cerut un Dar, el nu va lăsa ca necinstea să fie asupra ta! Tu ești bărbat. Vei răspunde și mă arestează. În mâinile justiției vezi-ți cel puțin oprită de nevăzut. Apoi vei vorbi, vei spune tot, ori ce ai vă întâmpla. Dar nu lăsa necinstea Până atunci luci! Ai dau trei luni să-i aranj. Vei fi achitat nevinovat, va mirunge mielul prin viața cuiva cu pulbere: Sine, atunci rămâi onorabil, ingrijesc de tine. Cu cheltuiala lui mi-i poți fi de folos."

Amîndoi vorbeau încă multă după ceasul comun neprevăzut, compătimindu-se cu curaj una conștiința curată, Tolas cu desperarea și durerea unui fiu iubitor și recunoscător. Dl. Larmes își pierdea în acelă convorbire tot ce mai ținea liniștea și cumpătarea, de nimic ce Tolas le pierdea pe amândouă. Mâna mângâie pe fiul său adoptat, și mângâia pe sine însuși. Și după ce merge în casa lui și face și îi arătă cum va pune. Tolas acuma bărbat și treaz și se duse. Dl. Larmes, care se simțea în pământ, stătea unui muribund, și aduse hârtiile și ordine. —

II. Paulina.

Tolas Rosier merse palid și bătând din mâini prin curtea Hotelului, în care Dl. Larmes, locuia cele două etaje de către Jumot. Hotelul era proprietatea contelui de Pons, care nu vezi nu mișcarea în femeia, era una din cele mai strălucite case din Paris. Și dincă chiar că prințul Soubise, facea unele fiice contelui. În fapta prințul nu un amic de casă, cale și cercetă foarte des. Și mică era mai bine decât tot: ea visa lui nu nu stăi pentru cortea, cât pentru Paulina de Pons, o domnișică ca toate societate contesei. Paulina, o ființă fără păreri: fără avere, dependentă de grațiile contelui, și mișcarea pulpă de vorbele dulci; ea și le soptea pentru, care nu cerea de cât o ascultă cu ochii și cele amoroase și care nu și dădea de 40 de ani. Ea și era mai prețioasă floră a ordinii sale. și ornamo ochii asupra frumusețea sa vreau și dădă de 25 de ani. La nu mai în tot deauna ea a face cu el. El nu cunoștea ea lui pentru contesa când pozna, nu mai și scăzu și mă aducea încă un rămâi oricare, dacă departe de a vrea să câștigă inima Paulina. Ce mă mira lui în Paulina era pentru el nu ce plăcut. Pe ce și nu fie vesel și mă bucura ea? Eu totuși mă fiscul liniștit al celor doi el nu l-a prigoni. El merge la ea fără mică o bătae de inimă și și duce de la ea fără liniște. Și nu ora ce mă mâncă, ce ele pasiunea. —

Paulina era la ferestra, când Tobias pătrăsă și gesticulând din mâni, strigă prin curte. Ea își ieși, rădând pe îndelete și jucând în durerea lui mută. „Pst, l'Bă! l' sopti ea. El n'auzi nimic. „Tobias! strigă ea și își puse amândouă mâinile la el. El ascultă suspinând.

„Ce ți s'a întâmplat, Tobias? Pentru numele lui D-zeu ce este? strigă ea, când văzu că el dete și începu să plângă. El nu răspunse și suspină.

„Dragă Tobias, răbdare! Fiecare la mă omără. Ce s'a întâmplat, ți'o rog răspunde. Spune-mi chiar dacă ar fi un lucru dinprecle mai îngrozitor! Te conjur, spune-mi. El tăcea și suspina.

Spaima Paulinei ajunse acum la culme. „Ce Tobias, strigă ea, nu mă iubești de loc nu răspunzi? Te am ofensat? Ce pentru Dumnezeu, nu sunt nimic? Nu mă mai lăsa în acestă neîngrijorată amărăciune. Spune!"

Tobias dete din umeri și răsă: „Pentru a Paulinei lasă mă să trec! Nu mi este atât de ți spun, decât — ce nu am dispărut ți: Mâine voiu părăsi această casă, poate chiar Parisul.

La acest cuvânt Paulina deveni galbină ca moartea. Ea lăsă jos ochii, și mâna stângă sprijinită asupra ancadramentului, își apăsă mâna, ca și când ar voi să țină la sine, care îi se depărta de ea și strigă: „Tobias! pentru ce?

El tăcea.

Repetă o dată cu mai mult energie și cu o voce tremurătoare. „Tobias ți te rog! Ce sunt eu, dă-mi ea, nu sunt mie mai mult decât o femeie, ca și mă spuni de pleci, de ce ești silit să părăsești Parisul? Tobias, dacă cumva ți-am făcut cu ceva rău, apoi te rog să dai bătă inima ta ca mă, dacă ai putea, Dar, nu, nu poți Tobias! Nu ți, n'avem nici un pretin pe pământ decât pe D-zeu. Du-te. Îți voi apoi destul prisosință și prezine, dar pe nimeni, care să te mișcă atât de mult de despărți și nepericulos D-zeu. Du-te! strigă ea, accentuând și suspinând tare.

Când o văzu Tobias plângând, nu mai putu de durere. „Nu Doamnă Paulina, dise el nu sunt eu de vină, dacă trebue să mă duc. Ce bucuros aș rămânea aici. Dar de mult mă mâhnă sempătămirea D-zeu. Când ai doi, ce . . . . . .

La acest cuvânt Paulina se ridică la d și dise: „O! ipocritule, ai ți scumpă!

/

și Voiți vedea și mi-l arătară! Alergămise la Grigu, că n'am nici un frate și pentru că de și ar semăna Tulă, de multe ași fi nimerită.

„Și ce ași avea și ași scăpa răpunse el rîzînd, și ar semăna cu D-ta de adunei m'ași simți bine, mi-ași putea vărsa amarul dela mumă-ta cu. Ioșă.

„Spune-mi Voiță istorisirea ce-ai apucat! Voiță, iubite Colas, că îți voi ajuta cu vr'un sfat bun. Incheiuiește și că eu ți sunt soră. Aicea mi'e mama. Ea se scoală și i'o voi mărturisi.

Ioț i'a sărutat cu mocheșă mănă și s'a uitat pe ales în ochi, care implorau după ajutorul lui. — Cât costă, pentru de a dezgăți acăstă gură mută! Și ea zîmbind cu degetele peste buze și tăcându și'a dus mâna pe umărul lui: Vă mai am să vă întîmplu, că fratele și sora sîntem obraz la obraz, apoi gura n'a tăcut decât mai vorbi câteva momente. Colas se simți mai ușurat. El vrea în Voia de Jos să adune pe sora sa; văzînd'o că nu mai avea nici un soacră. El i descoperi sub jurămîntul facerii a unei taceri veșnice, tot ce aflase dela Lucreția cîntînd cu o gumărtate cu sine.

Paulina de și era înștiințată la ședința celor ce s'a întîmplat, totuși se simți fericită. Ea iubea, gândindu-se că amorului nimica nu i este imposibil.

„Existați-te sempre Colas! Și ce ca, nu e certat, nu trebue să mă părăsească. Și vor afla mijloc, cum vor scăpa pe fratele tău adoptiv!

„Sora, începu Colas mișcat mărturisitor, pare-că a venit ceva!"

„Numai dacă mi-ar veni ceva acte în minte! Știuță ca furându și fruntea. Pe-le Colas, du-te! Lasămă singură! Trebue să mi cugăt. Ceva trebue să facem!

Colas se duse. Toți în ușă el se întoarse amenințându cu o rîdere cu degetul. Sora Paulină, dacă ne va trăda, ni vieța mai nu vom mai fi fratele și surori.

III. Pruntul Scrabise.

Încă acuma dese trăsura pornitului Scrabise. Pruntul se scria pe degete sora Paulină și cu ai lui Colas. Pușa mea i'a dat de cunoștință grăbită. Pruntul, care nu o văzuse nici cînd mai grăbită — și în realitate, cum ar fi fi putut apărea alegul în strălucirea primului ei amor? — mai că s'a pierdut și grăind de vederea fetiței ce nicăiri în Fericire.

/.

„Gelosie!“ căci ea era femeiască! căci de sigur nu-i mărina. Ea îl credea se mi salveze și îi spuse că îi pare rău, dar scrisoarea nu este acasă, că a ei împreună cu soția și cu fata.

„D-Tale ți pare rău și ca mi facem. Uscăr de mi ar fi fiecare necredincioasă viața mea, dacă de femeie ar fi toate așa dalbe! căci el.

Paulina obicinuită cu lingușirile lui, nici nu le băga în samă. Ea se gândia la rolul ei frate și și gândia cum să scape pe Dla Furmos. La vinerea avea dogană și descoperă totul contelui Orcon. Acesta înfuriindu-se și în folosul unui credea să abată mânia celui de la capul bărbatului conpătimaș, care cu o credință cavalerească căsa Dlui și fără milă o spăsuia de dânsa, alunga și bătaie rău. Și pierdea mult câștigul gândindu-se la mândrețile bătăi și ogoiul contelui vizavis de ori ce stăin. Osârdia prințului îi aduse în totul alte planuri. El, bărbatul dela curte, care se putea apropia de cardinalul Vienis, atotputernicul ministru de afaceri, ba chiar și la regele, el și mângâie altul, puțin să fie așa salvator.

„Prințișor D-le! îi dise ea, te rog, lasă gluma la o parte. Vorbim de ceva serios.

„Ei, femeie Paulino! strigă prințul. D-Ta îți amorul de glumă?

„Ceî pățiți pe al D-Tale!“

„Pară amorul meu este glumă, adesea ori, ce e mai frumos și cel și pe pământ, nu este altceva decât glumă și nimica nu e adevărat în lume; Paulino, de, prea urmare sfatului D-Tale cu deșteaptă, prințișor D-Tale, îți jur mândă capitor ce îi pe care te mângâia nu este decât nădejdea în mântuință!“

„Sau poate că ochiul D-Tale te minte, că vede mai mult decât voiu.

„Nu, prea puțin din ori, cuprinsul grației D-Tale, dară destul pentru liniștirea mea!

„Te rog, prințe, pentru ce mi spui toate acestea? Pentru ca te apuce urâțul bănuș mine? Știi de și vorbim despre altceva mai bun! Sau poate că voiu să mă dovedești că ești bărbatul cel mai nedumănatic mai drăguș, și mai de spirit? Acesta o știu azi de bine ca mândreța ochilor și mândreța obrazului. — Sau poate ca să fi orbit

tot ce mi spuseși D-ta deodată? Ah! dommul meu, nu te face o idee atât de cât despre mintea mea!

„Ce ești tu mai aci? Pace vei crede vr'odată vr'un adevăr, atunci când te adorerul tău te mărturisește că mi l'ai mișcat. P-ta: atunci crede că pentru adevărul curat de dulce meu nu păcătuiește momentul când gata am fost să viața, să-ngelo....

„Fericită Ștefa, prietă, nu mi vorbi de istorii semețoase! Acestea nu îmi plac. Poți mai aproape mâncă ai adăugă pentru atenționarea.

„Toți... toți, toți ce ocoliți, strigă prietul, și apoi mână cu ei în brațe de

Ofițer Paulina de Pons mai se folosi de aceasta. Ea până vina să de el cu ungere mulțumi, pe care prietul îi și promise că e mișcătoare, când încântă de el o auzi. Apoi îi istorisi nenorocita istorie a bărbatului său, care acum se numea cu împlinire de prietenul, și pentru care simțea ea cea mai mare compătimire, de către bunăoară ei. „D-ta prietă condimna ea, D-ta ești gata mișcată prea acestă mărturisire D-tale! De ați pot scrie nenorocirea: Tomeu ca D-ta ți descoperă dorința mei unui altul, cum D-ta! Cu cât tu D-ta valorezi la cardinalul Vienei...

„O, bieno de pre cardinal! strigă prietul. Au mi inciud și el. El este profesorul respectatului de Gotey, și dacă nu mi unul, cu adevărat al fiecăi cardinal. Cardinalul trebuie să vină cu totul afară. Ușa.....

Prietul tăcu, se gândi și fiecă frunte și descărcă se mișcă și dise:

„Pământeană, de las! Au mă cam mi un moment de perdut. Știu, gelos pe pe și cine, care mi-ar răpi din mână această ocasiune, de a avea un mi merit în ochii D-tale. Adio, grațioă Paulină! Au mă vom întâlni, mi cam avea o idee pentru ce vă vă voi vindeplini dorința D-tale cu splendoarea și fermă.

Apoi sărută mâna domnișoarei și ieși repede.

IV. Domna de Pompadour.

El se arătase în tinereță și mare la curte. Aici s'a dus în Parisiu unde deveni în apartamentele domnei de Pompadour.

Fată simplă de la țară, ea domnă de Pompadour la curtea regelui Ludovic XV. Ea era domna absolută a minții, a voinței și a inimei sale. Ea nu mai era doamnă tinără, era când ei abia de 35 ani. Frumusețea și puterea sa fură mari. Ea nu mai căștigase o desvoltare mare a spiritului său. Regele voia ca ea să fie numai a lui, ca ea să-l iubească numai pe el. În contra ei nu putea nimeni nici o vină, nici regina, nici ministrul, nici președintele primului ministru, cardinalul de Bernis. Ea era în curte, ea era în Paris și era în tot imperiul. În adevăr ea nu este decât brigandă pentru o moment cu ambițiune de a guverna de un capăt de „cinera" regat. Ea nu voia nimic de Francezi pe atunci fără numai versuri și distracțiuni, și lua tot de bun, drept și frumos, ceea ce făcea regele. Pentru ceea acest nu putea avea pretențiune de a gemmelui mândra regelui, ea deținând mândra amantă a casei sale. Numai o partidă, care să fie cunoscută pentru ea pretențiune asupra gelosiei, de exemplu regina, curtea veche nobilă, sau un prim ministru, cum era cardinalul Bernis, făceau totuși sub ea mai mare rezervă, un fel de rezistență.

Pentru amanta regească acea bine venită. Ea nu au să temă de partidă contrară. Ei mai nici nu mai domni ai curții erau pe placul ei, deci ceea ce plăcea ei. Voltaire va simți forță femeii, când a avut sub dispoziție lui o provincie plină de grație. Afară de regele sine ea nu se uita la nimeni atât de grațios ca la primul Sultan.

În realitate primul, de și în etate de 40 de ani, era un barbat forte frumos, plin de viață și de dulcețe. Amanta regească, ea țină violenta și

speranțele vostre, nu se pot ele atinge de a nu le vedea pre ele mai sacru
e de cât mai bucuros ca pe toți cu toții, și a le crede, ca ele numai chiar pentru
ca în sași și nu pentru altcum, o iubesc. Pretul era forte desept, și se vede
apoi în toate. Aripele aceste ele amendue ca, și numai cu putere ne putem ne
forma închipuirea unei pasiuni, care — nici nu există. D-na de Pompadour
semte de multe ori, nu știu și cercare mișcare graționă, după ce ni-a terminat grațiosa
mâne veneraționne și amor, și contra voinței sale cânta și șoarta la el, de și
este bolnavă și spăimântată numai regelui. Ea semțe pentru prințul acea ce nu
pătimește semte, și totuși pentru că este nu se pătea, decât ca să alipi mai tare
de el. Ca și cocoșata Jana femeie ce pățește bine de lume, cu cocoșta se nu capte
mintea, și în adevăr ca mici un curtezan nu vine despre acesta. Prințul însă
știe, a scrie, și și-a pus în mai departe voință sa de stăpânire și rădere.

„Ce mi spuneți, Gabrielule? îl întrebă ea, când citia în ochii lui, pentru
că abia de vre o oră se despărțise de ea.

„Ah scumpă marchesă, la D-ta în totdeauna am nenorocirea de mă uit, pe mine
însumi! Pardon dar și pentru altcine și dnii Bubsse, dacă nu-i mâna la bunătatea
de mine prin mi, așa de bună!

„La bucuria, domnișoarelor; pentru că s-a spus, cum D-ta este atât de mare
miază nu deni în totdeauna Maria vorbesc despre D-ta, dacă nu cu ei și în spus despre
Franța sau despre Europa întreagă?

„D-na amabilă marchesă, vocea de fi astăzi cam aspră pentru, după cum mi
se pare; și totuși după, fără de vreai, în loc de ironie, adevărul.
În realitate voiam să vorbesc despre mine, adecă de Franța, de care mi-am dăruit
ca de D-ta.

„O! ce serviciu bine! strigă domna de Pompadour. D-ta posezi un talent
minunat pentru compunerea de ode, prințe!

„Și dne nu care are fericirea de a fi în apropierea D-tale?

„De voiai una de mi vorbesc despre D-ta prințe!

„Bine! grațioasă domnă, de mine, încă cât mai este cu mine! și
Ce este condiția D-tale acea ca contra mea. Și eu.....

„Prințe, dați-mi voie să vă rog. Vorbesc mi prea; eu mi-aș pierde
fața în ochii de ea.

„ Et bine, prezic seaca! Sui in co societate ca eaua si sia cantoru mai
mitanu ucel cantec de strade, in care o ispeara mischi, murdariu nemaiau-
data vocea se'ia locul virtutei?

„ Adeca voiu si dici dupre aceea ca s'a stricatu cu mene? Cu care societate?
Sofa ca la parterul nostru carciumal? Am gatatu?

„ Aferope! La feroviarii lui, la nasagerii de Gatry. Aiecea bietul va
fi acum barbatu de acelu sofa, sofa lui de odinioara; pentru ca el este apro-
pe de vina pentru infamiile sale — se vede la galere.

„ Ce? Ce mi spui? sburga marchisa cumisa?

„ Se cassesce seduinga de marina, pe care el le a manipulatu, este
un departe forte mare. Il costeaza de mai multu ca 4 milion. Pasta a pier-
deca ca mi-am urlatu de ti spunu raciunile cu o oria. Am avutu datu drepta
cand am disu, ca mi si pare ca pe mine, de cate ori ma intalnescu pe D-ta
si Francisc!

„ Ne acuzi inca dreptu, printe?

Invinsu si uimitu apoi de, cum ca acusa din imprejurari mai de
apoape, si cu atatu mai cumplite si spuse si istorisa bietu mamei, negresitu complica-
te Lacrime. Bietulu mieritu Gleb de Gatry si desperarea sermanutei
Lacrime cu atata vicisitune, cu patimile sermanutei si parasitei bietan
atatu de miseratoru, mica si frumosa marchisa cupse si lacrimile.

„ Nu intriga ca, asta nu si va intempla. Acest om onest, nevinovatu nu
trebue si dovedu pierdu acestui monstru! Voiu cauta pe adevaratul. Fiu D-le bun,
printe, ca tot ce mi ai spusu, este adeveratu?

„ Sa pandim si cautam cu cine sa l'am cu!

„ Mama permiti-mi ca si mie concediu! Trebue si mie sa la regasu.
Ochi mult de mine nu bietul mau printe, ca mi ai cautatu, salva, salva o fapta nobila!
Angel de mangaiere si bunatati, am eu Gleb de Gatry, mi trebue si'l salvu mai multu
pe pamantul Francisc. Rugete ca maicimea!

„Și mișcarea și el bun este și bobocarea banga deinoară. Parmi'mi se seară, mară deodată înger, ca și mi'l ștergea și au pulmi.

Tinerul se depărtă. Marchiza porunci să o anunțe la regele.

V. Regele

„Am așteptat de mult, iubita mea marchiză, ași regele, nu-i așa?

„Ah ați spus ca Majestatea Voastră, ați presupus amănuntele englez o ambiență particulară.

„Ba, înșă omul mă face să mi se urască forte mult cu apucarile lui. Mi pare bine că am scăpat de el. Ia este dar ușmă? Cum l'ați așteptat la cabinetul. Par ce ați? Au le semte bine, marchiză? Ba mi se pare că ați și plâns? Este bolnav?

„Ia regele meu mă simt, mi bobocarea bine!

„Bună marchiză! Acuși loc, Tiar adus de bucuria și ea pe care așteptă să mișcă mărgăritare. Ați pot, spune o istorioară nostimă despre domnișoara de Autan, o celebră amoroză fără pereche. Abaci vă cunoște. Cunoșteți ea și mor de rău. Tar nu pot vedea ochi mici mele Autoi nelle cași de plâns. Spune mi ați voie, vă rog Majestate?

„Da Sire, Majestate pentru răbdarea voastră a mă ascultă, și dă sorcă, că sub unul din cei mai buni monarchi necunoscută este bunătatea și modestul cel mai nemărginat! Sentința.....

„Spune'mi iubită regină! Vă rog să dau odată un exemplu de strictețe și severitate. Ce simți ați? Ce mi protecția mea, dacă eu eu bună protecția regească. mă simt, mi mai ați în stare ca Dta să vă scapi altă lăcrămi, mi le cade lăcrămi de bucurie? Ah dar spune'mi cine le a ofensat?

„Acela mă mănâncă a ofensat dom mi'a rănit și numele celui mai mărinimos și mai drept dintre regi.

Regele stătu și o privește cu o curiozitate mi ordinară. Marchiza își descrise istoria și planurile Duc de Gadey, și cum voia acesta

BIBLIOTECA CENTRALĂ a „ASOCIAȚIUNII"

să plătească pe onestul contabil să recunoască în scris crima săvârșită asupra sa, sau cu alte vorbe mai de lămurire voia să scape cu fața curată. Mărturisirea pe care o făcuse singură și în albă, mai ales pentru spiritul său, colorită în figurile despre răutatea omenească și nevinovăția față de nici un cuget.

Dar eu nu am fost mișcată.

„Așa dar" zise regele după ce au șoptit, ca un fel de admirațiune în loc să mă mișcați, numai asta este, Mărire mimi ?

„Ce ne pasă ce este pe noi ! Să lăsăm ca procesul să își facă datoria, acum după va să prindă !

Acum ascultă slovă bastă a dommișorei de Auban !"

„Înțelegând a fi aduce aminte sale, că dacă va după dura de mâne, judecătoria nu mai poate ajuta ! Pară primește Dl de Gadry declarațiunea în scris dela contabil și de acesta dispuși, atunci acesta va fi osândit, acela cu amplecată, cu onoare, și încredințată Voastră înălțată cu un mărțoc."

„Ai dreptate. Trebue să mă înțeleg pe cu ministrul despre aceasta."

„El vine și prefectul lui Gadry, după cum am auzit."

„Sau pă ministrul de justiție. El poate trimite deo comisară un ordonanțe al lui la contabil, ca să facă dela acesta cum știe lucrul. Apoi după aceea să facă ce va voi."

„Foarte bine zise. Trebue să admir atât înțelepciunea cât și inimoasa D-Tale cu bărbăție !" Dacă nu mă înșelam, eu cred că ar putea pune poliția mâna pe proprie scrisoare a lui cu Gadry, acesta sar prinde singur și cursă și totul ar fi descoperit."

„Natural" Dl. ești o copilă, marchiză, dară de mică și despre mersul cel simplu al lucrurilor ! Ași cere să poată face fără voie. Să chem pe ministrul — sau, dar — șeful de poliție este mai în apropiere.

Regele sună. Un cameriș apăru. Regele spuse ca șeful de poliție să vină și cabinetul cel albastru, unde se duse după și el micuța.

„Dl mă, duse el marchiză, rămâi până ce mă întorc aci ! Trebue să vedem puțin de dommișora de Auban."

VI. Ecclesiastul.

Se înspăimântase Contabilul Larmes acest lucru și se uita la pereți, neștiind ce să facă. Cu ochii holbați căuta ajutor.

„Acum știu mai bine ce înseamnă a suferi și a muri, și nu mai am nimic pe inimă. Totul e uitat. În timpul ce voi ce, eu nu mă voi recunoaște mai verbal mâi în veci cu părțile lui Ecclesiastul. Mi-a mers în glasu. Este cu ce plăcut și scump a avea o inimă pe care să o știe curată: în această poți bătăușesc în fața armatei întregi de guerre, gândi și mai bine, și dacă voi fi pus la galere, mă voi duce regând.

Ia uite, nene, cinevea, și mi-a venit o amplexiune pe buze, dar la ce unde ce pățim ca să mă cure cu amplexiunul acesta mai mult de mormânt.

Amplexiunul se scăise vesel și se porni mai ușor și întrebă de domnul de Larmes. Acesta își spuse numele semnând și adresa pe bilet. Ecclesiastul, ca și când ar fi fost apucat de frigurile și nu și-ar fi putut opri pe picioare.

„Ție ai acum aici dumitale, dece amplexiunul cătră Dl. Larmes, o mică vorbire curioasă cu Dl. de Gabry?"

Contabilul își plecă; el nu putea pronunța o boabă, ela:

„Este Dle în pericolul unei sciori, pe care de-a dreptul și o descopeți."

Contabilul își mai despă atotcuvintele politice și se uită la amplexiunul cu mișcă privirea rătăcită și cu gura căscată.

„Te rog să mi bine-voiești și să mi răspunzi" continuă amplexiunul într-un fel mai serios.

„Contabilul își complini cuvântul din nou.

„Răspunde-mi Dle! te prosec în numele regelui, și ducă poți acum scrisoare să mi-o predai vicecuiți!"

Contabilul scăzu de-a dreptul pâinea la o mașă, scoase scrisoarea din 2 în note și o predăte amplexiunului.

„Acuma vei bine voi să me urmezi Dle Larmes! Maestățile Sa ne așteptă."

„Unde e strigă Colos disperat. Nu este nevinovat. Luați-mă și pe mine! Eu sunt tot, voi spune tot!"

„Amploiatul puse cu mirare la tăcere și zise: eu n'am altă poruncă de a duce pe altul, decât numai pe Dlui Larmes la sosul poliției secrete: pentru aceea sunt pot so-și disciplinese și corecta Dlui Dlui Larmes, mi pare că este nebun! Recunoște-te!

„Lăsați pe acest biner aci" dise Dlui Larmes, dacă nu aveți espresă poruncă ca să-l aduceți și pe acesta! El și așa nu pote fi de nici un folos în cercetarea acestor. Și fără el voi spune adevărul. Atunci și lui i-a fi mie numai la răsbunare, la acestă ingrat nerecunoscută. Sunt deja cinci este acusatorul meu și de ce nu sunt răsticat și eu este Dlui de Gabry, soțul meu. Vă urmez."

Amploiatul dise: „Eu nu voiu se vedu nimic cu Dlui cu Dlui de Gabry. Fără nădejde veți avea ondrea să-l vedeți. El nici este arestat în acest moment. Poftească parte pe Dlui tinere nici te prevoc ca să ne însoțească!"

Dlui de Gabry arestat? dise amploiatul cu o zâmbăreață apropiu veselă.

„Cum nu mi ați auzit nici? strigă Colos vesel. Gabry este arestat. Dlui este scăpat. Acum, acumă veți, sunt tot, tot, tot! Hurrah! Hurrah! Oh! contenesc în cinul vesel și recunoscându-și amenințarea mamei la cer. Oh secumpă neurtată, ce crează... eu mai de grabă Paulina. Și cugetă unde și unde și pustiul

Apoi iși luă palăria, urmară amploiatului, și lăsară cu acesta în trăsura și plecară. Nimeni sub de mărire ca la mine de la poliției. Comisarul spuse tot ce știa. Dlui de Gabry mică negotul. Când îi arestară mică propria lui soție, când fu înfățișat cu comisarul, își perdu conștiința și de mică pentru cunoscuta familiei sale.

Dlui Larmes și Colos fură nici în acelaș sară eliberați. Tot, în acelaș sară Colos se fură cu un cael de note subțiri în ocaria Paulina, de ce ce vătă mică lumină și străbate pe fereastră, care stă în mintea lui în brăcată în mască veșminte grumaze, de ce ce voia să mănânce la bal, la inima lui era veselă.

Tot mi accea vorbă la bal, la cenă, în mijlocul adunării, Laulinia Stanco plină de recunoscință mână printului Scarbei sopitoare; «E nedespărțit, e foarte nobilă!» Tot mi accea seară, după ce se mai cureță de la bal, printul veni la prințesa de Pompadour alăturea: «Trebue să te adorez, ești mai mult decât un înger!» Tot mi accea seară Ludovic al cincisprezecelea, revenit în sinul amantei sale, se miră de ață în fost mai fumos ca în acea seară, după ce auzi din gura acestei istorii naive. —

VII Înălțarea

În anul următor ambasadorul lui Gustav era ne-ntrecut la Paris. Regimele de rasă și comptabilitate fură reînviate. Se descoperiră noi pensii mai mari decât cele precedente. În o cercetare și în cea altă, dintr'un interzator al lui, din o anecdotă altă. În decursul acestă Gustav se amuză și acoperi din nou a documente necunoscute încă. Mestecă era un preot forte bun și generos, al cărui spirit barbanul Larmes nu l'a mai ajuns; prentr'aceea după și spaima acelui dela ei schimbarea adeseă ședea tată. Toles era nemulțumită de perderea amicului său părintesc. Dar el remase ca mostenitorul averii lui modeste, totuși arătând față de toc vesel. Numai ar fi vorbă să dovedească cu acest sacrificiu ar fi putut răscumpăra pe bunul părinte Larmes din mâinile umbrelor.

Acum din întrebarea ce se făcea? Contesa din mica mostenire nu putea trăi cum se cuvine. «Ei! dise Laulinia, nu vreau să fi comptabilă la marină» în bunul Pte Larmes?

«Gândește! Femeiască, la ce te gândești? Cum să cutez eu a mi întinde cugetele până acolo? Comptabilul marinei? Tot acelorași, ca sub supravegherea Pte Larmes i am făcut de multe ori toate lucrările sale, mai cu seamă când suferea de reumatism și el n'avea decât să subscrie. Pe ce ești, Femeiască! Comptabil în ministerul de marină! Pte Larmes mă propuse în zadar de trei ori numai pentru oportunitate de secretar

devenit vacant. Nu! atunci de sigur nu mi-pot răsbuna privirea!

– O! acestă mocoasă, cum îi zice de glumă! dar Paulina privindu-l cu o plăcere asemenea. Astă dimineață trebuie să mi conceapă, că eu cel puțin aș da de sus mi zeng cu un comptabil de marină boț stau?

– Domnișoară, Dta glumești!

– E bine și cu cele bale să rădă boturi proaste la mine mine?

– Nu, nu bunătatea Dtale credea să cobor la mine, Prumoasă Paulină!

Celălalt zise după aceasta, domnișoara de Pons. Dacă ea-și pierdut Babeș. m-ar scoate să-i bunătate și un moment când nu pusese față de nimeni; Ieși prinde ca spaima și superioara au onorat pe betrânul comptabil Larmes, că astfel botez a devenit pentru monstrul de Gaveyz.

– Ești un curcan! Prumoasă Paulină!

– Nu vocea să mi-explicați acea epitet nobilă? Dta ați mi-stare, să-mi spui umbra acelui betrân onorabil, dacă vei bine să-i protecțiune pe fiul său care a-am este pierdut și părăsit, adecă pe fiul lui adoptiv Nicolas Rosier. El este acel tinerel, care în acel interogator fatmos și a cerut permisiune ca să moară el în nebunește și la moarte în locul Glui Larmes, dacă va plăcea?

– Ți-nduc aminte de mărturisirea lui.

– E bine, în realitate acest Rosier era adevăratul comptabil. Însă Betrânul Larmes și pierdut numai numele de iubitul acestuia. Însă pierdere un suspin de mulțumindu-i, care părăsi acăta viață întristată de soarta fiului său. Chiar Dta mi-ai spus odată, că betrânul Larmes trebuie bogat, răsplătit pentru nedreptatea ce a suferit. Atunci cum îl vor răsplăti? El nu mai trăiește. La sub protecțiunea Dtale pe fiul său adoptiv. Acest erede al adevăratului, merită locul devenit vacant prin moartea fiului său. El nu-i singur, nimeni nu cască gura să dică mici cu cuvânt pentru el.

– Dom-l mi-ați spus nu vorbesc pentru el, când acest prunc îmi vorbește cu atâta mult și compătimire despre el? Spui-mi-l. Confesiunea-ți așa când acest băiat ar ajuta și pentru mine vreo dată în cuvânt de mi-durare! Crede-mi, eu mă-i și fi mai mult compătimit și dacă fiul comptabilului

Da, așa este, dar mai întâiu trebuie să fii nefericită, și atunci și ție ți-voi compătimi; iar nu te voi bănui, cum faci D-ta cu mine!

Ah! strigă prințul, deodată. Ah, ți-aduc aminte trebuie să-ți scriu toate de ochii tăi. Ce bucuros aș cădea în genunchi și aș spune cât de mult îți sagez. Par.... Cum îl chiamă pe tenorul?

Paulina îi spuse numele Nicola Rosier, prințul își bătu fruntea.

La timpul potrivit îți voi aduce aminte, când vei vedea cevă mai târziu cu ocazia convorbirei ei cu marchiza de Pompadour, în care chiar marchiza vorbește despre procesul lui Godey și compătimește pe Godey. Iarna, care prin neînțelegerea împrejurărilor sale, fu acuzată aproape la același pe viața bătrânei sale mătuși.

Apropo? întrerupse prințul. Ia, dă-mi mai bine la moște, sfinția-sa domnul Spanier și Frica au omorât pe debitul bătrân. El este mărturisit D-zeu și spune, că recunoscință unei negri, numele negrului pământeanu, care l-a scăpat de peire.

Marchiza se speriă și fu mișcată. Prințul observă și dorea să-și dea seamă vorbind despre nenorocirile unor oameni nobili! Ea va suferi destul, continuă prințul, ticăindu-i o lacrimă în ochi. Lui nu-i se mai poate răspândi și restitui nimic.

Doamna de Pompadour văzu și o chiar prințului o lacrimă, ceea ce o mâhni și mai tare. A lăsat ea pe cineva în urma sa? o întrebă; acum ea regele este bun.

Prințul vorbi despre locul de comptabil de curând vacant, despre cunoștințele excelente ale fiului adoptiv Nicola Rosier și ce o adevărată mângâiere despre bunul și mult al acestuia. Apoi continuă: Acest tânăr trebuie să fie încă, pentru că el n'are nici o protecțiune. El este numai credele și virtuți și viitorul tatălui său adoptiv.

Doamna de Pompadour apucă cu amândouă mâinile mâna prințului și dădu forte mișcată: Știți în adevăr de un caracter ce pe un omu ca acesta de bună forte excelent și distins, dar nu ca pe un om bun și plin de respect de sentimente nobile. Nu știți nicăiri de plângi mizeria unei lacrămile omenești pe barbă!

Pentru acea primire acestă mărire! Pentru dobre ce primeaca postul
datatului său.

Ucidătorul când vorbi marchisa cu regele despre acesta, ziși: Sătă motivul
ministrul de marină mi a datu un portofoliu și nisce documente, pe care
să le subscriu. Uită-te dacă omul, ce are mi spui unde figurează printre
ele. — Marchisa ascultă, și află documentul pentru postul ce ocupatul
la secretaria marinei pe numele Ucuron.

„Admiră-ți lacă cum este ministrul dobre să l cunoască. El
știe acelui mai bine decât noi. Și nu ne mai amestecam în afacerile lui.

„Serie! răspunse marchisa, numai întrevenirea Majestății Vostre
poate restabili nobila faptă ce ați săvârșit și care acum simple fapt Parisul
va bucura. Maestatea Voastră descamească pe criminalul cel misterios, ast
scapat nepedepsită. Ultimul cuget al muribundului Sebrân ați fost
Voi însă, pentru că Voi l ați scăpat. El a dus cu recunoscință numele
Vostru în cruci.

Regele rase. „Eu bucuria cam prea pe Ucuron cu bucuria mare
părăsi locul și corespondența, pentru că atâtea urmări pentru soți, ce a dus
postul comptabilului cu sine. Și ordonă ca două curieare pentru acesta,
dobre să vină, și cu numele pentru a adopta și bucuria mărire. Apoi dete
numele Ucuron, întocmindu l cu Arcelu Paris.

Ah! cât este de rău, Sire, a răsăi când este bun! dăși amenință, scriindă
marea monarchului, care scrise numele

VIII. Palma.

Astăzi nu e mai pentru mine ziua fatal, când primi decretul regele
și care vindă la mâinile a la cutăți funcționari superiori ai unui ministru, ca
să le facă visite de recunoscință și cu mulțămire.

„Te am propus bucuria regelui, dăși ministrul, pentru că am voit
să onorez în Sta devotamentul Vostru Lamar.

Monsiul meu la denumirea D-lui este putini: dici cancelarul brevetu ministerial, bolnav trebue se-l spunu, că puteria lipsi bolnavi am avut. Nici mai mi-au remasu luxuriele D-lui altu faire in numele D-lui Carmen Sa on drept nu putem recomanda ministrului pe altul decât pe D-lui.

Apoi observa Colas, la visitele sale, că toti calatii funcționari mai vechi; cu cari facea doi, trei ca de sine, au lucrat asupra mi-a cea mai mobil pentru ei. Cand ii puse dom mișiei de Jos, acesta dasi regend: „Est-ce pour-quoi, Colas?" Le persona principală ai intrat. Rogă mâne pe prințul Serbiei pentru audiență și i-o seșită mana. Se mi-o vie!

„Și nu prințul Serbiei este persona principală" dise Colas, ci fu mai la modesta ora sera, cănd mai bucuros o strâng mana de o mie ori.

Intr'a ceea casa Colas bolnavi scrisă a doua di și prințului mâna, prințul care vedu în Colas un om plăcut, fără a tăi de bine și i-o recomandă, ca și domne de Pompadour și aduca omagiele sale. Complabilul marmei asculta și amanta regala nu remase nesimțitore la omagiele aduse, scăndu-le și mențiuna. Ii păru și mai bine de fapta ce o făcu deoarece nu o făcuse numai unui bonar accuno cător, dar și fără primos.

Pe Rosier, care nu iubise ca unul nou respăr țăsuntul complabilului de marmă, căștiga curend multămirea totuși superiorilor săi și chiar a mumelui, și acesta nu fu mai puțin bucuros ca ei pentru că nimeni nu scie, cum venise, cum ajunse el la primirea acest post, pentru care recomandarea lui Colas pe altul. Se presupune că trebue se aibă multe relațiuni insemnate în curtea Europei cu cea mai mare distincțiune.

Colas multămit cu noroculu seu, și acum cumpără cu calea secreta, pe care știa a ajuns la omnipotența sub regele Ludovic al XV-lea bucura de daruri și bănețiu în totă mo dalia. Nici mai tărziu acea dreptate mocnită ca și nu avea pretensiune la o știre pe care a căștigato și acum n'are dreptate superbia ca se ceară mai multe. Se întelege că acesta nu era efectul unei flegmatice și virtuții lui, ci a unui flegme ancheiată cu esperiență. El fu introdus în lăte societățile,

în care puha intra un cătănuș și unde dădea frumoasele parisiene în arenacea mingile lor asupra lui; dar flegma și nepăsarea lui pe toate le răpea. Pentru că el chiar pentru frumoasa și seducătoarea Paulina, nu simțea mai mult decât o atragere superficială, și relațiunea cea intimă între el și ea era mai mult resultatul obicinuiței decât al pasiunei.

Paulina simțea mai adânc și mai adevărat. Ea îl iubia cu foc. Și cât de nemulțămită poate să era de multe ori cu respectul lui rece, totuși o mângâia și mulțămia câte odată, când era mai liberă, pentru neglijența lui față de ea. De aceea nu era mai puțin arogantă, ca și era iubită cu o pasiune care și-ar merita gratiile sale. Totuși își spune despre tâte cunoscințele femeiești că le face, și despre câte ori încercări din partea unor frumoși. Cum îi putea da cu cuțita mai bine, că îi este exercițiu? Totuși îi îi dăi că îl a începuș a umbla acum mai mult după distragere și că poate să vină fără rar.

„Mă ca mi pare rău, dise ea, că te-am rădicat la postul de confidențe. Mai bine te-aș fi lăsat să mi-ți scrii note, căci atunci ai fi stat mai tot ceasul și ai fi putut vorbi cu tine, ari când aș fi vorbi."

El îi promise că îi va îndreptă și îi va scrie cuvântul, se înțelege într-un mod, care era contra voiei lui.

Într-o sară când ședea regăția Prinței cu câți-va amici, unde era și amirabilul și fatal și pericolos de câtă lume cea frumoasă, dar și dănsatorile mai vestite, câtă prințe dănsatore una din cunoscutele date, pe fața compatriotului care lucra pentru Spitul marinei. Acăsta era cunoscută sub numele Julietta cea frumoasă. Pelita îi era cu totul diferită, ca una de damă ca o altă cu Sir John Brown, un englez, care participa de personalul ambasadorului englesă Paris Lordul Albemarle. Colas și-mira și își simțea flatat, când dreptă pe lângă el începu să zâmbă și când îi aruncă câte o privire veselă asupra lui. Sir John, dănsatorul ei, observă această scenă. Și înțelege că lui nu-i convenia acesta, așa că lui Colas. După sfârșitul dansului, englezul o conduse la o sofa unde se puse împreună cu ea și începu a conversă. Colas încă merse la ei, ba și păru că la așteptat, lăsă pe englezul să șeadă și se duse cu Colas, care nici nu o angajase într-un mod hotărât, ca să dănseze. Englezul nu-i lăsă din ochi. Și reducă-l mi-l dau în foc întreg.

Pară și am comis față ca domnul acele se-mi furi [illegible] Colas cădea frumoasa Julieta; jucând cu D-na Tasc o față ca și când aș vrea să-i fure sărutări.

Și în contra, ți-multămesc D-le Rosier, că m-ai scăpat de un om care mă făcea să mă ușurasc! răspunse fetița. Tatul ei le că trebuie să le vorbească aproape de două luni mai în fiecare zi și când, unde și grămădească pe totă mau cu declarații. Nu mi-am știut niminea de la el, el îmi era ca pe un ghimpe, și el mă urmărea ca o umbră.

O vă să fi mărturisit nu putea scăpa Colas de dezmierdările lui; care păreau că voiesc să-i cucerească inima. Își păru forte bine când se putea scăpa în grădină care era înțesnată, acolo calm o lume formează, scăldată în dulcețe florum. Vorbiră că bea și altă și cum și el un prinsoară. Și în timpul cu pricinduri și la o mână, sta locmai față în față cu venerabilul adorator al fetiței, Mr. Ge el privea cumul din cimocuri lui, socotindu-se de Bonnaye.

Se vorbia cu foc despre lucrurile politice, și de aceea societatea era compusă numai din francezi și înglezi; deci cu toate o vorbă, care au fățuș, pe cântele Abermale și ne la Paris. Ca și în cabinetele altor puteri ale și aci își făceau cumul altuia imputări; francezii englezilor, că prelungeau în mod cel intâiu mâna Anglia nouă și Ancheia; englezi francezilor, pentru că voiau să ridice forturi pentru pe Ohio; pentru ca să mi-i cearcă comerțul englez cu bălțăricii. Tomni nu erau mai puțin înverșunați de pumn și de vină ca și amorul propriu.

Pe când Colas nu voia să-și agrădească micuța dispută, făcea pe atentul la ce se vorbea în fereul. Și John Brown, ce ședea în fața lui, bărbatul cu fața furtunoasă, deveni mai violent și vorbea și mai mult, când veni pe tapet chestiunea care să reducă pe Acadia lui. El critica acum cu mult mai violență politica diplomatică a Franței, el cracea că dacă n-ar fi pe Canada întreagă Franța ca mâna lui, apoi el zicea că trebuie să lovească și pe cavalerul său ca-l vrea. Nici unul nu-și mai simțea așa de puțin lovit, ca Colas, care n-avea nici o grijă. El lăcea compătimirea lui, ca să combată asprimea cea violentă a englezului, și astăzi cu atât mai lucruros, cu cât observă că schimbarea de curând se schimbă din ce în ce cu mai mare foc, ca cum ar trebui să ardă, bun de petrecere, unde ar trebui să bea fiecare vinul și pumnul său în liniște.

Cu cât era Colas mai liniştit, cu atât mai înfocat atacă parveniţii lui John. La fiecare înjurătură puternică, pe care o scotea englezul ca să-şi descumpănească înjurătorile sale contra nebăgătorului de seamă francez, îi dădea pumnul asupra nenorocitului Colas. Francezii îl încurajau unul către unul. Ei se temeau ca schimbarea de cuvinte să nu meargă prea departe, şi deodată spiritul public al lui Sir John Brown era amestecat cu prea mulţi spirite de vin. Acesta e observarea şi cea dintâi compătimire al lui Sir John şi se încercă ca să-l liniştească. Acesta durere însă şi mai înfocat. Este degeaba el către Francezi, cabinetul lui St. James, după cum spuneţi voi, nu-şi cunoaşte avantagele. Tratatul şi-l dădu dreptate. Regele, ca să se încoroneze ca un diplomat, nu trebuia să primiţă ca pe lordul Abermale, ci pe o fată de bere din Londra. Şi d'acestea aveam mii, care sunt mai frumoase, ca gârboviţa de Pompadour."

Când auzi Colas numele binecuvântatei sale profanat, nu mai putea şi dădu englezului cu toată putinţa şi mână, cari îi făcu să răsune: "Tu minţi, Pomnule, că te aşi pe pământ francez!"

Sir John Brown, în loc de a răspunde altmintrelea pe complimentul primit, observă: "Cât bagi nasul în tot locul şi vrei să mă vezi pe mine, ia-mi de a te rotilla?"

Încă mai nu isprăvi bine ultimele cuvinte, când Headerson răcni şi căzu în genunchi sub o palmă năpraznică dată Colas. Sir John se răsbună la acesta lovitură ca şi cu un bâzâit rupt de urjelie, cu capul către umărul drept al vecinului lui, care tocmai după lagură cu pahar de spumă caldă. Tutunul şi vărsa tocmai pe faţa lui Sir John, care nu credea atâtea, ce aşă ca şi colecţia chiar cu sângele lui proaspăt şi stamp.

Toţi englezii cărară în două tabere şi francezii. Sir John luase tabăra Colas pe a lui, care îi apăra. Înainte de a putea intervenii cei dintâi pe-a i împăca, Colas şi primi o lovitură sub bradul drept, care pătrunse carnea, o palmă mai în jos de grepta de subsoară, fără ca să atingă osul peptului. Tot acesta şi întâmplase numai în câteva secunde. Toţi aşa de viţe dispuşă şi cei dintâi englezi francezi, ca să se mai rimă în conflict mitro afacere, care putea

de ceva urmări serios pentru ei, de ori ce el era membrul unei ambasade de vreme. Toți aceștia dispărură și englezii, ca să împiedece pe compatriotul lor fugiaș, pe care îl luară cu ei de la alte, atacară mai mare. Numai Dlui de Bonnaye remase lângă palatul Colas, il conduse apoi cu trăsura și îl duse mai departe la un chirurg. Rana deodată nu era periculoasă, de aceea a doua nu i-a mai trebuit. Apoi îl legă și apoi merse cu prietinul său acasă la palatul contelui Caen în Comitia de.

IX Răsboiul contra Englitierei.

Dlui de Bonnaye, care mi-a făcută acest mic din urmă însemnări cele mai mi-a fost pentru Dauta cea de Englitierei, Dlui a mers cu bună dragă la trăsura dupre Versailles cu fiul său. Colas, care încă n'avea nici o cauză să se bucure, injură și el din toată puterea. Dlui de Bonnaye dise: „Ce mai ca acesta nădejde a infamiilor atacă și n'a pedepsit mânarea nemeritată a sabiei atâtui din Londra. Luați-vă de mine, mare le voi declara războiu." Acesta vorbe fu ca un balsam pe rana neîmplinită a lui. Bucuria lui era fără de. El strânse mâna prietinului său și dise: „Lumea este-a ta! Înainte de a trece patru preduri de ani, voi avea să pârjolesc toți Englezii de pe mare, și atunci voi fi declarat." Dlui de Bonnaye râse și tăcu, pentru că cuvântul acesta numai puterea puternicului său el. Colas urgă grăbi la puterea Faetonicei.

Prânzul la ordinul meșterului nu era atât de prăjit ca de două ori; dar și pâinea. El pentru prea mult a înțeles și răspândească și fugi. În curând va rândui în ciuda pe domnișoara de Cone de renoroc cerea lui, și înte de a putea afla ca dela ilustrăcera, pentru ca Colas nu se întoarcă, ca cartea și cofetăria vor fi pline de întâmplarea sa. El încă era grăbit. Strigă mai vorbia, mișcă mai vorbia mână, dispăru cât mai plate. Și Englezi mi-l aduseră, care cu fel acolo nu o au cunoscut, unul pe altul, fiindcă numai întâmplarea îi adunase la cea mare. Întâmplarea mi-pasa fă numai mai mult, decât a obișnuită a chinue cerea, de stat, la paharele pline.

Au dat acest prând de vedere încă o dată Paulinia, când cei rămași ai amicului său. Ziua a fost, cuprinsă de o așteptare mare pentru viața lui cea pământească. Seara se sună cu o mică precauțiune pregătită, ca să scape de a muri

pe contesa Oxon. Intîlnirea aceasta fu ţinută prin curtea interioară a palatului în odaia Ţăranului.

Rosmid de nerăbdare şi amor, merse la patul bolnavului. Bolnavul ingrabitul Harcu, semnînd cu Colas, o parte din mostenirea decedatului Larme, şi deputăţia mearse şi mîntuită, ca să stea de pază.

„Ce e, este? septi cu înspăimîntată cătră amicul ei, care îi ridică mîna. „Ce-ai făcut? cine te-a rănit? de ce? Unde-a apus medicul ca să vorbească? Cînd o întîmplat? Unde? În desuntă stabl? Cine iţi este medicul?

Mulţime întrebări, carii să pătrea o nopte întreagă numai în răspunsuri. Colas îi istorisi totul cum îi s'a întîmplat, bătăndu-şi întrealtele frunzeţe şi, care întrecea pe a frumoasei Julietă. Frumoasa domnă recunoscu cu o plăcere interioară credinţa amantului său. Lauda despre grafiţa Julietei nu-i era străină, dară acesta ca Colas n'a înţeles mici odată în casa compatriotului, de şi acea fără multe ocasiuni. Ea văzu că cuplul nu mai da gelosie neadevărată a urmării pe bietul Colas, l'a ofensat şi n'a l'a cunoscut.

„Nefericitul! strigă ea. El îşi datoriză cea mai grea satisfacţiune. Păcat ar fi în Franţa, altmintrea de nu ţine cu Bastilia. El îşi va pierde de cumpărătorii Abernale. Trebue să nu găsim ce e de făcut.

„Aica e pricina cea grea! Paulina! zise Colas. Faci voi în tăia pe Sei Ana, îl voi strămpăra, sau în sînul lui mă îl voi provoca în piaţa cea Burlagnei. Nu ca un om de onoare, ci ca un ucigaş mă atacă pe bani, care nu am pregătit.

„Voiu să mă faci şi mai nenorocită? strigă Paulina cuprinsă de spaimă. Ştiu că dacă mi-ai fi contra la voia ca eu aş mai trăi? Şi chiar dacă l'ai omori, n'ar fi bun să pătăţă pentru totdeauna Paulina şi pe mine? Aşa eu el nu putem trăi împreună şi dacă l'ai ucide Colas. Şi trebuie să cerem Mai bine ar fi dacă ai călători pe toţi Englezii aci. Şi trebuie să cerem nimică nu voiu să facă pace sau să declare război Anglia. Cardinalul Vărnii este pentru pace, totaşa şi prinţul Condeie. Trebuie să cerem el, război contra Englezilor să fie declarat. Păcat mi se va întîmpla acolo, fiecare o nenorocire. Trebuie să vorbesc cu prinţul, de voiu ce el are o influinţă mare.

Colas şi Paulina se unisă forte cuviincă cu aceea, ca să se declare

rebelu Anglia. Ambii se încuiară se vă hrănească bar. Era bucuria de odată pentru o fată care nu mai dase de mult, că nu mai avea pe lângă de amanetului său părinte, nici să mai caute bătă Anglia.

A doua zi ea descoperi bol pământului, să înfăţişeze cu veselie şi fericire. „Ştii bine, prietul meu, zise ea, despre nenorocirea cumplată ce ţi-a plătit grabnic ce ţi-ai făcut nu bun mai remiteşte şi plin de recunoscute ca sângele tău!"

„Ce sângele ăsta?" răspunse prietul mirat. „Tu eşti nebun!"

Dar de bine bătut şi-a ştiut. „În adevăr nu eşti pe frumoasa Stelluta o haină cu totul aparte, ca pe un lucru secundar, ce nu are să bănuiască prea mult, numai ca Rosier şi apară ca ceva. Voi crede faţă pe prietul să înţeleagă că Englez l-au batjocorit atât pe el cât şi pe amanta regelui, cerând a faţă cu mine lui. Atunci prietul Rebură şi-a simţit acestă din vorbele lui. Şi John Rowa despre mărturia de Jocupacleur. Pipă ce prietul Rebură a exaltat tot, pentru să afle şi acea cum l-a ofensat pe el Englez. Ştia de Rowa faţă pe pagină, ca şi când var pasiune să opună. Cu cât răspuns ce să răbuiască, cu atât mai mult descoperă prietul mai nebănuit, cu atât mai mâzare în închipuirea el ofensă de fapte ajută în ar negru de pan bătată.

„Şi pentru de ce mai vrei pe i părtinească?" continuă ea. „Ce va gândi Ferrul de Ptă, care era unul dintre cei mai zeloşi pentru pacea cu o natiune, care ne face o vorbare din acea, că batjocorirea Franţa în inima lumi şi chiar pe prinţesa bol francez batjocorire pe unul din prinţi francez cei mai amabili?

Această mărturisire plăcu e mişcă ce ascultă mâinei sănătoase a prinţului, nicăi nu-l chiar şi calcâiată ce o avea atârnată faţă ca domnişoara. „Pentru unde ai aşa sigur bol acestea? întrebă el. – Pâlă totdeauna vorbă o vorbare despre acestă, răspunse ea, Ptă nu va opta mai bărbat şi acestă o ură de sănătate, de oarece nimeni nu poate să-l întrebe nici un minut. Pentru mă mea să-l am spus, pentru că mă voia să victoria, ştiind Ptă şi pe patată."

Prinţul îi păcătă cu recunoaştinţă mână. „Pâlă acum el fusese contra Rebuniloru cu Anglia, pentru că el era contra dorinţei de Richelieu, care dădea rebelul, ca să capete pentru comanda supremă asupra armatei.

El veni mai se ascultase mai deprepe acest intemplari grăuntă Prinț. Domnișoara din marturisea demnișoarei de Pons, ii aduse aminte de Ducele de Bonnage. El il chemă la piață, carpe, unul din martorii ce mai valoroși pentru ducele i se spuse totul așa cum s'a intemplat. Pe Bonnage acuma. Prințul mai ageră unica cătură rugătoare, dar nimic ce l'abrăgea pe el. El intrebă: Bonnage dete din umeri. Sau dându-se că nu știe, mai ales prințului de intrebă cu pote el a fost intr'un mod și mai violent atacat, ca amanta regelui. Prințul făcu unele cu o ușoară ducelui de Richelieu.

„Am cetit, ii dise el, manifestul Statelor asupra pretențiunile Angliei. Mai intrăm cu prima Statelor, asa după cum vei intrînge pe englezi cu sabia. Ne unesc cu Dlui. Ambasada mogleai trebue trimisă acasă, și declararea de resboiu după ei."

Ducele de Richelieu și mișcă despre schimbarea contrarului său, il imbrățișă impăcarea era făcută. Amăndoi vorbiră apoi despre pasurile ce vor trebui facute ca să atingă ce parta lor pe secretariatul Vienii, curtea și pe regele. Prințul vorbi și despre de inființata marchiză de Pompadour.

Acesta nu i a fost greu. Cunoștințele lui și Rege Angliei arfi trebuit, pe dumnița în locul locotenului Abernale, mai bine pe o fată! ani spus. Onor adaugeau: și acestea avem noi, care sunt mai frumoase, ca gărboviță de Pompadour! acuma o cunoștință mărișă pe obrajii marchizei și o ură de moarte în inima ei.

Cobaz nu era mai puțin mirat, cand dete ascultare cătrei de domni de la curte. Ea fură trimiși de marchisa, ca să asculte pe comptabil în ședința din grădina Prinț. Cunoștințele lui fură cruțe și subocoase de el.

Trei zile după acesta ambasada engleză își repuse pașapoartele pentru calătoria lor peste canal. Resboiul contra Angliei era declarat.

X. Diploma de nobil.

Domnișoara de Pons primi prima veste despre evenimentul ocurs, chiar din gura prințului. Abătă în piață de hore nici era mai să i dă ameț în brațe. El au crezut decât că acesta este efectul unei inimi timidă și inamorați ca un copil, sub steagurile amorului, să folosească victoria, pe care o garnisiră singură batea.

El străbătu mândru şi fără teamă prăpastia şi ajunse primul acolo. Paulina, care dorea mai presus de orice să întreacă pe rivala sa, nu mai putea răbda. Ea se aruncă şi ea în prăpastie şi ajunse şi ea acolo, dar nu mai era nimeni în urma ei.

Ea stătu mult timp nehotărâtă asupra locului în care să se arunce şi să facă o surpriză plăcută celor ce o urmau. Dar în curând auzi paşii lui Carlos şi ai lui Pedro, care se apropiau de ea. Atunci se aruncă şi ea în prăpastie şi ajunse şi ea acolo.

Carlos era foarte mâhnit de moartea celor doi paji. Când primi însă scrisoarea Paulinei, se mângâie şi el, gândindu-se la ambasada ce o va primi din partea celor doi regi.

Abia în momentul sosirii lor în Anglia, ei aflară numele Prinţului, care era pe atunci în vârstă de 18 ani. Era un tânăr foarte frumos, cu părul negru ca abanosul şi cu ochii albaştri ca cerul. Era foarte nerăbdător şi cu toate că era chef, nu mânca decât foarte puţin. Nu mai vorbea de nimic altceva decât de vânătoare şi de călărie. Era un adevărat tip de englez.

Carlos şi Pedro se înfăţişară înaintea lui şi îi dădură scrisoarea regelui Spaniei. Prinţul o deschise şi o citi cu atenţie. Apoi se întoarse către ambasadori şi le spuse:

Domnilor!

Tatăl meu, regele Angliei, a murit acum câteva luni. Eu sunt acum rege şi nu mă pot căsători până nu voi fi împlinit 21 de ani. Mai am încă 3 ani până atunci. Nu pot deci să mă însor cu Infanta Spaniei. Dar, pentru a vă arăta cât de mult îmi pare rău că nu pot să mă însor cu ea, am să trimit regelui Spaniei un cadou foarte frumos, pe care îl voi alege chiar eu.

Carlos şi Pedro se înclinară şi părăsiră sala. Ei erau foarte mâhniţi de răspunsul dat de rege. Ei se gândeau la ce vor spune regelui Spaniei când se vor întoarce acasă. Ei se gândeau şi la ce vor spune Paulinei, care îi aştepta cu atâta nerăbdare.

Carlos şi Pedro se urcară în corabie şi porniră spre Spania

şi el se lămuri repede, se mu o fi ofensat cumva.

„Spune-mi cel puţin, jumătate Paulino, că nu mă urăşti! strigă el.

„Vom discuta şi de urâţe! răspunse ea. Vom mai avea asa vreme?

„Pe de o parte, o am ofensato pentru îndrăzneala mea! continuă el. „Pacă am avut, vrei dată vreo valoare pentru Pta, cum poţi să crezi la amintirea mea pentru un secut. De ce ochi aşa de fumină? Gratiile Pta-i au mi ofe-folo lor, sunt de viaţă! Pta să, trebue să ai: că te adorez!

„Termină-mi, graţioasă Pta! răspunse Paulina, cal să am apărătătoare, ca care mă onorezi într-un mod, pe care nu l-am merita, în ceasul lovaturei. Generozitatea Pta mă face de multe ori, contra voinţei mele, ca să te admir. Dar — o recunoaşte — acum mi-ai insultat contra acestei generozităţi un viteaz nobiliar.

„Dar? Pentru Pta, cum profiţi de ce m-am prefăcut, vrei dată umanitea Pta?

„Aşa nu fi-o pot spune, prietin! Pta pentru că onoare Pta a fost ofensată, ai înflăcărat la genuia englezilor, fără să te gândeşti la brandi bărbat, care va reţinut scrisul pentru numele Pta ofensat. Adept, dacă bunătatea Pta, ca să destrigi pe acest bărbat, să vorbeşti despre el regelui, ca prin fapta lui caracteriza să premărească să mărite regelui diploma de nobil, pe care o merita... Pta l'ai cutat frânca fi-ai răbunat.

„Se cumpătabilul Rosier? Pa?

„Ei, pe bărbatul, care, cărui numele Pta o fost dezonorat, căruia toţi francezii ce cran ou faţa înnegrită, singur avu curagiul să vorbească şi să se opună mândrului englez; pe bărbatul, care crezu că inima şi acum supune de cauze, ce le a căpătat pentru Pta şi numai pentru Pta?

„Ah! cât mă judeci de aspru şi nedrept! strigă pierdut, care şi simţi obrazul.

„Ţi-l dă? Pacă ţi-l întrebat, ai înţeles ce pas am făcut la regele, ai înţeles că este rodul nu numai de răsbunare la nobil, dar şi de amorul Lucrului pentru Pta Rosier; că poate că am şi întâmplat până acum bătăcuitor!

„Prunăioară de boss, până plăcută, răspunse cu pas uidoiat. „Roadcara-ţi-am parcus necurăţată? Apoi acum mi vine mai crudul să te cer ertare!

Împăcarea se face. Cum se pot de odicem acţiile de împăcare: Frumoasa se apropiară mai bine cât de altă. Sânge meu mai înflăcărat ca cum venise.

El mai nu ştia, că calculata împăcare a cumpărat-o cu nemărginită. Ea mi-a trecut prin minte şi se o aşe de Rosier. Şi dacă ar sângera o mie de Rosier pentru un prinţ, la ce mulţămită? Soţerab burgez ar trebue să-şi fină fericit, care are onor să-şi rupă gâtul şi după pentru un bărbat dintr-o familie atât de nobilă. Pentru cumpărarea (cumu amor plă) unei priviri amăgăse a Paulinei inimă — trebuia să facă ceva

Prințesa și fu un lucru mare să convingă pe marchiza de Pompadour, că fericirea Franței, adică a Domnului, atârna de o astfel de amănunte, merită numele de demnitate le unui cavaler. Și ideea ce i-o sugeră lui Rosier a fost pe atât de mult mai strălucită ca cum a fost și mai puțin ridiculă.

Și așa! diploma de nobil și crucea Sfântului Ludovic sosiră la vânătă. Viteazul și loialul cumpătat deveni imediat cu capul și cu capii capilor și unul din nobilii cavaleri ai Franței. Dar cuvântul magic al magistatei regele nu-l schimbă în nimic nobilă. Adevărata preț pentru ființă valoroasă pentru, pentru care va merite mai se pună pace vechii, chiar unul scrie cei mai vechi și acelui numai într-un sfert secolă. Indată ce și gări cumul care îți vindecarea numelor Rosier cu Rosy, fără ca să fie silă a spune cu mulțe de Rosy, baronul de Rosny, renumitul amic al lui Henrich al patrulea; și o genealogie, a cărei se dovini de nimic de jos până în secolul al cincilea, și vrednic pentru fiul cuiva Forsei.

„Ce-ți mai lipsește încă, Pentru credință, Richard răspunse el; bătrânește-mi-i am gând, stare lui D'Arc, acum mi mai lipsește încă copii și copii copiilor mei despre care este vorba în diplomă, și care ei dovini vrea cel mai mare avantagiu din toată istoria. Trebuie să mă gândesc, cum voi ajunge și la acela. Ei nu mă pot ajuta nici o heraldică."

XI

Voalul

Se întâmplă că la multe le dureri bătrânești la ochi femeia și roșcată cam pătată tului, care dintâiu purtător de nume al Dlui Larmes fu rădicat din întunerec în rândurile nobililor. Aceeași și dragă și-a mie despre acea. Nu doresc pentru că astfel de întâmplări erau foarte rare și nu mai cunoște; — nu, căci mi frecare de ce vedeam pretutindeni recunoscute rădicate din mimo la glorie și putere, și de care persoane însemnate printre străinătate de condeiu a mai schimbat dispărean în întunerecul de mai mainte. Oamenii priceau un adevărat joc de mâncă la lumina depotismului regal. Unele dintre ele luau sborul vălduitului iuia altele cu aripele tăiate căzeau la pământ. Atunci erau încă acele timpuri, care din nenorocire prin întâmplările mașinilor a dispărut, și despre a căror amabilitate nouă curtea sultanului celui mare negru sau acoratul suveran al Marocului mai dau încă semne de viață. Erau încă acele timpuri, în care meritul pentru patrie nu valora nimic, cu atât mai mult adevăratele merite erau periculoase și capetele cele mai sece, mimo le cele mai gole și pentru face nenorocul, dacă prin vie o frumoasă cam amabilă, printr-o măcelărească, prin rudenii puternice și atâtea și puteau încă ne pulverizeme. Poimai acela a fost ceea ce a deschis și adevărată cărmuire la pasmite gigantice ce le făcea Dlui Rosier pe cale nenorocului pentru că nimănea nu avea să aibă el

mijlo protectia sau protectore declarate; pe el nu l vedea nimeni in antisalele pri-
marilor curtesani; nici cel putin in cetatea adoratorilor ce erau frumetii sorta-
torte ai curtei. Pentru ca la serbarea, buna si orgiana domnitore ce Tona nimeni
nu se gandia, care in gica numai un rol inferior in casa contelui de Orov, care
la curte nu avea mai o insemnatate.

Cardinalului Verni insa dupa multe cercetari, mi i scapa odata vederea, ca printul
Soubise si intoarce de comptabilul de marmita, desi nu putea intelege ce ba in duplicand
pe printul la acesta partinire. Pe cat ce D-le de Rosier nu sta in nici o relatiune cu printul.
Totusi comptabilul trebuia si aiba pentru el o cam valore. Cardinalul cauta folosa
pe unul de toti, ca si putea vreo mai curand sau mai tarziu avantagiul sau, si atunci
pe viitor lui mi testra asupra onorabilului Colas, cercand a l atrage la sine.

Colas fu chemat intr'o sera la cardinalul. Acesta il primi cu politeta lui propria si dise:
„D-le de Rosier, inca de multi ani fost un adorator al virtuozilor D-le stralucite! D-le
este destinat dela natura pentru o cariera mai inalta. De aceea primi cu multumire
mi mana sorti Dle. Numirea domnitorei D-le ofitiu regesc l'te va deschide in
cariera diplomatica, ca functionar in ministeriul meu."

Asta a surprins pe Colas cat mai placut. Apoi asigura pe cardinal de recunoscinta
si supunerea lui necondicionata. In mintea lui unea si ganduia la Faulina, ca ea este cauza
maritarei lui.

„Foarte" raspunse Faulina. „Astazi mi ai fost nimica, chiar
si privirea ai cautat'o cu totul straina fata, te ai pricaput la jumatate. Acuma cand
ai ajuns ceva, si vedrai si retrage cu respect, ca se fi facut loc. Nici nu mai mira daca
nici cele din urma ca ajunge inca si ministru, contele duce. Acuma ai basa la toti
in focmai ca si cardinalul Verni, care odinioara era numai un popa mic si era vesel,
incat ranguse de o pensiune de cinci sprezece sute de livre.

Era mai bine maritare pentru Colas era prea bine tatuata unei convenii secrete
cu Faulina. Contele Orov, atrase pe sotul cel rogesc in societatea sa. Faulina o
placea si acesta. Contele antreul de papa acum, pe care si adaoga lui din fonci, abia
il baiuse in dosul, te miravia si acelor palat o arepa si intinga si dovezi prin acesta
nemultumirea cel mai adanc al mecontentilor adversarii Faulinei. Contele Orov era si acum nimica
pe Faulina si contra, se si vorba cu adoratorii ai Faulinei. Colas si cu Faulina incai si pacteaza de o
cantata si apara in public, de acea ce erau si facere. Pentru ca Faulina se temea
de gelosia printului Soubise, care o placea ca o rival si incaca si rosea cate Colas,
de aceea l ar fi nimicit. Si Colas incai si multamia cu fericirea lui accesul. Si
si mandra lumei adoratorul Faulinei, totusi acesta nu l facea mai fericit.

Acum lui cariera in acest nou legaturi si relatiuni. El era de multi ca arta

diplomatiei nu este aşa uşoară. Cînd cineva ce-i mai lipseşte nouă-lo pulbere fără
ieşire înlăcrimă pentru bani, pentru un pocitan burghezo dulcaciu. Aşi un om de societate real,
o fiică o unitigă fină, ca să ştiu capriciile femeiesc, a deştepta şi cultiva pasiuni, nu a
lua de nici una pe faţă; a asculta tot, a vedea tot şi totuşi a stă prudent-rezervat
şi orb — aceasta e adevărata cheie. Colzo gîndia: Fată de negoţ este curioasă ca o fată fără
pulbere şi în viaţa primeşte la domni pancinkeşti! Fată adevăr, pecare pericol vocal
are atâta talent la diplomaţie, cât o spătăreasă femeiască, care are talentul de a deveni
favorita unui rege şi domna lăcrea unui imperiu mare!" El nu a numai ignorînd aceasta
şi era un diplomat destul de bun, ca să nu-i trădeze gîndul său.

Ea acelaş zel cercetă cu, pe care l-ar avea şi un bărbat mai în vîrstă, în vîrstă apa-
dele noului său post. Chiar pe atunci grete şi mai ostenitoare, la care faţă în tovărăşia
de numeroase şi neînsemnate probleme şi visite diplomatice. Tot nu lipsea cele mai
grandi, dela nici o ceremonie. Şapte săptămâni şi ambasadorul Genuei. El
sosise cu acelaşi dom cap pană în pene. Cu zelul unui prinţului Sabine ca casa
contelui de Orsay se împlea, că în fumul a contelui, împrumuta cu fiica ambasadei şi
a amicii şi companioane acestea. Paulina şi fiu de multe ori brace ei cu cele trimise
străine. Colzo şi Paulina se vedeau aci ca plăcere mortală, nemai nici un observa
la aceste două persone diplomatice, ce aveau unul pentru altul în taină. Acum apoi
şi odată Paulina se recunoscu bine cu ea fusese cu ei, ce au vorbit, ce au auzit şi
ce au văzut.

„Ţi-ai plăcut-o Paulina!" dise Colzo, strîngîndu-o la inimă sa, tu totuşi remâi
regina tuturor femeilor, care străluceau acolo în pompa lor grandioasă.

„Şi Colzo, respunse Paulina, ai observat cu pe tînăra contesă de Stirkenberg?
Nici una dintre toate damele ce am fost la bal, n-au fost aşa de amabile, ţi-o spun eu
nu ştii vorbi o frumoasă rară!"

„Fată adevăr, respunse Colzo, am observat-o de aproape.

„Şi vezi-mă pompozul vocal, ce îl avea? Mi-adevăr, vocal fermecă-
tor. Spuneau din cele cum vezi pană acum! El adevăr, tuturor tuturor, tuturor
vare ceva. Ah! Bonne, dacă nu aveai şi tu un mascul de vocal atunci . . . . .

„Colzo rîse şi duse: „Nu va fi tocmai aşa mult în toată lumea? Vrei în-
trebă pre ambasadorul austriac, de unde are tăcere contesă acel vocal şi căi este
de scump. Tu mă trebue să-ţi spun la fel!"

„Ah! bunule copile, suspină Paulina, tu te prosteşti în valoarea acestui vocal.
Cînd am încunjurat mînile pe contesă, ne-a istonit, că el este un clar al
împărătesei-regine. Nemai ştiu vocalul ei cuvînta se rîgîia în lume. Împărăţia
porţii pe al dorilor. Al locile de rîjur că nu este destinat pentru mine."

„Cine are ? dnu Colas. Vom incerca. Ce-or intemplă noi amendoi ațolpuțernică ?

„Colas ! strigă Paulina entusiasmată și apucându-l cu amendouă mâinile de după gât. „Colas, dacă se va intîmpla aceasta, Colas, în acest voal Paulina va deveni fără nici o rezistență doamna de Rosier !"

Acesta era un mare preț. Colas de mult nu mai era cel indiferent. Cum ar fi să pățească rămânea neștiut în apropierea ceea periculoasă a unei dăi atât de ființă ? Și iubea. Scopul cel mai mare al lui era de a ajunge pe Paulina la altar. Paulina era îndupleacată să dăruiască inima, dar nu și mâna.

Sângele nobil nu dispare nici chiar dintr-o fată ce urâșește fața de romanul și burghez.

XII. Alianța cu Austria.

Contele de Starhemberg, cu trimis al împărătesei-regine Maria Theresia își urmărise până acum fără să la curtea Tuileriilor fără de nici un resultat. Scopul lui era de a îndupleca pe curtea franceză la o alianță cu Austria contra Prusiei. Ajutorul de Kaunitz, ca trimis extraordinar al curții vieneze în Paris, lucrase cam mult în acest punct ; mai mult încă chiar Prințesa cel mare de Prusia, ~~care~~ se asociase cu Englezii, inimicii vechi ai Franței. Cu toate acestea cardinalul Venimis precum și marchiza de Pompadour priviau cu neîncredere dela o alianță a Franței cu inimicii mostenitorii ai Franței, cu Austria contra Prusiei, acestui asociat natural al coroanei franceze.

Colas, cu cugetul la voal, intră în odaia Eminenței, care tocmai se ocupă cu un deputat dela o lungă întrevorbire, ce o avusese cu cardinalul-ministru. Nu mai era de gândit la nici o alianță între curtea franceză și cea vieneză. Primul ministru nu și arăta de loc mânia, ea atât mai puțin, ca vrînd să-l facă pe Rosier și acesta încă o speranță slabă, că cardinalul îl va mai pune pe masă, ca să înceapă din nou negocierile. Totuși Eminența voește să mai vândă scump alianța sa ! Și de aceea contele și primi pe Mr. de Rosier în modul cel mai dulcigiu.

Conversația revenă asupra ultimului bal, asupra frumuseții tinerei contese, asupra impresiului voal, asupra mirificei ei zâmbiri. Contele ascultă, Colas pândia. Contele îi spuse, că voalul este de o valoare peste măsură și se grăbea să-l dea contesei, ca să dobândească aderarea. Și ar mai exista mirmidone voalului de jelul acesta, amendouă în mâinile împărătesei. Colas nu-i asamăna că voalul acesta fermecase pe o persoană la care ținea foarte mult, și că ar fi o mare fericire dacă i-ar putea oferi un astfel de voal.

„Scumpe amice!" strigă contele, alterat amendoi sentimentele de compătimire, că „Pe nu poți cauza un asemenea rival, precum nu poți mulțumi nici un pe regele ca o alianță cu curtea noastră."

„Nu trebue să cumva să deznădăjduești, Pe conte!" dise Colas. „Cele sunt posibile și lumea aceasta, dacă nu le ia de imposibile!"

Prințesul amuți la aceste vorbe. — „Amice!" strigă el, mai în Pe alianța de posibilă, după ce ea e luată cu curtea și a exprimat contra ei, după ce cardinalul și marchisa de Pompadour sunt, în mod categoric contra ei?

Colas se gândi un minut, și își gândi la tot ce i-a fost lui posibil până acum. Acesta îi dete curaginu. „Nu trebue să deznădăjduești, ori cât de greu ar fi!" dise el prințesului.

„Amice!" strigă acesta mult mai și scurt în sus, și cât de mult ar costa, și va reuși alianța, atunci și mie îmi va succede să determinez cu vrednic! Pace voiu putea mulțumi cea mai nimică dorință a împărătesei mele, atunci negur că mie ea nu îmi va refuza cererea mea pentru un voal. —

Ambii diplomați se mărginiră, vorbind mai departe și în această cestiune. Colas fu instruat în toate. El promise intervenirea lui la cardinalul. Contele îi promise cuvântul seu la împărăteasa.

Colas n'a fost norocos la cardinal, căci fără scurt respins și amărât, ca el ca diplomat francez să nu se lase a fi condus de catarei. Cu atât mai norocos a fost în ședința lui cu Paulina. Îndată ce ea cunoscu pretul, pentru care era de cucerit voalul împărătesei, dise: „Asemănă-mă pe mine de lucrez, Colas!"

Și nici a dever ca să și ocupe, îndată ce a putut vorbi cu prințul fără martori. El, care în felul lui era foarte capabile, n'avea să i amuțe nimic mai important, decât să arăte ce, în viața lui la Petersburg, și că ea în viața fost cu mult mai amabilă față de el, ca în realitate, pentru că acolo nu era aşa de ficțiune.

„Ah, prințul meu!" strigă Paulina zădărnicind și pleoștită, „Vai că trebue să mă tem că amendoi am devenit fără viață unii pe ei. Pe! credeam că eu nu te-am văzut! Pe! Eu nu te-am văzut în frumoasa ta armată, în o uniformă splendidă, încungiurat de steaguri victorioase. Ce te-ai bucurat eu cucerirea și ai zis: Eu nu mă aflam între mulțimea spectatori care te binecuvântau. Eu stam tremurând și tăcându-mă ca depărtat eroul mieu. Ah, prințul meu! Eu nu știu la mine plină de grație, să apropie de mine. Vederea mă părăsi ți - - - - - - - -

Prințul trase pe frumoasa mână sa cu toată putere unei pocnituri ferbinți la pieptul său. Ea nu răspunse nici în mod serios. „Nu cuza pripă!" dise cu nici un ton, care insăta respect. „Nu uita, că noi acum nu mai vizăm; că Pe ți lipsește armata, steagurile

cele victorioase ale cavalerilor! Dacă aşi putea fi slabă, aş mai căuta erori, care ar mări semnele Franţei! Nu, aş dacă D-na barbat-au fi şi mai puţin amabil decum este, mi-aş agăţa inima de o datorie — aşa franceză bună oară — de onoare pe rondul Franţei cu amintirea amorului meu, dacă el ar glorifica victoriile sale mi-ar mări preţul şi ar preţui-o"

„O! D-le este o fată rea această iubită pe care o înşeli! strigă Saulnier, este o adevărată reîntruchipată pană ca mai vrednică Penelope! D-le mi-ai dat fericirea mea în cadrele imposibilităţii."

„Imposibilităţi? întrebă Saulnier mirată, ai avem război cu Englitera?

„Da dar," răspunse primul. D-nei îi e bine că au nu sunt marinar şi cu Englezii nu le pot bate pe ocean. Pe dacă aş putea pătrunde în pod de la Calais până canal, dar cu singur n'aş avea pretenţiune la amor pentru că mă aş înfăţişa înaintea mele pe paladul de onoare. Dnă, domnişoară, mă alătur D-le acest pod."

„Dacă pe mine aşi, de ce nu, domnul meu? răspunse Saulnier. Unde pe Englezi în Germania? Hanovera nu este a regelui Angliei? Pe ce acesta este cuplată?"

„Domnişoară, răspunse Seubert rădică, D-le este mai experta în politica numai, decât în politica curţilor! De bună oară nu mi-ai zis că regele Franţei a încheiat cu Anglia o alianţă prin care Hanovera este acoperită?

„Acoperită? Pe cine? întrebă Saulnier. Pe micul rege al Franţei? Pace nu mi-ai zis că această oferită în Austria? Pace Austriacii vor da de Franţa ce gelui; dar nu ar zgâi că el nu te mai poate îmbrăca de Hanovera. Pe chiar D-le, pentru ca contra voinţei Franţei în negri, ba chiar cavalerii pleacă Anglezii, contra legăturei cu Austria şi contra coloarei Hanoverei? Ah! când ai zis, cu cu dreptate Parisul despre D-le!"

Pentul o aminteşte răspând cu cotul „Domnişoară, domnişoară! cauze pe cotele Stahrenberg vorbeşte din barele D-le dalei."

Şi continuară încă multă timp convorbirea în acest mod. Pentul încă prin limbuţele Saulnei, decum fără să vrea, de tot ce ştiuse vitrina, şi el în viaţa întreţinere tuturor vizitelor date fumoase, pecare i le primise Saulnia, numai astfel posibil, dacă să va uni cu cavalerii austrieci.

Pe seară dete ordin de o luptă viteză. Ca comanda suprema peste o parte din armata până intervenirea marchizului de Pompadour nu-i putea scăpa; de asta era bucuros Saulnia şi dedeplase ambiţiunea. Era nu a fuseră aşa de grea ca să-l facă gelos de victoriile acelui de Richelieu şi a mareşalului d'Estrees. El şi cam hotărâse să lucreze pentru alianţa cu Austria, până când Saulnia întrerupse din convorbirile lor de mai târziu şi o trăgă cu totul pentru acesta.

Pe. cu toţi dă-l în braţe lui i mersa la marchiza de Pompadour. Fără de îndoială lui nu-i plăcea nici-o femeie pe amanta regală pentru Austria. În zadar puneau totdeauna şi mişcare, căci o aţâţa contra regelui Prusiei. — „Nu-mi nu-mi place ca tot acest rege prostie", zise ea. „Şi dînsa foarte bine, că eu valoare foarte puţini nu-i cheltuiesc. Pe regina Ungariei îi place totuşi de glumă. Asta nu-mi cumpăra cu pe calabalâc, în glosa, regelui nostru le cumpăra cu pe amendouă."

Primul se încercă încă-dată, şi „faţă imaginii plăcută acupra împărăţiei Maria Teresia şi în zadar o asigură că acolo monarhia în cercabile intime vorbesc acupra ea cu cea mai mare admiraţiune şi stimă."

„Nu! zise marchiza răspunse. Pe est prea credul, cînd le privesc şi cu bani buni cheltuiesc cuvintele ale lui Starhemberg." „Şi le credeţi" „Ce să pricep nu-i voi crede, pentru căci nu mi va veni împărăţesa cît se va răzbuna."

Primul îndrăzni în asemenea descurajare. El dimpotrivă, ca la marchiza nu este al nouăsprezecilea. Toţi speranţa ar fi perdută, dacă ultimele vorbe ale marchizei nu i-ar fi dat o nouă plăcere. „Totuşi atâtea numai d'acolo, dacă aduce ei pe nouăsprezecilea marchiză", zise el Saulnier. „Împărăţesa trebuie să răspundă, şi vorbe marchizei o epistolă amicală, ceea ce pe împărăţesa mare cată să mănînce. În timpul în care Starhemberg va pierde această epistolă, atunci este ca şi încheiată. Par-ce-um să i spunem noi trimisului nostru? Nimeni nu trebuie să presupună, că această propunere vine dela mine!"

„Lasă-mă numai pe mine, că voi face ca acesta l'aşi lăudăm." Una femeie îi şi arată mai mare o astfel de idee, decât cinci primi. Şi cât ar fi ca pentru cine primi, ca Dta, Şi ce ar gîndi voiaţi-o să-l fi fruntea unei armate, în rîndul celor mai buni generali ai Europei. Ah! primul meu, mi-duia bună va primi comanda suprimă — ah! atunci de negură ca mine nu-l veţi mai uita la mine!"

Primul nu-i răspunse la priveliştile Saulnier pricepînd i exclamaţiile eterne, care era nerăbdătoare în aşteptarea, care se în flăcărează unele pentru altele în victorii. Cugetul la viaţă şi pricina puterile spiritului ei.

Odată veni „în mîndră" mîhnească m avea, oare? Cîteva zile mai tîrziu în acelaşi primăvară cu contele Starhemberg, care îndată dimineaţă sub la Viena. Cu mai mare nerăbdare nu-şi aştepta Saulnier vreodată, după cum aştepta primul epistolă împărăţesei Maria Teresia pentru marchiza.

Într-o zară, căci ea revăzută la marchiza, apăru şi primul. Domnii de Pompadour sta foarte veselă. Ea trase pe primul de după şi îi zise şoptind:. „Ei bine, primule, ca va trebui să ne despărţim!"

„O asta nu-o poţi spune, răspunse? întrebă el surprins."

„Te-i vrea să răspăta de prea curînd, de a mă bucura de prezenţa Dtale primule." Arhuzi mă voi mărginită bucuria, pe care o va găsi în îndeplinirea unuia dintre cele mai nobile datorate ale Dtale. Pără mădrală, şi cât mai ingrată voi primi dela regele sceptrul de mareşal şi comanda peşpreună peste o parte a armatei sale.

Tatăl prințului Metternich intră în bucurie mută. „Pacem ut potio acipiat?“ strigă el.

„Regele este aplecat să primească alianța cu Austria. Pacea împrietenire a fiind un ce de necesitate. O vedeți, că eu este cam mai pățit decât prințesa d-voastră. Ce oameni nemai amicabile în ședință, în care m'a mâncat!“

„Ți-a venit împărătița?“

„Tăcere prințe! Mâine veți afla mai mulți.“

Trăsura mea și acea sură, pe la miezul nopții, bătu cursa până la casa Tatișcei, care formau atunci și întorcea din periferia fumului Bucureștilor. Eu intrai în curtea de Bucuresci. Abia deșteptarea zorilor tot cel mai pompos. Ea este cu bucuria mulțămirei și a împlinirei mai multe dorințe celi mai mărturisite ale țării, ca un inger în lumina norilor.

Regele Carol dete atunci ordin francez în Austria cu o scrisoare. Cardinalul Vienii răspunse și o vorbă contra cu toți descrierea lui. El nu putea înțelege, cum au fost deștept atât regele, cât și marchiza, precum și toți curteni căștigați pentru acesta. El încă trebuia să răspundă cum vrând să alianță, dacă nu voia să își piardă demnitatea. Ba până ca chiar și ministerul său. El bătătorea și mișca în pe dinte de Chevreul, pe care el dincă de mărturisit acestei alianțe nenorocite și nenaturale. El mi-a zis, ca numai dorința mea fete de a căștiga cumul din trei cele mai frumoși ovaluri nimicire toți acești diplomatici și ca cumul din funcționari tubalbarni și ministerului său hotărâre apoi mai mari curți.

XIII. Doi de singurătate.

„Ișpravnica de alianță mi' mibotrăvește!“ zise cardinalul nu mult după acea cădere. Regele abia intrase și cabinetul ministrului cu un manșet lucrat de el. „Nimo dă'ți nemai acelo! Nu sunt dispus să le cetesc, nici să mi le cetească, nici să le văd. Încearcă tu pare să mergi tot deauna și bănuiește și bănuiește! Disperarea mă'ți face să cobi din urmă și dormi și filosofi!“

„În fapte dorea pentru dinăstăta amicanță Vostre din farmacia filosofiei, care dispune de tot felul de medicină“ o dosă de mângâiere, sau de rău despre nebunitele vieții! dise Petru cel regesc.

„Așa perfect ești, capul n'ași prevedea pentru Franța atâta ruțină și nenorocire! zăpăcise cardinalul.„ Și mâine de urmă lumea tot mi-ți va zăcuie tot rău, fiindcă acest act politic a apărut sub numele meu și este botezat după mine.“

„Ah, grațioșe Dle, ce căți părinți mipară Dle acești forte de tot răutăcios! dise Petru mâtrim bun comis ocupătrimitor.

„Poate așa este cel puțin oricâta să cumere pe adevăratul tată al acestui act politic! Așteptă'mi să-i pot da de urmă. Revin!“

„Grațioșe Dle, ne vom acest act politic mi'm mod contra așteptări noștre, va aduce glorie și fericire, mă rămâne, că să vor găsi mai mulți decât un tată. Pe da'ți că multe edifi care d'a început ca regimul de zi a domnit pe Galați, mari târguri au ridicat monumente

barbaților celor mari. Și grațioși Dta mai bine să adoptăm tăcerea morsă a muritorilor.

Cardinalul, care și dînsa: „Dar, Dta, ești încă tînăr, n'ai să presupui încă odată în Dta un adept de mîngîieri inutile! Dta ai demnitate! La acest joc înșelător trebuie să jucăm cu mîngîieri. Nu crezi Dta în totală pierzătoarea Dta Rezon, că acolo înșelătoare cu inamicii noștri sculari și rivali, noștri meschini trecători nu vor putea numi vr'o dată o faptă ei înșelătoare, chiar dacă ni ele din urmă ar avea un resultat fericit?

„Grațioși Dta! mă lămuiți numai numirea cărei pietăți nouă fericirea ei totuși ne înșelăm?

„Amice! Ființă cărcinală, dar geniu cu multimea cea mare și rătăcit. Cine nu se înșală de ea, acela nici nu acuită destinația orbilor. Omenii, înșelăciunea și fericirea numai să nu fie ei, ci numai meritul celui ce le dă și ia, cînd ar voi. Mai vrei vorbă? Istoria de mine și de acești „aliați".

„Ah! grațioși Dta, nu te mîhni de pildele istoriilor! Oamenii acestui pămînt fost numai după oameni. De aceea luară pe Brutus, Cezar și pe Alexandru, pe Cromwell, Spartacus, Attila și pe Carol cel Mare. Ca înșelăciune vrei să mai zici ceva numai? Cardinalul Mazarini a jucat cu joc de hazard, a fost încă fericit. Ca mai înșelăciune vrei să zici? Voi pescarii ca capetele joci. Cardinalului a fost omul dumnezeilor spiritele cele mai mari, care voiau înșelăciunile lumei cu totul în alt mod, ca voi în cugetările voastre de plăcuți. Cezar vrea să și pară cărmuitor el a fost numai o simplă calabalîc, care nu-l putea înșela; cezarii voiau fie nu voia înșelăciune, a fost resultatul faptelor lui conform de istoricul lui."

„Ține-ți mîngîierile, cardinalule, nu-mi trebuie! Rezon, iubită Rezon! bine dem măcăcuni nu produce străgnii!

„Pe cînd am fi privirea să stau sub eminența Voastră pe pămîntul diplomatic, am fi dar dorit să aprindă mari, care mă înșelăciune, despre toți ce-au înșelăciune.

„Te rog să-mi le pui și mie, căci eu mă cred și mă înșelăciune.

„Că ascultați cele: Nu trebuie să ne înșelăciune că dați cărbunele nostru guvernam lumea. Pela Dvoastră pînză la cărcinalul, care nu curăță pulberea de pe ghete, merge o lungă durată necredibilă, care lungă totul fără voința și știința noastră. Întîmplările lumești mai nemai finețele ajutelor și negocierilor neverosimile și înțelăciune socială, și toată înșelăciunea noastră rămînă de rugine, fața de aceea. — Adevărul este: Cezul încă este în politică cel mai bun tutor al politicii. Dintre cei cum vă văd, că și capetele celo mai excelente d'aici înșelăciune, și astfel tare oricărei cele mai cuteri vieți din urmă nu mai înșelăciune mai mult, decît adevărata vereni în care dăpănă la rota în gînerea capetului. Pedeapsa parte a vieții este înșelăciune măsuri ale capetelor slabe, nicitele de niște ființă bizuitoare și neactivitatea oricărei cele mai neajutați cărcinală nici este înșelăciune.

„Dta ai dreptate, Rezon! dragă cardinalule, Dta mă faci notarul Dtale. Fabulă mult este filozofie deșeartă și ei sînt foarte mă de părere ca și crezînd în Dta despre viață, și dorință și crezînd: Fel dăruită ființă mărturisesc eu, că, în orul, mintea cea grea mi-e de fortegreu. Mulțe de înțelegătoare și ostilă. Nu vrei dar pe voi viața va scăpă mai afară la țară și mă mai distrag. Regele mi-a dat permisiune să merg la Fontainebleau. Te rog, de mă asculți, Dta

Ah acea Jumină înşurătate, printre stâncele şi păcurile pitoreşti, rumpeau şi lovirea negreşit de nimeni. Ne bucuram de acele minunăţie şi aparenţe vechi de curte şi ne respiram pentru cea proaspătă. Stăteam neclintiţi. Ne afăceam acestă înfăţişare complecă la Fontainebleau.

Colas se complimenta şi se simţia foarte mîgulit de buna tatea cavalerului. Nepătându şi ascunde bucuria sa desperată dîrlingere.

Va stăta bucuros mult timp Paulina la acăstă vestă. Tot ce qual săptămâni poteca deveni lumi se fim despărţiţi unul de altul? Şi Paulina. Asta este o eternitate. Ah Colas, ce n'ag da, când de ne putea vedea şi noi şi ambiţiosi braţ la braţ prin grădinile de vis lumiăţe ale Fontainebleau Ce ferici! am fi amândoi, apart de nici unul altuia negrabi de nemenii.

Pe! Ave Colas, trebuie să ne facem o dreadă. Pe nu pende coada Dom în apropiere de Fontainebleau o moşie şi o vilă foarte frumoasă. Aşăzate pe tărâm verde, ca să petrecem acolo luna mei Mai.

O dragă minunată! jubilă Paulina, şi se şi duse în dată la dînsa cu braţele deschise şi grabă vrând să îmbrăţişeze pe adorata sa viitoare soţiată.

Ah! aşi dînsa contesa tatălui ei, mi-e dor de mîngăiată! Barna nu mi-a făcut bine. Trebuie să respect cu de tară. Încă n'am fost nici odată la moşia noastră din Fontainebleau. Termină mi se trăcă acolo numai patru săptămâni. Cartea este ei Tarie. Acum nu putem bucura de pompa din Fontainebleau numai împreună şi nedespărţiţi de nimeni.

Bătrânul conte, care nu deplinea bucuria copilăţe fericite, nu avea nimic în contra. Se înţelege că şi prinţul Eugen aşăa despre acăsta, ca amic al casei. El înţelegă şi gândi că Paulinei îi va fi rău acolo, că va putea să cunoască pe mult mai îngrozată ca aci, că şi ea să îmbrăţişeze fiul părinţilor de care de acolo să rămână cea mai frumoasă fericire. Şi şi dînsă înţelegă. Aşăa cum îi trăcea nici un cuvânt, ca să o împiedice acolo cu prezenţa sa.

Mă tare aş dori de mîngăiată, dîse el marchizei de Pompadour, şi mă bucur că a mă duce la armată. Îi a mă aminti şi viaţa de lagăr şi luptă. Atunci îi mi mai bucur cu adevărată de frumuseţile naturei şi acolo întâlnesc şi mi liniştă sufletul de nesomnie şi pustiu sufletesc. Nu mi-ar permite regele să petrec câteva săptămâni la Fontainebleau? Un cuvânt din partea Dvăle dă mă marchiză şi prin bunătatea Dvăle sunt fericit.

Marchiza îi promise şi îi vorbi cu concesul cerut. Papa acolo cunoscu şi grăbi ei cu mai marchiza îi făcură la idea primului şi ta acea ca fiul său să trăbuie să părăsească ei curând Franţa, îi veni cu greu şi se desperată de el, mai înainte de ce trebuia.

Şire, dîse ea regelui când un dar respiră de mîngăiată! Aparenţe de ferite ale curţii mă obosesc. Mucătatea şi viclenia arată lipsă de sentiment. Voi am ales deja Marly, ca să petrec cu mai acolo câteva. Primăvara însă ne adăpostesc în Liber. Cum ar fi dacă am petrece câteva săptămâni în Fontainebleau?

Regelui îi zâmbi şi îşi dădu cuvântul. Şi mie îmi merge bine mi ca în Dîsă! dîse el. Să pregătirile de lipsă! Marly nu ne va scăpa. Mergem la Fontainebleau mai adă, mai curând, cu atât mai bine.

XIV. Toți le urmează.

Cardinalul abia pornise în Fontainebleau cu Colas, când se și întâlni cu o liniște filosofică, și, cu toate acestea, în fericirea și eternizarea o mică vreme, pe care o găsiți în toate poemele de amor; și iată că apropiata moarte a cardinalului îi va aduce și ei mult dorita.

„Fermecătoare veste mă bucură!" zise cardinalul către Colas. „Minunile sunt amabile. Trebuie să le facem visită. Acolo vom mai avea puțină răbdare ca să ne întoarcem la noua noastră mănăstire."

A doua zi după prânz Domnia sa se ocupă cu multă liniște cu mărunțișuri și se pregăti de călătorie.

„Îmi pare că nu vom mai face decât doi leghe," zise Colas cardinalului.

„Adevărat! Vă pricep acolo. Poate totuși îmi place și viața pustnicească în această lume mărită. Îmi mărturisesc că în acest palat pustiu mă găsesc mai bine decât printre mulțimea curtezani și cortegiu, ca și cum aș avea de suferit. Dar să nu vorbim de asta. Trebuie să ne întoarcem la noi, trebuie să ne facem datoria."

După câteva zile veniră de la curte cu gardarobă și trăsură regală. Patruzeci și cinci de călăreți escortau o trăsură în întregime de cameriere, trăsură, bucătari, maestru de ceremonii, scutieri, ofițeri, preoți, actori, vânători, croitori, dansatori și dansatoare, spălătorese etc. și cinci palanchine spaniole. Grădinile și curțile, cărările și aleile bătătorite de nenumărate picioare de lacheți fâlfâiră. Era un strigăt și o larmă. Vânturi, trâmbițe, etc. începură să răsune. Un alergător pălitor și cu muzică în frunte mai multe călărețe de gardă regală porniră și cătanele și ocupară carosele și portiere. Atât pentru curte cât și pentru soldați se înfulecară în toată grabă bucăți și mâncăruri și pâine în abundență.

„Jérôme, Jérôme!" strigă cardinalul, când văzu Colas că dă cu ochii de un pervaz cu mult spre fereastră. „Eu mă gândeam, și cu toate acestea îmi aduc aminte că mi-ați vorbit de Fontainebleau ca loc de reședință."

Amintirile duraseriene îl asaltară. Clopotele mici ale cetății erau toate puse în mișcare. Trompetele mici măgulară și ele auzul. Regele sosea în jubilarea poporului. „Trăiască regele! cel mult, iubit!" Cătănarii mai târziu, apoi și marchiza de Pompadour, urmată de șaptesprezece trăsuri.

„Îndemnați în această natură de la țară!" și vacarmul cardinalului căzură cele mai târgoveți, cu bonetele de noapte și cu cizmele cele mai mici. Carnetul are cel puțin avantajul, că este o cetate mare, că nu necesitate te poți ascunde și retrage, dacă vrei să te ferești de atâta mizerie mobilă la târg. În curând această mică ființă, compusă din patruzeci de oameni curți, cât abat, de gheme mici, mai de mică. La fiecare pas le lovesc de cineva, le calcă cineva pe picioare. Ați nu mai poți mișca; ca nu cât acasă. Totă lumea dă în mare casă. Se pot mica astăzi mai ușor la țară. Apre recunoscința mai mare față de mă bucur în ambiția regelui, încântarea marchizei, și a întregii curți de curteni că pot să fiu în apropierea majestății sale.

„Mâine pe Eminența Voastră și totdeauna și pe mine!" răspunse Colas. Dar poate că mi-ați dezmâța mormântul, dacă nu vă voi aduce mâine.

„Ba nu, Colas de Rosier! Vă contra, regele și-a pus în joc onoarea, marchiza onoarea și curtea toată.

„Totuși mă tem. Eminența Voastră, de-a ne putea aduce cel puțin mănușa ei, ca să vorbesc mult despre ceea, că atunci o să vă duceți de aci la Harly.

„Dacă, subit Rosier, la așa ceva nu mai este de gândit! Regele deși încă n-a dat nici arhipârav: Pe mult n-am stat aci de mulțămit la Paris, mai ca mi-e inima pentru a pierde toată ziua aci în Fontainebleau."

Colas el mângâie și zadar. Când se privi în oglinda sa la mâna dumnepiere, auzi din Paulina, cum ea vorbi și mângâie prințului și mă la Fontainebleau.

„Ah! gândi Colas, acum mi-e leleg. Eu am adus pe Paulina, Paulina pe contesa de Oron, contesa pe prințul, prințul pe marchiza, marchiza pe regele, regele pe toată curtea. O cădă ce-ți mai înfiorătoare, și pe care o țărâș de după nume! Acestă idee îl făcu să roșâ cu totul. Totuși deși mai târziu de atâtea. Par-ar fi o pată în mă conving. Să văz, dacă mă voi aduce la Paris, mi-a urma și cădă. Pentru asta e aci ajuta și stăpânului gentilom."

„Și de ați ceea ceva gentilom și totuși?" și întrebă Paulina pe favoritul ei, presumțiosul și cu el prin adunarile de clasă de gentilomi pușcași. „A fi acolo cumva vre o femeie a Eminenției de curte cucerită Duc de Rosier? Este cum periculos să te amesteci cu astfel femeuși, să nu te coperi."

„Nimică mai puțin decât acestă. Paulina! De când te-ai făcut în Paris cu femeia domnișoară de Oron sub un coperiș, am căzut asupra mult și periculos inițial mi-e mai tem de altul."

„Atunci mărturisește-mi, Colas, dar sincer. De ce ai în Fontainebleau mă cercetezi mai rar decât în Paris?

„Pentru că aici sunt mai puțin liber. Camerunca aceea vom putea și tot numai cu ajutul cardinalului până sus. Pot să nu mă tem de regină, cu mi-e castelul Oron. Și acolo va trebui să mai stăiu mai puțin și în acest sgomot, atunci aș voi muri de urât, și de neratădare pentru tine. Prieș să mă întorc iarăși la Paris."

„Dar ca mi-ai cerut mi-inima, Colas! Eu rămân pentru totdeauna cu remușcări și nu pentru pompa acestor grădini și a curții. Dacă te poți scăpa de cardinalul și de regină la Paris, atunci eu îți urmez. Astăzi mâine vă duc, mâine am datorie de esp, pornim pleu la Paris și — la bine mă voi răsbuna!"

Lucrul era făcut. Colas cerută pe cardinalul, care încă tot îi dete pus era și bătrâna curtea. Colas deși lucrului fără multă greutate, obținând ceea ce Eminența Voastră mă încredința în credința D. Voastră, atunci mi-a cerea magia mea și voia înșăla curtea de la Fontainebleau, îți el.

„Sufletu-mi, exclamă cu însufleţire Ducele, ce-mi spui tu! Vom petrece la Paris, prietine! Ştii că în curând voi fi regele Franţei! Ştii că în curând Henric al IV-lea va fi stăpânul

Printul se cunoaşte. La regele nu se face asa. de orice regeleasa se simtia
in asigurat. Marchiza se grabeşte numai in casa indispusa. Sa aveal dlui Tratamiblean
o pentelă de obraz. i a causat regelui rău.

Când veţu cunoaşte Vienna pe printul călătoriei impreuna cu toţ cortegiul
său, nu se poate opri de a nu rade. „Imperatul este bun" mormai el. „Nu vine se vede
ca Rosier sta maseaua pe turnul din Notredame pe supta".

Când se lăţi mişa veştea, ca regele nu-i mai pricepe acel dlui Fontainebleau,
şi ca merge se mai trăiesc la Paris, când mi se deteră se incărcare carele, cameristii,
vestitii, domatorii, muzicanţii etc. şi gătară de plecare; când plecă regele la Paris,
şi marchiza îi urmă, când toţi curtea cuprinse panică la cel din urmă bucătar, când
garda se retrase pedestră şi calare cu skagurile falfăitore, pe cu muzica in frunte,
atunci ca Fontainebleau remase in liniştea mormintala ca un cort fără viaţă, a unui
oraş ca Pompeiul. „Ce mi omnizăa aceasta? Intemplare? Sau Rosier sta mi le-
gănă cu spiritele cele rele?"

XV. Lupta dela Rossbach

Prin pacea pruteului Sombise la armata de lângă Rin, se pornise o zală dela
Lunéville, prin care Celso a fost pasă acum mai puternic, decum era. Numai intemplarea
dela Fontainebleau i-a dus un fel de amorgire, care se intinge a fost pustiului. Fie lui
nu i pasa pe, ca a aflat acesta numai ochiului; când nu i mai putea fi de nici un folos.
De la natură nam ingrozire, de nici si viitor, se de multe mi ca pulini, se vorbi ajuns
mici, positive si intre stare, la care nu sa astepta mi ca data. Bonfluence lui văpăi mestecă,
vara lui la cardinalul Vienii, importanta, pecare, fără se vede, si o căştigase la con-
gresul de la Lunéville, aduceau pe lângă un salar insemnat, daruri bogate.
Bucuriile puterilor streine, ci aduceau pe Celso si mulţămia numai cu serviciul
Impăratului Austriei, de orice frăţia nebine si se mulţămia numai cu serviciul
Austriei lui si onestului Vienei, nigri marci in casa lui economi peste economii. El
folosi acesta prilegiu cu o deosebire fără rabdări, cumperând o moşie mare in provincie,
al cărei venit era de ajuns se ducă o viaţă plăcută.

Ceva mult nu pofti mimic. Chiar se acum si ar fi schimbat cariera lui
pobitoare cu un mosier daca Paulina nar fi fost acasa. La el subia, in indeplinia orice
dorinţă; numai ceva ningura nu, aceea se se căsătorească cu el.

„Trebue se mai aleapţi puţin, Celso, ţi ca, şi sper că vei fi mistare! Sentru o
fată ca o valoare proprie dea fi fată şi nu femeie. Este asta cam măgulitor de le aci se cunoască
admirată şi adorată de tot felul de adoratori. Mai daruiesc mănăstirei mele fecioare sfinţi

către dele de seară. Ea femeie vrea pierde două ceasuri pentru nimeni? Ah! Bolnavi pleacă curând mie pentru noi armanete aceasta de vară pentru ieri! Astăzi nopte bună, dite Geraldo! Mai bine mi-ar plăcea de mor, decât se fiu o fată de douăzeci cinci de ani!

Colas și mulțămi. Cera mai bătrân roatul de mărire diplomatic ca la cincizeci și șaptezeci de ani și schimba în domnă de Rosier.

Se întemplă ca ziua de mâine să fie tocmai aceea, când Francezii au pierdut lupta dela Rossbach. Colas sub care aceasta veste curbă, avea și o epistolă a Domnului Soubise către Doamna femeie.

„Plângemă, scria el, plângă-mă amabilă Paulină! Am fost scos, rușinat și bătut, de micul rege. Pa! nu aveam de mă plângi, deoarece fără vina mea am fost necesitat să primesc lupta. Mă atacară din toate părțile. Când eră mai trebuincios, mai necesar, abandonă-mă puterea mi-periculă. Optsprezece mii de regele de Prusia și Dta împreună, care cumpără mă-sfărâmă, fură cu să repet mă-mingă și cu Bleston pe Prusieni, dară mă-bătură pe Paulina. Pla voiu și mă vedă ca viu la picioarele Dtale; să nu pot fi crezut, scrii dulcei prisonerul Dtale."

Paulina scrise îngrabă: „Plângemă, amabile prieten! Se mănă-a scăzut, m-a mâhnit și mă-a prins micul Nicolas de Rosier. Pa! Dta aveai să mă plângi, că ovace eu fără vina mea am fost necesitată să-mă bat în luptă. Inima mea mă-a dat în tăcută fără de veste. Este că aș fi mă-mine. Când mă-a bătut acest soare, durerea mea mă-a părăsi. Eu chiu pusca și să cred că de 20 de ani, și această rană mai mă-a făcut să cred o armată împerială. Astăzi sunt Rosier și ani, care mă-au învins, fără ca să-i pot fi au mă-mingă. Rosier din dată mă-a mă-mă, iubesc încă pe micul meu barbat."

„Seniore, printul meu, să nu ne mâhnim unul pe altul. Încete dar aveam ceapă să ne dăm pe lumea și va fi bal, atâta, deoarece mă-mâne un general sau o fată. Este după veste călătorii ce au întemplat și sunt mulți, și lumea își urmează liniștită amorul și obiceiurile! Dta pentru mine nu vei trăi să-i istovești mai puțin pretext, ca mine veșnic în mijlocul copiilor mei.

Cardinalul Bernis, deveni, după lupta dela Rossbach, care la curte fu Jăle cumplită, fără descurajat.

„Am prevăzut nenorocirea," ise el către Colas, când veni să mi-anul victoria armele franceze. „La curte pote să glumească, dară onoarea mea este mimică. Sentimentul Maria și toată Europa trebuie să mă privească pe mine, ce urăitorul acelei alianțe Africa și voi cu Austria!"

„Așa este Dle, răspunse Colas, unui bărbat ca eșperit și mișlegit, ca Dta, ar trebui să privească Franței și Europei și să fie în conferință, deoarece Dle vezi, când se gândește este să privească pe fiecare omenească, despre întemplări și oamenii curtora.

„Vorbă cu omul ministru, a bebuli să bată și să bâlbâi ceva de jenă. Este numele meu acela, ce care să vin pace. Contemporanii și urmașii noștri vor avea dreptate când vor zice: cine a făcut acesta mi Franța? cine l'a dominée, dacă guvernează dacă ministrul, ostermi abul Vârnă, nu guvernează?"

„Ah, grație Dlui, lumea și urmașii noștri mii mă pun ce niște oameni cu mult mai inteligenți, ca să poată zice așa ceva. Ba! Dl. este intr'adevăr ministrul, Dlui mă mi cunoaște vederile mele. Fiecare om ce mănâncă vede, că mă regele nu domnește, mă Dlui nu guvernează.

„Ce vreau să zică printr'acăsta? Cine domnește? Cine guvernează acolo? De sigur că înțelegi pe marchizul de Boisgardon?"

„Scusați mă! Marchizul este tot așa de nevinovată ca Dlui și regele."

„Cine? Ei bine, cine guvernează? Dlui mi-a tăiat curios vorbește!"

„Nu pot să zic. Toți ca cameriste, femeile și prietinii regești, poate că ficele acestora, sau fiii lor, sau bucătarese, sau lachei, sau servitorii cu cai și castrul de oameni; astăți omul, mâine altul. Unde nu domnește o lege statornică, acolo domnește mișcă plasa. Între necurata legi și jocul cu hârtiile nostă minți mișcă. Ministrii bat chiar și regele sunt și cei cari urmă numai execută ori și instrumentele celor străine."

„Dlui ai fi mi sfârșit de mi despre ministrul! Mi-e pare ca Dlui nu știi Franța de o monarchie, ci de o anarchie regească. Vorbește mai deslușit!"

„Nu pot pote mai deslușit. Eminența Voastră ați cunoaște forte minunat prin ce curvată cercă ce guvernează: anarchie regească. Cu cât peste tot, unde regele este statul, și unde proporul se află un popor de acestui stat. Ba este peste tot, unde voința unui singur om este legea forte, și unde voia cea schimbătoare a principelui formează constituțiunea imperiului. Dimpotrivă voința și voia unui singur om, unui stat pe vremi se schimbă de dimineață până seara. Pe contră, acolo unde există o lege, de care părțile cu puterea principală, fie valabilă și pentru acestora, numai acolo este o ordine și o domnie solidă și statornică. Ba este solidă și statornică, ca și ordinul mișcărilor de soare, după care o știe cel și astăți de greu ce schimbat ca și voința și vederile păcat este de greu de a înțelege voința și vederile legiuitorilor antichi popor."

„Hm! Bag de samă că ai citit pe abatele Bally și că ești în prietenie cu Montesquieu cu adoratorul constituțiunei engleze, sau poate că unul din nemuritorii tăi ce filosofează."

„De loc! În anarchia noștră regească ani știuți forte bine și simți destul de modest a crede, că între o monarchie cu legi statornice, cu greu ași și cu cu onoare să zovrese pe

Eminența Voastră cu mult mai talentat. Împrejurările cele din urmă ne-au făcut cu neputință mai posibil de a lucra cu monarhul nostru decât prin aparențe și mai înainte de a fi forțați să ne schimbăm de mai multe ori părerile sale pentru o amantă sau pentru un favorit, acestor favoriți ai favoriților acestor favoriți ai amantelor lor și așa mai departe până la sfârșitul lumii. Nici monarhul nici cineva nu va putea vreodată influența cât de mult cât vor avea unul asupra altuia."

„Cauze mici, urmări mari!" răspunse cardinalul. „Recunosc. Cu toate acestea nimic decât cu parlamentul Angliei și cunoașteți toate legile, nu veți fi totdeauna cu ele în mână pentru a stăpâni acolo cu numărul de anarhie regulată.

„Un principe cu voință statornică poate face bine, înconjurat de consilieri conștiincioși, deși cel mai adesea de o natură mai bună decât a poporului, pentru că regulile aparenței, ca o armură de legi ține departe clasele populare, pentru că regele și miniștrii săi, care multă minte posedă, cunoaște bolile, știu ceea ce este de făcut, ceea ce este bine decât cele mai bune capete ale unui popor."

„Mărturisiți, Eminența Voastră, sunteți aproape de acest lucru! Cineva ar spune pe Henric IV. Marele, că fiecare contribuie, fiecare aduce micul funcționar subaltern din barul, ar avea influență asupra guvernării, și ar exagera în descrierea aparențelor de stat.

Cardinalul și Colas mai vorbiră încă mult despre aceleași obiecte. —

XVII. Exilul

Un efect al acestei convorbiri, pe care Colas nu l-a așteptat, a fost, că el fu trimis, vagul la ministru, a cărui încredere o câștigă tot mai mult, deveni însoțitorul lui obișnuit, și folosit de el la afaceri, care erau onorabile și fără de scrupule deveni, fără ca a recunoaște cine-va ce Mazarin ascundea în sânul său pe Petrul lui Ți pe mâna de guvernare a Paulinei, miele de aur cu diamante, ordine, decorațiuni, cercuri, lanțuri și alte daruri diplomatice.

Colas și simțea ființa obligată cardinalului. „Eu nici am cunoscut mele, iubite Rațiu, dise ministrul râzând, că te întovărășim la lucruri, care ocupă numai pe prinții Sângelui, care nu sunt legate cu nici un pericol și care mult mai bogat te plătesc — adevărat opulent, nobil! Aici vei fi de prăpădit mai înainte, dacă de vrei face cumva vreodată nefericit."

„Și de mi fiu nefericit? Eminența? întrebă Colas mirat.

„Și Dta cu mintea Dta agera și șireată, de mine? Adu-ți aminte, că te-am Dta mai avertizat, că pe ce pământ nesigur stăm cu anarhia noastră regulată —

Astea-ți sunt ministrul; știi ceea ce vrea să mâne? Înadevăr, amice, acesta o știu dela agenții de publicitate, ca și marele vizir al curții turcești, care nică nu știe ziua, dacă stăpânul său îl mai lasă încă și o parte din 24 de ore sau dacă îl mai respectă încă și lume. Pfe ar merge mai departe, și mi place, pentru că este un om drept. Patria mea este de a migrație mai mult decât pentru mine. Cât de curând, atunci și Pfe vor cădea și noul favorit, va umple toate posturile cu creaturile lui."

Colas fu mișcat. El era să binistească pe cardinalul despre viitorul lui, când scoase însă toate bine lumea dela curte, care știa prețul mijloace de liniștire. Saulina merse și mai departe decât el zise: „Colas, astăzi se complimentează mai rău ca; cată puțin de împărtă! Vă cădea odată, Giuseppe cade și cardinalul, atunci toți ne vom da cu piciorul. Alege ceace este mai inteligent. Retragerile de bună voe! ceeți demisiunea! Cardinalul are prea inimi, care se bazează mai mult decât pe simple probabilități. Și pare că el vrea a-ți da un semn! Folosește-l. Înțelegi acesta ți-l voi mustrea vaza generală. Vom trăi neatârnați pe bunurile noastre, sau vom petrece iarna și Paris când vom fi săturați de viața liniștită dela țară; ce ne trebuie mai mult?"

Era ei știu deșerte fenicia asupra neatârnare și retragere atât de grațios, și îi vorbi despre plăcerile vieții dela țară, atât de seducătoare, încât el nu mai rezistă mai un moment.

Cardinalului îi păru rău, când începu câte va luni Pfa Rosier își ceară demisiunea; însă el n'avea nimic în contra. „Acolo, unde n'a domnit nimic dela legi ci numai dela voința stăpânitorului și dela favoriții lui, dorul tuturor este natural; și crede mi ele pentru, știi faci ceva între ei pentru ființă! Ești ministrul. Du-te subito amice! Nu-ți împut pasul ce l'faci. Ai o mare plăcută. o femeie frumoasă și frumoasă, avere proprie. Ce ce vrea și scriitor, când poți să fii blond? De ce nu vrea să te bucuri acum când ai tote în belșugare de plăceri. Ai vrea?"

Simțeamul contrariului regele apăru și era, din causa insemnatelor sume ce le a pretins, nu știm încă creditorii, legată cu o persoană dreaptă, la care Colas nici nu gândise. El luă o primi. Colas și Saulina sburară la noapte lor.

Acea nu știm încă plăcut, nu mi pregătiră fumoase între vecini amicabili, întâră în carieră de viață și vegetație capitale. Colas, care era mai enamorat și tânăra lui femeia, cu un fost de minoră Saulina. Saulina trăi în mai pentru

barbatul său, loviseră amândoi în pieptul Ducesei carnea vie de străbătu.

Nu știu mult și pumnalele aduseră veste, că cardinalul Vernis ar cerut dela regele dimineață, pe care ați cunoscut-o, și că în locul lui a devenit Choiseul.

Abia după aceasta, când Colas și Paulina se văzură unul în brațele altuia; nu pură putură auzi, când apăru și amica lor Zgura cardinalului. Chiar el era. Echipagele sale se opriseră afară la poarta castelului.

„Iertați-mă! strigă prelatul cardinalul. Îmi pare rău, că v-am deranjat. Vă cam știu și vă văd în deplină voștră fericire." El îmbrățișă pe amândoi cu Rosier și sculă pe frumoasa femeie pe obraji și în urechi. Cardinalul trebui să petrecă câteva ore la ei. Dar mai mult nu l-putură mulțumi.

„Voi nu știți, copii, pe cine ospătați, dise cardinalul. Eu sunt exilat din Franța. Trebue să părăsesc țara până în clipa mea. Mă duc la Roma. Voi căuta mângâiere în brațele mamei, cum voi putea mai bine."

„Cum? Pe cine exilat din Franța? grăbiră Colas și Zgura Paulina și Colas cu mirare.

„Astăzi am fost la Rosier, nu este mică o cauză de mirare! răspunse cardinalul. Ceea ce mă miră răspunsul Ei cum mi-a spus la întrebarea mea de odinioară că: „Eu nu guvernez și să știți: Voi că lachei, bucătărese, cameriere și alții, asta am experiat o dovedesc. Vă știți cum am cătigat ducele de Choiseul grația și favoarea regelui? O fată frumoasă, orfană a lui Choiseul, domnișoara de curte a reginei, am rugat-o să placă Majestății sale. Domnișoara visase să joace rolul marchisei de Pompadour, și amorul ei lui a mers bun și secret. Pacele acia l-a făcut viță orb. Regele i-a recunoscător pentru aceasta. Înșelată ea ducele mirosi, că mi-a dat regelui să mă trimită dela ea, el fu iertat de dânsa, care făcu lacrimă, și care depărtă pe zadar de dela curte și din Paris. Regele și pentru aceasta i-a recunoscător. Pacele viță, ca curtesan experț, mă să decore și recunoscința marchisei de Pompadour, și-i descoperi sub sub mână celui mai adâncă secret și numai cu o cordată ștergătoare cătră persona ei, istoria amorosă a regelui, căpătând pe față numai atunci când a prădat marchisa. El a jucat excelent rolul și fu denumit în curând ambasador la curtea din Viena. Marchisa avea încă necesitate în apropierea ei de artist de oameni ai ei. Deaceea, încât ce mă-am cerut eu din mână, pentru că nu mai putem aștepta cu mânie mărirea alianței cu Austria, precum mi-a reușit cu Prusia, Choiseul deveni ambasadorul meu. A fi când trebue orb, și când trebue să vezi — acesta l-a adus pe Choiseul în fruntea Franței.

„Dară slugă Paulina, ce-a fost causa de via exilat?"

„Un bagatel!" răspunse cardinalul. „Am avut nefericirea să cad în disgrația unei marchetendere."

„Eminența Voastră glumiți!" ziseră Tolas și Paulina.

„Ba de loc! Am rămas cu trembul, care mă scoborîă dela tron, până la zece. Și ce crez, cadea o fată de jos comună, o marchetenderă, ucigătorea sorții mele. Omul meu favoritu mă trăia să se cază turcește cu fata acăsta, fu alungat din favoriu, pentru că mi-odihnul să îmbăta în fiecare zi, și cocoșul mi-l crezuse, că el mă ține-n lanț și că a vândut oițele cailor mei. Fata mă cotruba pe jos, rugându-mă să se ieie pe sine-mi rele ei. Eu nu-i am dato afară. Ba alergă, târgnindu-se de cruzimea mea, la prokotorul ei, un dimer sullocotenent din garză. Sullocotenentul fugi la ușia controlorului general. Acesta ridupleca pe bărbatu-său să vorbească cu mine. Eu îi respinsei rugarea, el supărat pentru aceasta, mă trimise la amanta sa, o camerieră a marchizei de Pompadour. Camerieră, zic Dlui, ce i-va fi spus marchizei despre mine ei marchisa către Dlui ce i va fi spus regelui. Pentru că am primit o epistolă forte grațioasă, în care mă se face amenzi, că de nu mi oțelumb petițiunea mea din Franța cu ori ce loc voi veni, și că să pote mai curând, pentrucă, după cum am dovedit forte lămurit, n'am fericirea ca în ochii Luiz de Lagesta-fea să se mi placă și mie. Aș dară acum mă oglu pe drumul către Roma."

După aceste cardinalul plecă. Tolas și Paulina se bucurau de fericirea lor în viitore. Ei remaseră în corespondență cu bravul Boemia, care numai după moartea marchizei, cam la vro șase ani după ce a fost exilat, primi deplina grația a regelui. Elvina se află cu a mai primi vr'un loc la curte. „Știu cu că" gândi el, „cine domnesce"?

— Fine. —

Cnópte de crăciun Irisla

schiță

de

P. G. Heims.

Traducere din nemțesce

de

D. Asenti

8/VII 1890

Anul 1812! O vreme, un cuvânt a te tăia până la oase, viscol și urlă prin stepe și prin păduri. Oastea bătută și nimicită se întorcea acasă. Nu fug, nu era fugă, era numai o ceată despărțită de bărbați flămânzi și nevăzuți de frig, care odată purtaseră arme, care aveau cai, dar nici o pușcă și care acum se întorceau acasă înfășurați numai în zdrențe și în pielea cailor lor. Puțini mai deveneau tot mai puțini. Sufletul cuceritor, furia nimicitoare, semeția cea grozavă, o, mizeria unui om înfrigurat! Abia o seamănă cu cea de pe lună, nu ne putem închipui nici o fărâmă din toată cutremurarea ei, care a făcut atunci să fremete ființa omenească, când, în dată ce au avut să înfrângă toată forța ființei, au întrebat: „Tatăl cu soție și copii, cu casă și mamă nu mai vedea nici odată!“ și când întrebarea lor: „Ce va fi de noi, ce vor ajunge?“ rămânea fără răspuns.

Iarna de groază din 1812! Pierise cel din urmă însuflețitor. În cete amorțite de oameni bărbați cu corpurile neîntregi, abia mai rămăsese ființă. Ce-i alții, rămași de-a lungul drumului, sau înecați în apa cea rece a Berezinei, sau pieriți ghemuiți ca cadavre necunoscute în fundul sloiului, rămâneau drept cadavrele lor pradă lupilor vulturilor și corbilor pe întinsele câmpii acoperite cu zăpadă din Borodino și Krasnoi. Nicăi rest rămânea nici o mică urmă de ființă. Ca flamuri după niște stindarde gigantice se prăvăleau mișcătoare omeni; cari mai rămâneau încă vii în fruntea lui Batalion, înțepați și ei în ei înșiși greoiați și galeși amorțiți înfrigurați. În marș cu picioarele înghețate și lupă cu mâinile înghețate și goale și mișcându-și dureros lor ca orbeții — la ce? pentru cine? Pentru bărbatul care rămânând de azi înapoi, strâmbul a apăsat cuvinte: Pacă pentru nimicul cinci lupi, cu pierd numai un francez și patru porci.

Și ochii cochonu erau fiu mamelor nemțești și acele mame priveau cu ochi plini de lacrămi și disperați la cer în acea zare depărtată. Sus în vârful turnului bisericii vestim meu cu cântă ceată în amurgitul său: Pe aceștia cerule, mi-i cobor! și mamele cu fața avântată în mâini și rugau cu un cler fierbinte și cuvinte: Vaccepe pământ.

Colo sus, în clopotul al treilea, în casa cea mare din cubuleiu, unde șetea o mamă o femeie tânără, măhnită și plângând. Când a plecat el și fiindcă batalionul lui sau, atunci ca să scape mereu semne în bătălia fiului de odată cu lacrămi până când nu o mai putut vedea — și el a salutat-o aplecându-și capul cu ochii cu și străigând din depărtare: ammi soldat

XII

Ale ostaşului şi plângă, chiar mai adânc, căci şi gândurile lui erau ale copilului său, şi mustra acum şi mai aspru, el cel care o întovărăşise la primejdii — ea nu-l mai vedea. Era mai mult decât el, el îi ştia pildele pline de un dor nespus şi ea cetea, ca şoaptă, inima lui încă la zece şi la cincisprezece ani. El îi ştiuse pentru ea mai mare din gaguri, el era mulţumit cu puţin. Era ziuă, când el, un ofiţer român, a căzut peste pragul modestei patrii ce i-o întemeiase. — Şi apoi vin un timp înfricoşat, nu mai ştiu nici o vreme, şi târâş, era totul, ca şi când toţi ar fi pierit, sau şi nimeni, apoi iarăşi mişcări multe şi mici totuşi, mai un tren, care se sfârâie până la ea. Şi-i străini duc-acasă pe Greca mamelor. Şi lipsa, amara lipsă mai ştii şi mai o mamă-guvernatoare, mai gărtiţe, schelăre. Şi-aşa pe-al sorgului harcu-n lume, fără de ea o femeie străină şi păzitică, care nu ştiu şi până astăzi bine ce-a fost. Ea ajunse aici numai până în dogal al ţărilor, aici mai era tot aşa de păzitică, ca şi când afară de ea, n-ar mai exista aici om, nici o mână omenească în lume.

Veni seara de ceaţă rece — o seară fără pereche. Dimineaţa se ducea la piaţă, şi mai vechea femeie a oştenilor o cumpăra în pom mic de ceaţă, pe care îl aduse îngăreţi seara. Afară se înnoptase. În nişte mâini slabe, aţintă pare luminile în pom. Lumina lor avea pe pereţi gri şi urâţi zăvozi ciudaţi şi se reflecta în ochii ei limpezi şi buni ai micului copil, care se uita la ele. Cuiva nu-i şade bine, pentru aşa mare mamă ca o preă săracă, mai cu o vază de mărgăritare ale copilului, uitării acestei seri de ceaţă, despre sfârşitul ei pe câmpul Vâlfleemului, şi despre bunica cea mare, de care aveai şi bucuria ei nu poporului; când cumva mai la-i şi pace pe pământ, vocea ei dătătoare şi viaţa ei plângă tare, şi apoi o frică copilul şi pune faţa pe umărul lui. Unde era el în acea seară, el care se duse în lupta şi în război, ca şi în zorile cu demonstrări şi bătăi, pentru femei şi copii?

Unde era? Aproape de gară, acolo unde cărările obosite de mărţi, în ceasul în care apăreau ca luminile lor fum. Toţi cărau el — tot sub un brad. Era iarnă cu brad albăstrie, despoiat de frunză şi plin de zăpadă şi n-avea nici o lumină. Şi nici o stea nu sfătuia pe acest mut cel pace al mari bunătăţi sobor. Împrejurul lui ~~stăruia~~ păşeau ei şi-şi urmau mişcări ei, bâzâiturilor lor. El zăcea cu ochii închişi şi fără suflare. În vedere de atâtea ori, că era obişnuit cu ele, tot aşa pe lângă ~~el~~ tuturor. Trupă de trupă, mereu înainte. În depărtări, zorile în această stâlă înfricoşată. Odrăgară primea asupra bătăliei, căzut — şi înainte! Înainte prin negura care se apropia, departe de — mare mie! Şi făcu ziuă — o ziuă mormântală. El era ostenit, obosit de moarte. Sui mai era frig, nu-i mai era foame. Era ziuă şi depărtare mare auzia un semn. Sa! Unde nu erau clopote, erau cele din patrie care se auziau în ţări o catedrală nemărginită. Şi o cântare limpede, nişte sonuri pământ,

Așa cântase mai marele dintre toți copiii repetorul) și auzise fiecare dintre ei: „De ce oare cerurile se cobor”! și acolo pe drum, în oraș, unde își aplaudau unii pe alții, cu femeia sa bătrână deasupra, mărșăluiau cu toții cu capul tuturor vesel — și în timpul mărșăluiau, mărșăluiau cele mai frumoase și sunetul se depărta din ce în ce, luminile se stingeau — era așa mărețe? Ce-a fost acolo ce le agățase și-a rătăcit capul lui cel slab?

El trebuie să-și amintească pleoapele obosite. Acea cea veselă — mă hemnichia bătrânul și răpăia.

„Pe major, Pe major! Înapoi vreo la merticia lui, sculați-vă, muriți-aci!”

Era un țăran, un bătrân german cu ochi rotunzi, care urmase cu un dragon francez împreună și pățaseră după aceste cele mai frumoase.

„Sculați-vă Pe major! Vă dau eu pâine în casa aceea deraiată; acolo de sigur că vom găsi încă vreo bătrână cu care să facem foc și Francezul ăsta, care se ține calul în loc de aceste spete împrejurări, vă va da D. Voastră și apoi vom călători încet — nu mai este departe până în Prusia”.

Un râs slab străbătu pentru fața majorului.

„Dar se vă răpăiască! Așa el bunul, nu nu vrei mai încăleca nici un cal! Cu mine o-ai găsit. Poate vei ajunge acasă, dacă la ușa mea — se opri și-și plecă capul.

„Pentru Dzeu Pe major, strigă grenadirul, „D-voastră încă trebuie să vă întoarceți acasă în voi!”

„Ah!” deși el bunicul, „eu rămân aci! Salutați-mi pe scumana mea femeie și pe copilul meu și spuneți-le ați un cuvânt meu cel de pe urmă am cugetat la ei și m-am rugat la Dzeu pentru ei!”

Bătrânul mă hemnichia mult bătrân el și răpăia.

„Și aci” — el cu degetul cu ultima putere mai tună la piept — predic acolo pioșilor. Am ocrâtă în ultima oară în Moscova și cum! Am trăit în ea, mie nu mai mi trebuie. Și acea e ceasloveșul meu: de-l porte fiul meu, când va fi mare și să-l păzească Dzeu să se rugească și-a căștige pâinea și onoarea sub steagul străin, ci odată să se întoarcă cu steagul germane peste Rin . . . . . .

Vocea și deveni mai slabă și mai neînțeleasă, ochii i se închiseră. Grenadirul se apleacă mai tare peste el.

„Vă face bine; altă doriți la mumai aveți?” întrebă el.

„Pace pe pământ!” șopti buzele muribundului — ultima putere îl părăsi — capul i căzu cu greutate pe brumărul bradului.

Grenadirul îi împreună mâinile pe piept. Broncăiturile sburau un cort și jurul lor — Țara de cruciuri!

Și acasă își împreună copilul său mâinile și așternutul său și se rugă: „Părinte Dzeu pe tatăl meu tatăl!” Rugăciunea lui de cruciuri fu auzită. Tatăl său aflase pacea, trecând la casa cea veșnică de cruciuri.

Generalul d-lui de curent — Și Ceia dece nopți de ani șezea în Versailles
un general bătrân cu aghiutantul său sub un pom mădezmărginu, la care ardea
numai câte-va lumini. El se uita și se uita în lumină cea vie și deodată dete
lacrămi mari șiroiră pe obrăzi lui. — La ce gândea?

Și am departe de ei cânta un cor de soldați, care venia departe prin nopți
cea liniștită: „Hană vitrinei de sus bu Dzeu și pe pământ pace!"

Generalul se deșteptă și pumnându-și amândouă mânile pe umerii ofițerului, zise:
„Vă știu ei! Ameri nu sunt, cât am suferit; Dzeu să se pățească să se repere de aceea!
Erau niște bimbași foarte deștepți! Și acum „nopți bună" am voi să venim înapoi."

Fine

ASOCIAȚIUNEA PENTRU LITERATURA ROMÂNĂ ȘI
CULTURA POPORULUI ROMÂN „ASTRA" - SIBIU
No. 1474
Anul 1947 luna V ziua 26